UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Orationis Contra Midiam enarratio

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1565

Visual Library

Ne vi ad delinquendum compellamini.)Contentiosos eos reddit,ne velint cedere.Non enim cogi se patientur.Multa enim vobis Athenienses.)in fine recõciliat sibi iudices,causam delicto rum in oratores transferendo:ac ne capi facile videantur,multas im posturæ necessitates adducit:clamore & violentia& impudentia,dicendo.Nũc igitur hęc superate.)Nec enim decet Athenienses in rebus ita perspicuis decipi.Sed quę iusta esse cognouistis.) Surripit suffragium,tanquam id ipse iam teneat à sententia iudicũ & simulat se de eis solicitũ esse,iniecta iurisiurandi mentione. Equidem miror cum monetam.)Argumentum à minori.Si enim vltimo supplicio adulteratores monetæ cohercentur: quanto maiore odio prosequendi sunt,qui ciuitatis ostendunt adulterinum esse ingenium?Νόμισμα.)Argentum,pecuniam: cui si quis, inquit,adulterinam notam impresserit, pœnas luit,& quanquam id publicè non nocet,tamẽ adulteratores puniuntur:eum autem qui leges adulterat,impunè dimittemus?Proinde puniatur,cũ per istam legem corrumpere Rempub.sit aggressus.

MIDIANÆ DEMOSTHENIS ORATIONIS Enarratio,Hieronymo Vvolfio interprete.

QVa petulantia,iudices,& contumelia semper in omnes vtatur Midias,neminem neque vestrũm,neque reliquorum ciuium ignorare arbitror.) Exordium ducit accusator ex opinione hominũ de reo. Qua de re Hermogenes: Opiniones,inquit,de hominibus excitantur vel bonæ,vel malę. In accusando igitur & malas,quæ natura in re insunt, confirmabimus,& bonas refutabimus.Hoc loco igitur orator malas confirmat,& bonarum non meminit: sed posito crimine tanqnam confesso apud omnes, confirmationem necessariò,vt in re nõ dubia,omisit. Acre autem est,& vehemens exordium , vt eius qui de iniuria & contumelia Midiæ doleat. Quæri autem potest,cur contumelię meminerit in iudicio publico?Ad hoc respondendum est,velle eum ostendere,cùm omnem contumeliam pertinere ad rempublicam,tum verò Midianam.Nam si is singulatim omnes contumeliosè tractat:è singulis autem coniunctis ciuitas cõstituitur:ex eo efficitur,eum in Rẽpublicam committere.Vsus autẽ est impetuosa oratione propter Midię personã,opulenti hominis, & superbi. Atqui tales vulgò sunt maiores,& vt violẽti malè audiunt.Quamobrem etiam dixit,eum contumeliosè insultare omnib' id in eo criminãs,quod est proprium tyrannorum.Quidam dicunt, Demosthenem nouum nomen nobis attulisse,& ἀσέλγειαν, hic accepisse pro flagitio.Asserimus autem nos quoque dici ἀσελγῆ eum qui & iusticiæ & omnis virtutis sit expers.Selge enim est quoddam Pamphilię oppidum,in quo omnes iusti fuerunt,& virtute referti ἀσελγὴς igitur,qui Selges est expers.Ego verò quod vnusquisque vestrũm.)Hic incipit prima pars secundæ partis propositionis. Quia verò eius eloquentiam criminabatur Midias,& eum nihil graue perpessum esse dicebat,sed arte fretum res exaggerare, & ex paruis facere magnas,propterea æquitatem & moderationem præ se fert,dicendo:Quod etiam vestrũm vnusquisque fecisset,id & ego feci,qui orator habeor.

Id & ipse feci.)Aduersarium tyrannicum,se autẽ plebeiis nihilo superiorem esse ostendit:

A ὅπως μὴ βιαθῆτε ἁμαρτεῖν.)φιλονείκους αὐτοὺς πρὸς τὸ μὴ εἴκειν καθίστησιν.οὐ γὰρ ἀνέξονται βιαθῆναι.

πολλὰ γὰρ ὑμεῖς,ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.)θεραπεύει πρὸς τὴν τέλεσι τὸ δικαστήριον, μετάγων τινὰ αἰτίαν τῆς ἁμαρτημάτων ἐπὶ τοὺς ῥήτορας.ἵνα μὴ δύαλωτοι δόξωσιν εἶναι, πολλὰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀπάτης εἰργάσατο, κραυγῆς καὶ βίας καὶ ἀναχωρήσεις εἰπών. κρατήσατε οὖν τούτων νῦν.) οὐ γὰρ ἄξιον ἀθηναίους ὄντας, ἐν τοῖς οὕτω φανεροῖς ἀπατᾶσθαι. ἀλλ' ἀ δίκαια ἐγνώκατε. ὑφαρπάζει τὴν ψῆφον, ὡς ἤδη ἔχων αὐτὴν ἀπὸ τῆς διανοίας τῆς δικαστῶν· προποιεῖται δὴ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς φροντίζειν, προσπαρεμβαλὼν τὸ δύορκον. θαυμάζω δ' ἔγωγε εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα.) ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος.εἰ γὰρ ἐπὶ τῷ νομίσματι θάνατος ἡ ζημία· πῶς οὐ μισητέον πλέον τοὺς κίβδηλον τῆς πόλεως τὸ ἦθος δεικνυύτας; νόμισμα δὲ τὸ ἀργύριον,ὃ αὖ τίς φησι παραχαράξῃ,κολάζεται. καὶ τοῦτο μὲν οὐ ποιεῖ κοινῇ.βλάβῃ, ὅμως δ' οἱ παραχαράσσοντες πιωρεῶται.ἡμεῖς δὲ τὸν παραχαράσσοντα οὐ τιμωρούμθα;οὐκοῦν κολαζέσθω.ἐπεχείρησε γὰρ διαφθεῖραι διὰ τοῦ νόμου,τὴν πολιτείαν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΔΗΜΟΣθενοις λόγον ἐξήγησις.

ΤΗν μὲν ἀσέλγειαν,ὦ ἄνδρες δικασταί,καὶ τὴν ὕβριν ἣ πρὸς ἁπαντᾶς ἀεὶ χρῆται μειδίας,οὐδένα ἐφ' ὑμῶν,οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν ἀγνοεῖν οἴομαι.) τὸ προοίμιον ἐξ ὑπολήψεως ἐκ τοῦ κατηγόρου,κατ' αὐτὸ,τὸ ἔγκλημα ἔχοντος.ἐνθα φησὶν ἑρμογένης,ὅπ ἐκεῖ αὐτῆς ὑπολήψεις ἢ χρηστὰ σωίζανται ἢ πονηρά. κατηγορεῖτε οὖν,τὰς φύσει πρόσουσας φαύλας βεβαιώσομεν,τὰς δὲ χρηστὰς,διαλύσομεν.ἐνταῦθα οὖν ὁ ῥήτωρ τὰς φαύλας βεβαιοῖ,τῶν δὲ χρηστῶν οὐ μέμνηται. ὡς ὁμολογούμενον δὲ παρὰ πάντων θεὶς,ἀφῆκε τὴν κατασκευὴν αὐταῖς καθῶς. οὐ γὰρ ἀμφισβήτουν. παθητικὸν δὲ τὸ προοίμιον ἀληθῶς ὅτι τῇ τοῦ μειδίου ὕβρει.ξητήσειε δ' ἄν τις,ὅπως δημοσίᾳ κρίνων αὐτὸν,ὕβρεως ἐμνημόνευσε, καὶ ῥητέον, ὅτι βούλεται πᾶσαν ὕβριν δημοσίαν ὅπι δεῖξαι καὶ μάλιστα τὴν μειδίου. εἰ γὰρ καθ' ἕνα πάντας ὑβρίζει, ἐν δὲ τῇ καθ' ἕνα ἡ πόλις δηλονότι δημοσίᾳ ἀδικεῖ. καταφρονεῖν δὲ κέχρηται τῇ προτάσει,διὰ τὴν ποιότητα τοῦ μειδίου. πλούσιος γὰρ καὶ μεγαλόφρων.οἱ δὲ τοιοῦτοι,μείζους εἰσὶ τῶν πολλῶν.καὶ ὡς τυραννικοὶ διαβεβλῶνται.διὸ δὴ καὶ εἶπεν,ὅτι πάντας ὑβρίζει,τὸ τῶν τυράννων ἴδιον αὐτῷ κατηγορῶν.εἰσφέροντες δέ τινες ἡμῖν καὶ νὸν ὄνομα,λέγουσιν ὅτι τὴν ἀσέλγειαν ἐνταῦθα ἔλαβεν ὅπὶ τῆς αἰχρουργίας. φαμὲν δὲ καὶ ἡμεῖς ὅτι ἀσελγὴς λέγεται ὁ μὴ μετέχων μήτε δικαιοσύνης μήτε ἀρετῆς.σέλγη γάρ ἐστι μία πόλις τῆς παμφιλίας,ἐν ᾗ πάντες δίκαιοι ἦσαν,καὶ ἀρετῆς ἀνάμεσοι.ἀσελγὴς οὖν ὁ μὴ μετέχων τῆς σέλγης.

ἐγὼ δ' ὅπερ ἂν καὶ ὑμῶν ἕκαστος.) ἐνταῦθεν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ διυτέρου μέρους τῆς προτάσεως. ἐπειδὴ δὲ διαβάλλων εἰς δυνότητα αὐτὸν ὁ μειδίας,ἔλεγεν,ὅτι οὐδὲν πέπονθε δεινόν· ἀλλὰ τῇ τέχνῃ θαρρῶν ἐπάρει τὰ πράγματα,καὶ τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖ· διὰ τοῦτο ὑπεικείαν καὶ μετριότητα ὑποκρίνεται,λέγων· ὃ καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἂν ἐποίησεν ὑβρισθεὶς, τοῦτο κἀγὼ νῦν ἐποίησα ὀνομαζόμενος ῥήτωρ. Ἅπερ καὶ αὐτὸς ἐπόιησα.) ἐκεῖνον μὲν τυραννικὸν ἑαυτὸν δὲ ὡς ἕνα τῶν πολλῶν ὄντα ὑπιδεικνύμενος.

καὶ

καὶ προβαλόμενος ἀδικεῖν τοῦτον τὴν θεὸν τὴν ἑορτήν.) αὐτὴν τὴν εἰσήγαγον· ἐδείκνυε δὲ οὐκ τούτου, τίνος κρίνει τὸν μειδίαν. οὐδὲ εἶπεν ἀσεβεῖν, ἀλλ' ἀδικεῖν τὴν θεὸν τὴν ἑορτήν. τοῦτο δὲ δημόσιον. προβολὴ γάρ ἐστιν ὄνομα δίκης, καὶ τοὺς τὴν θεὸν τὴν ἑορτὴν ἀδικοῦντας. οὐ μόνον πληγάς.) ἐνταῦθέν ἐστιν ἡ κατασκευὴ τοῦ πρώτου μέρους τῆς προτάσεως. δεῖξαι μὲν γὰρ τοῖς λέγειν, τοῖς διονυσίοις, συνάπτει τὸ δημόσιον καὶ τὸ ἴδιον καὶ πολλὰ καὶ βίαια ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς ἀγορανομίας, οὗ πολὺ ἔχει. συνάπτει γὰρ πάλιν ἀμφότερα καὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ δημόσιον. δόξειε δ' ἂν ὡς ἔλαττον προπηδᾶν τὸ τοῦ πληγῶν. ἔχει δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ δεῖ τοιαύτης συνθέσεως, ἵνα τὴν ἀντίρρησιν ὑποτέμνῃ, καὶ κωλύει τὸ συγγνωμονικόν, ὅτι δι' ὀργὴν ἔπληξα. εἰ γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια καὶ περὶ τῆς ἑορτῆς πεπόηκε, πρόδηλον ὅτι οὐ δι' ὀργὴν ἀλλ' οὐκ προνοίᾳ.

ἐπειδὴ δὲ καλῶς καὶ τὰ δίκαια ποιῶν.) ἐνταῦθεν τὸ δεύτερον τοῦ δευτέρου μέρους τῆς προτάσεως. σχεδὸν δὲ ὥσπερ ἀσύστατον καὶ μονομερῆ τὸν λόγον ἀπεργάζεται. εἰ γὰρ φθάνει προκατεγνωσμένος ὑπὸ παντὸς τοῦ δήμου· πρόδηλον ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἀπολογίαν. δεῖ δὲ τὸν κατήγορον, κἂν μὴ οὕτως ἔχῃ τὰ πράγματα, πειρᾶσθαι, μονομερῆ τὸν λόγον ποιεῖν ἵνα οἱ δικασταὶ ὡς ἐπ' ὁμολογουμένοις καταψηφίσωνται. ὁ δῆμος ἅπας.) καὶ ταῦτα πάλιν αὐτὴν θεσιν προλέλυκεν. φησὶ γὰρ ὁ μειδίας, ὅτι χορευταὶ καὶ ξένοι καὶ τοιοῦτοί τινες αὐτὸν κατεχειροτόνησαν. ὁ δὲ, προλαβὼν φησιν, ὅτι ὁ δῆμος ἅπας, καὶ δείκνυσιν, οὐ μόνον τὸν δῆμον, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτὸν κατεγνωκότας. εἰ γὰρ μέρος οἱ δικασταὶ τοῦ δήμου, πρόδηλον ὅτι κἀκεῖνοι συγκατέγνωσαν.

καὶ σφόδρα.) ἵνα δόξῃ κατεγνωκέναι ὁ δῆμος, καὶ σφόδρα μετ' ἐπιτάσεως εἶπε· καὶ ὅτι οὐ δεινότητι τῇ ἐμῇ παρεχθείς. ἐφ' οἷς ἠδικημένῳ μοι.) ὥστε πάντα ποιοῦντος τοῦ σφόδρα βιαίως, οὐ μόνον δικαστὰς καὶ δῆμον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἑαυτῷ κατεγνωκότα πεποίηκεν. εἰ γὰρ καὶ ἱκέτευεν· πρόδηλον ὅτι κατέγνωκεν ἑαυτῷ. τὸ γὰρ ἱκετεύειν, τοῦ ἑαλωκότων. καὶ τινων ἄλλων ὑπὲρ αὐτοῦ.) προσλαβάλλει τοῖς μάρτυσι τοῦ μειδίου, ὡς καὶ αὐτοῖς συγκατεγνωκόσι. προϊὼν γάρ φησιν δύκτήμων ὁ κονιορτὸς, καὶ τοιαύτη τις ἐστὶ περὶ αὐτὸν μάρτυρον συνεστῶσα ἑταιρεία. πῶς οὖν δυνάνται τἀληθῆ μαρτυρεῖν, οἱ μετ' αὐτοῦ συνικετεύοντες; οὐκ ἐπείθη.) ἐπαινεῖ τὸν δῆμον, ὡς πάντων καταφρονήσαντα, ἕνεκα τοῦ δικαίου. ὑφορᾶται δὲ τοὺς δικαστὰς, μὴ χρήμασι πεισθέντες, καταχαρίσωνται τὸν ἀγῶνα τοῦ μειδίου. μὴ λέγων οὐ φανερῶς, θεραπεύει τὸ λυποῦν. εἰ δὲ ὁ δῆμος οὐ προσέκειτο τοῖς ὑποσχέσεσι· οὐδ' εἰς τὸν πλοῦτον ἀπέβλεψεν· οὐδὲ τοῖς φανεραῖς ὑποσχέσεσιν ἐπείθη· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς οὐκ ὀφείλετε κρύφα λεγομένοις; τίνες δὲ ἦσαν αἱ πρὸς τὸν δῆμον ὑποσχέσεις; ἡμεῖς εἰσίσομεν, ἡμεῖς ἐπεραστήσομεν. ὅτι δὲ ψεύδεις αἱ ὑποσχέσεις, προϊὼν φησιν, ἐμὲ οἴεσθε ὑμῖν εἰσίσειν, ὑμᾶς δὲ νεμεῖσθαι; ἀλλὰ μιᾷ γνώμῃ.) οὐδεὶς διεσφάλη τοῦ πρέποντος. οὐδεὶς ἠγνόησε τὸ εἰκός. τότε πρῶτον ὁ πᾶς δῆμος μιᾶς ἐδόξατο γνώμης. ἵν' ἕκαστος καταψηφίσηται τοῦ μειδίου, φοβούμενος ἢ αἰσχυνόμενος τἀναντία τοῖς ἄλλοις γνῶναι. πολλοί μοι προσιόντες, ὦ ἄνδρες δικασταί.) ἀπίθανον ἔδοξε τὸ νόημα, ὅτι καὶ οἱ δικασταὶ παρέξυνον εἰς τὴν κατηγορίαν, εἰ μὴ προλαβὼν οὐδὲν ἐν ἀρχῇ, πάντας τοῦ δεῖξαι ὑβρισμένους. ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.) ἐνταῦθεν ἡ κατασκευὴ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς προτάσεως. τὸ ἀπίθανον τῆς προτάσεως, ὅρκῳ διέλυσε καὶ ἵνα μή τισιν ἐπιορκος δόξῃ, τὸ σοφιστικὸν προσέθηκεν· ὃν ὅτι τοῦ ἄλλων ἐπιθεάσεται.) αὐτὴν ἐν τούτοις αἰνίττεται τὸ τύραννον

A Et publicè conquestus sum istum violare festum.) προβαλόμενος pro εἰσήγαγον, introduxi. His verbis ostendit cuius rei accuset Midiam. Non enim dixit impiè facere, sed violare festum, id quod publicum est. προβολὴ enim nomen actionis est, in eos qui festum violant. Non modò plagis.) Hic incipit confirmatio primæ partis propositionis. Dicendo enim, Bacchanalib. coniungit pnblicum. item, Multa alia & violenta ab eo perpessus toto tempore ædilitatis, eôdem pertinet. Rursus enim coniuncta sunt vtraque, & priuatum & publicum. Etsi autem videri potest, priore loco posuisse plagas, tanquam minus, non tamé ita est: sed per talem compositionem resecat obiectionem, & veniæ locum præcludit, si reus diceret, per iracundiam verberaui. Nam si alia quoque multa & violenta etiam ante festum fecit: non per iracundiam, sed consultò fecisse constat. Postquam verò boni & æqui ratione habita.) Hic incipit secunda pars secũdæ partis propositionis. Fermè autem efficit, vt oratio statum non habeat, & vnius sit partis. Nam si totius damnatus est populi præiudicio: patet, nullam eum habere defensionem. Est autem accusatoris, tametsi res aliter se habent, dare operam, vt vnius partis faciat orationem, vt reum tanquam rebus compertis condemnent iudices. Populus vniuersus.) Etiam hic rursus obiectioni occurrit. Ait enim Midias se à saltatoribus & peregrinis & eius farinę hominib. esse condemnatum. At hic anteuertens, totus, inquit, populus: & contendit, non solum populum, sed & iudices eum condemnasse. Nam si iudices populi pars sunt, etiam illos vnà condemnasse constat.

Tantaque curæ.) Vt videatur condemnasse populus. Tantaque curæ, cum amplificatione dixit, & nõ impulsu meo. Eam iniuriam qua me sciebat affectũ esse, vt, quamuis iste mihi non faceret.) Valde violenter, eum non modò à populo & iudicib. sed etiam à semetipso damnatum facit. Nam supplicare damnatorum est. Et quidam alij pro eo.) Antè perstringit testes Midianos, & tanquam qui & ipsi vnà damnarint Midiam. In progressu enim orationis, Euctemõ, inquit, homo pluma leuior, & talis quędam testium conspiratio, & sodalitiũ cùm eo est. Quî igitur possint verum testificari, qui cùm eo fuerunt supplices? Tamen non paruerit.) Laudat populum, vt qui omnia iustitiæ studio contemserit. Suspectos autem habet iudices, ne deliniti pecunia, iudicium Midiæ cõdonent. Incommodum igitur non apertè dicendo, mitigat. Quòd si popul' pollicitationes repudiauit, neq; diuitias eius respexit, neq; apertis pollicitationib. succubuit: quãto magis debetis vos repudiare clãdestinas? Quæ verò factæ fuerunt populo pollicitationes? nos tributum conferemus, nos triremes instruemus. Falsas autem fuisse pollicitationes, progressu orationis dicit: Me putatis pro vobis tributa pensurum, vos verò fruituros? Sed consentientibus suffragiis.) Nemo aberrauit à decoro, nemo ignorauit quid deceret, tum primum omnis populus fuit eiusdem sententiæ, vt quisque Midiam condemnaret: metuens, aut erubescens ab aliorum sententiis dissentire. Multi me conuenerunt, iudices.) Absurda visa esset sententia, eum etiam à iudicib. ad accusationem esse incitatum, nisi prius in principio statim ostendisset, omnibus factam esse contumeliam.

Vt mihi videtur.) Hic incipit ratio secundæ partis propositionis, cuius absurditatem iureiurando remouet: & ne aliquibus peierasse videatur, coniecturam adiicit. Cum in aliis eius audaciam perspexissent.) Planè per hæc eum tyrãnum esse ait.

Qui enim in Democratia degens, coherceri non potest: quid est aliud quàm tyrannus? Cum autem priuatim suam personam præposuerit, atque indicarit, quàm malè sit tractatus, subiecit publicam: eos voluisse & aliorum vicem vlcisci. Quæ cum ita se habeant.) Non secundum hoc est exordium, vt quidam opinati sunt, sed cõclusio eorum, quę in prima exordij parte sunt posita. εἰσαγωγὴ autem est Athenis magistratus eorum, quam accusationes introducunt. Hæc igitur est conclusio exordij, in quo etiam capta tur attentio. Habet autem confirmationis vim postrema exordij pars. Duæ enim sunt in hac oratione prepparationes: vna, ne crimen priuatum putetur, quã recitatione legum confirmat; altera, ne adducantur iudices, vt causam prodant. Horum enim vtrum acciderit, perit accusatio oratori: propterea que prolixius esse factum videtur exordium, vt pecuniæ cupiditatem iudicum animis eximeret. Quæ igitur.) Hoc est, quibus rebus, impulsu vestro, veni ad accusandum, eas omnes ostendam esse custoditas. Non deserui accusationem propter vos, neque pecunia sum delinitus. Eam igitur vos etiam repudiate. atq; id quidem erat consequens. sed ipse reticuit, ne iudices argueret: contentiosiores enim eos effecisset. Si quis me introducit.) Postquam enim sortitò delectum erat iudicium, dabantur sexuiris accusationes, atque illi rogabant deinceps: Vis accusare? aut habes testes ad probandum crimen paratos? qui si affirmasset, ita tandem introducebatur. hoc illud est, Si quis me introduxerit. * Erant autem principes, qui in vnoquoque iudicio causas introducebant.

Multa quidem, Athenienses.) E longinquo abducit iudices à quæstu. Nam si ego, cui multa offerebãtur, nihil accepi: cur pauca vos? Constat enim eum, si vni daret, eique affecto iniuria, multum potuisse dare: iudicibus autem multis non potuisse multum polliceri. Ac mihi quidem accipere licuisset, vobis autem pollicetur duntaxat: ego affectus iniuria, vestra causa non accepi: vos, nullo accepto malo, contra me accipietis? Multas deprecationes.) Verbum, Cum sustinuerim non ad deprecationes, sed ad minas propriè refertur. Conseruatur autem naturalis ordo. Primùm enim supplicare solet, deinde si quis repudiatur, vsurpare minas.

Quę verò post hæc in vobis sunt reliqua. Cætera reticuit: nec apertè iudices accusare voluit, propterea que reliqua simpliciter protulit, ne quis consequẽtia postularet. Ordine enim immutato ait: Quo pluribus molestus fuit. Solet enim orator ἐγκλήσεις vocare appellationes iudicum. Pendens igitur est oratio. Hic enim sensus reddendus fuisset: Quo plurib. iste molestus fuit, eo magis se suffragia laturum sperare. Nam qui in rogando sunt impudentes, ij sic in ea re se gerunt, vt grati non sint iis quos rogant. Intendit autem & producit exordium orator, annectendis sẽtentiis, quòd ob iracundiam eas circumscribere non potuit, vt affectus impetum secuta oratio, in dubio esset vbi finiret.

Neque enim ita sentio.) Absoluta præparatione exordij, duplicem subiicit conclusionem. alteram ad primam propositionem pertinentem: omnibus insultare Midiam, neque concedendum, vt in posterum etiam impunè insultet. alteram ad præparationem, Non committendum, vt contra illud quod prius ipsi petierint, accepta pecunia, faciant. Ac terminauit conclusionem in summo capite, vtili.

A εἰ γὰρ ἐν δημοκρατίᾳ ζῶν οὐκ ἔστι καθεκτός· τί ἄλλο ἢ τύραννος ὁ τοιοῦτος; προθεὶς γὰρ τὸ ἰδιωτικὸν τὸ καθ' ἑαυτὸν, ὅτι δεινὰ πέπονθεν· ἐπὶ γαρ τὸ δημόσιον, ὅτι καὶ τοὺς ἄλλων ἠβούλεθε δίκην λαβεῖν. οὕτω γὰρ τούτων ἐχόντων.) οὐ δεύτερον τοῦτο προοίμιον ὡς τινες ᾠήθησαν· ἀλλὰ συμπέρασμα τῶν κειμένων ἐν τῷ προτέρῳ μέρει τοῦ προοιμίου. εἰσαγωγὴ γάρ ἐστιν ἀθλήσεων ἀρχὴ τῶν τὰς ἐγκλήματα εἰσαγόντων. ἐν τούτῳ δείκνυσι ὅτι τὸ συμπέρασμα τοῦ προοιμίου, ἐν ᾧ ἐστὶ καὶ ἡ προσοχή. ἔχει γὰρ κατασκευῆς δύναμιν τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ προοιμίου. δύο γάρ εἰσιν ἐν τῷ λόγῳ προκαταστάσεις. μία μὲν, ὥστε μὴ ἰδιωτικὸν νομισθῆναι τὸ ἀγῶνα· ἵν' διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν νόμων κατεσκεύασεν· ἑτέρα δ', ὥστε μὴ πεισθεῖτας τοὺς δικαστὰς, προδοῦναι τὸν ἀγῶνα· τούτων γὰρ ὁποτέρων αὐ συμβῇ. οἴεται τὰ τῆς κατηγορίας τῷ ῥήτορι καὶ διὰ τοῦτο μακρότερον δοκεῖ γεγενῆσθαι τὸ προοίμιον. ὥστε τοῦ ὀπιθυμίαν τοῦ κρίνοντα τῶν δικαστῶν ἐξελεῖν.

B ὅσα μὲν οὖν.) πιστεύειν ἐπείσθην ὑμῖν κατηγορῶν, πάντα δείξω τετηρημένα· οὐ προὐδόκα τοῦ κατηγορίαν δι' ὑμᾶς, οὐδὲ χρήμασιν ἐπείσθην. μὴ τοίνυν μηδὲ ὑμεῖς. τὸ μὲν ἀκόλουθον τοῦτο ἦν. ὁ δ' ἀπεσιώπησεν, εἰ καὶ μὴ προδήλως ἐξελέγχειν τοὺς δικαστάς. φιλονεικοτέρους γὰρ αὐτοὺς κατέστησεν. ἐπειδή τις εἰσάγῃ.) μετὰ γὰρ τὸ ἀποκληρωθῆναι τὸ δικαστήριον, ἐδίδοτο τοῖς θεσμοθέταις αἱ γραφαί. κἀκεῖνοι ἠρώτων λοιπὸν, βούλῃ κατηγορεῖν καὶ μάρτυρας ἔχεις εἰς τὰς ἀποδείξεις ἑτοίμους; εἰ σιωπήσειν, οὕτως ἤδη λοιπὸν εἰσήγετο, τοῦτ' ἔστι τοῦ ἐπειδή τις εἰσάγῃ. ἄρχοντες δ' ἦσαν οἱ ἐν ἑκάστῳ δικαστηρίῳ τὰς κρίσεις εἰσάγοντες. πολλὰ μὲν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) πόρρωθεν ἀποβέπει τὰ λήμματα τοῖς δικαστάς. εἰ γὰρ ἐγὼ πολλὰ λαμβάνων, οὐκ ἐδεξάμην· πῶς ὑμεῖς ὀλίγα; προδήλον ὅτι ἐνὶ μὲν δίδοις καὶ αὐτῷ τῷ πεπονθότι, πολλὰ δὲ μόνα δοῦναι. τοῖς δ' δικαστὰς πολλοῖς οὖσιν, οὐκ ἠδύνατο πολλὰ ὑποσχέσθαι. κἀμοὶ μὲν ἐξὸν μὴ λαβεῖν ὑμῖν δ' ὑπόχρεοι

C μόνον. κἀγὼ μὲν ὁ πεπονθὼς, δι' ὑμᾶς οὐκ ἔλαβον· ὑμεῖς δ' οἱ μηδέν τι πεπονθότες κατ' ἐμοῦ λήψεσθε; πολλὰς δ' δεήσεις.) οὐ πρὸς τὰς δεήσεις, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀπειλὰς κυρίως τὸ ὑπομένειν. σώζεται δ' καὶ φύσιν ἡ τάξις. πρῶτον γάρ τις ἱκετεύει. εἶτα μὴ τυχὼν, χρῆται τοῖς ἀπειλαῖς. ἀεὶ δ' ἐν ὑμῖν μὲν ταῦτά ἐστιν ὑπόλοιπα.) τὸ λοιπὸν ἀπεσιώπησε μὴ βουλόμενος φανερῶς ἐγκαλέσαι τοῖς δικαστὰς καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἑξῆς ἀκαταλλήλως ἀπήγγελεν· ἵνα μηδεὶς ἀπαντήσῃ τὸ ἀκόλουθον. τοῦ γὰρ τάξιν ἐναλλάξε καὶ φησίν. ὅσῳ πλείοσιν ἐνωχλήκει.) ἔθος δ' ἔχει ὁ ῥήτωρ ὀχλήσεις καλεῖν τὰς γνωμῴας τοῖς δικαστὰς ἀξιώσεις. ἔστιν οὖν ἀπηρτημένος ὁ λόγος. ἠκολούθησε δ' οὕτως αὐ ὁ νοῦς· ὅσῳ δ' πλείοσιν ἐδόκει ἐνωχλήκεσε, τοσούτῳ μᾶλλον προσδοκᾷ λήψεσθαι τοῦ ψήφου. οἱ γὰρ αἰσχυνόμενοι ἐν ταῖς δεήσεσιν, οὐχ ἡδέως αὐτὰς ποιοῦνται τοῖς ὑπομένουσιν. ἐπέτεινε δ' καὶ ἐμήκυνε τὸ προοίμιον ὁ ῥήτωρ, ὀπισυνάγων τὰ νοήματα· διὰ τὸ θυμικὸν δεῖ χρέφειν αὐτὰς οὐκ ἰσχύσας, ἵνα τῇ ῥύμῃ τῶν πάθους ἀκολουθήσας ὁ λόγος, ἀπορήσῃ πόσον τελευτῶν ποιήσε). οὐ γὰρ ἀνακαταγνοίου.) πληρώσας τὴν προκατασκευὴν ἐν προοιμίῳ, διπλοῦν ἐπήγαγε συμπέρασμα. τὸ μὲν, εἰς τοῦ πρώτην θέσιν, ὅτι πάντας ὑβρίζει μισθίας, καὶ οὐ χρὴ συγχωρῆσαι ὥστε καὶ τὸ λοιπὸν ἀδεῶς ὑβρίζειν. τὸ δ', εἰς τοῦ προκατασκευῆς, τουτέστιν, ὅτι ἐναντία ποιήσητε, χρήματα λαβόντες, οἷς πρότερον ἠξιοῦτε. καὶ ἐτελεύτησεν αὐτῷ τὸ συμπέρασμα, εἰς τελικὸν κεφάλαιον τὸ συμπέρασμα,

δεῖ

διὰ τοῦτο φαμὲν συγγνώμην ἔχειν τὰ προοίμια πρὸς τοὺς ἁπλοῦς· διότι συμπληρωτὰ κἀκεῖνοι τοῖς κεφαλαίοις. τὸ μὲν πρῶτον προοίμιον τῶν πραγματικῶν πλεῖστον μετέχον, ἔλαττον εἶχε τὸ παθητικόν. ἐν ᾧ τούτῳ, πλέον βούλεται νικῆσαι τὸ πάθος, ἵνα πανταχόθεν τὸν δικαστὴν χειρώσηται. εἰς τελικὸν ᾧ κεφάλαιον κατέληξε τὸ συμπέρασμα τῆς πρώτης προτάσεως.

εἰ μὲν οὖν ὦ ἄνδρες.) ἐντεῦθεν τὸ δεύτερον προοίμιον ἐστιν ᾧ καὶ ἡ πρότασις αὐτοῦ διμερής, καὶ πίπτεται ἐντεῦθεν ἡμῖν ἀπορία, ὅτι πῶς ἐνταῦθα λέγει, εἰ ἐν παραπρεσβείᾳ ὁ ἀγών, οὐκ ἂν ἐδεόμην. καὶ πῶς ἐν τῷ κατ' αἰσχίνου παραπρεσβείας ὑπάρχοντος τοῦ ἀγῶνος, δεῖται; καὶ φαμὲν, ὅτι αὐτὸς ἀπολύεται, λέγων, ὅτι δεόμαι ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκούσαι. φοβηθεὶς δὲ μὴ σοφίζεσθαι δόξῃ, κατηγορῶν μὲν, ἱκετεύων ᾧ ὡς οἱ φεύγοντες, ἐθεράπευσε τὸ λυπηρὸν ἐκ τῆς τοῦ προοιμίου προτάσεως. εἰ μὲν ἐπ' ἄλλοις ἔκεινον, οὐκ ἂν ἐδεήθην. καὶ εἶπε δημοσίων ἀδικημάτων ὀνόματα, παρανόμων, καὶ παραπρεσβείας· ἐξισάζων τὴν ὕβριν τοῖς δημοσίοις ἀδικήμασι. βούλεται οὖν καὶ ὡς κατήγορος καταχέχειν, καὶ ἐλεεῖσθαι ὡς φεύγων· καὶ ἅμα δεῖξαι ὡς καὶ αὐτὸς ὁ ἀγὼν ὁμολογουμένως ὄντι δημόσιος. νομίζων τῷ μὲν κατηγόρῳ.) ἐντεῦθεν ἡ κατασκευὴ τοῦ προοίμου μέρεσι. θέλων ᾧ σώζειν τὸ ἀξίωμα, δεικνύει ὡς οὐδέποτ' ἂν ἐδεήθην κατηγορῶν, εἰ μὴ νῦν, ἐν τῷ τῆς φυλῆς πρόσωπον καθεστήκειν. τὸ γὰρ τυπτηθεῖσα μὴ λαβεῖν δίκην, ἔοικε τῷ ἡττᾶσθαι.

ζητήσαι δ' ἄν τις, πῶς ἐν τῷ κατ' αἰσχίνου, καὶ τοῖς κατηγορῶν, φησὶ, δεήσομαι πάντων ὑμῶν. ῥητέον οὖν, ὅτι διαφορὰ δεήσεών εἰσιν. ἐκεῖ μὲν γὰρ καὶ δέησις σεμνὴ καὶ φεννημα ἔχουσα. ἐνταῦθα ᾧ ταπεινότητα ἔχει ἡ δέησις. φησὶ γὰρ δέομαι ᾧ ὑμῶν ἱκετεύω, καὶ ὥσπερ ἡττημένος τὸν ἀγῶνα πιθῆται. καὶ διὰ τοῦτο τῆς φυλῆς.) αὐθ' ἑαυτὸ τὴν φυλὴν ὠνόμασεν, ὅτι πρὸς ἀμφοτέρους πολλοὺς καὶ ὁλόκληρον τὴν φυλὴν. καλῶς ᾧ καὶ τὸ ἀδίκως. οὐ γὰρ ἁπλῶς εἶπεν ἀφῃρέθη ἡ φυλὴ, ἀλλ' ἀδίκως ὁ πολέμιος ἔχει τὸ ἄθλον. εἰ γὰρ οἷόν τε.) ἐντεῦθεν ἡ κατασκευὴ τοῦ δευτέρου μέρους. σωφρονῶν φησὶ μειδίας τὴν κακίαν τὰ ἄμικτα, κατήγορον ἀποφήνας τὸν φεύγοντα. ἔστι τις συμφορά.) τῇ παραθέσει τῶν ἄλλων, ἔστι συμφορά· εἰ οἱ κεκομμένοι φησὶν ἐν συμφοραῖς ὄντες ἱκετεύουσι, κἀγὼ ὁ ὑβρισμένος, εἰ μὴ λάβοιμι δίκας, ἐν συμφορᾷ ἔσομαι. εἰκότως ἄρα δεήσομαι. δέομαι οὖν ὑμῶν ἁπάντων.) διωκήσατο ἱκανῶς τὸ δεῖν ἱκετεύειν. ἐνταῦθεν ᾧ τὸ συμπέρασμα τοῦ δευτέρου προοιμίου. ὅπερ προοίμιον εἴληφε καὶ αὐτὸ ἐκ συστάσεως τῶν οἰκείου προσώπου ἐν διορισμῷ. διορίζει γὰρ ἐν ποίοις ἐγκλήμασι δεῖ δεῖσθαι τῶν κατηγόρων, καὶ ἐν ποίοις οὐ δεῖ. ὕβρισμαι μὲν ἐγὼ) ἐκ τετάρων ὅρων, διαιρεῖ) δημόσιον δεικνύων τὸ γεγενός. πρῶτον μὲν, ὅτι πᾶσα ὕβρις καὶ ἐν ὁτῳοῦν δήποτε καιρῷ δημόσιόν ἐστι. τοῦτο δείκνυσιν ἐνὶ μὲν, διὰ τοῦ εἰπεῖν, τὰς μὲν γραφὰς ἔδωκε παντὶ τῷ βουλομένῳ· τὸ δὲ τίμημα ἐπέθηκε δημόσιον ὅλον. δεύτερον ᾧ, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῇ ἑορτῇ γιγνόμενα, κἂν εἰς ἰδιώτην ἡ δημόσια ἐστι. ζήτει, ὅτι τὰ εἰς χορηγὸν γιγνόμενα, καὶ πολλῷ πλέον. τετάρτου, ὅτι οὐ δι' ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ καὶ διὰ πάντας τοὺς ἄλλους ὅσοις ὕβρισται, ἄξιός ἐστιν ὡς ὑβριστὴς καὶ τύραννικός, δημοσίᾳ κολασθῆναι. πρῶτον οὖν ἀπὸ δείκνυσιν, ὅτι πᾶσα ὕβρις ἀδίκημα δημόσιόν ἐστι. καὶ φησίν.

εἰ τις οὖν ὑμῶν.) ἐντεῦθεν ἡ προκατασκευὴ. ἔνθα τίθησι τοὺς δύο νόμους· δεικνύων ὅτι δημόσιόν ἐστι τὸ ἀδίκημα. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι τὸ δοκεῖ μὲν συμπρᾶξαι τῷ προοι-

A Qua de causa dicimus, exordia cognata esse perorationibus, quòd illæ etiam summis capitibus absoluuntur. Quòd si Athēienses). Primum exordium cū negociale maxima ex parte esset, minus habebat affectuum. In hoc autem magis vult mouere affectus, vt ab omni parte iudicem opprimat. Summo autem capite terminatur primæ propositionis conclusio. Quòd si Athenienses.) Hic incipit exordium, cuius etiam propositio bipertita est. & hinc nobis existit dubitatio, qua ratione hic dicat, Si falsæ legationis causa esset, non rogarem: cum in oratione cōtra Aeschinem, quæ falsæ legationis causa est, roget? Respondemus, eum ipsum soluere, dicendo: Rogo vos, vt cum beneuolentia nos audiatis. Sed quia verebatur, ne cauillari videretur, qui cum accusaret, reorū instar supplicaret: huic incommodo medicatus est propositione exordij. Si aliarum, inquit, rerum reum agerem, non supplicarē. & recensuit publicorum criminum nomina, violatarum legum & ementitę legationis, vt contumeliam æquaret publicis criminibus. Vult igitur & insectari vt accusator & impetrare misericordiam vt reus: & simul ostendere, ipsam etiam causam reuera esse publicam.

B

Existimans accusatori.) Hic incipit confirmatio primæ partis. vt autem tueretur autoritatem, ostendit, se in accusando nunquam vsurum fuisse precib. nisi nunc in reorum esset habitu constitutus. Nam verberatum nō posse pœnas sumere, perinde est ac si victus sit. Quæri autem potest, quomodo in oratione cōtra Aeschinē quamuis accuset, dicat, omnes vos precabor? Dicendum igitur est, discrimina esse precationum. Illic enim est precatio grauis & animosa, hic verò humilitate prædita. Ait enim, Precor autem vos. & supplico: & tāquam victus causam agit. Et propter hoc tribu.) Suo loco tribū nominat, vt aduersario multorum odia cōcitet, adeóque totius tribus. Bene etiam addit, per iniuriam. Neq; enim simpliciter dicit, Tripos ereptus est tribui: sed, per iniuriam hostis habet premium. Nam si dici fas est.) Hic incipit confirmatio secundæ patris. Coniunxit, inquit, Midias improbitati suę ea, quę misceri nequeūt & fecit, vt accusator reus esset. Si qua est calamitas.) Collatione* aliorum est calamitas. Si rei, inquit, affecti calamitatibus supplicant: & ego cui contumelia facta est, nisi pœnas sumpsero, in calamitate ero. Iure igitur precabor. Oro igitur vos vniuersos.) Satis ostendit esse supplicandum. Hic autem incipit conclusio secundi exordij. quod exordium ab eo sumptum est ex commendatione suæ personæ, per distinctionem. Distinguit enim quibus in criminibus supplicandum sit accusatori, in quibus non sit supplicandum. Mihi facta est.) Quatuor definitionibus ostēdere conatur, crimen hoc esse publicū. Primum Omnis, inquit, contumelia, & quocūque facta tēpore, crimē est publicū. Id ostendit vno, cum dicit: Lex accusandi potestatem dedit cuiuis, atque æstimationem totam fecit publicā. Secundò: Omnia quæ in festo fiunt, tametsi cōmittantur in priuatū, publica sūt. Tertiò: Ea quæ in choragū cōmittuntur, multo magis. Quartò: Non propter me solum, sed etiam propter omnes cæteros, quibus cōtumeliā fecit, dignus est, qui, vt contumeliosus & violētus, publicè puniatur. Primùm igitur demonstrat, omnem cōtumeliā crimen esse publicum, & ait: Si quis igitur vestrūm.) Hic incipit præparatio, vbi ponit duas leges, & ostendit publicum esse crimen. Alij dicunt, videri quidem hoc cohærere cum exordio.

C

ſed reuera quoddam eſſe exordium ſecuturæ confir A
mationis. Hic enim conſtituit, oportere omnia quæ
in feſto fiant, publica cenſeri, nec de priuata quapiã
re fieri iudicium: hoc eſt, omnem contumeliam cri-
men eſſe publicum. Nunc ſi recordetur.) Et hoc pri-
mæ definitionis eſt, & eius rei quæ ſit cõmunis. Hęc
enim omnia pertinent ad illud probandum, omnẽ
contumeliam eſſe publicam. Recitabitur.) Hic pa-
lam ad ipſam confirmationem accedit, quę eſt ſecũ-
da definitio: omnia quæ in feſto fiant, eſſe publica. &
recitat leges, quibus id confirmatur. Senatus indicat
concionem.) Metuit ne recitandis iis quæ perpeſſus
eſſet, ſuſpicionẽ quandã inticeret audientibus. Ideo
ante recitationem leges affert, vt id quod diximus,
conſequatur. Verebatur enim, ne cauſa priuata fie-
ret per expoſitionem, priuata negocia continentem
ac propterea priuſquam dicat quid ſibi acciderit, oc
cupat iudicem recitatione legum: vt tametſi contu-
meliã dixerit, & verbera, & eius generis alia, ea tan-
quam publica audiantur: cum ſit oſtenſum omnia
quæ in feſto fiant, eſſe publica. Eſt aũt pima lex hu-
iuſmodi: poſt feſtum concio habebatur in æde Bac-
chi, & prætor adminiſtrationis ſuæ rationem red-
debat: inquirebatur etiam in eos qui iura & leges
violaſſent. Lex hęc eſt.) Ex hac lege ratiocinari vult
ea quæ in feſto acciderunt, eſſe publica. vnde autem
περβολὴν eſſe publicam, oſtendit, per ea quę ſequun-
tur. In æde Bacchi.) Hoc eſt in theatro, cum quo Bac
chi locus coniunctus erat. Poſt Pandia.) Alij louis eſ
ſe feſtum cenſent: alij Lunam dici putant πανδίαν ex
eo fortaſſe, quòd quóuis eat. Sol enim interdiu dũ-
taxat videri poteſt: at Luna & noctu & interdiu. A-
gebant igitur & Lunæ feſtum poſt Dionyſia, quan-
do Bacchi ſoror eſt Luna. Bacchum. n. tũ Apollinem
tũ Solẽ vocant: quidã etiã Lunæ filiũ faciũt Bacchũ.
In ea verò poſtquam præſides. Præſides vocabãtur
qui mittebãtur in Senatum à præſidẽte tribu, atque
iidem rurſus à Senatu mittebantur ad populum, vt
præſiderent in theatro. Vnde etiam præſides ſunt ap
pellati. Hi rogabant populum, an eis agi placeret de
rebus ad feſtum pertinentib. At populus manus tol-
lebat. De adminiſtratione prætoris.) Rationẽ enim
reddebat, an ſimulacrũ ſartum tectũ cõſeruaſſet: an
in iure dicundo ac referendo, cæteratum rerũ nihil
præteriiſſet. Et quib. de rebus aliquis. Præpoſito prę-
tore & præſidib. adiecit etiam cõtumelias in feſto fa
ctas. Conſtat. n. id in vna eſſe lege ac illud publicum
hoc priuatum. Proinde ex hoc colligit, etiã cõtume-
lias eſſe publicas, cum ea quæ ad prætorẽ pertinent,
ſint publica. Pene Athenienſes.) Patrocinatur legi,
vt laudib. eam confirmet: & de iis dicit qui ad diem
non ſoluunt iudicatum, quemadmodum etiam in
priuatis, ſi qui ad dictũ diẽ nõ ſoluerint, ſecuritatem
eis largiri legem. Volo aũt.) Secundam legem recu-
tat, obiectionémq; remouet. Poſtquam. n. oſtendit,
omnia feſti eſſe publica, obiiciebatur ei: ſed non ea
quæ in homines priuatos committuntur, ſed ſi quis
aut choragum in vincula coniecerit, aut tibicinem
repulerit, aut comœdum: aut populum ſpectaculo
prohibuerit. & quia probare vult, ea etiã quę in ho-
mines priuatos committuntur in feſto, eſſe publica:
ſecundam recitat legem.

Cogitate, Iudices.) Comprehendit hũc ſenſum in
priore lege, vt contendat priorem legem habere cõ-
munionẽ cum ſecunda. Cum verò prior lex eiuſmo-
di ſit, vt nec à procraſtinatorib. repoſcere liceat in
feſto, à quib. lex repoſci debitũ etiam manu, iubet:

τὸ ᾖ ἀληθὲς, ὥσπερ προοίμιόν ἐστι τῆς κατασκευῆς τῆς
μελλούσης. ἐν τούτῳ δὲ προβιβάζει πρὸς τὸ πείθειν τὰ
ἐν τῇ ἑορτῇ πάντα δημόσια νομίζειν, καὶ οὐ τῷ ἰδίων τινὸς
ἕνεκα γίνεσθαι, τουτέστιν, ὅτι πᾶσα ὕβρις δημόσιόν ἐστιν.
ἐνθυμηθεὶς νῦν.) καὶ τοῦτο τοῦ προτου ὄρου, καὶ ὥσπερ κοι-
νὸ πρόγματος. πάντα γὰρ τοῦτο τοῦ δημοσίαν εἶναι πᾶσαν
ὕβριν κατασκευαστικά ἐστι. ἀναγνώσεται.) ἐν τούτῳ κα-
θαρῶς εἰς αὐτίκα τὴν κατασκευὴν, ἐμβεβλήκεν, ἡ τίς ἐστι
δεύτερος ὅρος· ὅτι πάντα τὰ ἐν τῇ ἑορτῇ νόμιμα δημό-
σιά ἐστιν. καὶ ἀναγνώσκει τοὺς νόμους, δι' ὧν τοῦτο κατα-
σκευάζεται. νόμος. τοὺς πρυτάνεις ποιεῖν.) ἐφοβήθη μὴ
λέγων ἃ πέπονθεν, ὑπόνοιαί τινα ἐμβάλλῃ τοῖς ἀκούουσιν.
ὅθεν ἀνέγνω πρὸ τῆς διηγήσεως τοὺς νόμους, ὅπερ ἔφαμεν
κατορθῶν. ἐδεδοίκει γὰρ, μὴ ἰδιωτικὸς ὁ ἀγὼν νομίσθῃ, ἐκ
τῆς κατασκευῆς ἰδιωτικὰ πράγματα ἐχούσης. καὶ διὰ
τοῦτο πρὶν εἰπεῖν ἃ πέπονθε, προλαβεῖν τὴν δικαστὴν τῇ ἀ-
ναγνώσει τῶν νόμων. ἵνα κἂν ὕβρεις λέγῃ κἂν πληγὰς καὶ
τὰ τοιαῦτα, ὡς δημοσίων ἀκούσῃ. ἀποδειχθέντος τοῦ, πάν-
τα τὰ ἐν ἑορτῇ νομίμα, δημόσια εἶναι. ἔστι γὰρ ὁ πρῶτος
νόμος τοιοῦτος· ὅτι μετὰ τὴν ἑορτὴν ἐγίγνετο ἐκκλησία ἐν
Διονύσου καὶ ἐξητάζετο ὁ ἄρχων περὶ ὧν διῴκηκε, καὶ περὶ
ὧν ἠδίκησέ τις τῶν παρὰ τῶν νόμων.

ὁ μὲν νόμος οὗτός ἐστιν.) ἐκ τούτου τοῦ νόμου συλλογίζεται
βούλεται περὶ τῆς καὶ τῆς ἑορτῆς. πόθεν οἶδας; ὅτι ἡ περίοδος
δημόσιον, ἐκ τοῦ ἑξῆς δείκνυσιν. ἐν Διονύσου μετὰ τὰ πάνδια.)
ἐν Διονύσου μὲν ἐν τῷ θεάτρῳ. συνῆπτο γὰρ τῷ θεάτρῳ τὸ
τέμενος· πάνδια ᾖ.) εἰ μὲν, Διὸς ἑορτὴ ἐνόμισαν. εἰ ᾖ, πάνδι-
αν τὴν σελήνην νομίζουσιν, ἴσως ἀπὸ τοῦ πάντοτε ἰέναι. τὸν
μὲν γὰρ ἥλιον, ἐν ἡμέρᾳ μόνῃ θεωρεῖν ἔξεστι τὸν ᾖ σελήνην
καὶ ἡμέρας καὶ νύκτος. ἤγων οὖν καὶ τὴν σελήνης ἑορτὴ, μετὰ
τὰ Διονύσια. ἐπειδὴ Διονύσου ἀδελφὴ ἡ σελήνη εἴπερ τὸν
Διόνυσον καὶ Ἀπόλλωνα τὸν ἥλιον καλοῦσιν. ἔνιοι ᾖ πᾶδα
σελήνης τὸν Διόνυσον. ἐν ᾖ ταύτῃ ἐπειδὰν οἱ πρόεδροι.)
πρόεδροι ἐκαλοῦντο, οἱ πεμπόμενοι ἐν τῇ βουλῇ πρὸς
τὸν βουλῆς, εἰς τὸν δῆμον, προκαθεζόμενοι ἐν τῷ θεάτρῳ.
διὸ τοὺς πρόεδροι ἐκλήθησαν. ἠρώτων ᾖ τὸν δῆμον, εἰ δοκεῖ
αὐτοῖς ἐπισκέψασθαι περὶ τῆς καὶ τὴν ἑορτῶν; οἱ ᾖ, ἤρων τὰς
χεῖρας· περὶ ὧν διῴκηκεν ὁ ἄρχων.) ἐδίδου γὰρ λόγον εἰ
τὸ ἄγαλμα ἀλώβητον ἔσωσεν; εἰ τῶν ἄλλων μηδέν τι ἐνέ-
λιπε χρηματίζων; τοῦ περὶ ὧν αἴ τις.) προθεὶς ἄρχοντας
καὶ πρόεδρους, σωῆψε καὶ τὰς ὕβρεις τὰς ἐν τῇ ἑορτῇ. δῆ-
λον γὰρ ὅτι ἐν τῷ ἑνὶ νόμῳ. καὶ τὸ μὲν, δημόσιον τὸ ᾖ, ἰδιω-
τικόν. ὥστε ἐκ τούτου συλλογίζεται τὸ τὰς ὕβρεις δημο-
σίας εἶναι, εἴπερ καὶ τὰ περὶ τὸν ἄρχοντα δημόσιας. καλῶς
ὦ ἄνδρες ἀθλοθέται.) σωαγωνίζεται τῷ νόμῳ, διὰ τῶν ἐπαί-
νων συνῆσαι βεβλόμενος, καὶ περὶ τῶν τοὺς ὑπηρέτας εἰς
θεατὴν ὄντων, ὥσπερ καὶ τῶν ἰδιωτῶν, εἰ γένοιντό τινες ὑ-
περήφανοι, ὅτι δίδωσιν τοῖς ἀσφάλειαν ὁ νόμος. βέλομαι
τοίνυν.) δεύτερον ἀναγνώσκει νόμον, ἀντιπίπτον ὑποτεμ-
νόμενος. ἐπειδὴ γὰρ ἀπέδειξεν, ὅτι πάντα τὰ περὶ τὴν ἑορ-
τὴν δημόσιά ἐστιν, ἀντέπιπτεν αὐτῷ· ἀλλ' οὐ τάγε περὶ
τοὺς ἰδιώτας γιγνόμενα, ἀλλ' εἴ τις ἢ χρεωγὸν εἴρξειεν, ἢ αὐ-
λητὴν ἀπελάσειεν, ἢ κωμῳδὸν. ἢ τὸν δῆμον τῆς θέας κω-
λύσειεν· βουλόμενος ἀποδεῖξαι καὶ τὰ περὶ τοὺς ἰδιώτας
ἐν τῇ ἑορτῇ δημόσια ὄντα, τὸν δεύτερον ἀναγνώσκει νό-
μον. ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί.) σωέλαβε τὸ νόημα
ἐν τῷ πρότερῳ νόμῳ, ἵνα δείξῃ κοινωνίαν τῷ πρότερῳ νόμῳ πρὸς τὸν δεύτερον. τοῦ νόμου ᾖ τοῦ δευτέρου ὄντος τοι-
ούτου, ὅτι μηδὲ τοῖς ὑπηρέταις ἀπαγεῖσθαι ἔξεστιν ἐν τῇ ἑορτῇ, οὓς ἀπαγεῖν καὶ χειρὶ μᾶλλον ἐκέλευεν ὁ νόμος·

ἀγω-

ἀγωνίζεται ἐκ τοῦ ἐλάττονος, λέγων, ὅτι εἰ τοῖς ὑφημέρεσις ὁ νόμος κελεύει, μὴ ἀπαιτεῖσθαι ἐν τῇ ἑορτῇ χρεωλύτου γε μᾶλλον κελεύει μὴ τοῖς αἰκίαις βιάζεσθαι; ἔστι γὰρ ὅλον ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος τὸ ἐπιχείρημα, ἔκτε προσώπου καὶ πράγματος εἰλημμένον. προσώπου μὲν, χορηγὸς πρὸς ὑφήμερον· πράγματος δὲ, ὕβρεως καὶ χρημάτων. ἀλλὰ καὶ τὰ δίκαι.) τοῖς τε νενικηκόσιν ἐν τῇ κρίσει δηλονότι, ταῦτα γίνεται τοῖς ἡττημένοις ἐν καιρῷ τοῦ ἑορτῆς. συνήγαγε δὲ ἐξ ἀποδείξεως τοῦ πρότερον νόμου, ὅτι καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἰδιώτας, δημόσιά ἐστιν. οὐ γὰρ ὅπως.) τὸ μὲν μὴ κείμενον ἐν τῷ νόμῳ, συνήγαγεν ὡς ὁμολογούμενον, τὸ δὲ γεγραμμένον, ὡς ὑπολαβὼν ἔλαβε. τὸ μὲν γὰρ περὶ τοῦ σώματος, οὐ γέγραπται· περὶ δὲ τῶν ὑφημέρων μόνον. ὁ δὲ, ἐκείνο μὲν ὡς ὁμολογούμενον ἔλαβεν, ὅτι οὐ τοῦτο μόνον ἔδοξεν ἡμῖν δεινὸν, τὸ μὴ ὑβρίζεσθαί τινα εἰς τὸ σῶμα περὶ δὲ τῶν ὑφημέρων, ὡς προσθήκην· ἀλλ' ἤδη ταῦτα ἐκωλύσατε ὅσα καὶ κατὰ δίκην γίνεται. ὑμεῖς μὲν τοίνυν.) μέλλων ἀναγινώσκειν τὸν νόμον, ὑπέσχετο δείξειν τοῦ τε τῶν ἄλλων ὀλιγωρίαν, καὶ τὸ μειδίου θράσος. ὅπερ οὐδὲ ὑπέσχετο, νῦν ἀποδείκνυσιν.

βούλομαι δὲ ἕκαστον.) προκατασκευαστικὸν μὲν τὸ νόημα, εἰσβολὴ δὲ εἰς τὴν προβολήν. πληρώσας δὲ τὸν προκαταστολὴν, ἐν ᾗ πάντα τὰ γινόμενα περὶ τὴν ἑορτὴν, κἂν εἰς ἰδιώτην ᾖ, δημόσια ἀπέδειξε· μεταβαίνει λοιπὸν ἐπ' αὐτὸν κατάστασιν. οὐκ ἐπὶ γὰρ ὡς ἰδιωτικῶν ἀκούσονταί τῶν πραγμάτων. κέχρηται οὖν προοιμίῳ προκαταστικῷ· τὸ δὲ αὐτὸ, καὶ ἐπαγγελίαν τινὲς καλοῦσι. διὸ συνοψίσει πρεῖται τὴν λεχθησομένων ἐν τῇ καταστάσει.

ἐπειδὴ γὰρ οὐ καθεστηκότος.) ἐνταῦθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ πρότερου μέρους τῆς προβολῆς. φασὶ γάρ τινες τοῦτο μὴ εἶναι διήγησιν, διὰ τὸ προειδέναι τὸν δῆμον τὰ γεγενημένα. καὶ διὰ τὸ ἐν ὅρῳ μὴ χρῆναι διηγεῖσθαι, ἀλλὰ προβάλλεσθαι. ῥητέον οὖν ὅτι οὐ πάντες ἤδεσαν τὰ γεγενημένα, ὥσπερ ἐν τοῖς ὁπλόγοις φησίν. ὡς οὐ παρῶν ὁ δῆμος, ἀλλὰ χορευταὶ καὶ ξένοι καὶ τοιοῦτοί τινες ἦσαν. ὥστε ἀναγκαῖον νῦν διηγήσασθαι. καὶ οὐ διηγήσασθαι βούλεται μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐξῆσαι τὴν ἑαυτοῦ φιλοτιμίαν ἐν τῇ καταστάσει, πρὸς τούτοις, ὅτι ἐν ὅρῳ, ταυτόν ἐστι προβολὴ καὶ κατάστασις. ἤδη γὰρ καὶ ἐφ' οὗ δυνάμιν ἡ κατάστασις ἔχει. προβαλλόμεθα γὰρ ἐφ' οἷς πεπόνθαμεν· λέγοντες γὰρ ταῦτα, τίνι διήγησιν πληροῦμεν. ὅτε γὰρ πρὸς τὸ ἡμῖν χρήσιμον διηγούμεθα, ὅρον πεφαίνομεν. ἡμεῖς γὰρ διὰ τῆς καταστάσεως εἰσαγόντων ὡς δημόσιον, οἱ δὲ ὁ αἰτῶν δῆμος ὑπολαμβάνων, ὡς ἰδιωτικὸν ὁρίζεται. οὐκοῦν ὅρου δυνάμιν ἔχει ἡ κατάστασις. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν, συνεστραμμένως καὶ δι' ὀλίγων ὁριζόμεθα ἀγωνιστικῶς· ἐν δὲ τῇ καταστάσει, πλατέως καὶ ἧττον ἀγωνιστικῶς. διὰ τί δὲ ὁριστικὴν δυνάμιν ἔχουσα, προβολὴ κέκληται; ὅτι ἐπαναλήψεις οὖν δύο ἀνθορισμοὶς ἐμπίπτει, εἴπερ ὅρος τις ἡ κατάστασις ἐκαλεῖτο. ἡμεῖς γὰρ ὁριζομένων ἐν τῇ καταστάσει πλατέως, ὁ ἀνθορίζομενος πρὸς ἐκεῖνον, δύο ἐποίει ἀνθορισμοὺς. ἵν' οὖν μὴ δύο ἀνθορισμοὺς ὀνομάζωμεν, τὸ μὲν πλατὺ ὅρον, προβολὴν ἐκαλέσαμεν, ἐν καταστάσει κείμενον. τὸ δὲ γενόμενον, τὴν προβολήν. τὸ μὲν πρᾶγμα φύγοντος, ὅρον. τὸν δὲ πρᾶγμα διώκοντος, ἀνθορισμόν· ἐπὶ πρὸς τούτοις, ἐπειδὴ πολλὰ καὶ ψευδῆ καὶ αἰσχρὰ καὶ ἐπηρείας καὶ χλευασμοὺς ἐβούλετο κατειπεῖν τοῦ μειδίου· ταῦτα δὲ ἐν μὲν τοῖς ἀγῶσιν λέγειν ἀκόλουθον, διὰ τὸ μικρὰ εἶναι. καὶ τοῖς ἐλέγχοις ἀπαιτεῖσθαι. ἐν δὲ τῇ καταστάσει, τὰς μὲν ἀποδείξεις ἧττον ἔμελλε προσάγειν· λέγων δὲ διαβάλλειν καὶ παροξύνειν τοῖς δικασταῖς ἐν τῷ πλήθει τῶν ἐγκλημάτων, διὰ τοῦτο κατασκευὴ ἐχρήσατο· καὶ τοῖς φανεροῖς καὶ μεγάλοις, τὰ μικρὰ καὶ ἀδυνατὰ συνέπλεξεν.

A pugnat argumento è minori ducto, dicens: Si à procrastinatorib. lex vetat æs alienum reposci manu iniecta in festo: quãto magis vetat insontib' fieri vim? Est enim totum argumentum sumptum è minori, tum à persona, tum à re: persona, choragum cũ procrastinatore: re, contumeliam cum pecunia conferẽdo. Sed etiam iudicio.) Eorum bona nimirum qui iudicio vicerunt, eorum, tempore festi, fiunt qui victi sunt. Colligit autem ex demonstratione prioris; etiam ea quæ in priuatos committantur, esse publica. Neque enim profectò.) Id quod in lege positũ nõ est, concludit tanquam cõfessum. Id verò quod scriptum est, tanquam cõsequens aliquid sumpsit. Nã illud de corpore scriptum non est, sed de procrastinatoribus duntaxat. At hic illud accipit tanquam confessum: non illud modò, inquit, visum vobis est iniquum, ne corpori cuiusquam contumelia fiat: illud aũt de tardis nominib. tanquam additamentum: Sed iam ea, inquit, vetuistis, quæ etiam autoritate iudicij fiunt. Vos igitur.) Lecturus legẽ pollicitus erat, se ostensurum, cùm aliorum verecundiam, tum Midiæ
B audaciam. Quid igitur promiserat, id nunc ostendit: volo aũt singula.) Sententia præparans, & ingressus ad conquestionẽ. Absoluta aũt præparatione, in qua omnia quæ accidant circa festum, tametsi in hominem priuatũ committantur, ostendit esse publica: iã ad ipsam cõstitutionẽ transit. Non enim amplius, vt priuata negotia sunt audituri. Vsus igitur est prooemio præparante, quod idem quidam pollicitationem nominant. Quare summatim comprehendit ea quę dicenda sunt in constitutione. Nam cum nõ esset.) Hic est principiũ primæ partis conquestionis. Quidam enim hanc narrationem esse negant, eò quod populus ea quæ facta sunt, præsciat, & in finitione narrandum non sit, sed tantum conquerendum. Respondemus: non scisse omnes quid factum esset, vt in peroratione ait: non populum, sed ludiones, & hospites, & eius generis alios fuisse. Quare narrare nec esse fuit. nec narrare duntaxat vult, sed etiam augere suum studium in constitutione. Ad hæc, in definitione idem est conquestio & constitutio. Iam etiam finitionis vim habet constitutio. Nã iis de rebus
C conquerimur, quas perpessi sumus: quas dũ exponimus, narrationẽ perficimus. Cũ aũt ad nostrã vtilitatẽ narramus, definitionẽ absoluimus. Nobis enim in cõstitutione asserentib. crimẽ esse publicum, statim respondens aduersarius, priuatum esse definit. Proinde finitionis vim habet constitutio, sed illic rotundè & paucis definimus, & acriter. Cur aũt cũ definitionis vim habeat, προβολὴ nominatur? Quia necesse erat duas cõtrarias definitiones incidere, si finitio aliqua cõstitutio vocaretur. Nobis .n. definientib. in cõstitutione latè, qui cõtra illam definit, duas cõtrarias facit finitiones. Ne igitur duas contrarias definitiones nominemus, latam definitionẽ, προβολὴν vocamus in cõstitutione positã: angustã aũt, quæ προβολὴν sequitur, *eam quę affertur à reo, definitionẽ: quæ ab accusatore, ἀνθορισμὸν contrariã definitionẽ. Ad hæc quoniã multa & *falsa & turpia & insultus & subsannationes obiecturus erat Midię, eáque in confirmatione dicere nõ licebat, eo φ parua essent, & probationes requirerent: in constitutione autem probationes minus adducturus erat, sed dicendo criminari & acuete iudices multitudine criminum decreuerat: propterea constitutione vsus est, & apertis ac magnis, parua & infirma implicuit,

vt per illa,hęc etiam ſimul & exaggeraret,& proba A
bilia faceret.mittam eſſe diximus cõſtitutionẽ è re-
bus tum publicis,tum priuatis,prętérque amplifica
tionẽ.Ac maxima eius pars negocialis eſt:alia affe-
ctibus,alia inſectationibus cõſtant:tota denique ora
tio hoc modo contemperata eſt:negocialis,dum de
iis quę ſibi acciderunt,& publicum eſſe crimen,nar-
rat:affectu conſtans,dum auget contumeliam:impe
tuoſa,in quib. perſonam Midię inſectatur.ſed à pu-
blico eſt auſpicatus,ædili nominato.Pandionię tri-
bui.Tribus,eſt decima ciuitatis pars.Abhinc trien-
nium.)Vt cum triẽnio choragum tribus nõ prębue-
rit,res magis exaggeretur:aut,ante hos tres annos,
vt & in Philippicis, Philippus in Thracia tertium
aut quartum ab hinc annum.Neque enim poteſt hic
cõtinuum tẽpus intelligi:ſed ſtudium ſuum exagge-
rauit,ſe intra triẽnium ſolum tribulium eſſe largitũ.
Præſente concione.) Omnia nomina publica ſunt,
cõcio,prætor,ſubſortitio tibicinum ad feſtum. Pro-
inde iã per hæc de ſuis rebus tanquam publicis diſſe
rit.Verbis & cõuiciis factis.)E contrario ſumpta eſt B
amplificatio.Eſt enim maximus amplificationis lo-
cus,veterem aut opulentiam,aut miſeriam, aut ho-
ſtium potentiam augere:vt maximum videatur ſol
uẽdis hiſce difficultatib⁹.viciſſe vim aduerſariorum.
Et accuſãte.)Proinde ſeditio fuit,& tumult⁹.Ego ve
rò pollicitatione mea tumultũ repreſſi.Progreſſus e-
go sũ pollicit⁹.)Iurgabãtur curatores cũ prætore:Pre
tor culpã in curatores trãsferebat.Modeſtè aũt dixit
Sum pollicitus : ob id quod ſequitur:Obuenit mihi
prima tibicinis electio.Per hoc.n.oſtẽdit.Fortunę er
ga ſe benignitatẽ & credibile facit,ſe Midię,nõ For-
tunæ culpa,in certamine victũ eſſe.Et euẽtũ fortui-
tũ.)Fortuna cũ animo cõſẽſit,pro me tulit ſuffragiũ
mores meos approbauit:Et tumultũ & plauſũ.)*Sue
ceſſum ſuum amplificat,ne Midias per iracundiã ea
feciſſe videatur,ſed ex inuidia , propter eas laudes
quæ inimico tribuerẽtur.Cum autẽ celeriter plausũ
ſubiecerit,oſtendit qualem dixerit tumultũ. Vt lau-
dantes.)His verbis obſignat ſententiam. At Midias
ille ſolus omnium.)Aduerſatus eſt,inquit,& fortu-
næ & Reipublicæ.Nam illa ſortem mihi donabat,
vos admirabamini,Midias grauiter & moleſtè fere-
bat. Vt apparet.Vt ex iis,inquit,cernitur,quæ fecit.
Cõtinenter mihi inſultãs.)Proinde cõſulto, & non
per iracundiam fecit.Et paruis & maioribus.)In pri
uatis & publicis.Quæ igitur in ludiones.) Moris e-
rat,eos qui Bacchi cœtũ cõplebant,eo tẽpore nõ mi
litare.At Midias eos cogebat exire,nec immunes pa
tiebatur eſſe à militia.Sed hoc tractatũ eſt per præ-
teritionẽ,quia magnã vĩ nõ habebat.Quadrifariã aũt
diuiſit crimina,ac primũ imbecilliora poſuit , pòſt
firmiora,& rurſus infirma,& quartò firma.Eſt.n.cũ
plura ſunt firma & infirma, incipiendũ ab infirmio-
rib.& in firmiorib.deſinẽdũ.*Sũt igitur nũc etiã pri
ma infirma.Q ãtulũ.n.crimẽ eſt,ſi ſaltatores dimit
ti nõ eſt paſſus,p̃ſertĩ magiſter equitũ?&,ſi Bacchanaliũ
p̃curator eſſe voluit.Neq;.n.hoc ignoro.)Intelligẽs ſe minuta cõmemoraſſe,primũ figura præte
ritionis eſt vs⁹.Deĩde vĩ eis per ſequẽtia adiũxit,his
verbis.Medũ iſta ferrẽ,ęquè indignatũ eſſe ſcio,vt ob
atrociſſima. Ac ne aggreſs⁹ quidẽ eſsẽ.)trãſit ad id φ
firmiſſimum eſt,de veſte:& antequam id proferat,
amplificatione eſt vſus,vt iudicẽ redderet attẽtioré.

ἵνα δὲ ἐκείνων καὶ τὰ αὐτὰ αὐξήσῃ τε ὁμοῦ καὶ πιστὰ κατα-
σήσῃ.μικτὴν δὲ ἔφαμεν εἶναι τὴν κατάστασιν, ἔκτε δημο-
σίων καὶ ἰδιωτικῶν πραγμάτων, ἔτι δὲ καὶ αὐξήσεως. καὶ τὸ
μὲν πλεῖστον αὐτῆς, ἐστὶ πραγματικόν, τὸ δὲ παθητικὸν, τὸ
δὲ καταφορικόν· καὶ τὸ σύμπαν, ὅλως ὁ λόγος τοιαύτην
ἔχει τὴν μίξιν.πραγματικὸν μὲν ἐν οἷς πρός τε τὴν εἰς
ἑαυτὸν ἐγκωμιῶν, καὶ τὸ δημόσιον εἶναι τὸ ἔγκλημα δια-
λαμβάνει.παθητικὸν δὲ, ἐν οἷς αὔξει τὴν ὕβριν. καταφο-
ρικὸν δὲ ἐν οἷς εἰς τὸ πρόσωπον ἀποτείνει τοῦ μειδίου. ἀπὸ
τοῦ δημοσίου δὲ τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο, χορηγὸν ὀνομάσας.
τῇ πανδιονίδι φυλῇ.)δέκατον μέρος φυλῆς τῆς πόλεως.
ἕβδομον ἔτος τοῦ τί.)πῶς ἑβδόμου ἔτους οὐ παραχρῆσις τῆς
φυλῆς τὸν λειτουργόν;ἵνα δηλονότι πλείων ἡ αὔξησις.ἢ περὶ
ἑβδόμου τούτων ἔτους ὡς καὶ ἐν φιλιππικοῖς.φίλιππος ἐν θρᾴκῃ
ἕβδομον ἢ τέταρτον ἔτος. οὐ γὰρ δυνατὸν ἐφεξῆς λαβεῖν τὴν
χορόνον. τὴν φιλοτιμίαν δὲ ἤυξησεν.ὅτι διὰ ἑβδόμου ἔτους, μό-
νος αὐτὸς ἐκ τῆς φυλῆς ἐπέδωκεν. παρούσης δὲ τῆς ἐκ-
κλησίας.)πάντα δημόσια;τὰ ὀνόματα,ἐκκλησίας,ἄρχων,
ἐπικλήρωσις αὐλητοῦ εἰς τὴν ἑορτήν. οὐκοῦν ἐκ τούτων
ὡς περὶ δημοσίων τοῦ καθ᾽ ἑαυτὸν ἤδη πρόσβαλέγεται.
λόγων καὶ λοιδορίας γιγνομένης.)ἐκ τοῦ ἐναντίων ἡ αὔ-
ξησις.ἔστι γὰρ μέγιστος τόπος αὐξήσεως, τὸ τὴν παρούσαν,ἢ δὲ πορίαν,ἢ παλαιπωρίαν,ἢ πολεμίων ἰσχὺν αὔ-
ξειν,ἵνα μεγίστη φανῇ,τοῦ λύσαι τὰς τοιαύτας ἀπορίας, καὶ
κρατῆσαι τῆς δυνάμεως τοῦ ἐναντίου.
καὶ κατηρεφοῦτος.)οὐκοῦν πάσης καὶ θόρυβος ἦν.ἐγὼ
δὲ τὸ θόρυβον ἔλυσα,διὰ τῆς ὑποχέσεως. παρελθὼν ὑπε-
χόμην ἐγώ.)πόλεμος ἦν τοῦ ὀπτμελητοῦ καὶ τοῦ ἄρχον-
τος,ὁ ἄρχων τοῖς ὀπτμελητοῖς ἐπῆγε τὴν μεμψιν.ὀπτεικῶς δὲ τὸ ὑπεχόμην εἴρηκε,διὰ τὸ ἀπαχθέν,πρόπτις αἱ-
ρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχον.διὰ γὰρ τούτου , τὴν πρὸς
αὐτὸν τοῦ τύχης δύμμειαν ἐδείξεν,ἵνα πιστὸν κατασήσῃ,ὅτι
διὰ μειδίαν ἠττήθη τὸν ἀγῶνα οὐ διὰ τὴν τύχην.
καὶ τὸ συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης.) ἡ τύχη τῇ γνώμῃ συνέ-
δραμε· δέδωκε τὴν ψῆφον,ἀπὸ δεξαμένη τὸν ἔρωτα.
καὶ θόρυβον καὶ κρότον τοιοῦτον.* εἰς αὐτὸν ἤυξησεν , ἵνα
μὴ μειδίας δι᾽ ὀργὴν δόξῃ ταῦτα πεποιηκέναι.ἀλλὰ φθόνησας ὅτι τοῖς ἐπαίνοις τοῖς εἰς τὸν ἐχθρὸν γινομένοις. τα-
χέως δὲ τὸ κρότον ἐπενεγκὼν , ἔδειξε ποῖον εἴρηκε θόρυβον·
τὸ δὲ ὡς αὐ ἐπαινοῦντες,ὅπερ φραγιζόμενος λέγει. μειδίας
δοῦναι μόνος τοῦ πάντων.)ἰδιωτικοῦ φησι καὶ τῇ τύχῃ καὶ
τῇ πόλει.ἡ μὲν γὰρ ἐδωρεῖτο τὴν κλῆρον· ὑμεῖς δὲ ἐθαυμάσατε μειδίας δὲ ἐδυσφόρει καὶ ἀηδίζετο.
ὡς ἔοικε.(ὡς φαίνεται φησιν,ἀφ᾽ ὧν πεποίηκεν. ἐπηρεάζων μοι συνεχῶς.)ἀκὼν ἐκ προνοίας καὶ οὐ δι᾽ ὀργὴν πεποίηκε.τὸ δὲ καὶ μικρὰ καὶ μείζω , ἀντὶ τε ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια. ὅσα μὲν ἐν τοῖς χορεύταις.)ἔθος ἦν τοῖς τοῦ διονύσου χορεύοντας,μὴ στρατεύεσθαι τὸν τοῦ χρόνον.ὁ δίκαιον μειδίας ἀνάγκαζεν αὐτοῖς ἐξιέναι,καὶ οὐκ εἶα τὴν στρατείας ἀφίεσθαι.εἰσῆκται δὲ καὶ φιλοτιμίαν,ἐπειδήπερ οὐκ ἔχει πολλὴν τὴν ἰσχύν.τέταχται δὲ διεῖλε τὰ ἔγκλήματα· καὶ πρῶτον μὲν,τὰ σαθρότερα προέταξεν,εἶτα τὰ ἰσχυρότερα.καὶ ἔστιν τὰ σαθρὰ πάλιν,καὶ τέταρτον τὰ ἰσχυρά.δεῖ γὰρ, εἰ μὲν πλείω εἴη τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ σαθρὰ,ἀρχεσθαι μὲν ἀπὸ τῶν σαθροτέρων.τελευταῖον δὲ,εἰς τὰ ἰσχυρότερα.ἔστιν.ἐν καὶ νῦν τὰ πρῶτα σαθρά.τί γὰρ μέγα ἔγκλημα,εἰ τοῖς χορεύταις ἐκώλυσεν ἀφεθῆναι,ἢ ταῦτα ἱππαρχος ὤν;καὶ εἰ τοῦ διονυσίου ὀπτμελητὴς ἐβούλετο καταστῆναι;καὶ γὰρ ἀγνοῶ τοῦ τι.) γνοὺς ὅτι μικρὸν ἐμνημόνευσε,πρῶτον μὲν τῷ κοῦ πρόσθαλέγειν σχήματι κέχρηται.ἔπειτα καὶ ἰσχὺν αὐτοῖς διὰ τοῦ ἐξῆς προσέθηκεν,εἰπὼν,ὅτι πάσχων ἐγὼ ὁμοίως ὀπτὶ τούτοις κηγανάκτουν,ὥσπερ ὀπτὶ τοῖς δεινοτάτοις.καὶ οὐδ᾽ αὐ ἐπεχείρησα.)μεταβέβηκεν ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ ἰσχυρόταττον τὸ κοῦ τὴν ἐθῆπα· καὶ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς αὐξήσει κέχρηται,προσεχέστερον τὴν δικαστὴν ποιῶν
ἅπτεσ-

ἄπιστα γὰρ φησιν ἐδόξε τὰ λεχθησόμενα, εἰ μὴ τότε παρεσκευασμένα ἐξηλέγχθη. τὴν δὲ ἐσθῆτα τὴν ἱερὰν.) τὸ ἰδιωτικὸν, δημόσιον ἐποίησε τῇ προσθήκῃ τῆς ἱερᾶς. ἐντεῦθεν ὁ, ἢ τῆς προσβολῆς αὔξησις. ποιεῖ ὁ αὐτὴν ἱερὰν ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τοῦ καιροῦ, καὶ τοῦ φοροῦντος. τὸ ὁ τέως ἂν χρησθῇ, ἢ φορεῖ ἢ ἔφερε). ἱερὰν δὲ ἔγωγε.) τὸ ἀπιστούμενον ἔφυσεν. ἱερὰν λέγεις ἣν φορεῖς σύ; μὴ δὲ ἱερεὺς εἶ, ὁ ὁ ἀπὸ τῆς πανηγύρεως καὶ τοῦ καιροῦ, τὸ ἱερὰν εἶ) κατεσκεύασεν. εἶτα ἐπιδὴ σοφισματώδης ὁ λόγος, προσέθηκε τοῖς στεφάνοις ὥσπερ συμμαχίᾳ χρώμενος. μᾶλλον δὲ τὸ κοινὸν τοῖς στεφάνοις ὥσπερ δημόσιον. ἐπιδὴ καὶ ὁ χορὸς ὁ ἄδων, αὐτοῖς προσέκειτο. νύκτωρ ἔθεον.) ἀφῃρέθη τῆς ἡμέρας εἰς ἐπιβουλὴν, ἣ μεσία. ἀπένειμε τῷ πολέμῳ τῆς νύκτα, καθ' ἣν καὶ οἱ τῇ φύσει πολέμιοι, ἡσυχίαν ἀπαλλάττονται. πολλὴν ἔχει καὶ τοῖς πολεμίοις ἡ νὺξ τὴν τιμήν. ἀνάκωχὴν δίδωσιν αὐτῇ καὶ ὁ δοκῶν δυσμενέστατος. σὺ δέ μοι ποιεῖς ἐν ἑορτῇ νυκτομαχίαν ἀδάλωτον. ἐμοί τοι πᾶσαν γε.) τοῦτο εἶπεν, ἵνα καὶ ἐν μέρει τὴν γνώμην, ἐπαινέσῃ ὁ τὴν τύχην τὴν ἐμποδίσασαν. τάχα ὁ τὸν χρυσοχόον ὁ Διόνυσος ἐξαπέστειλεν, ἵνα λυφθῇ. οὐκ ἀπέχρησε ὁ αὐτῷ τοῦτο.) πάλιν ἀπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου, μετῆλθεν ἐπὶ τὸ σαθρότερον. τό, τε ἐξαφθεῖραι τὸν χορεσιδιάσκαλον, καὶ τὰ ἄρχοντα, καὶ τὸ σταπάσαι πρὸς αὐτὸν τοὺς χορηγοὺς, καὶ τὰς ἄλλας ἐπηρείας. ταῦτα γὰρ καὶ μικρὰ πρὸς κρίσιν, καὶ ἄλλως εὐήθεια. τούτων γὰρ ὁ μιδίας, ὁμολογήσει οὐδέν. καὶ εἰ μὴ τηλεφάνης.) ἵνα μὴ ὑποπτεύσῃ τις ὅτι μαθὼν προσδοκῶν πλείονα δέξασθαι, τηλεφάνης μάτην τὸν διδάσκαλον ἐξεβέβληκε. τοῦτο χάριν ἐπαινεῖ τὸν ἄνδρα, εὔνουν αὐτὸν ἀπὸ καλῶν, καὶ οἷον πρὸς αὐτόν. καὶ ἵνα λύσῃ τὸ ἀπιστούμενον ὅτι οὐ δι' φιλονεικίαν ὁ αὐλητὴς ἐξέβαλε τὸν χορεσιδιάσκαλον, ἵνα μόνος δόξῃ εὐδοκιμεῖν ἄτοπον γοῦν καὶ τὸν χορὸν αὐτὸς ἐδίδαξεν, ἀπεγάσας τὸν ἄνθρωπον. φησὶν οὖν ὁ ῥήτωρ ὅτι καὶ εὔνους τηλεφάνης, καὶ δύνοιτο καὶ πρὸς ἐμέ. οὐκ ἂν οὖν δι' τὴν ἰδίαν φιλονεικίαν ἐπιβουλεύειν ἠθέλησεν. εἴπερ ἢδει μὴ διεφθάρθαι τὸν ἄνθρωπον. οὐδὲ ἀνωνισάμεθα.) καλῶς οὐκ ἐπὶ τοῦ χορεῦ μόνον εἶπεν ἠγωνίσατο, ἀλλὰ πληθυντικῶς, καὶ ἑαυτὸν καὶ πᾶσιν προσεγάβε τὴν φυλήν. ὡς τε τὸν ἐστεφανωμένον.) ὁ γὰρ τὰ πλεῖστα διοικῶν τὸν ἑορτὸν, ὁ ἄρχων ἦν. ὥστε καὶ πολλὰ βλάπτειν ἠδυνάτο, εἴπερ διαφθαρείς, * κατασκευάζειν ἐπιβουλεύθη. τοῖς χορηγοῖς συνῆγε ἐπ' ἐμέ.) αὐτὸ τοῦ ἀκοντας αὐτοῖς ἐρέθιζεν. οὐ βουλομένους παρεξῴκειν. ἵνα μὴ δοκοῖεν διὰ τὸ βούλεσθαι νικᾶν, προσφιλονεικεῖν αὐτῷ. τὸ ὁ δὲ ἀνάγκης συμβαίνον, τοῦτο εἰς τὸ μιδίου ἀνήνεγκεν. οἱ γὰρ ἄλλοι χορηγοὶ φιλονεικοῦντες πρὸς τὴν νίκης, ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους. φησὶν οὖν, ὅτι μιδίας αὐτοῖς ἀνέπεισεν ὡς τὸν μοι πολεμεῖν. εἶτα ἡ κατασκευή. Βοῶν. ἀπιδλῶν.) εἰ γὰρ ἐκείνων πρὸς με διαμαχομένων ἐκεῖ ἐβόα καὶ ἠπείλει μοι, πρόδηλος ἦν αὐτὸς ἐνάγων τοῖς χορηγοῖς. ὀμνύειν.) τουτέστιν ἐδίδασκεν οὕτως ὀμνύειν, ὥστε σοφίσασθαι τὸν ὅρκον, ἵνα μου καταπαυσάσωσιν. τὰ πρασκήνια φράττων.) τουτέστιν, ἀπὸ φράττων τὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰσόδους, ἵνα ὁ χορὸς ἀναλάζῃ) πρεπίσκαι διὰ τὸ ἔξωθεν εἴσοδον. καὶ οὕτω βεβαιώσοντος ἐκείνου, συμβαίνῃ καταγελᾶσθαι τὸν δημοσθένη. τὸ ὁ προσηλῶν, ἢ τοῖς ἥλοις ἐμπήξας, ἵνα ἀσφαλῶς αἰθύραι. * ἐκκλείωνται, καὶ μὴ ἐξῇ καὶ καιρὸν εἰσελθεῖν, ἀφ' οὗ τὸ γελᾶσθαι καὶ ἀπαθῶσι συμβέβηκεν. ἢ ὅτι τοῖς ἥλοις κατακρούων καὶ τύπτων, ἐξακούεσθαι τὸν χορεὸν ἄδοντα καὶ συνεχώρουν. ἰδιώτης ὢν τὰ δημόσια.) καί τοι διονυσίων ἦν ἐπιμελητής. ἀλλ' ἐπιδὴ αὐτὸν προὐβάλλετο εἰς τὴν χειροτονίαν, διὰ τοῦτο ἰδιώτην φησὶν αὐτὸν εἶναι). καὶ τούτων ὅσα γε.) ἄτοπον ἡγεῖται μικρῶν τούτων μαρτυρίας παρέχεσθαι. διὰ τοῦτο οὖν ὡς αὐτὸς τοῦ δήμου θεασαμένου καὶ μαρτυρούντος, ἐπήγαγον, ὑμεῖς ἐστέ μοι μάρτυρες.

A Incredibilia, inquit, visa essent ea quæ dicenda sunt, nisi tunc statim conuicta essent. Vestem enim sacrã.) Quod priuatum est, publicum fecit, adiiciendo, sacrã. Hinc autem incipit conquestionis amplificatio. Sacram autem eam fecit & à loco, & à tempore, & ab eo qui gestauit. Quoad vsurpatur.) gestatur, aut teritur.) Sacrã enim ego. Obiectionẽ soluit: Sacrã dicis, quã tu gestas? At sacerdos non es. At hic à celebritate & tempore confirmat, esse sacram. Deinde quia est arguta hęc oratio, coronam apponit tanquam sociis ascitis. Magis enim coronæ sunt publicæ, quòd iis etiam cœtus redimitur. Noctu aggressus.) Satis tibi sint dies ad insidiandum. Noctu de bello induciasô Midia, quo tempore etiam naturâ hostes dant quieti operam: in magno honore nox est etiam apud hostes, inducias ei dat etiam qui videtur inimicissimus. Tu verò in festo, nocturno prælio præter rationem me aggrederis. Non tamen totam.) Hoc dixit ad

B vituperandam naturam eius, & ad laudandam fortunam quæ impedierit. Fortassis autem aurificem Bacchus excitauit, vt deprehenderetur. His contenti non fuerunt.) Rursus à firmiore transit ad imbecillius, ad corruptionem magistri chori & prętoris, & concitatos in se choragos, & reliquos insultus. Hæc. n. & parua sunt ad iudiciũ, & alioqui spẽ parum firmam prębent. Horum enim nihil Midias confitebitur. Ac nisi Telephanes.) Ne quis suspiceatur, spe largioris præmij, à Telephane chori magistrum frustrà vituperari: ideo mores eius laudat, optimum eum vocando, & sibi bene cupientem, & vt soluat obiectionem, à tibicine non ex æmulatione eiectum esse chori magistrum, vt solus laude floreret. Sic igitur etiam chorum instituit ipse, repulso illo homine. Quare ait orator, & optimum virum fuisse Telephanem, & sibi amicum. Non ergo ex priuata æmulatione insidiari illi voluisset, nisi scisset hominem esse corruptũ. Neq; certassemus.) Bene. Non de cœtu duntaxat loquitur, non certasset: sed pluraliter & semetipsum, & totam tribũ cõplectitur. Vt coronatũ.) Qui enim partẽ festi

C maximã curaret, prętor erat. Quare multũ nocere poterat, si corruptus, fraude vellet agere. Choragos conduxit cõtra me.) id est inuitos eos irritauit, nolẽtes cõcitauit: ne, si cũ eo cõtẽdere nollẽt, nõ velle vincere viderẽtur. Quod verò necessariò euenit, in Midiã trãstulit. Cęteri. n. choragi obęmulationẽ victorię inter se cõcedũt. Ait igitur Midias eis persuasit, vt mihi infesti essẽt. Sequitur oratio: Clamitãdo, minitãdo.) Nã cũ illis mecũ digladiantib. iste clamitaret, ac mihi minitatetur: perspicuum erat, choragos ab eo incitari.

Iurantibus.) Sic iurare docebat, vt simulatum esset iusiurandum, vtque eo non multum mouerentur.

τὰ πρασκήνια.) Scenæ aditus obstruendo. Vt cœtus cogeretur circumire, per exteriorem aditum, & sic morante illo accideret, vt Demosthenes rideretur. προσηλῶν.) Siue clauis defigens, vt fores firmiter occluderentur, neque tempestiuè ingredi liceret, vnde risus & criminatio extitit: siue quòd pulsandis & verberandis clauis, exauditi chorum cantantem nõ sinebat. Homo priuatus publica.) Atqui Bacchanaliũ curator fuit. Sed quia se candidatum offerebat, ideo priuatum eum esse dicit.

Et ex his quæ.) Absurdũ putat, minutiarũ harum proferre testes: propterea quasi populus ipse spectarit, & testificetur, subiicit, Vos ipsi mihi testes estis.

Imò sopiuisset eũ potius.

Corruptis insuper.) Ab infirmo iterum ad id quod ratum & postremum est, accedit: hoc est, ad plagas, quòd eæ maiores sunt cæteris, & à reo non negãtur: Ludiones viros.) Ex omni ætate cœtus in Bacchi honorem certabant, eò quòd omnem habitum ei accommodant. pingunt enim eum & puerum, & senem, & virum. Alibi igitur dixit, Cum præbitor esset puerorum in Bacchanalibus. At Demosthenes viros ludiones habuit, vt progressa oratione dicit, Ego viris tibicinibus. Meum corpus contumeliis affectum.) Non ait, plagas mihi dedit, & condylos, ne humilitatis semetipsum condemnet.

Hæc sunt.) Quia matrem esse confirmationis oportet constitutionem, & progressu orationis etiam de cæde Aristarchi est dicturus, & de desertione, & delictis in alios multos admissis: ideò de his etiã præfatur in constitutione. Vos estis hæredes.) Quodammodo successores. Recita mihi aurificis.) *Solet enim eorum etiam, quæ in constitutione dicũtur afferre testimonia, ne nudas ponere narrrtiones videatur: & concludit constitutionem.

Cum igitur multa.) Fretus aurificis testimonio, agit audacius, & per id iudicibus fucum facere studet, quasi in cæteris etiam verè accuset.

Ipsi enim qui perpessi sunt.) Occurrebatur, Totam obibas vrbem Demosthenes, curiosè in quirens, cuinam factum esset aliquid à Midia. ideo id resecat, Nõ ita est, inquit. quomodo igitur? Domi sedens cognoui. tanquam ad communem accedebant patrem vniuersi, & quæ pertulissent à Midia, recensebant.

Volo autem ante hæc.) Accessurus ad confirmationem, exordio vtitur, ad faciendos auditores attẽtiores. E quibus priuatim.) Facit familiares eius & amicos ei infensos, cum eius inimico renũciarint ea, quæ is eis secreto communicabat.

Qui si verè.) Negantem vera inducit Midiam, & eius impudentiam perstringit. Quomodo autem eũ negantem inducit? *Fortassis autem proprium etiam definitionis custodit. quia in definitione alia negamus, alia confitemur. In hoc enim coniecturæ maximum & discrimen est & communitas, hæc in negãdo, illud in non omnia negando.

Priuata iudicia mihi.) Hæc est generalis obiectio, exceptionis vi prædita: non esse de priuatis criminibus adipiscenda iudicia publica. Vniuersalem enim ponit obiectionẽ, tacito nomine eius qui id perpessus est. Refutatio autẽ & hæc trãslatiua est, à modo.

Et mulctam irrogare.) In priuatis enim legibus mulcta erat definita: in publicis autẽ accusator mulctam irrogat..

Ego verò vnum illud.) Cum translatiua sit obiectio: priuatum, non publicum iudicium esse dictandum: translatiuè eam dissoluit his verbis: Nisi hoc modo accusassem rursus contrarium dixisset, priuata esse publico iudicio persequenda. Nam si modum pro modo subiicias, translatiua fit refutatio. Quare nõ satis exploratum est illud Metrophanis, omnem translationem absoluta defensione refutari. In hoc eni n exemplo translatione refutatur translatio.

Nam & cœtus erat ciuitatis.) Ipsum inimicũ cõfitentem inducit, publicum esse crimen: & dum cœtui attribuit ratiocinationes, per id etiam obiectionẽ soluit, & inimicum ostendit secum ipsum pugnare.

Neq. hoc dicendum.) In hoc Metrophanes ait cõprehẽnsionem significari, dum orator concedit, lege. priuatas etiam actiones dari. Sed res non ita se habet.

A πρὸς διαφθείρας.) ἀπὸ τοῦ παθοῦ πάλιν ἐπ' αὐτὸ τὸ κύριον καὶ τελευταῖον ἐχώρησε, τουτέστι, τὰς πληγάς. διόπερ καὶ μείζονά εἰσι τῶν ἑτέρων. καὶ ἄλλως ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ φοίνικος. τῶν ἀγωνιστῶν ἀνδρῶν.) ἐκ πάσης ἡλικίας ἠγωνίζοντο χορεῖ τῷ διονύσῳ. διόπερ καὶ πᾶν σῶμα αὐτῷ περιτιθέασι, καὶ γὰρ παῖδα, καὶ γεροντίον, καὶ ἄνδρα γράφουσιν αὐτόν. ἀλλαχοῦ οὖν εἶπε, χορηγοῦντα παρὰ διονύσια. διὸ δημοσθένης ἄνδρων χορηγὸς ὢν ἠγωνίσατο ὡς περιὼν φησιν. ἐγὼ δ' αὐλητὰς ἀνδράσιν. ἐμοῦ μὲν ὕβρισεν εἰς τὸ σῶμα.) οὐκ εἶπε πληγὰς ἔδωκέ μοι καὶ κονδύλους, ἵνα μὴ ταπεινότητα ἑαυτῷ κατηγορήσῃ. ταῦτά ὅτιν.) ἐπειδὴ δεῖ μητέρα τῶν ἀγώνων εἶναι τῶν κατάστασιν, μέλλει δὲ περιὼν καὶ περὶ τοῦ φόνου λέγειν καὶ ἀείσαρχον, καὶ περὶ λειποταξίου, καὶ περὶ ὧν εἰς ἄλλους πολλοὺς πεποίηκε. διὰ τοῦτο περὶ λέγει καὶ περὶ τούτων ἐν τῇ κατάστασι. ὑμεῖς ἐστὲ κληρονόμοι.) ἔρρον πνὰ δίκαιοι. λέγε μοι τῶν τοῦ χρυσοχόου.) * ἕως μὲν γὰρ ὧν καὶ τῶν λεγομένων ἐν τῇ καταστάσει παρέχειν μαρτυρίαν, ἵνα μὴ δοκῇ φίλοις ἁπλοῖς ἀφηγήσεις ποιεῖσθαι. συνεπέκτεινε δὲ τῶν κατάστασιν. πολλὰ μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες.) ἐθεραπεύετο θαρσήσας ὅτι τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ χρυσοχόου. συναρπάζει δὲ διὰ ταύτης τοὺς δικαστὰς ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀληθῆ κατηγορῶν. αὐτοὶ γὰρ οἱ πεπονθότες.) αὐτέπιπλε, διὸ ὑποτέμνεται. ὅλῃ περιεῖς τῶν πόλιν δημόσιος. πολυπραγμονῶν διετέλεις. τίς ἄρα πρὸς μειδίου τὶ πέπονθεν; οὐκ ἔστι ταῦτα. πόθεν; οἴκοι καθήμενος εἶχον τῶν γνάσιν. ὡς πρὸς κοινὸν ἁπάντων πατέρα συμπαντες, κατάλογον ὧν ἔπαθον ὑπὸ μειδίου τῶν ἀδικημάτων ποιούμενοι. βούλομαι δὲ περὶ τούτων.) μέλλων εἰσβάλλειν εἰς τοὺς ἀγῶνας, περιμίμῳ κέχρηται. βουλόμενος περιτρεπέσεις ποιῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

B ἐξ ὧν ἰδίᾳ.) αὐτὸς τοὺς συνόντας αὐτῷ καὶ φίλους, μισοῦντας αὐτὸν πεποίηκεν, εἴπερ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἀπήγγελλον, ἅπερ αὐτοῖς ἐν ἀπορρήτῳ μειδίας διήγετο.

C ὃς εἴπερ ἀληθῶς. ἀρνούμενον ἐν τοῖς φανερῶς ποιεῖ τὸν μειδίαν, διαβάλλων αὐτὸν εἰς ἀναίδειαν. πῶς δ' ἀρνούμενον εἰσάγει αὐτὸν; ἴσως δὲ καὶ τὸ ἴδιον τοῦ ὅρου φυλάττων. ἐπεὶ δὲ ἐν ὅρῳ τὰ μὲν ἀρνούμεθα, τὰ δ' ὁμολογοῦμεν. ἐν τούτῳ γὰρ τὰ μάλιστα, ὅρος τοῦ χασμοῦ διαφέρει καὶ κοινωνεῖ. τῇ μὲν ἀρνήσει κοινωνεῖ, τῷ δὲ μὴ πάντα ἀρνεῖσθαι διαφέρει. δίκας ἰδίας μοι.) αὕτη ὅτιν ἡ ῥητορικὴ ἀντίθεσις, τῷ γραφικοῦ δυνάμιν ἔχουσα. ὅτι δὲ χρὴ ὅτι τοῖς ἰδίᾳ γινομένοις δημοσίᾳ κρίνεσθαι. καθόλου γὰρ ποιεῖ τὴν ἀντίθεσιν, μὴ λέγων τὸ ὄνομα τοῦ παθόντος. ἡ δὲ λύσις, καὶ αὐτὴ μεταληπτικὴ ὑπὸ τοῦ τρόπου. καὶ τίμημα ἐπάγει.) ὅτι γὰρ τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκ τῶν νόμων ὥρισται τὸ τίμημα. ὅτι δὲ τοῖς δημοσίοις, ὁ κατήγορος ἐτιμᾶτο. ἐγὼ δὲ σὺ μὲν ἐκεῖνο.) μεταληπτικῆς ὕσης τῆς ἀντιθέσεως, ὅτι ἰδίᾳ χρὴ καὶ δημοσίᾳ. κρίνειν, μεταληπτικῶς λύσε ταύτῃ. εἰ πάν. εἰ μὴ τοῦ κατηγόρησε τοῦ τρόπου. πάλιν τἀναντία λέγει, ὅτι δημοσίᾳ κρίνειν ἐχρῆν τὰ ἴδια. ἐὰν γὰρ τρόπον ἀντὶ τρόπου ὑποβάλλῃ. μεταληπτικὴν γίνεται ἡ λύσις. ὡς τε καὶ ἀκριβὲς τοῦ τῆς μετροφάνους, ὅτι πᾶσα μεταλήψις, ἀντιλήψει λύεται. ἐφαίη γὰρ καὶ μεταληπτικὸν μεταληπτικῷ λυόμενον.

ὅ, τε γὰρ χρεὼν ἐν τῇ πόλεως.) αὐτὸν τὸν ἐχθρὸν πεποίηκεν ὁμολογοῦντα τὸ, δημόσιον εἶναι τὸ ἀδίκημα. καὶ δι' ὧν περιτίθησι τῷ χορῷ τοὺς λογισμοὺς, διὰ τούτου καὶ λύει τῶν ἀντίθεσιν, καὶ τὸν ἐχθρὸν καθ' ἑαυτὸν δείκνυσιν ἀγωνιζόμενον. μὴ δὲ τοῦτο λέγειν.) ἐν τούτῳ φησὶ μετροφάνης τὸ κοῦ σύλληψιν δηλοῦσθαι, ἐν ᾧ φαίνεται συγχωρῶν ὁ ῥήτωρ. ὅτι καὶ δίκας ἰδιωτικὰς δίδωσιν ὁ νόμος. οὐ μὴν οὕτως ἔχει.

μηδέπω

μηδέπω γὰρ τῆς δίκης τεθείσης, τουτέστιν, ἀπὸ τοῦ ὅρου τεθέντος, μηδὲ ἀποθεισαμένου τοῦ ῥήτορος. πῶς οἷόν τε καὶ σύλληψιν εἰσάγεσθαι; ἢ πῶς συναγωγή ἐστι τοῦ ὅρου καὶ τοῦ ἀποθεσιμοῦ ἔστιν οὖν λύσις μᾶλλον τῆς ἐνικῆς ἀπηθέσεως. δίδωσιν ὁ νόμος ἰδίᾳ δικάζεσθαι. ὁ γ, καὶ συγχάρησιν ὁμολογῶν καὶ αὐτὸς, εἰ) καὶ δίκας ἰδιωτικάς. ἃ μὲν τοι κατηγόρηκα ἐγὼ, καὶ ἃ τετόλμηκε μειδίας, ταῦτα πρὸς τὸν ἑορτὸν ἐστιν ἀδικήματα. πῶς οὖν ἰδίᾳ κρίνεσθαι βούλεται, δημοσίᾳ πεπαυμένος. εἰ δ' ἐγὼ τὸν ὅπερ τῶν ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν.) ὁ μὲν ἰδιωτικὸν λαγχάνων, αὐτὸς ἐλάμβανε πρὸς τοῦ φεύγοντος τὸ ἐκ τῶν νόμων τίμημα. * παρεώρακα δὲ μόνος τὸν ἐμαυτοῦ δίκαιον διδόντα. χάριν οὐ βλάβην.) προετίμησα γὰρ ἐμαυτοῦ τὸν πόλιν. καὶ ταύτῃ παρεχώρησα τὸ ἐκ τοῦ πτώματος ὄφελος. βούλεται γὰρ αὐτὸν δημευθῆναι. οἶδα τοίνυν ὅτι καὶ τούτῳ πολλὰ χρήσεται τῷ λόγῳ.) κυρίως οὗτός ἐστιν ὅρος εἰδικῶς εἰσηγμένος. διὸ καὶ ὀνομαστὶ προσήγαγε. καὶ πολλὰ φησὶ τῷ λόγῳ. ἐπ' οὐδὲν γὰρ ἕτερον οὕτως, ὡς ὅτι τοῦτο καταφύξεται μειδίας, ἰδιωτικὸν ἀποφήνας τὸν ἀγῶνα. φασὶ δέ τινες ἕξ εἰ) ἀπηθέσεις. μίαν μὲν, μή με δημοσθένει παραδῶτε. ἑτέραν δ, μηδὲ διὰ δημοσθένη με ἀπέλητε. ἕτερον δ, ὅτι τούτῳ πολεμῶ διὰ τοῦτό με ἀναιρήσετε; καὶ τοῦτό φησι γνώριμον, ἐκ τοῦ πρὸς ἕκαστον τοῦτον ποιεῖσθαι καὶ τὰς λύσεις παρὰ τοῦ ῥήτορος. οὐ μὴν οὕτως ἔχει. μία γὰρ ἐστὶν ἀπόθεσις, εἰς ἕνα κῶλα μεμερισμένα. καὶ τοῦτο δῆλον, μάλιστα μὲν καὶ ἐκ τῶν λύσεων. πᾶσαι γὰρ πρὸς ἓν νόημα τὴν ἀναφορὰν ἔχουσιν. ὅτι οὐ δημοσθένης μόνος ἐστὶν ὁ ὑβρισθεὶς, ἀλλὰ καὶ ὁ χορηγός. ἔπειτα δὲ καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν κώλων τῶν ἐν τῇ ἀπηθέσει. καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἓν ἐστι νόημα διὰ πάντων, ὅτι ἰδιώτης ἐστὶν ὁ ὑβρισθείς. καὶ τὰ μὲν δύο πρόδηλον ἔχει τὴν συγγένειαν. μή με με δημοσθένει παραδῶτε. μηδὲ διὰ δημοσθένη με ἀπέλητε. τὸ γὰρ μὴ παραδοῦναι τῷ ἐχθρῷ, ταυτόν ἐστι τῷ μὴ ἀφεῖναι. τὸ δὲ ἕτερον ἔχει μὲν καὶ αὐτὸ συγγένειαν πρὸς τὰ πρότερα, ἐν ᾧ φησι. διὰ τί με ἀναιρήσετε; ταυτόν ἐστι γὰρ τῷ μηδὲ διὰ δημοσθένη με ἀπέλητε. διαφέρει, δὲ, εἰπεῖν, ὅτι τούτῳ πολεμῶ. δείκνυσι γὰρ ἐκ τούτων ἰδιωτικὴν τὴν ἔχθραν. ὅτι πρὸς ἐμέ μοί ἐστιν ὁ πόλεμος ὁ πρὸς δημοσθένη. αὐτὸς δὲ ὑβρισθείς, οὐκ ὀφείλει κοινῆς τῆς πόλεως λέγειν τὸ ἀδίκημα. καὶ ἔστιν ὁ ὅρος οὗτος, τὸ μὲν, ὁμολογούμενον, τὸ δὲ, ἀρνούμενον ἔχων. ὅτι μὲν γὰρ ὑβρισε δημοσθένη, ὁμολογεῖ. ὅτι δὲ δημόσιον τὸ γεγονὸς, ἀρνεῖται. ὡς εἰ) τὸ μὲν παρὰ τοῦ φεύγοντος, ὅρον ἐκ τῶν λειπόντων. τὸ δὲ παρὰ τοῦ διώκοντος, ἐκ τῶν παρεγραμμένων. ὁ μὲν γὰρ φησιν, οὐκ ἄρχοντα ὑβρισα. οὐ παρὰ τὴν πόλιν ἐξήμαρτον, ἀλλ' εἰς δημοσθένη, καὶ σωπᾷ τὸν χορηγὸν, τὴν ἱερομνήμονα, τὸ θέατρον. ὁ δὲ πρὸς τοῖς ὑπὸ μειδίου ὁμολογουμένοις, καὶ αὐτὰ θεσπιδεῖς, δημόσιον ποιεῖ τὸ ἔγκλημα. διὰ τί; ὅτι μιᾶς οὔσης τῆς ἀπηθέσεως εἰς ἕνα μέρη πεποίηκεν αὐτήν; ὅτι ἐπαύξει τὸν πλῆθος τῶν λύσεων. καὶ ἵνα μὴ δόξῃ πρὸς ἓν μέρος πολλῇ χρῆσθαι τῇ περιουσίᾳ, διὰ τοῦτο ἐμέρισεν. ὡς τε λανθάνειν τὴν ἰσχὺν τῆς ἀπηθέσεως. ἔνθα γὰρ πολλὰς ἔχει λύσεις, ἐκεῖ καὶ τὴν μίαν ἀπήθεσιν πολλὰς ποιεῖ, ὡς τε τὴν δυπορίαν ὅπη δείξασθαι τῶν λύσεων.

A Causa enim nondum posita, hoc est, ipsa definitione posita, neque contraria definitione ab oratore * priuatim posita: quî fieri potest vt comprehēsionis forma sit tractata? aut quî coniungi potest definitio, & contraria definitio? Est igitur refutatio potius generalis obiectionis: Lege licet priuato iudicio experiri. At hic & ipse fatetur per concessionem, licere priuato iudicio experiri: sed tamen quæ ego accusaui, quęque ausus est Midias: in iis festum violatum est. Qua ratione igitur se priuatim vult accusari, cum publicè peccarit?

Sin ego priuati iudicij prærogatiuam.) Qui priuatim experiebatur, ipse accipiebat mulctam legibus definitam: ego verò solus, inquit, neglexi meas commoditates.

Gratiam, non iacturam.) Pluris inquit, feci rempubicam, quàm me ipsum, & huic concessi mulctæ lucrum. Vult enim eius opes publicari.

Scio porrò eum hæc quoque verba crebrò inculca-
B turum.) Propriè est hæc finitio specialiter inducta, eaque de causa nominatim eam adduxit. Et, Crebrò, inquit, inculcaturum. Ad nihil aliud enim æquè, atq; ad hoc confugiet Midias, vt priuatum esse crimen ostendat. Quidam aiunt tres esse obiectiones. Vnam, ne me Demostheni tradite: alteram, ne me propter Demosthenem occidite: tertiam, quia cum isto mihi simultas est, cóne me occidetis? idque ex eo constare dicunt, quòd orator ad harum singulas, refutationes afferat. Sed non ita est, Vna est enim obiectio in tria diuisa membra, idq; ex refutationibus vel in primis perspicitur. Omnes enim ad vnum sensum referuntur: non solum Demosthenem, sed & choragum esse contumeliosè tractatum. Deinde ex ipsis etiam obiectionis membris. * Nam & in his inest sensus per omnia, eum cui contumelia facta sit, hominem esse priuatum. Ac duo quidem manifestam habent cognationem: Ne me Demostheni tradite, ne me propter Demosthenem è medio tollite. Nam non
C tradere hosti, est idem quod non tollere. Tertium autem & ipsum cognatũ est prioribus, in eo cum dicit: propterea ne me tolletis? Idem enim est, quod ne me propter Demosthenem tollite. sed in eo differt, cum dicit: eóne quòd cum isto inimicitias exerceo. Per hoc enim ostendit priuatas esse inimicitias: Mihi cum vno, inquit, Demosthene certamen est. Ipse autem affectus contumelia dicere non debet, communis ciuitatis esse iniuriam. Atque hæc definitio partim affirmat, partim negat. Nam se fecisse contumeliam fatetur. Id factum autem esse publicum, negat. vt ea definitio, quæ à reo affertur, si ex iis quæ desunt: at quæ ab actore, ex iis quæ facta sunt. Nam ille, Non magistratum, inquit violaui, non in rempublicam commisi, sed in Demosthenem: choragum aũt, & theatrum, & festum tacet. At hic, iis quæ ipse confitetur, his etiam adiectis, crimẽ publicum facit. Cur igitur, cum vnica sit obiectio, eam trifariam diuisit? quia fretus erat copia refutationum: & ne videretur in vna parte valde occupatus, ideo eam diuisit, vt occultaretur robur obiectionis. Nam vbi multas refutationes habet, ibi etiam ex vna obiectione multas facit, ad ostentandam refutationum facultatem.

Ad conflandum aliquid inuidiæ.) Midias vt causã priuatam faciat, vtitur obiectione. At orator, Vt, inquit, mihi inuidiam conflat: & inimicum facit crimẽ confitentem, & metuentem, ne aduersario tradatur.

βελόμενος φθόνον πνά.) μειδίας ἰδιωτικὸν ποιῆσαι τὸν ἀγῶνα) βελόμενος, χρῶ) τῇ ἀπηθέσει. ὁ γὰρ ῥήτωρ φησὶν ἵνα μοὶ φθόνον κινήσῃ. πεποίηκεν ὁμολογούμενα τὸν ἐχθρὸν, ὅτι ἀδικεῖ. φοβούμενον μὴ παραδοθῇ τῷ ἀπηδίκῳ.

Est autem inuidiosum à iudicio suscipere aduersariũ, vt eo tuo arbitratu vtaris. Postquam igitur ostendit, eum non sibi tradendum esse, sed legibus: ad alteram transit partẽ, non esse Demosthenẽ, cui facta sit cõtumelia, & ait: Nõ enim in me, qui Demosthenes essem, petulantiam suam effudit, sed etiam in choragũ vestrum, hoc est, in magistratum. Quod cum probare non posset, collatione similis ostendit, se esse magistratum, per ratiocinationem Sexuir, inquit, cum coronam publicam gestat, nomen habet magistratus: & eodem modo iis quæ in confesso sunt, commemorãdis, id quod est positum in controuersia, confirmat ratiocinatione.

Neque in his solum hæc ita se habent.) Nam è particularibus vniuersale colligit.

Quibus respublica.) Habet enim & choragus aliquid sacrosanẽti, veluti, vt à malitia sit immunis chorus: vt eum introducat cum libet. Deinde omissa cõmemoratione rerum peculiariũ, sexuiri & magistratus: quod iis commune erat cum chorago, id dixit, coronæ gestationem & honorem. Vide autem vt nõ apertè dixerit, magistratũ. Habebat enim etiam ædilis prærogatiuam quandã in ædilitatib. & festiuitate.

Si aliis quibusdam diebus.) Hæc ratiocinatio est specialiter introducta. Quia enim prior, vt vniuersalis, ignotior erat auditoribus & violentior: ideò subiecit specialem, eámque cum vniuersali coniũxit, & probabiliorem fecit ratiocinationem.

Vnà enim cum Demosthene chorago etiam contumelia fiebat.) Hæc est figura comprehẽsionis. Post enim finitionem contrariam, quã ratiocinatione firmauit: necesse illi fuit subiicere comprehensionem, vt ea finitionem & contrafinitionem cõplecteretur.

Sunt autem cum rogantur leges.) Hic accedit ad legislatoris sẽtentiam, vt per eam confirmet ratiocinationem. Differt autem sensus legis à sensu legislatoris: quod in sensu legis, legem ipsam, vt obscuram enarramus ad nostram vtilitatem: in legislatoris autẽ sententiam, extrinsecus inquirimus, eum hoc cõsilio, & huius rei nõ ignarum, sãxisse sic, cũ leges obscuræ non sunt. Et alioqui iusta.) Etiam sine iureiurando nimirum. Fuit damni dati vobis lex.) Alia confirmatio, publica esse commissa in festis facinora: à sẽtentia legumlatorum. Cur enim legem aliam cõquestionis in Bacchi gratiam, & celebritatis honorẽ tulissent, si priores satis fuissent? Celebrat autem verbo legem, sacram eam nominando. Vult igitur à sentẽtia legislatoris ostendere, publicum esse facinus: & ait, ea de causa latam esse legem Bacchanalẽ, cũ dati damni & verberationis & contumeliæ leges extarẽt: vt non esset dubium, grauius eos esse puniendos, qui in festum committerent: & ait, eas leges, quibus postulet Midias de se iudicium fieri, dati esse damni, & aliarum rerum. Nam si illis extantibus, lex Bacchalis postea lata sit: de eo non veteribus, sed pòst latis legibus esse iudicandum.

Si quis igitur etiam illis.) Æquè vt illis, quæ sunt de verberatioue & contumelia. Et hac post eas lata.) Bacchanali nimirum, vt è priuatis legibus & sacris, comprehensionem confirmet.

Renunciauit mihi quidã.) Est ab exemplo quodãmodo sũpta obiectio, sed introducta per deprecationem ab oratore ad suã vtilitatem. vt ostendat, Midiam ad deprecationem confugere, vt reuera sontẽ. Nam Midias quidem veniam non petit, sed cũ definitione *cõiũgit, ostẽdẽs reuera esse priuatũ facinus

καὶ γὰρ ἄξιον φθόνου τὸ ἐκ τῆς δικαστικείου ἀφαιρεῖν τὸν ἐχθρὸν, ὡς τε χρήσασθαι ὅ, τι βούλεται. δείξας ὅτι οὐκ αὐτῷ ἀφαιροῦσιν, ἀλλὰ τοῖς νόμοις, μεταβαίνει ὅθεν τὸ ἔπειον μέρος τὸ, ὅτι οὐ δημοσθένης ὑβρεῖ θεὶς, καὶ φησίν. οὐ γὰρ εἰ δημοσθένη ὑβρίζω οὕτα με ἐσέλαβεν, ἀλλὰ καὶ εἰς χορηγὸν ὑμέτερον. τουτέστιν, εἰς ἄρχοντα. μὴ ἔχων δὲ δεῖξαι ὅτι ἄρχων ἐστὶν. ἐκ τῆς τοῦ ὁμοίου ἀφαιρέσεως σωίσησι δι᾽ συλλογισμοῦ. ὁ θεσμοθέτης ὅταν ἔχῃ τὸν στέφανον τῆς πόλεως, ἔχει ὄνομα ἄρχων. ὁμοίως γὰρ δεξιῶν τὰ ὁμολογούμενα, τὸ ἀμφισβητούμενον σωίσησι δι᾽ συλλογισμοῦ. καὶ οὐ μόνον ἀεὶ τούτων οὕτω ταῦτα ἔχει.) ἐκ γὰρ τῶν καθ᾽ μέρος, τὸ καθόλου σωίσησιν. οἷς αἱ ἡ πόλις.) ἔχει γάρ τινα καὶ ὁ χορηγὸς ἀδειαν, οἷον ἀφίσταν τῆς στρατείας τὸν χορὸν, καὶ εἰσάγειν ὅτε βούλοιτο. εἶτα καταλιπὼν τὸ λέγειν τὰ ἴδια τοῦ θεσμοθέτου καὶ τοῦ ἄρχοντος, ὅπερ ἴδιον αὐτοῖς κοινὸν πρὸς τὸν χορηγὸν, τοῦτο εἶπεν, στεφανηφορίαν καὶ τιμήν. ὅρα δὲ ὅπ οὐ φανερῶς εἶπεν ἀρχήν, εἶχε γὰρ καὶ ὁ χορηγός τινα ἄδειαν, ὅθεν τῶν χορηγιῶν καὶ τῆς παιανύρεως. εἰ μὴ ἐν ἄλλαις τισὶν ἡμέραις. τοῦτό ἐστι συλλογισμὸς εἰδικῶς εἰσηγμένος. ἐπειδὴ γὰρ ὁ πρότερος καθόλου ὢν, ἀγνωστότερος ἦν τοῖς ἀκούουσι καὶ βιαιότερος, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε τὸν εἰδικὸν, σωάπτων αὐτὸν τῷ καθόλου, καὶ πιθανώτερον ποιῶν τὸν συλλογισμόν. ἅμα γὰρ τῷ δημοσθένει καὶ ὁ χορηγὸς ὑβρίζετο.) τοῦτό ἐστι τὸ κῦ σύλληψιν. μῦ γὰρ τὸν αἰθρισμὸν ὂν ἐβεβαίωσε τῷ συλλογισμῷ, ἀναγκαῖον ἦν ἐπαγαγεῖν τὸ κῦ σύλληψιν. ὡς τε λαβεῖν δι᾽ αὐτοῦ καὶ τὸν ὅρον καὶ τὸν αἰθρισμόν.

χρὴ δ᾽ ὅταν μὴ θῶσι τοῖς νόμοις. ἐκτοῦ θεν εἰσέβαλεν εἰς τὴν τοῦ νομοθέτου διάνοιαν. ἵν᾽ ἐξ ἐκείνης βεβαιώσῃ τὸν συλλογισμόν. διαφέρει δὲ νόμου διάνοια, νομοθέτου διανοίας. ὅπ ἐν μὲν τῇ τοῦ νόμου διανοίᾳ, τὸν νόμον αὐτὸν ὡς ἀσαφῆ πρὸς τὸ ἡμῖν συμφέρον ἐξηγούμεθα τὴν δὲ τοῦ νομοθέτου διάνοιαν, ἔξωθεν ἐξετάζομεν. ὅπ γνοῖς οὕτως ἐνομοθέτησεν, οὐκόντων ἀσαφῶν τῶν νόμων. καὶ ἀλλὼς δίκαια.) καὶ χωρὶς τοῦ ὀμόσαι. δηλονότι. ἐὰν ὁ βλάβης ὑμῖν νόμος.) ἑτέρα κατηγορία ὡς ἔστι δημόσια τὰ ἐν ταῖς ἑορταῖς ἀδικήματα ὑπὸ τῆς γνώμης τῶν νομοθετῶν. ἐπεὶ δι᾽ τὶ νόμον ἕτερον τὸν τῆς περιβολῆς, εἰς χρέιν τοῦ διονύσου, προσβάλοντες τὴν πανήγυριν ἔθεντο, εἰ ἐξήρκουν οἱ πρότεροι; σεμνυνόμενοι τῷ ῥήματι τὸν νόμον ὀνόμασε, κεκλικὼς ἱερόν. βούλεται οὖν ἐκ τῆς τοῦ νομοθέτου διανοίας, δημόσιον ὑπὸ δεῖξαι τὸ γεγονὸς, καὶ φησὶν, ὅτι, διὰ τοῦτο τὸν περὶ τῶν διονυσίων νόμον ἔθηκεν, ὄντων περὶ τῆς βλάβης νόμων, καὶ τῆς αἰκίας καὶ τῆς ὕβρεως. πρόδηλον, ὅτι μείζονος τιμωρίας ἀξιῶν τοῖς περὶ τὴν ἑορτὴν πλημμελοῦντας, καὶ εἶπε τοῖς νόμοις τούτοις, καθ᾽ οὓς ἀξιοῖ μεῖδίας κρίνεσθαι τοῖς περὶ βλάβης καὶ τῶν ἄλλων. εἰ γὰρ τούτων ὑπαρχόντων, ὕστερον ὁ πατὴρ τῶν διονυσίων ἐτέθη. πρόδηλον ὅτ οὐ κῦ τοῖς παλαιοῖς, ἀλλὰ κῦ τοῖς ὕστερον ὀφείλει κρίνεσθαι.

εἴ τις οὖν κἀκείνοις.) ὁμοίως τοῖς περὶ τῆς αἰκίας λέγει καὶ τῆς ὕβρεως.

καὶ τούτῳ. τῷ μετ᾽ ἐκείνους τεθέντι.) τῷ περὶ τῶν διονυσίων λέγει. ἵν᾽ ἔκτε τῶν ἰδιωτικῶν νόμων καὶ τοῦ περὶ τὴν ἑορτὴν, τὸ κῦ σύλληψιν βεβαιώσῃ.

ἀπήγγελλε τοίνυν τίς μοι. ἔστι παραδειγματικὴ μέν πως ἡ ἀπόδοσις. εἰσῆκται δὲ καὶ κῦ συγγνώμην ὑπὸ τοῦ ῥήτορος πρὸ τοῦ ἑαυτοῦ συμφέρον. ἵνα δειχθῇ ὅθεν δεινῶς καταφεύγων, ὡς ὄντως ἠδικηκώς. ἐπεὶ ὅταν μειδίας, οὐχὶ συγγνώμην αἰτεῖ. ἀλλὰ τῷ ὅρῳ σωάπτει, φάσκων, ὅτ οὕτως ἰδιωτικόν ἐστι τὸ γεγονός.

πρόσ-

πρόεδροι γὰρ καὶ θεσμοθέται πληγούτες, οὐκ ἐπεξῆλθον. ἀλλὰ ἰδίᾳ διηγύσαντο. ὡς εἴπις αὐτῶν τῶν ὀείκλων συνῆψεν, οὕτως ἂν αὐτῶν ὁλόκληρον γίνεσθαι. καὶ γὰρ πρόεδροι καὶ θεσμοθέται πληγούτες, ἰδίαν δίκλν ἔλαχον. ὁ δὲ δημοσθένης εἰδὼς τῶν ἰσχὺν τῆς ἀπολογίας, ἰδίᾳ μὲν τῶν ὀείκλων, ἰδίᾳ δὲ τῶν πρᾶγμα εἰσήγαγον. ὧν τινα μετέθεσεν εἰς συγγνώμλν. δεῖ γὰρ ἐκ τῆς λύσεων κανονίζειν τὰς ἀπολογίας.

ὃς ἔναγχος ἐπλήγη.) οἱ θεσμοθέται, τῆς τε ἄλλων ἐπεμελοῦντο, καὶ δὴ καὶ τῆς κόσμίας. καὶ νύκτωρ περιόντες, ἐσκόπουν, μή τινες ἁρπαγαὶ γίγνωνται. τότε τὲν δύεσόν τινας νεωτέρους ἁρπάζοντας τῶν αὐλητρίδα, ἠβουλήθη ἀφῃρεθαι. καὶ οὕτως ὑπ' αὐτῆς ἐπλήγη.

ἔπ τοίνυν.) ὁρᾶς ὅπως συγγνωμονικῶν ἐποίησε τῶν ἀντίθεσιν, λέγων, ὅτι οὐκ ἄξιός ἐστι συγγνώμης, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς τῆς συγγνώμης τὰς πρόφασις; μειδίας ἢ τούτων οὐδεμίαν ἔχει τῶν πρόφασιν. τί οὖν; ἀντεξετάζει τὰ πεπραγμένα ἀυτῷ τὸ καὶ τῷ θεσμοθέτῃ. καὶ μέμφεται, διότι μὴ ἐπεξῆλθε τοῖς ὑβρισταῖς. ποιεῖται ἢ τῶν λύσιν ἐκ διαφορᾶς. συγκείνει γὰρ τὰς πληγὰς καὶ τοὺς πλήξαντας. δίδωσι ἢ τῷ καὶ τὸν θεσμοθέτῃν ἀπολογίας πλείονας, διὰ τὸ τοῦ προσώπου σεμνόν. βίᾳ γὰρ πάθη καταχόντα τῶν ψυχῶν, καὶ βιασάμενα τῶν διάνοιαν. ἐργάζεται καὶ τῶν πρᾶγμαν. εἰ μὲν τοίνυν ἐκείνων.) αὐτὸν τὸν μειδίαν πεποίηκε κατηγορῶντα τοῦ προέδρου, καὶ τοῦ θεσμοθέτου, ὅτι τοῖς ὑβρίσασιν οὐκ ἐπεξῆλθον. καὶ νῦν ἀποδεδωκώς ὑμῖν.) κυρίως ἀποδεδωκώς. αὐτοῖς γὰρ ὠφείλετο. ἀποδίδωσι ἢ τὸ ἀλλότριόν τις. ποία γὰρ πρόφασις.) μεταβέκεν ἐφ' ἑτέραν συγγνωμονικῶν ἀντίθεσιν. ὅτι οὐ δι' ὀργῶν, ἀλλ' ἐκ προνοίας ἐπάγει λοιπὸν τὰς κατασκευάς. ὅτι τοῖς ἑκουσίοις πλημμελήμασιν. οὐδεμίαν χρὴ συγγνώμλν ἀπονέμειν. ὀργὴν νὴ δία.) ὁρισμοὶ δεικνυύτες, τί μὲν ὀργή, τί ἢ ὕβρις, ὡς τὸ μὲν, ἐκ τοῦ πρᾶξῆμα. τὸ ἢ ἐκ μελέτης συμβαίνει. ἀλλὰ μὴν ὁ πλοῦτος.) ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κατασκευῆς. οὐδὲ γὰρ ἀρνεῖται μειδίας ἃ πεποίηκεν. ὅτι οὐδὲ ὀργῶν, ἀλλ' ἐξ ἐπιβουλῆς, τοὺς νόμοις ἤδη δεῖ σκοπεῖν. οἱ τὰ ἑκούσια μειζόνως κολάζουσιν. πρῶτον μὲν τοίνυν.) καθ' οὓς βούλεῖ μειδίας ἀγωνίζεσθαι, κατ' αὐτοὺς δείκνυσιν αὐτὸν μεγάλης τιμωρίας ἄξιον. ἵνα, κἂν ἰδιωτικὸς ὁ ἀγῶν ἀποδειχθῇ, μὴ μικρὸν μηδὲ φαῦλον ὑποσῇ τὸ τίμημα. ἔπειτ' οἱ φονικοί.) καὶ τούτοις τοὺς νόμοις ἀκολούθως παρέλαβεν. ἐπειδὴ γὰρ πληγὰς εἴληφεν, ἐκ τῆς πληγῶν καὶ τὰ τραύματα πρᾶκολουθεῖ, ἐκ τῆς τραυμάτων φόνοι. διὰ τοῦτο κἀκείνοις τοῖς νόμοις ὑπεύθυνον αὐτὸν ἀποδείκνυσι. δοκῶν μὲν, ὡς εἰς πρᾶδειγμα αὐτοὺς λαμβάνειν. τῇ ἢ ἀληθείᾳ κἀκείνοις σύνοχον αὐτὸν ποιῶν. ἀῃδέσεως. οἷον ἀξιώσεως. εἰ γὰρ δεινοῦ τινος τῆς συγγνῶν ἢ ἀνῃρημένου. εἶτα ἐκείνῳ ὑπεξέπι. καταλύεται ὁ φόνον ἀκούσιον δράσας.

οὐ μόνον δὲ ὑπὲ τούτων.) ὅτι τῶν συγγνωμονικῶν ἀντίθεσιν λύει, πρόδηλον καὶ ἐκ τούτων. φησὶ γὰρ ὅτι ὁ ἐκ προαιρέσεως ποιήσας, μεγάλης τιμωρίας ἐστὶν ἄξιος. τὸ γὰρ ἐκ προαιρέσεως πρᾶθεὶς, μεγάλας τιμωρίας ἐποίησεν. ἵνα κἂν δόξῃ τοιοῦτος ὁ ἀγῶν εἶ, μείζοις πρᾶχῃ τὰς δίκας ἢ ἄλλων. πῶς ἢ δὲ ἄγνοιαν, ἃ δ' ὀργῶν, ἢ δ' ἔρωτα ὡς εἴρηκεν ἐν τοῖς ἄνω. λιν οἰκεῖον πρᾶδειγμα. ἐπειδὴ ἐξούλης, ἔχει δίκλν πρὸς αὐτὸν, βούλεται δεῖξαι νῦν, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐκείνης δημοσίαν δίκλν ὀφείλει ὑποχεῖν. ἐξούλης ἢ ἐστὶν, ὅτε ἐκινδύνευν ἐκπεσεῖν κτήματός τινος. ἢ χωρίου, ἢ οἰκίας.

A cùm præsides & Sexuiri plagis acceptis, actione persecuti non sint, sed priuatim transegerint: vt si quis ipsam definitiuam coniunxisset, sic integra facta esset. Nam & præsides & Sexuiri verberati, priuatim iudicium dictarunt. At Demosthenes non ignarus, quæ esset vis obiectionis, seorsim definitiuam, seorsim exemplarem introduxit, quàm trāstulit ad veniā. Regulæ enim obiectionum ex refutationibus sunt petendæ. Qui nuper vapularit.) Sexuiri tum alia curabant, tum etiam disciplinam, & noctu obambulātes, videbant, ne quæ rapinæ fierent. Tum igitur deprehensis quibusdam adolescentibus, qui tibicinam raperent, vnus è sexuiris eam asserere voluit, atquè ita ab eis vapulauit.

Iam ad hæc.) Vides vt venialem fecerit obiectionem, dicendo, Eum indignum esse venia, & non prębere veniæ causam.

Midias autem nullam harum causarum habet.) Quid igitur? Comparat inter se ea quæ acta sunt, & à se & à Sexuiro: eúmque accusat, quòd homines proteruos non sit persecutus. Sumit autem refutationem

B à differentia. Comparat enim plagas, & plagarum autores: & ei qui in Sexuirum deliquit, plures tribuit excusationes, propter violatæ personæ dignitatem. Tres enim affectus qui animum occuparunt, & mentem coegerunt, locum etiam dant deprecationi.

Quòd si illorum.) Ipsum Midiam inducit accusatorem præsidis & Sexuiri, quòd contumeliosos nō sint persecuti. Et nunc vobis restitui.) Propriè restitui: eis enim debebatur. Restituitur autem alienum.

Quæ causa enim.) Transit ad aliam venialem obiectionem, quia iam non ex iracundia, sed consultò rationes affert, voluntariis delictis nihil esse veniæ tribuendum. Iracundia nimirum.) Definitiones, quæ ostendunt, quid sit ira? quid contumelia? Nam illa subita est, hæc meditata.

At quum.) Hoc est principium confirmationis, (neque enim negat Midias ea quæ fecit) eum fecisse non per iracundiam, sed ex insidiis.

Leges iam considerandæ sunt.) Quæ voluntariis

C delictis grauiores pœnas statuunt.

Primùm igitur.) Quibus rationibus Midias vult causam dicere, iis ipsis ostendit, eum magnas pœnas meruisse: vt, tametsi priuata esse causa demonstretur, pœnam tamen non paruam aut leuem sustineat.

Deinde capitales.) Etiam has leges aptè adhibuit. quia enim plagis erat affectus, & plagas vulnera, vulnera cædes sequi solent: ideò eū illis quoque legibus teneri ostendit, vt, cū videatur eas exempli causa asciscere, reuera eum illis quoque faciat obnoxium.

ἀῃδέσεως Conciliationis. Si quem enim cognatorū occisi precatus fuerit, atque ille annuerit, absoluitur is, qui cædem non consultò fecerit.

Neque verò in his duntaxat.) Eum venialem obiectionem refutare, liquet ex his etiam. Ait enim, eū qui consultò fecerit, grandi supplicio esse dignū. Addito enim Consultò, magna pœna dignum fecit, vt tametsi causa talis esse videatur, grauiores det pœnas quàm alij. Quomodo? siue per ignorantiam, siue per iracundiam, siue per amorem, vt dixit in superioribus.

Nō amplius fecit lex.) Rursus aptū exēplū ad probādū adhibuit. Cū enim actionē vnde vi cōtra Midiā habeat, vult ostēdere, de illa etiā publicè ei pœnas luēdas esse. Erat aūt actio vnde vi, si quis periclitabatur, ne excideret possessione aliqua, aut prędio, aut domo,

ob multam ad tempus præfinitum non solutam, & A publica fiebat litis æstimatio. Nam etiam arbitri, legitimi quidam erant iudices. Eos verò qui negligebat, & ad dictam diem iudicatum non faciebat: publicè pœnas dabat ἐξουλὴ iudicij nomẽ est, in eos qui decretis iudicum non parent. Sensus autem est huiusmodi: Si quis priuatum iudicium vicerit, eum qui victus est, obnoxium habet. Deinde nisi intra dictum diem iudicatum solutum fuerit, sed dilatũ licet accusare, & inuadere in bona eius, donec compleuerit id quod statutũ est. Sin prohibuerit eum qui inuadit & repulerit: postulatur damnatus actione vnde vi. & præterquam quòd priuatum est, fit etiam publicum negocium, eo quòd non paruerit iudicibus & legibus.

Cur tandem, si volens à volente.) Quia poterat dicere Midias, Aurifex mihi dedit coronas: propterea dicit, Si à volẽte accepisset, nihil esset periculi. Sin vi ab inuito, dupli actio in te datur.

Ac eum qui sit assensus priuati.) Sexuitum & præ- B sidem notat oratio.

Vi coactum) Semetipsum nunc innuit.

Quapropter ipsius etiam contumeliæ.) Quod suprà per ambages significabat, id nũc apertè ponit, omnem contumeliam esse crimen publicum. Nam si licet omnibus accusare hominem contumeliosum: perspicuum est, commune omnium esse crimen. & contumeliam æquauit cædibus: & omnibus sacrilegiis & proditionibus, & eius generis sceleribus aliis, quæ cuius accusare licet.

Æstimationem autem totam fecit publicam. Quo pacto cum suprà dixerit, Quòd si ego priuatarum actionum omissa prærogatiua: nunc ait: Totam æstimationem fecit publicam? Contrarium enim est dicere licuisset mihi contumeliæ accusanti accipere pecuniam: & nunc dicere æstimationem contumeliæ esse publicam. Dicendum igitur est, si ipse qui contumelias perpessus est, contumeliæ accusaret: ipsum etiam æstimationem accepturum legibus. Sin alius sit C qui accuset publicam esse mulctam. Aptè igitur dixit, æstimationem omninò esse publicam: cum adiecerit, leges agendi cuiuis dedisse potestatem.

Pecuniam non accipiendam. Non de ipso læso, sed de aliis accusantibus loquitur.

Et rem eò vsque auxit.) Per hanc etiam legem ostẽdit, non dignum esse venia Midiam, cum etiam seruis facere contumeliam, capite sit sancitum.

Vt si quis vel seruo cõtumeliam fecerit.) Similitudine nominis argutatur. ὕβρις enim est & verberatio, & fœdus coitus, de quo legislator loquitur. Sic enim in oratione contra Timarchum explicatur, Ne seruis quidem liceat commisceri turpiter. ὕβρεως igitur nomen, cum de vtraque re dicatur, licẽ tiam oratori dedit argutandi.

Non enim quis sit is qui violetur.) Ne hoc, inquit, considera, vtrum Demostheni facta sit cõtumelia: sed illud, an facere cõtumeliam sit legibus interdictum.

Non est enim, non est.) Quoniam sordidè facere videbatur, qui etiam seruorum causam ageret, in vniuersum cõtumeliam auxit, vt rem intolerabilem, tametsi in seruum committatur.

Nihil enim præstat, quàm ipsam audire legem.) Nihil æquè vel iucũdè audiri à nobis, quam id quod ipsa lex & clamat, & ostendit.

Auditis Athenienses.) Non audiuistis, sed nunc etiam clamantem auditis. Lex, inquit, non est hominis alicuius. Neque enim seruis datur actio in ingenuos, sed Fortuna* discrimen innouauit.

δίκῃ τὸ μὴ ἐκτεπικέναι τῷ κατα δίκῃ καὶ χρόνον τὸν ὡρισμένον. καὶ ἐγίνετο δημόσιον τὸ πίημα. ἐπεὶδὴ καὶ εἰ διαιτηταὶ, νόμιμοί τινες ἦσαν δικασταί. τούτων δ' παρήκαν ὡς μὴ καὶ προσδεσμίαν ἀποδιδοῖς τὸ κατεγνωσμένον, δημοσίαν ἐδίδου τῷ δίκῃ. ἐξούλης ὄνομα δίκης καὶ τῷ μὴ τερξάντων οἷς ὥρισαν οἱ δικάζοντες. ὁ δ' νοῖς τοιοῦτος. ἐάν τις ἐδιωτικῷ νικήσῃ νίκῃ, λαμβάνει τὸν ἡττηθέντα ὑπεύθυνον, εἶτα αὐ μὴ ἔσω τ' προσδεσμίας ἐκπαθῇ ὁ κατεδικάσθη, ἀλλὰ δίκῃ ὑβρήμενος. ἔξεστι γράψασθαι, καὶ ὅπ λαβέσθαι αὐτοῦ τῶν χρημάτων, ἕως οὗ πληρώσῃ τὸ ὀφειλόμενον. εἰ δ' κωλύοι τ' ἀπόμενον καὶ ἀπωθοῖ. γράφεται αὐτ' καὶ τὴν ἐξούλης. καὶ γίγνεται μετ' τ' κοινικοῦ, & δημόσιον τὸ πρᾶγμα λοιπὸν, ὅτι ἠπείθησε τοῖς δικασταῖς καὶ τοῖς νόμοις. τί δήποτε, ἐὰν μὴ ἑκὼν παρ' ἑκόντος.) ἐπεὶδὴ ἠδυνάτο λέγειν ὁ μειδίας, ὅτι ὁ χρυσοχόος ἔδωκέ μοι τοὺς στεφάνους, διὰ τοῦτό φησιν. ὅτι εἰ μὴ παρ' ἑκόντος ἔλαβεν, ἀκίνδυνον. εἰ δ' βία παρ' ἄκοντος. τοῖς διπλασίοις ὑπεύθυνος καθέστηκας. καὶ τὴν μὴ τολμήσασθαι ἰδίας.) πρὸς τὴν θεσμοθέτην καὶ τ' πρόεδρον ὑποτείνει). τὴν βιαιοσύνη.) πρὸς αὐτὸν νυν αἰνίττεται). διόπερ καὶ τ' ὕβρεως αὐτῆς. ὅπερ ἄνω δὲ ἀμφισβητήσιμον ἐπεδείκνυε, τοῦτο νυν σαφῶς ἔθηκεν, ὅτι πᾶσα ὕβρις, δημόσιόν ἐστιν ἀδίκημα. εἰ δὲ πᾶσιν ἔξεστι κατηγορεῖν τοῦ ὑβρισθοῦ, πρόδηλον ὅτι κοινὸν ἁπάντων ἔγκλημα. & πεποίηκε, τ' ὕβριν ἴσον τοῖς φόνοις, καὶ πάσας ἱερωσύλίας, & προδοσίας, καὶ τοῖς τοιούτοις, ἐφ' ὧν ἔξεστι τῷ κατὰ βουλομένῳ κατηγορεῖν. τὸ δ' πίημα ἐποίησεν ὅλον δημόσιον.) πῶς ἀνωτέρω προειπὼν, εἰ δ' ἐγὼ τῷ ἐπὶ τ' ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν ἀφεῖς. νυν φησὶν, ὅτι ἐποίησε τὸ πίημα ὅλον δημόσιον. ἐναντίον δὲ τὸ λέγειν ὅτι ἐξῶν ὑβρεώς μοι δικαζομένῳ χρήματα λαμβάνειν, τὸ νυν φάσκειν, ὅτι τὸ πίημα τ' ὑβρεων δημόσιόν ἐστι. ῥητέον οὖν ὅτι εἰ μὲν αὐτὸς ὁ παθὼν κατηγόρει τῆς ὑβρεως, αὐτὸς ἔλαμβανε καὶ τὸ πίημα τὸ ἐκ τ' νόμων. εἰ δ' ἕτερος ἐῶν ὁ κατηγορήσας, δημόσιον ἐγίγνετο τὸ τῆς καθ' δικῆς. ἀκολούθως οὐδ' εἶπεν ὅτι τὸ πίημα ἐποίησεν ὅλον δημόσιον. διὰ τὸ προειπεῖν, ὅτι τοῖς γραφαῖς ἔδωκεν ἅπαντι τῷ βουλομένῳ. χρήματα δ' οὐ προσῆκεν. οὐ πρὸς αὐτὸ λέγει τὸ παθόντος, ἀλλὰ τῷ ἔξωθεν κατηγορήσαντων. καὶ τοσαύτη γε ἐχρήσατο ὑπερβολῇ. καὶ διὰ τούτου τοῦ νόμου δείκνυσι οὐκ ἄξιον συγγνώμης μειδίαν. εἴπερ καὶ τῆς ὑβριζούσης τοὺς δούλους θάνατος ἐστιν ἡ ζημία. ὥστε κἂν εἰς δοῦλον ὑβρίζῃ τις.) τῇ ὁμωνυμίᾳ σοφίζεται). ὕβρις μὲν γὰρ καὶ ἡ τ' πληγῶν. ὕβρις δ' & ἡ ἀφροδισιασία, πρὸς ἣν ὁ νομοθέτης λέγει. οὕτω γὰρ εἴρηκεν ἀφρίνης ἐν τοῖς τ' πιμάρχου. ἐὰν δὲ τ' τῷ οἰκετῷ τὰς ἀφροδισίας μίγεσθαι μίξῃς. τὸ γοῦν ὄνομα τ' ὕβρεως ἐπ' ἀμφοτέρων λεγόμενον, ἄδειαν τοῦ ῥήτορος τοῦ χρῆσθαι τοῦ σοφίσματι δέδωκεν. καὶ γὰρ ὅς τις ὁ πάσχων.) μὴ τοῦτο σκόπει φησὶν, εἰ δημοσθένης ἐστὶν ὁ ὑβρισθεὶς, ἀλλ' εἰ τὸ ὑβρίζειν παρὰ τοῖς νόμοις μεμελέτηται). καὶ γὰρ ἐστιν ἀκεστ.) ἐπεὶδὴ γελοίαν ἐδόκει ποιεῖν & τοῦ τ' δούλων ἀγωνιζόμενος καθόλου τὸ τ' ὕβρεως αὔξησεν, ὡς ἀφόρητον, κἂν εἰς δοῦλον γίγνηται). καὶ δὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τ' νόμου.) καὶ δὲν γὰρ ἄλλο τοιοῦτον ἀδύ, ὡς τὸ ἀκούειν τ' νόμου. καὶ καὶ δὲν τοιοῦτον εἰπεῖν ἡμεῖς ἔχομεν οἷον αὐτὸς ὁ νόμος, βοᾷ τε καὶ δείκνυσιν.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) εἰ οὐκ ἠκούσατε, ἀλλὰ καὶ νυν βοᾷ τῷ ἀκούετε. ὁ νόμος φησὶν οὐκ ἀνθρώπου τινός. οὐ γὰρ ἔστιν ἡ κρίσις τῷ δούλων πρὸς τοὺς ἐλευθέρους. ἀλλ' ἡ τύχη τὸ διαλλάττον ἐκαινοτόμησεν.

ὅσῳ

ὅσῳ δ' αὖ μᾶλλον ἐπαινέσῃ τὸν περὶ τῆς δούλων νόμον τοσούτῳ χαλεπώτερα δείξῃ τὰ μειδίᾳ κατ' αὐτῆς τολμηθέντα. τί οὖν θεὸς θεῶν.) ἐπὶ γὰρ ἀνήμερον αἰνίττεται τῷ κείσθαι τῆς νόμων. εἰ γὰρ μὴ τῆς βαρβάρων ὠμότητος κρείττων ὁ νόμος, ὥστε καὶ κείνοις ἐπαινέσαι τῷ φιλανθρωπίαν τοῦ γράμματος. ποῖόν τινα χρὴ νομίζειν εἶναι μειδίαν, τὸν καταφρονήσαντα τοῦ νόμου. παρ' ὧν τὰ αὐδρά ποδα.) πάλαι γὰρ οὐκ ἐξῆν ἕλλησι εἶναι δοῦλον, ἀλλὰ βαρβάροις ἐκέχρηντο. ὅτι εἰσὶν ἕλληνές τινες.) οὔτω τοῦ πλαθείντος προσώπου δοκοῦσιν οἱ λόγοι. καὶ φύσει τῆς πρὸς ἡμᾶς ἔχθρας.) ἔστι μὲν τοῦτο κοινόν, αὐξήσεως δὲ ἕνεκα εἰλήφθαι. δίτταί. δὲ εἰσιν αἱ ἔχθραι, ἡ μὲν, ἐκ φύσεως. ἡ δ, ἐκ προαιρέσεως. καὶ γὰρ καὶ φιλίαι εἰσὶ δίτταί, ἡ μὲν, φύσει πρὸς τοὺς συγγενεῖς. ἡ δ, ἐκ τοῦ παθεῖν τινος συμβαίνουσα. ἀλλὰ νόμον δημοσίᾳ.) τοῦτον φησὶν ὃν μὴ χεῖρας ἔχω. οὐ χαίρομαι τοῖς λόγοις, ἀναγνώσκω τὰς συλλαβαί, ἔχω πλησίον τὸν γραμματικόν, αὐτὸν ἥκω κομίζων τὸν νόμον. οὐκ ἐφθόνησα ὑμῖν τῆς γνώσεως.

καὶ πολλοὺς ἤδη παραβαίνοντας.) ἵνα μή τις ὑπολάβῃ ὅτι φιλάνθρωπος μὲν ὁ νόμος, παραβαίνεται δ' οὐ καταφρονεῖται. εἶπεν, ὡς θανάτῳ τις ἤδη παραβὰς τοῦτον, κεκόλασται. καὶ σωφρονεῖν οἱ βάρβαροι.) κίνδυνος τοῦ γὰρ οὐ ἧττον τῆς ἑλλήνων νοῦσαι δυνάμενοι. οὐκ αὐ οἴεσθε.) ἐπειδὴ γὰρ φυσικὸς πόλεμός ἐστι τοῖς βαρβάροις πρὸς τοὺς ἕλληνας, καὶ διὰ τοῦτο οὐ θαρροῦντες ἐπιμίγνυν τοῖς ἕλλησι. διὰ τοῦτο φησὶν, ὅτι παρ' ὑμῖν μόνοις οὐκ αὐφοβηθεῖεν καταλῦσαι, μαθόντες ὑμῶν τῷ φιλανθρωπίαν. τὸν τύπον μὴ παρὰ τοῖς ἕλλησι μόνον.) συμπεφάσμαται κέχρηται τοῦ νοήματος. μᾶλλον δ' οὐ τῆς συγγνωμονικῆς αὐπιθέσεως· δείκνυς, ὅτι οὐδὲ μιᾶς φιλανθρωπίας ἄξιος μειδίας. εἰ μὲν τύπτω, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, χορηγὸς ὤν.) ἐντεῦθεν εἰσέβαλεν εἰς τὸ πρός τι, βουλόμενος αὐξῆσαι τὸ ἔγκλημα. καὶ γέγονεν ἀκόλουθος ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ κεφαλαίου. εἰ γὰρ ὁ τοῖς δούλοις ὑβρίζων, οὐκ ἄξιος συγγνώμης. πόσῳ μᾶλλον ὁ τὸν χορηγὸν τυπτήσας. ἔχει μὲν οὖν αὐξήσιν τὸ πρός τι τοῦ ἐγκλήματος. οὐ μὴν ἀπήλλακται τοῦ ἀγῶνος. ἀποδεικτικῶς γὰρ αὐτῷ χρῶνται αἱ αὐξήσεις. τεταγμένων ὄντων τοῦ τόπου τοῦ πρός τι, ἀπὸ τοῦ μείζονος, καὶ ἐλάττονος, καὶ τοῦ ἐναντίου, καὶ τοῦ ἴσου. τοῖς πᾶσι κέχρηται.) καὶ πρῶτόν γε ἔθηκε τὸ ἀπὸ τοῦ μείζονος. νῦν δὲ μοι δοκεῖ.) τοῦ τινες μὴ νοήσαντες, ὅτι αὐξήσεως εἵληπται ἕνεκεν. περὶ ἀσεβείας εἶναι τῷ κείσθαι ἀπεφήναντο. εἶτα προσέθηκε τῷ ἀποδεῖξαι τοῦ ἄξιον αὐτὸν εἶναι καὶ ἀσεβείας κίνδυνον. φανερὸς μὲν γὰρ ἦν τοῦ ἀσεβείας κατηγορεῖν ὀκνεῖ, διὰ τῷ σαθρότητα τῆς πραγμάτων. πειρᾶται δ' διὰ τοῦ ἔξωθεν βίας, καὶ τοῦ καταισχύνειν. τίς οὖν ἡ καταισχύνη τοῦ ἀσεβείας; κατὰ μαντείας τοῖς χορεῖς συγκροτοῦμεν, καὶ στεφανηφορεῖν μὲν, καὶ κινεῖν μὲν τὰς ἀγυιάς. οὐκοῦν ὁ τύπτων τοὺς στεφανωμένους καὶ τὰς μαντείας, ἀσεβεῖ. ὅθεν καὶ δῆλον ὡς οὐκ ἔστιν ἀσεβείας ἡ κρίσις. εἰ γὰρ τοῦ δίκαιον εἶναι φησι τοῦ ἀσεβηθέντα, ἀλλὰ τὰς μαντείας, κινεῖν μὲν τοι τὰς ἀγυιάς, τὸ θύειν τοῖς ἑρμαῖς. ἀγυιαὶ γὰρ τοῖς ἑρμαῖς ἐκάλουν καὶ στήρισιν, διὰ τὸ μὴ χεῖρας ἔχειν μηδὲ πόδας. γυῖα δὲ τὰ μέλη. ὅθ' οὗ καὶ ὅμηρος.

Γυῖα δ' ἔθηκεν θαρσὰ πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.

καὶ ὕμνους οἷς τῷ θεῷ ποιεῖτε. αἰτεῖτε οὖν τοῖς τῷ θεῷ. ἢ εἰς τὸ ὑμνεῖν αὐτοῖς παραστήσατε. τοῖς ἐφ' ἑκάστης μαντείας στεφανωμένοις. τοῖς γὰρ ἄρτι ποιήσασι καὶ ὅτι φανεῖσι θεοῖς, εἰ δεῖ θύειν ἐμπίπτουσι. καὶ μὴ τὸ δηλοῦν εἰ δεῖ θύειν ἢ μὴ, πρεσπίπτεσιν πάντως τὸ ἱστάναι χορεύς.

A Quo magis autem legem de seruis prædicat: eò commissa in se facinora Midiana, atrociora esse ostendit.

Quid igitur per Deos.) Ad gentem inhumanam retulit iudicium de legibus. Nam si Barbarorum etiã immanitatem vincit lex, vt illi etiam laudare cogantur scripti humanitatem: quid de Midiæ sentiendum est ingenio, qui eam legem sit aspernatus? A quibus mancipia.) Neq; enim licebat olim seruum esse Græcum, sed Barbaris vtebantur. Esse quosdam Græcos.) Sic confictæ personæ hæc verba esse videntur.

Et natura insitis inimicitiis.) Est quidem hoc commune: sed amplificandi causa vsurpatum. Duo sunt autem genera inimicitiarum: alterum naturæ, voluntatis alterum. Nam & amicitiæ sunt duplices, alię naturales, vt cognatorum, aliæ fortuitò oblatæ.

Sed legem publicè.) Hanc, inquit, quam teneo manibus. Non permitto mihi licentiam verborum, lego syllabas. prope est argumentum, ipsam affero legem,

B non inuidi vobis recitationem.

Et multos qui iam violarunt.) Ne quis existimet humanam quidem esse legem, sed negligi & contẽni, dixit, Iam aliquem capite mulctatum esse, qui eam violarit.

Si cognoscerent Barbari.) Hebetiores enim sunt, & non tam facile res percipiunt quàm Græci.

Nónne putatis.) Cum enim naturale sit bellum inter Græcos & Barbaros, eáq; de causa minus fidenter cum Græcis contrahant: eò, inquit, minus dubitarent ad nos solos diuertere, cognita nostra humanitate.

Eum igitur qui leges nõ apud Græcos dũtaxat.) Cõclusione vsus est sententiæ, ac potius totius venialis obiectionis. & ostendit, nulla venia dignũ esse Midiã.

Quòd si, Athenienses, cum choragus esset.) Hic accedit ad relationem, amplificandi causa criminis: & aptè caput est subiectum. Nam si is qui est in seruos cõtumeliosus, veniam non meretur: quanto mi-

C nus is qui choragum verberauit? Relatio etsi criminis amplificationem continet, non tamen abhorret à confirmatione. Eius enim amplificationes cum demonstratione procedunt. Cum autem quatuor eorũ sint loci, quæ cum aliquo conferuntur, à maiori & minori, & contrario & pari: omnibus est vsus, & primùm posuit eũ qui est à maiore. Nũc mihi videtur.) Hoc quidam, cum non intellexissent, amplificationis causa esse adhibitum, de impietate fieri iudicium dixerunt. Deinde adiecit probationem, dignum eum esse, qui etiam impietatis reus agatur. Nam eum apertè accusare impietatis, ob rerum infirmitatem nõ audet, sed per externam violentiam id quoque confirmare nititur. Quæ igitur est confirmatio impietatis? Ex oraculis cœtus constituimus, & coronas gestamus, & vicos lustramus. Is igitur qui eos qui ex oraculo coronas gestant, verberat, religionem violat. Vnde etiam constat iudicium * non esse impietatis. Neque enim in Bacchum aliquid esse cõmissum dicit, sed in oracula.

Lustrare vicos.) Sacrificare ad Mercuriales statuas. ἀγυιὰς enim vocabant Mercurios, per priuationem: eò quòd neque manus, neque pedes haberent. γυῖα enim membra sunt. Vnde Homerus etiam.

Inspirat membris, pedibus manibúsque vigorem.

Et hymnos quos Deo canitis.) Consecratis vosmetipsos Deo: vel, ad canendos hymnos vosmetipsos paratis. Quæ in singulis oraculis proferuntur.) Recens enim ingressis & declaratis diis, vtrum sacra facienda essent, oraculum consulebant. & * cum significatum esset, sacra facienda essent nec ne: omnino adiiciebant, choros ducendos.

Luſtrandos vicos. Nidore & victimis complendos vicos. Alij ἀγυιὰς vocant ſtatuas Mercuriales. Quod igitur ex his vobis in mentem venit. Poſtquam recitauit oracula, in quibus ſcriptũ fuit, ſacra facienda eſſe Herculi depulſori malorum, & vicos luſtrandos, eáq. ad hoc pertinere iudiciũ nõ videbãtur: propterea dixit, Non omnia quæ ſcripta ſũt in oraculis eſſe animaduertenda: ſed id cogitandũ, quod omnib. inſcriptũ ſit: hoc eſt, cœtus ducẽdos, & coronas geſtandas. Hæc n. proprie pertinent ad hãc cauſam.

At epiniciorum.) Obiectionem ſoluit, non propter oracula, ſed propter ſuam victoriam, redimitũ fuiſſe corona. At hic ait, victorem cauſa victoriæ coronari: qui verò ante certamen coronetur, eum eſſe ex oraculis coronatum.

Enimuerò ſcitis illud.) Abſoluit locum à maiori, quo oſtendit propè ad impietatem accedere facinus Midiæ, & ſubiungit argumentum à minori: idq. tractat à perſonis & hoſpitum & ignominioſorum. Cũ enim neque hoſpitem neque ignominioſũ tractare in feſto contumelioſè liceat: nónne multo magis iis parcendum eſt, quorum eſt integra dignitas? Poſuit autem exemplum hoſpitum, quod legitimi vice eſt. Duæ ſunt enim leges, in quibus verſatur: vna, non licere certare hoſpiti: altera, ſi coragus in certamine hoſpitẽ ad prætorẽ citarit, vt ſi iudicio facto hoſpitẽ eſſe cõſtet, eiiciatur, drachmas 50. det: Sin eũ iuſſerit digreſſũ in turba conſidere vt hoſpitẽ, vt mille det. Nõ dediſtis ſimpliciter.) Licet. n. ſed nõ ſimpliciter, neq. temerè, neq. vbiq: neq. in theatro, ſed foris ſedere:* velut eſt, violenter auellet à cœtu, ſed ſpectare & cũ aliis ſedere coget. Ne coronatũ.) Vſum exempli oſtendit. Cum enim generaliter dixerit Coronatum, ſuam quoq. perſonam ſubiecit. Neque qui ex lege prouocauit.) Atqui lex fortaſſe prouocare vetabat. Recitat igitur alteram legem, quæ hoſpitem certare vetat. Callidè autem hoc dixit. Neque enim interdictum erat vbiuis, ſed vbi quis ſemel ingreſſus eſſet in theatrum, non iam erat citandus. Foris autem licebat. Cauillatio igitur à loco & tempore ſumitur.

Chorago autem.) Adiecit exemplo conſentaneam amplificationem, cum additamẽtis. Leges, inquit, ſic explorari duntaxat hoſpitem, vetuerunt. At iſte non peregrinum ludionem, ſed choragum verberibus affecit manifeſtè, præſentibus & hoſpitibus & ciuib.

Quorum ea quouis tempore eſt autoritas.) Quibus ſorte obtigit iudicandi munus. Hi enim ſũt mulctæ infligendæ poteſtate præditi.

Age verò per deos.) Aliud exemplum à minori, ab ignominioſis: quod multo minus eſt, quàm illud de hoſpitibus. Petam autem à vobis veniam.) Quoniam commemoraturus eſt ignominioſos ciues, cauſa ita poſtulante: abſurditatem in primis remouet ne eis inſultare videatur.

Neque enim, deos teſtor, exprobrare.) Quoniã neceſſe erat meminiſſe calamitatũ: ideò iureiurãdo conciliauit ſibi auditores, ne exprobrandi cauſa dicere videretur. Eſt Samnio quidam qui Tragicos docet cœtus.) Nimirũ numeroſè & aptis modis canere docens. Tragicos autem, ait, quoniam æque etiã comici ſunt. Is non obitæ militiæ eſt peractus reus.) Ignominia notatus eſt, vt qui, cum eſſet militandũ, non militarit. Et mala fortuna.) Humaniter culpam fortunæ aſcribit, mores crimine liberãs.

Choragus ex æmulatione.) Victoriæ appetens, vt qui vinci & inferiorem eſſe ferre non poſſet.

A κνισᾶν ἀγυιάς.) κνίσης καὶ θυμάτων πληροῦν τὰς ὁδούς. οἱ δὲ, ἀγυιὰς φασὶ τοὺς ἑρμᾶς. τί οὖν ἐκ τούτων ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε.) ἐπειδὴ μέγιστον μαντείας ἐν αἷς ἐγγεγράπτο ὅτι δεῖ θύειν ἡρακλεῖ ἀλεξικάκῳ καὶ κνισᾶν τὰς ἀγυιάς. ἐδόκει δὲ ταῦτα ἀπιστεῖσθαι πρὸς τὴν παροῦσαν κρίσιν. διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι μὴ πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν ταῖς μαντείαις προσέχετε. ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε τὸ προσγεγραμμένον ἐν πάσαις, τουτέστι, τὸ χρεοὺς ἱστάναι, καὶ στεφανηφορεῖν. ταῦτα γάρ ἐστιν οἰκεῖα πρὸς τὴν παροῦσαν ἐξέτασιν. τὴν γὰρ ἐπινικίων.) ἀπιστότερον φύσιν, ὅτι οὐ διὰ τὰς μαντείας, ἀλλὰ διὰ τὴν νίκην τὴν ἰδίαν προσέκειτο τὸν στέφανον. ὁ δὲ φησιν, ὅτι ὁ μὲν νικήσας, ὑπὲρ ἑαυτῶν στεφανοῦται. ὁ δὲ πρὸς τὸν ἀγῶνος ἐστεφανωμένος, καὶ τὰς μαντείας ἐστεφάνωται.

καὶ μὴ ἴστε γε τοῦτο.) ἐπλήττεσθε τὸν ἀπὸ τοῦ μείζονος τόπον* ἐγγὺς ἀσέβειαν ἀποδείξας τὸ ὑπὸ τοῦ μειδίου παραβεν. καὶ ἐπάγει τὴν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος, ἐκτὸς ξένων καὶ τῶν ἀτίμων αὐτὴν ἐργαζόμενος. ὅπου γὰρ ὅτε ξένον οὔτε ἄτιμον ἔξεστιν ὑβρίζειν ἐν τῇ ἑορτῇ. πῶς οὐ πολλῷ πλέον φείδεσθαι προσήκει τῶν ἐπιτίμων καὶ ἀστῶν; τέθεικε γὰρ τὸ καὶ τοῖς ξένοις παράδειγμα. ὅπερ ἐστὶν* αὐτὸ νομικοῦ. δύο γάρ εἰσι νόμοι περὶ οὗς στρέφεται. μὴ ἐξεῖναι ξένον ἀγωνίζεσθαι. ὁ ἕτερος νόμος, αἰ χορηγὸς ἀγωνιζόμενος, τὸν ξένον καλέσῃ πρὸς ἄρχοντα, ὑπὲρ τῶν, δοκιμάσαντα εἰ ξένος ἐστὶν, ἐκβαλεῖν, διδόναι πεντήκοντα δραχμάς. ἐὰν γὰρ κελεύσῃ αὐτὸν ἀπιόντα εἰς τὸ πλῆθος, καθέζεσθαι ὡς ξένον, χιλίας διδόναι. οὐκ ἐδώκατε ἁπλῶς.) ἔξεστι μὲν γὰρ ἀλλ' οὐκ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, οὐδὲ παντάχῃ οὐ ἐν τῷ θεάτρῳ.* ἀλλ' ἔξω καθέζεσθαι. οἷον βιαίως ἀποσπάσαι μὲν ἀπὸ τοῦ χορεύειν δὲ καὶ μὴ τῶν ἄλλων καθέζεσθαι ἀναγκάσαι. ὅπως μὴ τὸν ἐστεφανωμένον.) τὴν χρείαν τοῦ παραδείγματος ἔδειξεν. καθόλου γὰρ εἰπὼν τὸ ἐστεφανωμένον, καὶ τὸ καθ' ἑαυτὸν συνῴκειεν. οὐδὲ ὁ προκαλέσας καὶ τὸν νόμον.) καὶ μὴν ὁ νόμος προκαλεῖν ἴσως ἐκώλυσε. λέγει οὖν τὸν ἕτερον νόμον τὸν κελεύοντα, ξένον μὴ ἀγωνίζεσθαι. κακέργως γὰρ εἶπεν. οὐ γὰρ ἀπείρητο, παντάχῃ. ἀλλ' εἰσιόντα ἅπαξ εἰς τὸ θέατρον, οὐκ ἔτι ἐγγίζοντα προσκαλέσασθαι. ἔξω γὰρ ἐξίοντα. παρὰ τὸν τόπον οὖν καὶ τὸν καιρὸν ὁ σοφισμὸς ἐπάγει. τὸν γὰρ χορηγόν.) ἀνταπέδωκε τῷ παραδείγματι ἀκόλουθον αὔξησιν τῆς προθήκης. ὅτι οἱ μὲν νόμοι καὶ δοκιμάζεσθαι μόνον τὸν ξένον οὕτως ἐκώλυσαν. δοῦναι δὲ οὐ τὸν ξένον χορεύτην, ἀλλὰ τὸν χορηγὸν συνέκοψε φανερῶς, παρόντων καὶ ξένων καὶ πολιτῶν.

τῶν ἀεὶ κυρίων.) τῶν λαχόντων δικάζειν. αὐτοὶ γάρ εἰσι τοῦ τιμωρήσασθαι κύριοι. φέρε δὴ πρὸς θεῶν.) ἕτερον παράδειγμα ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος τὸ καὶ τοῖς ἀτίμοις, πολλῷ μᾶλλον ὢν τοῦ καὶ τοῖς ξένοις. παραιτήσομαι δὲ ὑμᾶς.) ἐπεὶ δὴ μέλλει καταλέγειν ἀτίμους γεγενότας πολίτας, ἀπαιτούσης τῆς χρείας, προθεραπεύει τὸ ἄτοπον, ἵνα μὴ δοκῇ ἐπεμβαίνειν. οὐ γὰρ ὀνειδίσαι μὰ τοὺς θεούς.) ἐπειδὴ ἀναγκαῖον ἦν μνημονεῦσαι τῶν πταισμάτων. διὰ τοῦτο ὅρκῳ προέλαβε τοὺς ἀκούοντας, ἵνα μὴ ὀνειδίζειν αὐτὸν ὑποπτεύσωσιν. σαφέστερον ἔστι δήπου τις ὁ τοῖς τραγικοῖς χορεῖν διδάσκων.) δῆλον ὅτι μὴ τοῦ ῥυθμοῦ, καὶ προσήκοντος μέλους ᾄδειν διδάσκων. τραγικοῖς δὲ, ἐπειδὴ ἴσως καὶ κωμικοί εἰσιν. δοῦναι ἀστρατείας ἐάλω.) ἄτιμος γέγονεν ἐλεγχθεὶς ὡς δέον στρατεύεσθαι μὴ στρατευόμενος. καὶ κέχρηται συμφορᾷ.) ὑπεικῶς ὑπὸ τῶν τύχῃ ἄγει τὸ κατηγόρημα, τὸν τρόπον ἐλευθεροῦν. φιλονεικῶν χορηγός.) οἷον φιλόνεικος, εἰς τὸ νικᾶν, καὶ ἡττᾶσθαι μὴ ἀνεχόμενος.

νόμει

νέμει γὰρ καὶ τῷ μισθωσαμένῳ συγγνώμην. ὤκνησαν, εἴασαν. οὐδεὶς ἥψατο.) πολλὰ ὀνόματα καὶ τὰ αὐτά, ὡς τὴν δηλώσαι τὴν ἡμερότητα. ἠγανάκτουν οἱ ἀντιχορηγοί, λέγοντες, ὅτι οἱ νόμοι καταβαίνουσι. λέλυται τῆς πολιτείας ὁ δεσμός. οἱ ἄτιμοι λοιπὸν πολιτεύονται.

τίς αὐ ὑμῖν ἴδοι συγκεχωρηκός.) οὕτως ἕκαστος αἰδοῖ τῆς ἑορτῆς πολὺ τὸ συγχωρεῖν εἶχε καὶ τὴν γνώμην. τοσοῦτον ἀπέχει τὰ χορηγῶν τινὸς ἅψασθαι. ὅπως ἡ γραφή. καὶ γὰρ ἤρτηται τὰ αὐτῷ οὐδεὶς ἐνθεὸν ἐκώλυσε, ποσῷ γε μᾶλλον χορηγόν τις; ἄλλος ἐστὶν ἀριστείδης.) καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος. εἶτα γὰρ δὴ ποιοῦμεν πλείστων παραδειγμάτων, οὐ παραιτητέον ἐκ τῶν αὐτῶν τόπων πολλάκις λαμβάνειν. ἠτυχηκώς τι καὶ οὐδὲν τοιοῦτον.) ἀστρατείας ἐάλωκως. πάλιν δὲ ἐνέμεινε τῇ σκοπῇ ἠτυχηκὼς εἰπὼν, οὐκ ἠδικηκώς. καὶ ἥττων χορευτής.) δυσκίνητος γὰρ διὰ τὸ γῆρας ἐγένετο.

B ἐν δέ ποτ' ἡγεμὼν τῆς φυλῆς.) τὸν χοροδιδάσκαλον λέγει. οἱ γὰρ χορευταί, ἐξ ἁπάσης ἐπελέγοντο τῆς φυλῆς. τῶν δὲ χορευτῶν μείων ἐν χοροδιδάσκαλος. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ὁ μὲν ἄλλος χορὸς διάφορος ὤν, ἐξ ἄλλων φυλῶν συνεγέγετο. ὁ μέντοι ἡγεμὼν ὁ κορυφαῖος καὶ μείζων, ἀπὸ τῆς οἰκείας ἐν φυλῆς.

οὐδεὶς πώποτ' εἶδεν.) εἰ γὰρ ἐν ἀπελαθεὶς ὁ διδάσκαλος τοῦ χοροῦ, φανερὸν ὅτι πλεονέκτημα ἐγίγνετο τοῦ ἀντιχορηγοῦ. διελύετο γὰρ ὁ τοῦ φιλονεικοῦντος χορός. διὰ γὰρ τὸ δεῖν αὐτόν. ἐκέλευε γὰρ ὁ νόμος, τοὺς ξένους προσκαλεῖν πρὸς τὸν ἄρχοντα. τοὺς δ' ἀτίμους ὑπιλαμβάνεσθαι τῆς χειρὸς καὶ ἐξάγειν ἐκ τῆς θυμέλης.

ὥσπερ αὖ εἰ ξένον τίς.) οὐ γὰρ ἐξῴν ἄλλως τὸν ξένον ἐξάγειν, ἀλλὰ προσκαλεσάμενον πρὸς τὸν ἄρχοντα. αὐτόχειρ ἠφθεῖσαν.) ὅρα ὅπως τὸ τῆς ἀνδροφόνων ὄνομα, ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ὑβριστῶν, ἐν τῇ ποιῶν τὸ πεπραγμένα* πρὰ ταῦτα, εἰ ἐκβάλλει τοῦ χοροῦ τὸν διδάσκαλον.

τῆς ἀπλωκότων πολλάκις.) δοκεῖ μὲν καθόλου λέγειν περὶ τῆς χορηγῶν. μάλιστα δὲ* αὐτὸ σημαίνει, ὅτι πάντα τὰ ὄντα εἰς τὴν χορηγίαν ἀνάλωσε. καὶ προσεῤῥάψαι τὰς ὑμετέρας βουλήσεις.) ὅτι κἂν ἦ νόμιμον, οὐ ποιεῖτε δι' δυσέβειαν. ἐβούλετο γὰρ ὁ δῆμος μηδένα γίνεσθαι θόρυβον καὶ τὴν ἑορτήν. διὰ τοῦτο γὰρ κἂν πρόφασιν τινὰ ἠγωνίζετο, οὐ συνεχώρουν αὐτὸν ἐξάγεσθαι. ἀλλὰ τότε μὲν ἀγωνίζεσθαι. μετὰ ταῦτα δὲ, κρίνεσθαι προσέταττον.

πολλῶν τοίνυν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) πληρώσας καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος τόπον, μετῆλθεν ἐπὶ τὸν τοῦ ἐναντίου. οἷος δέ ἐστι, τοιοῦτος. ἰφικράτης καὶ χαβρίας ἐχθροὶ γενόμενοι τυγχάνουσιν, ὁ μὲν, διοκλεῖ, ὁ δὲ φιλοστράτῳ, τοιοῦτον οὐδὲν ἐποίησαν. οὐκ ἐσθῆτας ἠφάνισαν. οὐ στεφάνους διέφθειραν. οὐκ ἄλλο οὐδέν. μειδίας δὲ τἀναντία τούτων ἐποίησεν. ὥς τε τἀναντία ἐκείνοις* πράξεις. εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι θαυμαστοὶ τῆς ὑπερβολῆς. μισητέος ἄρα τῆς θρασύτητος οὗτος. ἰσέον δ' ὅτι τὸν ἀπὸ τοῦ μείζονος τόπον ἔθηκε πρῶτον, ἵνα τὴν νεωστὶ ἐπέπαυτο δίκην οὐκ ἄξιον εἶ) συγγνώμης τὴν μιδίαν. καὶ ἀναγκαῖον ἦν τῷ μείζονι χρήσασθαι, πρὸς τὸ μέλλον κινῆσαι τοὺς δικαστὰς εἰς ὀργήν. δεύτερον δ' τὸν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος. ἔστιν γὰρ ἀλλήλοις οἱ τόποι. καὶ ὁπότερος αὐ αὐτῶν ῥηθῇ πρότερος, ἀνάγκη τὸν ἄλλον δεύτερον ἐπεσθαι. τρίτον δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ ἐναντίου, παραλιπὼν τὸν ἀπὸ ἴσου διότι ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐναντίου, σφοδρότητα ἐκίνει τοῖς ἀκούουσιν ὥσπερ οἱ πρότεροι. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ἴσου. ἠδικέω τινὰ ἔχων ἐπιτίμησιν, ἀμβλύτερος ἦν. τοῦτο δὲ πόῤῥω σφοδρότητος. εἰκότως οὖν ἔθηκεν αὐτὸν πλησίον τῆς πληκτικότητος, ἵνα τὴν ἀμβλύτητα τοῦ τόπου διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς καὶ πληκτικότητα, μᾶλλον ὀρθώσῃ.

A Tribuit enim ei etiam qui conduxerat, veniam.

Veriti sunt, siuerunt, nemo attigit.) Eiusdem rei multa vocabula, ad mansuetudinem declarandam. Ægrè ferebant choragi aduersarij.) Dicente violari leges, institutum ciuitatis abrogari, iam ignominiosos vti iure ciuium.

Tanta est vestra religionis obseruantia.) Sic vnusquisque, festi verecundia, tanta fuit animi facilitate: tantum abest vt choragum quisquam attingat. * Sic scriptura habet. pendet enim à superiore: Nemo inimicum prohibuit, quanto minus choragum?

Alius est Aristides.) Et hoc est à minori. Cum enim exemplis abundamus: non recusandum est, ea ex iisdem sæpe locis petere. Qui cum insimilem quãdam & ipse calamitatem incidisset.) Desertæ militiæ damnatus. Rursus institutum suum vt teneat, Calamitosus inquit, non iniuriosus.

Et minus celebris ludio.) Minus agilis, ob ingrauescentem ætatem. Sed fuit aliquando dux tribus.)

B Chori magistrum dicit. Saltatores enim è qualibet tribu legebantur, sed saltatorum * duntaxat erat magister. Alij dicunt, reliquum chorum diuersum fuisse, & ex aliis tribubus collectum, sed ducem ac principem & * maiorem, è sua fuisse tribu.

Nemo vnquam vidit.) Nam repulsio chori magistro, aduersarium choragum prærogatiuam habiturũ fuisse constat: quòd æmuli chorus dissolutus esset.

Quia enim ipsum oportebat.) Iubebat enim lex peregrinos citare ad prætorem: ignominiosos manu prehensos educere è scena.

Quomodo si quis peregrinum.) Neque enim licebat peregrinũ aliter educere, nisi citatus esset ad prætorem. Id audere facinus. Vide vt homicidarum nomen contumeliosis accommodarit, eáq; ratione peccatũ penè par fecerit, si quis chori magistrũ eiiciat.

Eorum qui sæpe insumpserunt.) Videtur in genere loqui de choragis. sed hoc maximè significat, se in ædilitate omnia sua erogasse.

Et præuidere vestras voluntates.) Vos tametsi iustum sit, tamen non facere propter pietatem. Nolebat enim populus vllum excitari tumultum in festo.

C Ob eam igitur rem, tametsi quis, lege vetante, certabat, non concedebant eum educi, sed tum certare, pòst in iudicium adduci iubebant.

Cum autem multi.) Absoluto etiam loco à maiori, transiit ad eum qui est à contrario. Is verò est huiusmodi. Iphicrates & Chabrias, cum inimici essent, ille Philostrati, hic Dioclis, nihil tale fecerunt: non vestes interuerterunt, non coronas perdiderunt, non quicquam aliud. At Midias contraria his fecit. Quare etiam aliter cum eo agendum est, quàm cum illis.

Quòd si laudanda est illorum æquitas, istius odio digna est audacia. Sciendum autem est, locum à maiore positum esse priorem, quia recens dicere desierat, supplicio, non venia dignum esse Midiam: & necesse fuit vti maiore, ad id quo mouendi erant iudices ad iracundiam. Secundo loco, minore (sequuntur enim se inuicem hi loci, & vter prior adductus fuerit, alterum sequi necesse est:) Tertio, à contrario, eo qui est à pari, præterito. Quia locus à contrario, concitabat auditores. vt & priores loci. At locus à pari, cum lenem quandam habeat increpationem, fuisset hebetior. Id verò multum abest à vehementia. Eum igitur nõ ab re posuit prope magnitudinẽ, vt loci hebetudinẽ amplificatione à magnitudine sũpta magis

acueret aut etiam lenitatē eius per vehemētes locos tum relationis,tum quantitatis obumbraret.

Tisiam Iphicratis fratrem.)Ecce cum fortuna etiā causam suppeditasset. Potuisset enim propter fratrē insultare,sed non ausus fuit id facere.

Cum autem tātum sibi tribueret. Primùm enim eosdem honores cōsecutus est Iphicrates,quos Harmodius & Aristogiton.Cononis enim primum ærea statua posita fuit,qui honos ei ex lege est habitus. Sed Iphicrates alios etiā honores illis decretos est assecutus.Adeò vt quidam è posteris Harmodij diē dixerit Iphicrati, tanquam illa dona præter dignitatē consecuto. Et extat oratio Lysiana, quæ ad Iphicratem refertur,cuius inscriptio est,De suis præmiis:in qua cum eius ignobilitas incessita esset ab accusatore,Meum,inquit,genus à me nobilitari cœptum est: tuæ familię gloria in te desiit.Erat enim Iphicrates à sutoribus orūdus, & tali occasione factus est illustris:Cum nauali bello miles esset,è sua in hostilem nauem desiluit, & hostium ducem vlnis complexus, suam triremen trāstulit.Ob hoc illustre facinus laudatus est, & imperator creatus : & plus reipublicæ profuit,quàm omnes illius temporis duces.

Cicero: ego meis maioribus virtute mea præluxi, vt si prius noti non fuerint, à me accipiant initium memoriæ suæ: Tu tuis vitæ quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras, vt etiam si fuerint egregij ciues, certè venerint in obliuionem.

Non inuadebat aurificum ædes.)Duas res eodem facit tempore. Nam & per inficiationem argumētatur: id quod proprium est argumentis à contrario: & hæc eum dixit nō fecisse, quæ sit à Midia perpessus.* Hoc enim proprium est Demosthenis, vt cum eadē sæpe dicat,fastidium varietate tractationis & figuratum vitet. Sustinebat.) Tolerantiam indicat,eum, quanquam cum dolore, tamen tulisse.

Rursus Philostratum.)Alterum à contrario exemplum.Nam & Chabrias cum nonnullos haberet inimicos,nihil Midiæ simile fecit.

Oropi causam.) Chabrias persuaserat Atheniensibus vt opem ferrent Thebanis periclitantibus:qui postea conseruati,eis eripuerunt Oropum,oppidum in confinio situm.Suspicio igitur fuit de duce,vt eius rei conscio,ac proinde proditionis est accusatus.

Capitis.) Vel,de capite:vt præpositio De, referatur & ad Oropū,& ad caput:aut per defectum , cum de Oropo causam diceret : quæ causæ dictio fuit ei morte acerbior. Ne quis obiiciat & dicat, leuitatem accusatoris fecisse,vt contemneret periculum.

Et omnium accusatorum acerrimum.) Nam cum alij pecuniariam mulctam irrogarent,solus ille capite litem ei æstimauit.

Proh Iupiter.) In immensis malis diuinam opem implorabant, vt malorum depultricem.

Nam si cuique chorago.) Absoluto etiam loco à contrario,epilogica digressione vtitur,summum caput complectente: Neminem sua volūtate fore choragum, si ita sit tractandus ab inimicis. Est autem ei familiare,absoluto aliquo capite concludere.

Quia vltrò vnam drachmam.)Quia ædilitas * necessarium munus erat,propterea dixit:eos qui vltrò largiri volent,deterrebitis.

| Atqui omnib. vobis.)Iā ad locū à pari transire vult.

Mihi verò siue quis Athenienses.) Hoc lene est. Laudat enim suam liberalitatem:& vt augeret impēsas,semetipse insaniæ accusauit,& vniuersali sententiæ fidem fecit: omnia quæ supra vires fiāt,esse insaniæ.Ne verò prorsus impudentiæ is sumptus esse videretur, liberalitatem adiecit: & ostēdit, se ob liberalitatem parum abfuisse ab insania.

A ἢ καὶ συσκιάσῃ τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς πραγματικῶν τόπων, τοῦ πρός τι καὶ τῆς πηλικότητος. ποίαν τὸν ἰφικράτους ἀδελφόν.) ἰδοῦ γὰρ καὶ τῆς τύχης ἀδικούσης τὴν πρόφασιν. ἠδυνάτο γὰρ διὰ τὸν ἀδελφὸν ἐπηρεάσαι. ἀλλ' οὐκ ἐτόλμησε. φρονῶν δι' ἐφ' ἑαυτῷ πηλικοῦτον.) * πρῶτον γὰρ ἰφικράτης τιμῆς ἔτυχεν, ὡς ἁρμόδιος, καὶ ἀριστογείτων. κόνων μὲν γὰρ πρώτου, χαλκοῖς ἀνδριὰς ἔστι, ἀλλὰ τούτῳ μόνῳ ἐτιμήθη. ἰφικράτης δὲ καὶ τὰς ἄλλας δωρεὰς τὰς ἐκείνοις ψηφισθείσας ἔλαβεν. ὥς τε καὶ τινὰ τῆς ἀφ' ἁρμοδίου δικάσασθαι τῷ ἰφικράτει περὶ τῆς δωρεᾶς, ὡς ἀναξίως λαβόντι. καὶ ἔστι λυσίου λόγος εἰς ἰφικράτη ἀναφερόμενος, ἔχων τὴν ὑπογραφὴν περὶ τῶν αὐτοῦ δωρεῶν. ἐν ᾧ σκωφθεὶς εἰς δυσγένειαν παρὰ τοῦ κατηγόρου, φησὶν, ὅτι τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν γνωρίζεσθαι λαμβάνει. τὸ δ' ὑμέτερον, μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔσχε. B ἐν γὰρ ὁ ἰφικράτης οὐκ σκυτέων γεγονώς. ἠυδοκίμησε δὲ, διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν. στρατιώτης ὢν καὶ ναυμαχῶν, ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ νεὼς εἰς πολεμίαν triremen, καὶ τὸν στρατηγὸν τῆς πολεμίων ἀναγκαλισάμενος, μετῆλθεν αὖθις ἔχων αὐτὸν εἰς τὴν οἰκείαν triremen, καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἀρετῆς ἐπαινεθεὶς, στρατηγὸς ἐχειροτονήθη. C πρὸς πάντας τοὺς στρατηγοὺς τοὺς τότε, μείζω τὴν πόλιν ὠφέλησεν.

οὐκ ἐβαδίζεν ὅπου τὰς τῆς χρυσοχόων οἰκίας.) δύο πεποίηκεν ἀναντῷ. καὶ γὰρ κατὰ τὴν αἵρεσιν εἰσήγαγον ὅπερ οἰκεῖον τοῖς ὑπὸ τοῦ ἀναντίου ὑπηχειρήμασι. καὶ ταῦτα εἶπεν ἐκεῖνον μὴ πεποιηκέναι, ἅπερ αὐτὸς ὑπὸ μειδίου πέπονθε. τοῦτο γὰρ ἴδιον δημοσθένους, τὸ πολλάκις τὰ αὐτὰ λέγοντα, φεύγειν τὸ φορτικὸς διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς μεθόδων καὶ τῆς χρημάτων. διείχετο.) τὴν καρτερίαν δηλοῖ, ὅτι καὶ ἀνιώμενος ὑπέφερεν. πάλιν φιλοστράτου.) δεύτερον ὑπὸ τοῦ ἀναντίου παράδειγμα. καὶ γὰρ χαβρίας γνώριμός πσιν ἐχθρὸς, οὐδὲν ὧν μειδίας ἐποίησεν. τὴν περὶ ὠρωποῦ κρίσιν. ὁ χαβρίας ἐπῴδει θηβαίοις βοηθῆσαι ἀθηναίους ὅτε κινδυνώδουν. εἶτα σωθέντες ἀπέστασαν τοῦ ὠρωπίου, χωρίον ἐν τοῖς ὁρίοις κείμενον. ὑποπτεύθη γοῦν ὁ στρατηγὸς ὡς συνειδὼς, καὶ προδοσίας ἐκείθη. τὸ δὲ θανάτου, τὸ φιλοκινδυνεῖν. ἵνα μὴ τὴν περὶ θανάτου ἐλλειπῶς, ὅτε ἐκείνετο τὴν περὶ ὠρωποῦ κρίσιν. ἵν' ᾖ, θανάτου πικρότερον γνώμενον. ἵνα μή τις ὑπολαβὼν λέγῃ, ὅτι ἡ πραότης τὸ γραφομένου, καταφρονεῖν παρεσκεύασεν.

καὶ πάντων τῆς κατηγόρων πικρότατον.) τῆς μὲν γὰρ ἄλλων εἰς χρήματα τιμωμένων τῷ χαβρίᾳ μόνος ἐκεῖνος θανάτου ἐτιμήσατο. ἡράκλεις.) ἐν τοῖς ἄγαν κακοῖς ἐπεκαλοῦτο τὸν θεὸν ὡς ἀλεξίκακον.

εἰ γὰρ ἑκάστῳ τῶν χορηγούντων.) πληρώσας καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ἀναντίου τόπον, ὁπλογικῇ ἐκβάσει ἐχρήσατο, τιμικὸν ἐχρύσῃ κεφάλαιον, ἔτι οὐδεὶς ἐθελήσῃ χορηγὸς ἑκὼν καταστῆναι, μέλλων τοιαῦτα πάσχειν ὑπὸ τῆς ἐχθρῶν. σιώπησε γὰρ αὐτῷ πληρώσαντι κεφάλαιον, ὁπλογίζεσθαι.

ὅς τις ἑκὼν ἂν μίαν δραχμὴν.) ἐπειδὴ κατ' ἀνάγκην καθίστατο χορηγοὶ, διὰ τοῦτο εἶπε τοὺς ἐκ προαιρέσεως φιλοτιμεῖσθαι βουλομένους ἀπείρξετε.

καί τοι πᾶσιν ὑμῖν.) ἐντεῦθεν εἰς τὸν ὑπὸ τῶν ἴσου τόπον μεταβίβασι βούλεται. ἐμοὶ δὲ ὅς εἴτε τις ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) τοῦτό ἐστιν ἠθικόν. ἐπαινεῖ γὰρ αὐτὸν τὴν φιλοτιμίαν. καὶ ἵνα μὴ αὐξήσῃ τὸ ἀνάλωμα, μανίαν αὐτὸν κατηγόρησεν, ἐκ τοῦ καθόλου πιστωσάμενος, ὅτι πάντα τὰ ὑπὲρ δυνάμιν μανία ἐστίν. ἵνα ᾖ μὴ ἀλογίας ὄντως φαίνῃ τὸ ἀνάλωμα, προσέθηκε φιλοτιμία. δείκνυς ὅτι διὰ φιλοτιμίαν, μικροῦ τὰ τῆς μαινομένων ἔπραξα.

ὥς τε

ὥς τε μὴ τὸ τῆς ἱερῶν ἱματίων. ταύταις τ᾽ προσθήκαις, τὸ ἰδιωτικὸν, εἰς τὸ δημόσιον μεθίστησιν.

εἰ τοίνυν τις ὑμῶν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. πληγὰς ἅπαν τὸ πρᾶγμ᾽, μετῆλθεν ὅτι τῷ πλικότητα, ἥτις περιέχει μὲν αὔξησιν καὶ αὐτὴ τὸ προσχήματος. διαφέρουσα δ᾽, ἢ τὸ πρᾶγμ᾽. ἐν ἐκείνῳ μὲν γὰρ τὸ δημόσιον ἤυξησεν, οἷον τὸ κῆρυκ τὸν χορηγὸν, ἐν ταύτῃ δ᾽ τὸ ἰδιωτικὸν τὸ κῆρυκ πάς πληγάς. καὶ τὸ μὲν πρᾶγμ᾽ τῆς ἐν αὐτῷ τῷ θεάτρῳ καὶ τῇ παννυχίδι πραχθέντων ἔχει τῷ ἐξέτασιν, ἡ δ᾽ πλικότης, καθόλου περὶ ὕβρεως ποιεῖται τὸν λόγον, ὃ δεινὸν ἡ ὕβρις. ὡς τε ἐκεῖ μὲν τὸ ἰδιωτικὸν, ἐνταῦθα δὲ, τὸ δημοσιῶν ἐξετάζεσθαι. καὶ ἐν μὲν τῷ πρᾶγμ᾽ παντὶ προσάγει τῷ αὔξησιν. ἐν δὲ τῇ πλικότητι πανὰ καὶ ἐλάττω. αὐξει μὲν γὰρ τῷ μειδίου θαυμαστὴ καθαιρεῖ δ᾽ τῷ ἑαυτὸ γνώμῳ, ὡς ῥᾴστον τὸ προσήκοντος ὅτι τοῖς νομιζομένοις παροξυνθεῖσαν. ἴδιον δ᾽ μάλιστα πλικότητος μὴ μόνον αὐξειν, ἀλλὰ πνα καὶ μειοῦν. κἀκεῖ μὲν ὠφελιμωτάτους τόπους ἐγύμνασεν. ἐνταῦθα δ᾽ ἁπλῶς ἀοριστῶς τὰ ἐμπίπτοντα ὀδαλαμβάνω πρὸς αὔξησιν. ἔτι πρὸς τούτοις ἐν παντὶ τῷ λόγῳ, πρῶτον μὲν τάττει τὰ δημόσια. δεύτερον δ᾽ τὰ ἰδιωτικὰ, ἵνα δι᾽ τῆς ἐκείνων προλήψεως, καὶ ταῦτα ὡς δημόσια φαίνηται. καὶ νυνὶ οὐκ εἰκότως δευτέραν προσέταξε τῷ πλικότητα τὸ πρᾶγμ᾽. καὶ γὰρ τὸ ἰδιωτικὸν ἐν αὐτῇ προειλήφεν. ἐξ αὐτῆς ῥήσεως δὲ ἐπίγαγε τῷ πλικότητα τοῦτο δὲ ἐν ὅρῳ γίγνεται μόνῳ, ἐν γὰρ ταῖς ῥήσεσιν ἡ πλικότης, ὁπλοκλινῶ ἔχει τῷ χώραν. αὔξησιν γὰρ ἔχει. τῷ δὲ ὁπλόγων ἡ αὔξησις. ἐν ὅρῳ δὲ κεφαλαίου δυνάμιν ἔχει, διὰ τῷ φύσιν τοῦ ὅρου. ἐν γὰρ τοῖς ὅροις, ἐν οἷς μάλιστα ὁμολογεῖται τὸ πεπραγμένον, προσεὶ αὔξησίν ἐστιν ἡ πᾶσα ζήτησις τ᾽ κεφαλαίων. τοῦ μὲν κατηγόρου τὸ μεῖζον ἐπάγοντος. τ᾽ δὲ φεύγοντος, ὅτι τὸ ἔλαττον ἀποκλίναιτο. ὡς τε οὐδὲν κωλύει. καὶ τῷ πλικότητα αὔξησιν ἔχουσαν, * κεφαλαίων ἔχειν τῷ ἐργασίαν. τοῦ μὲν, αὐξοῦντος ἐν αὐτοῖς. τοῦ δὲ, μειοῦντος. ὥσπερ δὲ τῆς δικαστῶν. εἴληφε τῷ αἰτίαν, εἰκότως, ἔστι γὰρ περὶ τιμήματος ὁ λόγος. τὸ δὲ τιμᾶσθαι, τοῦτο κατηγόρου καὶ τῆς δικαστῶν ἐστιν. συνήθως δὲ κἀνταῦθα τῷ δυνάμιν τῆς ἀπιθέσεως ἐνήλλαξεν. οὔπω γὰρ αὐ ὁ μειδίας προσήγαγε. ἀλλ᾽ οὐδὲν πέπονθας δεινὸν δημόθενες. οὔτε γὰρ σπέλος ἐπηρώθης, οὔτε χεῖρας συνέρρηξας, οὔτ᾽ ἄλλο πλικοῦτον οὐδέν. πῶς οὖν αὔξεις τὸ πρᾶγμα, καὶ θανάτου τιμᾶς; ἴδωμεν οὖν καὶ ταύτῃ τῷ αἰτίαν. οὐδὲ γὰρ τοῦτ᾽ ἐστιν εἰπεῖν, ὡς ἐγὼ τῷ λόγῳ τὸ πρᾶγμα τοῦ ἄρρω. τοιαύτη ἦν ἡ ἀπίθεσις τοῦ μειδίου, ἐλαττοῦσα τὸ ῥηθόμενον ὡς ἄρα ἱκανὸς τὰ μικρὰ ἐγείρω τῷ λόγῳ. δεινὸν γὰρ οὐδὲν ἐκ τούτων συμβέβηκεν. ἀλλ᾽ ὅμως τῷ πρώτῳ εἰσαγωγῷ τῆς ἀπιθέσεως ὥσπερ τῆς δικαστῶν ἔλαβεν, ἵνα δείξῃ τὸν μὲν μειδίαν οὐκ ἔχοντα λοιπὸν ὅ, τι ἀπολογήσεται. τοῖς δὲ δικαστὰς ἀμφιβάλλοντας περὶ τοῦ τιμήματος· δῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι πλικότης ἐστὶν ἡ ἐξεταζομένη. περὶ γὰρ ποσότητος τοῦ τιμήματός ἐστιν ἡ ἐξέτασις. εὖ γὰρ ἔστι δίκαιον.) οὐδὲν φησι γέγονε δεινὸν, οὐδὲ φόνος, ἢ πήρωσις, διὰ τῷ εὐλῷ ὑπείκειαν, οὐ διὰ τὸν μειδίαν. ὁ μὲν γὰρ ταῦτα εἰς αὐτὸν ἥκοντα πεποίηκεν. ἐγὼ δὲ μὴ βουληθεὶς ἀμυνάσθαι, παρέχον ἀφορμὴν τοῦ μηδὲν ἀήκεστον γενέσθαι. οὐδὲ γὰρ οὐ τοῦτ᾽ ἐστιν εἰπεῖν.) αὕτη ἦν ἡ ἐξ ἀρχῆς τῆς μειδίου ἀπίθεσις. τῷ λόγῳ τὰ πράγματα φοβερὰ ποιεῖς, οὐδενὸς δεινοῦ γεγονότος. ὁ δ᾽, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐφοβήθη θεῖναι. περιλαβὼν δ᾽ τ᾽ λύσεσι καὶ ταῖς κατασκευαῖς τὸν ἀκροατῶν, ὅτι διὰ τῷ ὑπείκειαν τ᾽ ἐμῶν ἐδὲν γέγονε δεινὸν, τότε ἔθηκε φανερῶς ὅτι οὐκ ὠφελεῖ) μειδίας ταῦτα περιβαλλόμενος.

A Vt non sacræ vestes.) His adectionibus priuata publica facit.

Quod si quis vestrûm Athenienses.) Absoluto toto loco relationis, transit ad magnitudinem, quæ & ipsa facti exaggerationem continet: sed alia ratione, quàm ea quæ cum aliquo conferuntur. In illo enim publi cum auxit, videlicet ædilis personam: hic priuatum crimen, plagas exaggerat. Ac locus quidem ad aliquid, ea examinat: quæ in ipso theatro & celebritate facta sunt. At magnitudo in vniuersum de contumelia verba facit: atrocem rem esse contumeliam. Quare illic publicum, hic priuatum crimen exquiritur, & in relatione passim adhibet amplificationem: in magnitudine, quædam etiam minora.

Nam & Midiæ audaciam exaggerat, & suum animum extenuat, vt minus quàm deceat, illis facinoribus commotum. Maximè autem proprium est magnitudinis, non modò augere, sed etiam extenuare quædam. illic definitè tractauit locos, hic simpliciter B ea quæ incidunt. adhibet ad amplificandum. Ad hæc in tota oratione prima ponit publica, secundo loco priuata, vt ob illorum adiunctionem hęc quoq; publica videãtur. Nũc igitur etiã meritò secũdo loco adiecit magnitudinẽ post relationẽ. Nã & priuata in ea est complexus. Ipsã autẽ magnitudinẽ per cõtradictionẽ adhibuit, id quod in sola fit definitione. * In statibus enim magnitudo, perorationis locum obtinere solet, cum amplificationem contineat. Perorationem autem est amplificatio. sed in definitione, capitis vim habet, ob naturam definitionis. In definitionibus enim, vbi res maximè confessa est, exaggerando tota capitum quæstio consumitur, cum accusator id quod maius est, asciscat, reus ad minora declinet. Quare nihil vetat: etiam magnitudinem, quæ amplificationem continet, capitum habere tractationem, cum alter in ea minuat, alter augeat. Obiectionem, cum de mulcta verba fiant, iurè sumpsit à iudicibus. Est autem æstimatio litis, iudicum & accusatoris: sed & pro more suo vim obiectionis hic quoque immutauit. Nam sic eam Midias produxisset: C Nihil graue passus es. Neque enim pede es mutilatus, neque contractæ manus sunt, neque quicquam aliud tantum tibi accidit. Quo pacto igitur rem exaggeras, & capitis estimas? Videamus igitur & hanc obiectionem. Neque enim illud dici potest, me nunc rẽ verbis attollere. Talis autem erat obiectio Midiana, factum diminuens: Peritus est, humilia oratione excitandi. Nihil enim acerbi ex hac re vsu venit. At hic primũ obiectionis ingressum à iudicibus sũpsit, vt ostenderet, Midiæ nihil accusationis esse reliquũ, & iudices de mulcta dubitare. Ex his igitur constat, magnitudinem venire in quæstionem. Nam de magnitudine mulcta quæritur.

Neque enim iussum est.) Nihil, inquit, graue accidit, neque cædes, neque mutilatio, propter moderationem meam, non propter Midiam. Nam is quidem quæ potui, fecit omnia. Ego verò qui eum vlcisci nolui in causa fui ne quid intolerabile fieret.

Neque enim hoc dici potest.) Hæc ab initio fuit obiectio Midiæ: Verbis facta exaggeras, cum graue nihil acciderit. At hic eam initiò ponere veritus est, sed refutationibus & confirmationibus auditorem ante occupauit: Ob meam, inquit moderationem graue nihil accidit. actum demum apertè posuit, illas obiectiones nihil prodesse Midiæ:

cum ſit iudicibus oſtenſum, non per illum, ſed per reum ſtetiſſe, quo minus atrox aliquod facinus committeretur.

Sed ſciunt omnes.) Primùm ponit probationes ab exemplis ſumptas, quæ probabiliores ſunt auditoribus, non tamen in illis * à maiori, aut à minore ductas eſſe licet dicere, vt in relatione. Nihil enim in eis apparet eiuſmodi.

Quidam robuſtus niger.) Per multa ſigna memoriam renouat. addit & contumeliæ ſignificationem: Pancratiaſta, inquit, vapulando exercitatus, & ſciens ferre plagas, verbera non tulit. Contumelia enim iram, non dolor concitauit. Cum autem verba ſint ambigua: Euthynus eſt autor iniuriæ, interfector Sophilus.

In cõgreſſu quodam & colloquio.) Quadruplex eſt quantitatis tractatio. Nam & aliorum facta extenuat, qui leuiter irritati, grauiter tamen vindicarint: & ſuam amplificat, ſe grauiter irritatum, omni abſtinuiſſe vindicta. & rurſus exaggerat Midiæ audaciam, & ſuum animum extenuat, vt minus commotum, quàm oporteret. qua re moderationis ſibi laudem cõciliat. Ac primùm eorum qui læſi ſunt, extenuat iniuriam: Sophilus & Euæmon priuatim verberati & coram amicis, & in cœna, & in eo loco, quò eis ire non licebat, tamen ſic exarſerunt, vt etiam occiderent contumelioſos: ego verò in theatro, in conſpectu Græcorum omnium, & quò ire omnino cogebar vapulaui, ſed tamen non vindicaui. In his igitur auxit ea quæ ipſe paſſus erat.

Norunt Euæmonem multi.) Reprehendunt hoc vt obſcurè dictum. Non enim conſtare dicunt, vter ſit is qui verberarit, aut qui ſit occiſus. Et vtrum Bœotus ſit homicida, an Euæmon. Obſcuritatis autem cauſa eſt figura elocutionis eadem. Omnia enim nomina ſunt accuſatiuo caſu pronunciata.

Neque plagæ ingenuis.) Oſtendit ſe vniuerſale & generale augere: in vniuerſali tamen nihilomnus ſignificat, ſe ſuum quoque agere negocium.

Per contumeliam.) Hoc bene eſt adiectum.

Multa enim facit is qui verberat.) Effictione vtitur, quæ effictio maximè propria eſt magnitudinis. Quoniam enim ſub oculos res ſubiicit: maiorem efficit amplificationem, eſtque cognata maximè & ecphraſi & narrationi. His omnibus enim rerum geſtarum expoſitio continetur. Sed διήγημα ſimplicem & nudam habet expoſitionem. διατύπωσις autè prorſus in exaggeratione & euidentia ſita eſt. Item διήγημα ordine procedit, & coniunctionibus vnitur διατύπωσις inciſis cõſtat, & ſoluta eſt, mutatione figurarum procedens. Cum vt inſultans.) Hæc adiicit propter præceptores & magiſtros, qui non ex odio, ſed monendi cauſa verberant.

Cum pugnos.) Quæ perpeſſus eſt ipſe, ea vniuerſaliter profert, ne ſemetipſum apertè afficiat ignominia. Sic etiam in oratione de Corona, Si me talem eſſe ſcitis, indicatione ſola refutauit maledicta.

Cum ὀπὶ κόρρης.) Id eſt, in capite, hoc eſt, κόρσις vt μυῤῥίνη & μυρσίνη, id eſt, myrtus.

Hęc ἐξίστασιν homines.) Vt extra ſe rapiantur & inſaniãt, efficiunt. Addit & cauſam, quam? non aſſuetos. Quod enim inexpectatum eſt & inſolitum, turbat homines.

Quanto magis iraſci me decuerit.) In hoc, & ſuam iracundiam, & aliorum iniurias extenuat, & contumeliam ſibi factam exaggerat.

Nam is quidem à familiari.) Diſcrimini adiungit amplificationem.

A δεδειγμένου τοῖς δικαστῶς, ὅπου δὶ ἐκεῖνον ἀλλὰ δὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀνήκεστον γέγονεν. ἀλλ' ἴσασιν ἅπαντες.) ῥώτας τίθησι τὰς ἐνδεικτικὰς πίστεις, πιθανωτέρας οὔσας τῶν ἀκούουσιν. οὐ μὴν ὅτι τούτων ἔστιν εἰπεῖν ὅτι τὸ μεῖζον, ἢ ὅτι τὸ ἐλάττονος ὥσπερ ἐν τῷ πρὸς π. οὐδὲν γὰρ τοιοῦτον ἐν αὐταῖς καταφαίνεται.

ἰσχυός τις ἐν μέλας.) ἐκ πολλῶν σημείων ἐπεξείρει τὴν μνήμην. ἔχει δὲ καὶ τῆς ὕβρεως ἔμφασιν. ὁ παγκρατιαστὴς ὁ γεγυμνασμένος ἐν τῷ τύπτεσθαι φησὶ καὶ φέρων πληγὰς ὑπεστάμην, οὐκ ἐνέγκε τυπτήσας. ἡ δὲ ὕβρις τὴν ὀργὴν οὐκ ὁ πόνος ἐκίνησεν. ἀμφιβόλου δὲ ὄντος τοῦ ῥηθέντος, εἴη αὐ ὁ μὲν δίθυνος, ὁ λυπήσας, ὁ δὲ ἀποκτείνας, ὁ σόφιλος. ἐν συνουσίᾳ τινὶ καὶ διαξιβῆ.) τετραπλῆ ἐστὶν ἡ τῆς πυκνότητος ἐργασία. καὶ γὰρ καθαιρεῖ καὶ τὰ τῶν ἄλλων, ὅτι μικρὰ παθόντες ὅμως μεγάλως ἠμυνάσατο. καὶ αὔξει τὰ καθ' ἑαυτόν, ὅτι μεγάλα παθὼν, οὐδ' ὅλως ἠμυνάμην. καὶ πάλιν αὔξει τὴν μειδίου θρασύτητα. καθαιρεῖ δὲ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, ὡς ἐλάττον τοῦ δέοντος παροξυνθεῖσαν. ἐξ ὧν ὑπείκειαν ἑαυτῷ μαρτυρεῖ. καὶ πρῶτον τὸ μὲν τῶν παθόντων ἐλαττοῖ σόφιλος καὶ δυάμων, ἰδίᾳ τυπτήσαντες, καὶ φίλων ἐναντίον, καὶ ἐν δείπνῳ, καὶ ἔνθα μὴ βαδίζειν ἐξῆν αὐτοῖς. ὅμως οὕτως ὠργίσθησαν, ὡς τε καὶ ἀποκτεῖναι τοὺς ὑβρίσαντας· ἐγὼ δὲ ἐν θεάτρῳ πάντων ἐναντίον τῶν ἑλλήνων, καὶ οὐ πολλὴ ἦν ἀνάγκη βαδίζειν, ἐτυπτόμην. ἀλλ' ὅμως οὐκ ἠμυνάμην. οὐκοῦν ἐν τούτοις ἤυξησεν ἃ πέπονθεν αὐτός. ἴσασιν δυάμωνα πολλοί.) μέμφονται τοῦτο ὡς ἀσαφῶς ἀπηγγυμένον. ἄδηλον γάρ τις ὁ τυπτήσας, ἢ τις ὁ φονεύθεις. καὶ πότερον βοιωτὸς ἦν ὁ ἀποκτείνας ἢ δυάμων. ἅπαν δὲ τῆς ἀσαφείας, τὸ ὁμοιόσχημον τῆς ἀπαγγελίας. πάντα γὰρ τὰ ὀνόματα κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν προῆγαγον. οὐδὲ τὸ τύπτεσθαι τῆς γνωθείσης.) ἔδειξεν ὅτι τὸ καθόλου καὶ γνωικοῦ αὔξησιν

C ποιεῖται. σωεμφαίνει δὲ οὐδὲν ἥττον ἐν τῷ καθόλου τὸ καθ' αὐτόν. καὶ τὸ ἐν ὕβρει δὲ καλῶς προσέθηκεν.

πολλὰ γὰρ ποιόσφεν ὁ τύπτων.) διατυπώσει κέχρηται. ἴδιον δὲ μάλιστα τῆς πυκνότητος, ἡ διατύπωσις. ἐπεὶ δὴ ὑπὸ ὄψιν ἄγουσα τὰ πράγματα, πλείω ποιεῖ τὴν αὔξησιν. ἔχει δὲ συγγένειαν πλείστην πρός τε ἔκφρασιν, καὶ διήγησιν. ἐν ἅπασι γὰρ τούτοις ἔκθεσις ὅτι πραγμάτων γεγονότων. ἀλλὰ τὸ μὲν διήγημα, ἁπλῶς καὶ ἀκατάσκευον ἔχει τὴν ἔκθεσιν. ἡ δὲ διατύπωσις, τὸ πᾶν αὔξησιν καὶ ἐναργείᾳ * * χρῆται καὶ αὖ τὸ μὲν διήγημα, κατ' ἀκολουθίαν πρόεισι τῆς συνδέσμοις ἑνούμενον. ἡ δὲ διατύπωσις, κομματική ὅτι καὶ ἀπόλυτος δὶ ἐξαλλαγῆς σχημάτων προιοῦσα. ὅταν ὡς ὑβρίζων.) ταῦτα δὲ διὰ τοὺς πατέρας, καὶ διὰ τοὺς διδασκάλους. οἵτινες οὐ δὶ ἔχθραν, ἀλλ' ὅτι νουθεσίᾳ τύπτουσιν.

ὅταν κονδύλους.) ἃ πέπονθεν αὐτὸς, ταῦτα ἐν τῷ καθόλου προάγει, φθόγγον τὸ φανερῶς ἑαυτὸν ὑβρίζειν. οὕτω καὶ ἐν τῷ πρὸς κρεὶ κεφαίου. εἰ μὲν ἴστε τοιοῦτον, διὰ τῆς ἐμφάσεως μόνης ἀπελύσατο τὰς βλασφημίας. ὅταν ὅτι κόρρης.) τῆς κεφαλῆς. τουτέστιν ὅτι κόρσης. ὥσπερ μυῤῥίνη καὶ μυρσίνη. ταῦτα ἐξίστασιν ἀθρόους.) ἔξω ἑαυτῷ γενέσθαι καὶ μανίαν ποιεῖ. καὶ τὸ ἄπτον ποιοῦν, ἀπήθεις ὄντας. ταράττει γὰρ τὸ ἀπροσδόκητον καὶ οὐκ εἰθισμένον.

ὅσον πλείονα ὀργὴν ἐμοὶ προσῆκε.) τοῦτό ἐστιν ἐν ὧ τὴν ἑαυτῷ γνώμην ἐλαττοῖ καὶ τὰ τῶν παθόντων μειοῖ. αὔξει δὲ τὰ καθ' ἑαυτόν. ὁ μὲν γε ἀπὸ γνωρίμου.) τῇ διαφορᾷ προσάγει τὴν αὔξησιν. καὶ τύ-

ἐπούτου μεθύοντος.) οὐ πέθετο γὰρ εἶναι συμπόσιον. οἱ μὴ δὲ βαδίζειν ἐξείη αὐτῷ.) τοῦτο δὲ ἑαυτὸν καὶ τῶν ἀπάντων τῆς λειτουργίας, ἔφησεν. ὅτι μὲν εὐπρόσπολόν τινα ἑαυτῷ, ἐδεήθη καὶ φυλάττεσθαι, καὶ μὴ ἀπηγθεῖν εἰς τὸ δεῖπνον. ἐμοὶ δ', οὔτε τοῦτο ἐξεῖν * μέλλοντι χορηγεῖν. καὶ ἐμαυτόν γε ὦ, ἄνδρες ἀθηναῖοι, σωφρόνως, μᾶλλον δ' ἀτυχῶς.) εἰ μὲν δεινὰ παθὼν ἐσωφρόνησε καὶ οὐκ ἐξήχθη, θαύματος ἄξιον. εἰ δ' λέγων πάνδεινα πάσχειν οὐκ ὠργίσθη ἔφησεν, ἀπίθανον τοῦτον. διὸ προσέθηκε, μᾶλλον δ' ἀτυχῶς. ἵνα μὴ γνώμης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀτυχίας φανῇ τὸ ὑπερβαλεῖν τὴν ὀργήν. ἢ αὐξήσας βουλόμενος, ὑπὲρ πλέον τὴν διόρθωσιν ἔθηκεν. τὰ μὲν δὴ μικρὰ, τῷ λογισμῷ διαφεύγομεν. ὅσα δ' ὑπερβαίνει φύσιν ἀνθρωπίνην, τύχη δεξιᾷ κατορθοῦμεν. καὶ τοὺς δικασαντῶν τότε πολλοί.) νέμει τῷ πεφονευκότι συγγνώμην. ἵνα μὴ δοκοίη αὐτὸς διὰ τὸ πεπονθέναι λέγειν. μιᾷ μόνον ἁλώσεσι ψήφῳ.) προσεπιθεῖ δηλονότι. οἷον εἰ τύχοι ἑξήκοντα ἐνομίζοντο κατ' αὐτὸν καὶ τοσαῦται ὑπὲρ αὐτοῦ. οὐκοῦν αἱ καταγνώσκουσαι ὑπὸ τοῦ ἑτέρου ἐξωθοῦντο. εἰ δὲ μία λείποι τῶν ἑξήκοντα τῶν ἀπογνωσκούσας, ἠλίσκετο ὥς τε πικρὰν διδόναι τιμωρίαν. οὔτε κλαύσαντα.) ἔμελλε γὰρ δακρύων ὀλίγων τὴν σωτηρίαν ὠνήσασθαι, καὶ ἀπῆλθεν, αὐ ἔχων τὴν νίκην μετὰ τὴν δέησιν. θῶμεν τοίνυν οὕτωσί.) ἐξετάζει τὴν διάνοιαν τῶν κολασάντων. ἀλλ' ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον.) ὡς τε δεῖν μὲν ἀμύνασθαι. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὑπερβολῆς, μεμπτός. καὶ ταύτῃ τὴν ὑπερβολήν.) οἱ αὐτοὶ δικασταὶ, τὸν ὑβριστὴν ἄξιον εἶναι καὶ ταύτης τῆς μεγάλης ἀγανακτήσεως νόμισαν. σῶμα γὰρ ἐλεύθερον προπηλακίσας, καὶ θανάτου τυχεῖν δίκαιον ἔοικε δὲ παντὸς τῆς κατὰ τὴν πληγὴν ἀξίωσεως νόμισαν. τί οὖν ἐμοὶ τοσαύτῃ κεχρημένῳ. Ἐπανῆλθεν ὅθεν τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ αἰτιάσει κείμενον, ὅτι οὐδὲν γέγονε δεινόν. τί οὖν ἐμοὶ θανάτου τιμᾶσθε; συμπεραίνει τὴν πληγὴν. διὰ τὴν ἐμὴν φρόνησιν οὐδὲν γέγονε δεινόν· οὐκοῦν παρ' ὑμῶν ὀφείλω κομίσασθαι τὴν ἀμύνασιν. καὶ τεκμήριόν γε πᾶσι γνώσθαι.) σωφρόνως πάλιν τῇ ὑπερβολικῇ ἐκβάσει ἐχρήσατο. δεῖ γὰρ εἰώθασι ποιεῖν, ἐπειδὰν κεφάλαιον πληρώσας ἐφ' ἕτερον μέλλει καταβαίνειν. οἶμαι τοίνυν τινὰς ὑμῶν.) τινὲς μὲν ἀγῶνας τὰ κεφάλαια πάντα, τὰ τοῦ τὸ κεινόμενον τεκμήριον πεκλήρωκεν. ἐντεῦθεν δὲ εἰσβάλλει λοιπὸν εἰς τὴν παρέκβασιν. ἔστι δὲ παρέκβασις, λόγος ἐξαγώνιος μὲν, συναγωνιζόμενος δὲ τοῖς τὸν ἀγῶνα. βέλεται ἐν δηλῆσαι τὴν ἔχθραν τὴν ἀρχαίαν. ἥτις κατάστασις μὲν τοῦ ἀγῶνος. ἐπειδὴ δὲ ἰδιωτικὸν ἐποίει τὸν ἀγῶνα, διὰ τοῦτο ἐν ἀρχῇ μὲν παρῃτήσατο θεῖναι. νῦν δὲ εἰσάγει λοιπὸν, ὅτε ὑπὸ δεδείκτα δημόσιος ὢν ὁ ἀγών. ὥσπερ γὰρ καθ' ἕκαστον κεφάλαιον πρῶτον εἰσήγαγε τὸ δημόσιον, εἶτα τῆς πάσης ἔχθρας καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἀδικημάτων. πρῶτον μὲν ἐπήγαγεν, ἅπερ ἔπαθε καὶ τὰ ἑορτὰ δεύτερα δὲ, ἀκὴ τοῖς ἄλλοις χρόνοις ἵνα τὰ μὲν δημόσια, τάξιν ἔχῃ προηγουμένου. τὰ δὲ ἰδιωτικὰ, τὸ ἑπομένου. ζητήσειε δ' αὖ τις εἰ τὰ τοιαῦτα, ἐξαγώνια ὄντα, μετὰ τοῦ ἀγῶνα τάττειν προσήκει; ἢ ὑπερβολικὰ δεῖ καλεῖν αὐτά; ῥητέον οὖν ὅτι μέσην τινὰ φύσιν ἔχει τοῦ τε ἀγῶνα καὶ τοῦ ἐπιλόγου. ἢ μὲν γὰρ τὸ τεκμήριον τὸ κεινόμενον ἰσχύει) πλησιάζει τοῖς ὑπερβολικοῖς· ἢ δὲ χωρεῖ δι' ὑπὸ δείξεως ἑτέρων ἀδικημάτων μνήμην ἔχει καὶ τοῦ φεύγοντος· ὑπογράφεται τοῖς ἀγῶσι· τὰ γὰρ τοιαῦτα συναγωνίζεται ἡμῖν πρὸς πίστιν τοῦ γιγνομένου ἐγκλήματος· οἱ δὲ ὑπερβολικοὶ αὔξησιν μόνον ἔχουσι τοῦ προκειμένου τεκμήριον.

A Eóque ebrio.) Posuit enim, fuisse conuiuium. Quò ei venire non licebat.) Hoc propter se, & publici muneris obeūdi necessitatē dixit. Nā si quid molestię metuisset, cauere potuisset, & nō ire ad cœnā. Mihi verò idem nō licebat, vt differrē, cum choragus essem.

Ac me quidem sobriè, ac potius feliciter.) Nam si malè tractatus, molestiam retinuit, & non concitatus est, admirationem meretur. Quòd si se grauissima passum, fuisse iratum negasset, id fuisset absurdum. Quare adiecit, Ac potius feliciter, vt non prudentiæ duntaxat, sed felicitatis etiam videatur illa iracundiæ moderatio, aut amplificandi gratia potius correctionem adhibuit. Nam parua consilio effugimus. Quæ verò humanam naturam excedunt, eorum prospei euentus felicitatis est.

Et multi eorum qui tum ius dixerunt.) Dat veniā interfectori: ne ipse videatur id ob suū malū dicere.

Vnodun taxat damnatum esse calculo.) Scilicet B qui absolutorios superaret. Quod genus est, si triginta contra eum, & totidem pro eo suffragia lata essēt, damnatoriæ ab alteris exclusę essent. Sin vnde triginta essent, damnatoriis vna pauciores: damnabatur & pœnas dabat.

Sine lamentatione.) Lachimis enim salutem ferè potuisset emere, & post deprecationem victor abire.

Sic igitur ponamus.) Inquirit in animos eorum qui ius dixerunt. Sed quòd ad eum modum.) Vlciscendā fuisse iniuriam: sed id reprehendendum, quòd modū legitimæ defensionis excesserit.

Etiam hoc immodicum.) Iudices qui absoluerūt, hominem contumeliosum etiam illa magna indignatione dignum putarunt. Cum enim hominis ingenui corpus probris affecisset, etiam occidi merebatur. Apparet autem, amplificationem hanc à magnitudine esse sumptam. Quid igitur me facere decuit, cum quo tam iniquè actum fuit?) Ad id redit quod initiò est in obiectione positum. Nihil atrox C est commissum. cur igitur me capitis damnatis? & concludit magnitudinem: Mea cura nihil atrox est commissum. proinde vos meam vicem vindicare debetis. Et exemplo fuisse omnibus. Pro more iterum epilogica digressione vtitur. Hoc enim facit, cum vno capite absoluto, ad aliud transitus est. Arbitror autem quosdam vestrûm.) Confirmationem, & omnia controuersiæ capita absoluit. Nunc ad egressionem accedit. Est autem egressio, oratio, quæ cum ad causam non pertineat, causæ tamen aliquid fert adiumenti. Commemorabit igitur veteres inimicitias: quę constitutio causæ fuit. Cum autem ea res causam priuatam faceret, ideo eam principio ponere noluit: & nunc adfert, postquam ostensum est, causam esse publicam. Vt enim in singulis capitibus publica primùm protulit: sic etiam in totis inimicitiis, & sibi factis iniuriis, primùm protulit ea quæ in festo perpessus erat: quæ aliis temporibus, secundo loco, vt publica principatum obtinerent, priuata agmē claderent. Quæri autem potest, an talia quæ ad causam non pertinent, cū confirmatione cōiungenda sint, an potius perorationis vocanda partes? Respondendum est, ea mediam quandam inter confirmationem & perorationem habere naturam. Quatenus enim in ipsa controuersia posita non sunt, affinia sunt perorationi. Quatenus autem demonstrationem attingunt, & alia rei facinora commemorant, adscribuntur cōfirmationi. Hæc enim nos iuuant ad fidem faciendā propositi criminis.

At peroratio exaggerationē tātū habet rei ꝓpositę.

Quamobrem egressio, vt mediæ naturæ, medium etiam locum obtinuit apud oratorem. Sita enim est inter confirmationem & perorationem. Egressione autem duabus de causis est vsus: tum vt ostenderet, ea etiam quæ in festo commissa sunt, ex insidiis facta esse omnia, & non ex iracundia, vt Midias aiat. nam si vetus inimicus fuit, eum ob simultatem vltrò insidiatum esse constat) tum vt ad maiorem iracundiam concitaret auditores. Nam si præsentibus iniuriis irascuntur, quanto magis id fieri debebit, cum etiam aliæ priores proferentur? Necessitatem autem narrationis perquàm artificiosè petiit ab ipsis iudicibus, tum ob ipsam rem, vt si priuata quædam commemoret, non ipse vltrò facere videatur, sed à iudicibus coactus: tum propter egressionis prolixitatem: vt si qua molestia ex oratione nascatur, eam sibimetipsis imputent, qui coegerint, non oratori. Ciuiliter autem nō affirmat, sed coniicit de eorum voluntate, per verbum Arbitror. Est & illud festiuum, Cupere audire, vt in illorum gratiam egressione vti videatur, siue narratione, quā & παραδιήγησιν nominamus. Tā improbè & violenter.) Etiam confirmationem iudicibus attribuit, vt haud ab re audire, quæ ad causam proprè non pertinent, videantur.

Magna iniuria lacessitus.) Neq. enim ita insanisset Midias, nisi prius maioribus affectus esset iniuriis. Continet autem delectationem tempus. Breuiter enim se rem demonstraturum eis pollicetur.

Eum & ob hæc pœnas dare oportere.) Sic ostendit vtilitatem narrationis. Erit autem breuis hisce de rebus oratio.) Apparet, eum humaniorem esse iudicib. Pollicitur enim se paucis indicaturum, quæ illi prolixa fore putabant. Cum iudicium adeptus sum.) Absoluto exordio, ad ipsam narrationem accedit, & ait, Cum iudicium adeptus sum: atq; in his magnā & suam æquitatem, & Midiæ crudelitatem ostendit, cum ipse ob facilitatem suam in periculo fuerit amittendi patrimonij: Midias autem circa iudicij tēpus, calamitosum inuaserit. Adolescentulus admodum.) Particula Admodum, significationē habet, eū nullam simultatis occasionem præbere potuisse, aut iniuriæ, qui ea esset ætate. Imminuit autem ætatem suam, propter vtilitatem, vt obiectionem remoueret: Quid verò si tu causam inimicitiis præbuisti audacia tua? Ipse verò id absurdum esse ostendit, diminuenda & extenuanda ætate. Ego, inquit, adolescentulus admodū fui: Eius autem ætatis non est lacessere seniores. Atque istum nec an natus esset.) Simplicem, & non curiosum se fuisse per ætatem ostendit. Talis igitur quomodo esset audax? Atque vtinam neque nunc nossem.) Ex eius enim notitia damnum ortum est. Habent hæc verba iræ & molestiæ significationē. Cum eò tempore in ius veniendum esset.) Et hoc simpliciter. Causam enim tanquam personam fecit, verbo εἰσιέναι vsus, hoc est, ingredi: & consultò sibi factam iniuriam ostendit. Captauit enim, inquit, id tempus, quo in ius vocaram tutores: vt impedimento mihi esset, quo minus liceret venire in iudicium. Ad diem circiter quartum.) Ante quatuor aut quinque dies. Ostendit autem improbitatem Midiæ qui omisso reliquo tempore, tunc potissimùm sit aggressus, vt Demosthenes patrimonio suo priuaretur. Insiluerunt.) Hoc verbo vim & audaciam eorum ostendit. Et erat qui permutaret Thrasylochus.) Lex erat apud Athenienses, si quis designatus trierarchus, alium seditiorem ostendisset, vt ipse vacaret. Quòd si ille trierarchiam obire recusaret, vt cum altero suas opes permutaret, atque is triremi præesset.

A διὸ καὶ μέσης φύσεως οὖσα ἡ παρέκβασις, μέσῳ καὶ τάξιν ᾤδε τῶ ῥήτορος εἴληφε. κεῖται γὰρ μεταξὺ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν ὑπολόγων. κέχρηται δὲ τῇ παρεκβάσει διὰ δύο προφάσεις. πρῶτον μὲν, ἵνα δείξῃ καὶ τὰ περὶ τὸν ἑορτὸν πάντα κατ' ὑπόβουλον γεγυμνασμένα, καὶ οὐ δι' ὀργὴν, ὡς μειδίας φησίν. εἰ γὰρ παλαιός ἐστ' ἐχθρὸς, πρόδηλον ὅτι διὰ τὸν ἔχθραν ἑκὼν ἐπεβούλευε. δεύτερον δ', ἵνα μᾶλλον εἰς ὀργὴν παροξύνῃ τοὺς ἀκούοντας. εἰ γὰρ τοῖς νῦν ἀδικήμασι δικαίως ἂν ὀργισθεῖεν. πόσῳ μᾶλλον εἰ καὶ ἕτερα φαίνοιτο πρότερον; σφόδρα δ' τεχνικῶς τὸν ἀνάγκην τῶν διηγήματος, ἀπὸ τῶν δικαστῶν ἔλαβε. πρῶτον μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ πράγματος. ἵν' εἰ φαίνοιτο ἰδιωτικά τινα διηγούμενος, μὴ αὐτὸς ἑκὼν δόξει λέγειν. ἀλλ' ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀναγκασθεὶς. ἔπειτα διὰ τὸ μῆκος τῆς παρεκβάσεως. ἵν' εἴτις ὄχλος ἐγγένοιτο τῶν λεγο-

B μένων, ἑαυτοῖς ἐγκαλοῦσι τοῖς ἀναγκάσασιν, ἀλλὰ μὴ τῷ ῥήτορι. νομίζω γὰρ ἢ διὰ τοῦ βουλεύσασθαι, ἀλλὰ σπουδάζειν, αὐτῶν τῆς γνώμης διὰ τὸ οἶμαι. καὶ τὸ πυθεῖν ἀκούσαι, χαρίεν. ἵνα δὲ ὡς χαριζόμενος αὐτοῖς δόξῃ ποιεῖν τινὰ παρέκβασιν, ἤτοι τινὰ διήγησιν, οὐ καὶ παραδιήγησιν λέγομεν. Οὕτως ἀσφαλῶς δὲ βιαίως.) Καὶ τὸ καταστοχάζεσθαι τοῖς δικασταῖς προείθηκεν, ἵν' εὐλόγως φαίνωνται τὴν ἀκροάσεως τῶν ἐξαγωνίων ὑπομιμνήσκοντες. Ο αὐτῷ προσωφείλετο.) Οὐ γὰρ ἐμαίνετο τοσοῦτον μειδίας, εἰ μὴ προσηδίκητο μείζονα. ἐκεῖ γὰρ ἡ ψυχαγωγία ὁ χρόνος. ἐν βραχεῖ γὰρ δηλώσειν αὐτοῖς ἐπαγγέλλεται ὅτι καὶ τούτων ὀφείλων δοῦναι δίκην φανήσεται. ὅπως εὐδόξει τὴν χρείαν τοῦ διηγήματος. Εσται δὲ περὶ αὐτῶν βραχὺς ὁ λόγος.) Φιλαιθροπότερος ὤφθη τῶν δικαστῶν, εἴπερ ὑπισχνεῖται δι' ὀλίγων δηλώσειν, ἅπερ ἐκεῖνοι διὰ πολλῶν ἤλπιζον. Νίκα τὰς δίκας γράφον. Πληρώσας τὸ προοίμιον, εἰσέβαλεν εἰς αὐτὰ τὰ διηγήματα, καὶ φησὶν, νίκα τὰς δίκας γράφον. πολλοὶ δὲ ἐν τούτοις αὐτοῦ μὲν ὑπεικάσαι, μισῆσαι δὲ τὴν ὠμότητα δεικνύ-

C ουσιν. εἴπερ αὐτὸς μὲν διὰ χρηστότητα καὶ τῶν παρόντων κινδυνεύοντα σεσωθῆναι, μειδίας δὲ περὶ τὸν καιρὸν τῆς δίκης, ἐπέθετο τῷ δυστυχοῦντι. Μέγα κύλλιον ἂν κομιδῇ.) Τὸ κομιδῇ προσκείμενον, ἔμφασιν δίδωσιν, ὡς οὐδὲ μιᾶς ἔχθρας λαβεῖν παρέχειν ἠδυνάτο, οὐδὲ ἀδικίας ὁ τοιαύτην ἄγων τὴν ἡλικίαν. καθεῖλε δὲ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ διὰ τὸ χρήσιμον, ἵνα λύσῃ τὸ ἀντιπίπτον. πῶς οὖν εἰ παρέχες τὴν προφάσιν τῶν ἐχθρᾶς θρασὺς ὤν· ὁ δὲ, ἀπίθανον ἐδείξε τὸ τοιοῦτον, τῷ ὑποκοριστικῶς τὴν ἡλικίαν βαστάσαι. ὅτι μειρακύλλιον οὐ κομιδῇ. τὸ δὲ τοιοῦτον, οὐκ ἔστι τὸ θρασυνέσθαι πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους.

Καὶ τὸ τοῦ ἀδικεῖ εἰ γένοιτο.) Τὸ ἀφῆς καὶ ἀπεῖρηκον, διὰ τῶν ἡλικίας ἐδείξε. πῶς οὖν θρασὺς ὁ τοιοῦτος; Ὡς μηδὲ νῦν ἄφρων.) Η γὰρ πεῖρα τὴν βλάβην προσέξεινεν. ὀργῆς καὶ βαρύτητος ἔμφασις. Τότε μοι μελλησῶν εἰσιέναι τῶν δικῶν.) Καὶ τὸ καὶ ἀφῆς. τὴν γὰρ δίκην ὡς πρόσωπον ἐποίησεν, εἰσιέναι εἰπών. * τὴν σκοπείας καὶ αὐτῷ ὑπόθεσιν ἐδείξεν. ἐπετήρησε γὰρ ὅτε ἐμέλλον δικάζεσθαι πρὸς τοὺς ὑπεύθυνος. ἵνα μὴ κωλύσῃ τὴν ὁδοῦ τῆς εἰς τὸ δικαστήριον σκευάσωσιν. Εἰς ἡμέραν ὡς περὶ τετάρτην.) Πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε ἡμερῶν. δηλοῖ δὲ τὴν πονηρίαν μειδίου. εἰ γὰρ ἄλλον χρόνον ἀφεὶς, τότε αὐτῷ μᾶλλον ἐπέθετο, ἵνα στερηθῇ τῶν παρόντων. διὰ δὲ τῆς εἰσεπήδησαν λέξεως, τὴν βίαν αὐτῶν καὶ τὴν θρασύτητα ἐδείξεν. Καὶ οὗ ὁ ἀνταδιδοὺς θρασύλοχος.) Νόμος ἦν παρ' ἀθηναίοις, εἴτις προβληθεὶς ἕτερος εἰς τὴν στρατηγίαν, * εἰ δὲ μὴ βούλοιτο ἐκεῖνος λαμβάνειν τὴν νομιζομένου οὐσίαν, διδόναι δὲ τὴν ἑαυτοῦ, καὶ οὕτω στρατηγεῖ.

τοῦ

τοῦτο θρασύλοχος ἠξίου δημοσθένη τότε ποιεῖν, εἰ μὴ βούλοιτο ὑποδέξασθαι τὴν τριηραρχίαν, ἀντιδοῦναι τὴν οὐσίαν τῷ θρασυλόχῳ, καὶ λαβεῖν αὐτὸν τὴν ἐκείνου.

Τὰ δ' ἔργα πάντ' ἴδ.) Ἵνα μήτις εἴποι, πῶς οὖν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ παθὼν, μειδίου κατηγορεῖς; & πρῶτον μὲν κατέχισαν τὰς θύρας.) ἄλλως ὑπογράφει τὸν λόγῳ. εἰκὸς μὲν γὰρ ἴδιον ἀνοίξαι τινὰς θύρας, ἐφ' ᾧ τε γαναῖν τὰ ἐπόντα εἰ ἄξιά ἐστι τῆς ἀντιδόσεως. ὁ δ', κατέχισαν εἶπεν ὡς & εἰσεπήδησαν. ὡς αὐτῷ ἤδη γινομένας καὶ τὴν ἀντίδοσιν.) τὸ γὰρ τὰ ἀλλότρια οἰκεῖα νομίζειν, τοῦτο παράνομον. καὶ τὸ καταγίζειν τὰς θύρας πρὶν ἂν καταδέξασθαι τὴν ἀντίδοσιν τὸν δημοσθένη, & τοῦτο ἄτοπον. παιδὸς ἔτι κόρης.) τὸ μὲν παιδὸς τὸ ἁπαλὸν τῆς ἡλικίας. κόρης δ', οἷον παρθένου, καὶ ἀντιβλέπειν δι' τὴν αἰδῶ μὴ τολμώσης. ἐφθέγγοντο αἰσχρά.) τῇ σωφροσύνῃ τέχνῃ καὶ νεῦ τὰς ὕβρεις ἀπεσιώπησεν, ἵνα μὴ αὐτὸ ὑβρίζειν δοκῇ τὸ πρᾶγμα. οὐδ' ἔγωγε προσαχθείω.) εἰώθεν ὁ δημοσθένης ἐν τοῖς αἰσχροῖς σωφρονεῖν καὶ τὸν λόγον. ἵνα μήτε αὐτὸς ἑαυτὸν ὑβρίζῃ, μηδὲ φαίνεται τοῖς αὐτοῖς μὴ αἰδούμενος. τὰς δίκας ὡς αὐτῷ οὔπω ἀφίεσαν.) ἴν' ἴσως, εἰ γένοιντο κύριοι τῆς οὐσίας, καὶ δι' ἀπορρήτων τῷ δικῶν τοὺς ἐπιτρόπους ὑπαχνοῦμαι, δοῦναι αὐτοῖς σφίσι κατασκευάζωσι. κἀνταῦθα δὴ τὴν αὐτὴν ἀδικίαν ἐδείξεν, εἴγε δι' ἀγνοοῦντο πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους, ὡς ἐπὶ ἰδίοις πράγμασιν. ἔρημος ὤν.) βοηθείας δηλονότι, & φίλων. οὔπω γὰρ ἥρμοττέ μου τῇ ἡλικίᾳ πρὸς ἄλλους συνάπτεσθαι.

οὐχ ὅσα ἐδυνήθην ἀναλαβεῖν.) ἀνακομίσασθαι, ἀντὶ τοῦ ἀναλαβεῖν, καὶ ἀπολαβεῖν, ἀφ' ὧν ἔχον ἐκεῖνοι παρὰ τοῦ πατρός. ὁ δ' νοῖς τοιοῦτος. κἀγὼ τοιαῦτα πάσχων, & προσδοκῶν ἀπολαβεῖν παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ὅσα ὁ πατήρ μου κατέλιπεν. ἀλλ' οὐχ ὅσα ἐδεξάμην, ὀλίγα ὄντα, μετὰ τὴν δίκην. ἔδωκα αὐτοῖς, ὡς πολλὰ λησόμενος. εἰ γὰρ προήδειν ὡς ἀπαντα ἀπολήψομαι, παρεχώρησα αὐτῶν ὀλίγων καὶ τῆς οὐσίας. τὸ βαρὺ δ' αὐτῶν & τὸ ἐπαχθὲς ἐνέφανεν. ἀ γὰρ εἶπεν ὑπέσχον τὴν λειτουργίαν, ἀλλὰ δίδωμι τούτοις. ὠνοῦμαι τῶν χρημάτων τὰ ὕβρεις. τὴν ἀπιβουλὴν ἐπριάμην τῇ δόσει. τὴν τέχνην δ' καὶ τὴν πανουργίαν τῶν πρεῖτ μέδειαν ἔδειξεν. χιῶν γὰρ συνεγῶν ἐπὶ τὴν λειτουργίαν αἱρεθέντων, καὶ πρὸς εἴκοσι μνᾶς συνεγόντων. ὁ θρασύλοχος εἷς αἱρεθεὶς ἀπῄτησε παρ' ἐμοῦ τὰς εἴκοσιν. ὥστε συνέβη αὐτῷ μήτε ἀναλῶσαι μηδὲν, μήτε ἀντιδοῦναι τὴν οὐσίαν. ἀλλ' ἐλόκληρον γενέσθαι δημοσθένους τὸ ἀνάλωμα. ὅσον τὴν τριηραρχίαν ἦσαν μεμισθωκότες.) τάλαντον εἰσεπράττοντο πρὸς τῶν συνεγῶν οἱ τριήραρχοι. καὶ τοῦτο λαμβάνων ὁ βουλόμενος αὐτὸς ἐτριηραρχεῖ τὸν ἐνιαυτὸν μηδὲν ἐνοχλῶν ἐπὶ τοῖς συνεγοῦσιν. ἵν' δ' τὸ τῆς τριηραρχίας λειτούργημα, οὐκ ἐνιαύσιον, ἀλλὰ διὰ βίου. καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλουσιώτατοι ἀεὶ ἐτριηράρχουν. πολλοὶ δ' τῶν τριηραρχῶν οἴκοι μένοντες, ἄλλους ἀνθ' ἑαυτῶν ἐξέπεμπον. καὶ λαμβάνοντές τινες τὰ δεκάπαντα, ἀνεδέχοντο τὴν λειτουργίαν. ὁρᾶτε οὖν τὴν ἐπήρειαν; ἐξύφα μειδίας δημοσθένους τελωνοῦντος τριηραρχεῖν νομιζόμενος. ἐπιβοᾶται τὸν νεὼς ἐδόων. ἰδοὺ παρέχω τὰ χρήματα.* οὐδ' μικρὸν ἐπίχες ἔφη. ζητῶ γὰρ ἐπὶ τὸν μισθωσόμενον. δίκην δ' τούτῳ λαχὼν ὕστερον τῆς κατηγορίας.) ἐφ' οἷς εἶπε κακῶς τὴν μητέρα, κἀμὲ, & τὴν ἀδελφήν.

A Id Thrasylochus tũ à Demosthene petebat, si trierarchiam suscipere nollet, vt suas opes secum permutaret, & ipse eius opes reciperet.

Facta autem erant omnia.) Ne quis diceret, Cur à fratre eius læsus, Midiam accusas?

Ac primùm diffiderunt fores.) Expugnationem describit. Consentaneum enim erat, eos quasdam ianuas aperire, vt cognoscerent ea quæ inerant, dignáne essent permutatione. At hic, diffiderunt, inquit, fores: deinde, insiluerunt.

Vt quæ suæ iam essent nomine permutationis.) Nam aliena habere pro suis, id legibus est contrariũ: & diffindere fores, priusquam Demosthenes permutationem acciperet, id quoque absurdum est.

Quæ puella erat virguncula.) Illud ad teneram ætatem: hoc ad verecundiam pertinet, vt quæ intueri eos præ pudore non auderet. Turpia loquebantur.) Solita arte nunc etiam contumelias reticuit, ne suũ genus dehonestare videatur. Neque enim ego adduci queam.) B Solet Demosthenes in turpibus rebus modestus esse verbis, tum ne ipse contumelia se afficiat, tum ne iis rebus non verecundari videatur.

Iudicia tanquam sua, eis remittebant.) Ea fortasse de causa, quòd, si opibus potirentur, polliciti sũt se illos iudicio liberaturos, vt eorum beneuolentiam sibi conciliarent. Atque hic etiam eandem iniquitatem ostendit, si cum tutoribus, tanquam de suis rebus transegerunt. Destitutus.) Auxilio nimirum & amicis. Nondum enim conueniebat ætati meæ, cum aliis me coniungere. Non quanta recuperare potui.)

ἀνακομίσασθαι pro ἀναλαβεῖν & ἀπολαβεῖν, de iis quæ illi à patre accepérant. Sensus autem talis est: Atque ego qui talia paterer, ac expectarem, me recepturum à tutoribus omnia quæ pater meus reliquerat: non ea quæ accepi paucula post iudicium: permutaui cum eis, vt multa recepturus. Nam si rescissem, me non omnia recuperaturum: cessissem eis tenui re familiari. Ostendit autem grauitatem & molestiam eorum. Non enim ait, suscepi munus publicum. sed do illis, pecunia redimio contumelias: insidias mercatus sum C largitione. Ostendit etiam calliditatem & malitiam Midiæ. Cum enim tres contributi ad trierarchiam deligerentur, & minas * vicenas conferrent, Thrasylochus ipse tertius delectus, à me postulauit viginti minas. Ita factum est, vt neque sumptus vllos faceret, neque rem familiarem permutaret, sed totas impensas Demosthenes sustineret.

Quanti trierarchiam locarant.) Talentum à contributis trierarchi exigebant, eóque accepto, qui volebat, ipse annum triremi præerat, nihil præterea negocij facessens contributis. Trierarchiæ autẽ munus non vnius anni erat, sed per totã vitã durabat. Itaque ditissimi semper triremibus præerant, & trierarchorum multi domi manentes, alios suo loco ablegabãt: & quidam acceptis impensis, munus illud subibant. Videte igitur insultationem. Demosthene contribuente, Midias, qui triremi præesse videbatur, delicias faciebat. Conserende nauem, clamabant. Ecce pecuniam prębeo: *paulisper morare, inquit. Eũ enim adhuc quæro, qui conducat.

Post accusationem autem actione in istum instituta.) Ob maledecta in matrem, & me, & sororem.

Damnaui absentem. ἐρήμην) iudicij nomen est: neq; enim se sistebat. In eos igitur hoc dicitur, qui parere nolunt: sed iudicium detractant. Iubebat enim lex, eos, quibus iudicij dicta esset dies, si ad statum diem præstò non essent, indicta causa damnari.

εἶλον ἐρήμην.) ὄνομα δίκης. ἀ γὰρ ἀπίνατα. οὐκοῦν καὶ τῶν μὴ ἐθελόντων ὑπακούειν, ἀλλὰ φυγοδικούντων λέγεται. ἐκώλυε γὰρ ὁ νόμος, τοὺς ἐμπρεπόθεσμον δίκην ἔχοντας, εἶτα μὴ ἀπαντῶντας εἰς τὴν κυρίαν, ἐρήμην ἁλίσκεσθαι.

In eos autem legibus mille drachmarum pœna ſtatuta erat.

Nihil attigi.) Vbique ſuam æquitatem prædicat, ne ipſe inimicitiarum ſparſiſſe ſemina videatur. Ecce enim, cum lex largiatur, ſi quis vltra præfinitum tempus diſtulerit, iudicatúmque non ſoluerit, licere inuadere eius poſſeſſiones: nihil tale feci.

Sed actione vnde vi inſtituta.) Eo enim non reddente debitum, actionem vnde vi in eum inſtitui, cõquerens, eum in rebus iudicatis nõ acquieſcere. ἐξούλης autem, iudicij δίκη genus erat ſiue de prædio, ſiue re familiari, qua eum eiici oportebat, qui mille illis drachmis mulctatus eſſet. Sed poſſeſſionem eam oportebat eſſe precij mille drachmarum, & erat duplex pœna ἐξούλης. Nã & mille drachmas redigebat is qui principiò vicerat, & præter eas victo iudices etiam mulctam infligebant, propterea quòd legibus & arbitris non paruiſſet, & iudicatum non ſoluiſſet. Id verò quod poſtea iudices irrogabant, fiebat publicum. Ac ego quidem ita verecundè.) Iubebant leges pignora capere. Cur igitur leges nõ ſum ſecutus, & nihil attigi? Quia nõ licebat ei qui vnde vi egerat, ſuo arbitratu pignora capere, priuſquam iudices cauſam cognouiſſent.

Sed & in tribules.) Cõmonefacit eos interim publici criminis: ne, dum priuata audiunt, eius obliuiſcantur. Tribules enim commmunitatis indicium ſunt.

Voca mihi horum teſtes.) Eum & mihi, & matri, & ſorori feciſſe contumeliam: eum diffidiſſe ſorores: eos viginti minas accepiſſe, cum ipſi nihil impenderint.

Qualia audiuiſtis.) Ea nimirum quæ in theatro facta ſunt. Quod igitur fecit. Tota illa pars de Stratone, Demoſthenis parum fitma eſt, & ferè vnimembris. Damnatus enim fuit Straton ob male pronunciatum arbitrium: ac fieri poteſt, vt & arbitrium factum ſit irritum. atq; omnino ſimilis videtur iis quæ ſtatum non faciunt, vt antè diximus. Conatur autem orator, etiam Stratonem defendere, & oſtendere, arbitrium eſſe ratum. Ac ne Stratonem calumnietur Midias, quæ is accuſando dicere potuiſſet, ea hic præoccupando probat. De eo dico quod vici.) Proinde victus eſt Midias, & damnatus. Quomodo igitur latam in ſe ſententiã irrito conatur facere? Homo pauper ille quidẽ. Neceſſariò perſonam in primis commendat, ne locum habant Midianæ calumniæ.

Pauper.) Manifeſta enim neganda non ſunt.

Et non curioſus.) Cum negocio coniunxit ocium, vt contrariam opinionem amoueret. Alioqui nõ malus.) Fortuna non eſt bona, infortunatus, ſed non malis moribus. Laudauit autem alia per poſitionem, alia per remotionem, vitandi cauſa faſtidij. Sed omnino bonus.) Modeſtum & ſimplicem nunc laudare videtur, vt oſtendat Stratonem fallaciis à Midia circumuentum. Quod miſerum non rectè.) Cum aliam cauſam afferret Midias, ob improbitatem damnatum eſſe Stratonem, aliam orator prætendit.

Quid confundis, inquit, Midia, negocia? cur æquitatem cauſam calamitatis facis?

Periit.) Hoc verbo libenter vti ſolet orator, de ignominia: quòd à nece parum abſit.

Cum tandem ſtatus eſſet dies.) Ne is, ſi ſubitò ingruiſſet, veniam Midiæ conciliaret: vt quem ignoraſſe illum, probabile eſſet.

Dilationes & exceptiones.) ὀμωμοσία iuſiurandum eſt, impetrandam iudicij dilationem pertinens, ſi quis excuſet aut morbum, aut mortem domeſticorũ aut deniq; aliquod infortunũ παραγραφὴ alia excludẽdi iudicij cauſa eſt, vel tẽpus excipiẽs, vel perſonã.

A λῶ ὁ κύριος τοῦ τοιούτου ἐκ τοῦ νόμου ὡρισμένον τὸ πίημα, χίλια δραχμαί. οὐδενὸς ἐφάμιλλον.) πανταχῆ κηρύττει τὴν ὑπεύθυνον, ἵνα μὴ δοκῇ αὐτὸς δεδωκέναι τῇ ἔχθρᾳ τὰ σπέρματα ἰδοὺ γὰρ τοῦ νόμου διδόντος, εἴης ἐκπεφευγὼς καὶ μὴ καταβάλοι τὰς δίκας, ἐξεῖναι ἀπιέναι αὐτὸν τοῦ κτήματος. οὐδὲν τοιοῦτον ἐποίησα.

ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης.) οὐ γὰρ ἀποδιδόντος αὐτοῦ, τὴν ἐξούλης ἐπηγάγον, ἀπόμβρος ὡς οὐ σέργει τὴν ψῆφον. ἐξούλης ὁ δίκη τις λῶ, ἢ περὶ χωρίου, ἢ οὐσίας ἧς ἔδει ἐκβληθῆναι τὸν ὀφλοντα τὰς χιλίας. ἔδει ὁ ἄξιον εἶ) τὸ κτῆμα χιλίων δραχμῶν. λῶ ὁ δίπλη τις ἡ τιμωρία τοῦ ἐξούλης. καὶ γὰρ τὰς χιλίας ἐκόμιζε τὸ ἐξ ἀρχῆς ὁ νικήσας, καὶ ἔξωθεν τιμωρεῖτο, ἢ τὸ δικαστήριον τοῦ ἡττωμένου. διὸ τοῦ νόμου καὶ τοῦ διαιτητοῦ παρήκεν, καὶ τὸ καταδικασθὲν ὅτι οὐκ ἐξέπεσε. τὸ ὁ ὕστερον ὑπὸ τῶν δικα

B στῶν τιμωρηθέν, τοῦτο ἐγίνετο δημόσιον. κἀγὼ μὲν οὕτως ἐλαβόμην.) καί τοι ἐκέλευον οἱ νόμοι τοῦ ἐνεχύρου λαμβάνειν. πῶς οὖν οὐ κατὰ τοὺς νόμους ἐποίησα μηδενὸς ἀφάμιλλος; ὅτι οὐκ ἐξῆν τοῦ λαχόντος ἐξούλης οὐκ ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν ὑπιλαμβάνεσθαι, πρὶν ἢ διαγνῶναι τὸ δικαστήριον. ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς φύλετας.) ἀναμιμνήσκει αὐτοὺς μεταξὺ τοῦ κοινοῦ ἀδικήματος, ἵνα μὴ εἰς λήθην ἐμπέσωσι, τῶν ἰδίων ἀκούοντες. οἱ γὰρ φυλέται, τοῦ κοινοῦ τυγχάνουσι γνώρισμα. κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.) ὅτι ὕβρισε κἀμὲ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφήν. ὅτι θύρας κατέαξεν. ὅτι τὰς εἴκοσι μνᾶς ἔλαβον, αὐτοὶ μηδὲν ἀναλώσαντες. οἷα ἀκηκόατε.) διηλθόν τὰ ἐν τοῦ θεάτρου γενόμενα. ὁ τοίνυν πεποίηκε.) σαθρόν ἐστιν ὅλον τὸ περὶ τὸν στράτωνα μέρος τοῦ δημοσθένους, καὶ μικροῦ μονομερές. κατεγνώσθη γὰρ στράτων ὡς κακῶς διαιτήσας, καὶ κινδυνεύει

C διὰ τοῦτο ἢ δίαιτα ὤκυρος, καὶ αὐτὸς ἄτιμος γενέσθαι. καὶ ὅλως ἔοικε τοῖς ἀσυγκάτοις καὶ τὸ προσληπτικόν. πειρᾶται οὖν ὁ ῥήτωρ καὶ ὑπὲρ τοῦ στράτωνος ἀπολογεῖσθαι, καὶ κυρίαν ἀποφαίνειν τὴν δίαιταν. καὶ ἵνα μὴ χρήσηται διαβολαῖς καὶ τοῦ στράτωνος ὁ μειδίας. ἅπερ αὐ ἐκεῖνος κατηγορῶν εἶπε, ταῦτα προλαβὼν δοκεῖ σωίζεσθαι. ταύτης λέγω ἧς εἶλον αὐτόν.) ἀκούω ἥττηται ὁ μειδίας καὶ ἑάλως. πῶς οὖν ἄκυρα βιάζεται ποιεῖν τὰ κατεγνωσμένα; ἄθρωπος πένης μέν τις.) προσωίζεσθαι τὸ πρόσωπον ἀναγκαίως. ἵνα μὴ λάβωσι χώραν αἱ τοῦ μειδίου διαβολαί. πένης ὁ εἶπεν, ἐκεῖ γὰρ τὰ πρόδηλα ἀρνεῖται. καὶ ἀπράγμων.) σωωῆφε τῷ πράγματι τοῦ ἀπραγμοσύνου, ἵνα τοῦ ἐναντίου δόξῃ ἀφῆκε. ἄλλως δι' οὐ πονηρός.) τοῦ μὲν τύχου, πονηρὸς οἱονεὶ δυσυχής. τὸ ὁ ἔσχατον ἐ πονηρός. ἐπήνεσε ὁ τὰ μέν, καὶ θέσιν. τὰ ὁ, ἐξ αἱρέσεως, ὡς φεύγων τὸ πρόσωπρές. ἀλλὰ καὶ πάνυ χρηστός.) τὸ ἀφῆκε νῦν καὶ ἁπλοῦν, ἐπαινεῖν ἔοικεν. ἵνα δείξῃ καταγνωσθέντα τὸν στράτωνα παρὰ τοῦ μειδίου. ὅπερ τὸ παλαίπωρον οὐκ ὀρθῶς.) ἑτέραν προφάσιν τὸ μειδίου λέγοντος, ὅτι διὰ τοῦ πονηρίαν κατεγνώσθη, ἑτέραν ὁ ῥήτωρ προβάλλεται τὴν συγχεῖς φησιν, ὦ μειδία, τὰ πράγματα, τοῦ ὑπεικείαν συμφορᾶς ἀπεργασάμενος πρόξενον. τὸ ὁ ἀπολώλεκεν, περὶ τῆς ἀτιμίας φιλεῖ λέγειν ὁ ῥήτωρ, ὅπερ ἐγγὺς θανάτου καθέστηκεν. ἐπειδή ποθ' ἥκεν ἡ κυρία.) ἵνα μὴ ἄφνω συμβᾶσα, συγγνώμην ποιήσῃ τῷ μειδίᾳ ὡς ἀπὸ εἰκότως ἠγνόησεν. ὀμωμοσίαι καὶ παραγραφαί.) ὀμωμοσίαι, ὅρκοι ἀναβολῶν τῆς δίκης ποιεῖσθαι, ἐάν τις προφασίζηται, ἢ νόσον, ἢ θάνατον οἰκείων, ἢ ὅλως τὴν τύχης ἐπήρειαν. καὶ ἡ παραγραφὴ δὲ, ἄλλη ἐκβολῆς πρόφασις. ἢ πρόσωπον παραγραφομένη ἢ χρόνον.

ἄλλως,

ἄλλως, εἰς τὸ αὐτό. ἔδει τὴν μέλλουσαν κατηγορεῖν, εἰ πάντα ἕτοιμα ἔχει πρὸς τὴν ἀγῶνα, ἐρωτᾶσθαι. εἰ δὲ σιωπήσειεν ἐκεῖνος· ὅρκον ἀπῃτεῖτο λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἐπεξελθεῖν. ὁ μὲν οὖν ὀμόσας εἰσήγετο. εἰ δὲ ἠτήσατό τινα χρόνον ὑπὲρ τοῦ βουλεύσασθαι, ἔωμεν ἡ γραφή. ἐκαλεῖτο δὲ τὸ τοιοῦτον, ὑπωμοσία. διεξεληλύθει οὖν φησὶν ἡ ὑπωμοσία, τουτέστιν, οὐκ ἐν μεταξύ τὰς κατηγορίας. ὁμωμόκει γὰρ. ἀλλὰ καὶ παρεγράφοντο. οὐ πρὸς δικαστὴν μὲ κρίνεσθαι δεῖ, ἀλλὰ πρὸς ἄρχοντα, ἢ θεσμοθέτην· οὐ σὲ δεῖ κατηγορεῖν, ἀλλ' ἕτερον· οὐ νυνί, ἀλλ' αὖθις, καὶ τὰ τοιαῦτα. ταῦτα οὖν διεξεληλύθει, τουτέστιν, εἴ τινας εἶχε παραγραφὰς ὁ μειδίας, πεπληρώκει, καὶ ὡμολόγηται σαφῶς, ὅτι χρὴ πρὸς δικαστὴν δικάσασθαι. ταῦτα δὲ ὁ ῥήτωρ φησὶ, βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι μειδίᾳ οὐδεμία οὐ πρόφασις, τοῦ μὴ ἀπαντῆσαι. δι' ὧν σωίσησιν, ὅτι δικαίως αὐτὸν κατεδίκασεν ὁ στράτων.

ὑπισχεῖν ἔδει τὸ μικ.) οὐχ ὁ μειδίας. οὐ γὰρ παρῆν· ἀλλ' ὁ στράτων, δηλονότι λέγων, ἴσως ἥξει μικρόν· μὴ σπεῦδε· μὴ ἀδύνει. ἵνα λύσῃ τὴν ἐναντίαν δόξαν οὗ ὑπέσπειρεν ὁ μειδίας περὶ τοῦ στράτωνος, ὡς ἔστιν ἐχθρὸς αὐτῷ, δείκνυσι καὶ ὑπὲρ μειδίου πειράτοντα τὸν στράτωνα. βραδύνοντος γὰρ αὐτοῦ, παρεκάλει με τέως ὑπισχεῖν, ἐπαγγελλόμενος ὅτι ἴσως ἐλεύσεται.

ἔπειτα εἰς τὴν ὑστεραίαν ἀναβάλλεσθαι. ἤδη μικρὰν τὴν προθεσμίαν ἥξιου παραβαίνειν ὁ στράτων. φάσκων οὐδὲν ἐκ μιᾶς ἡμέρας βλάβος. κἀγὼ οὐκ ἀκουσόμεθα.

ὡς οὔτ' ἐγὼ συνεχωρήσαμεν.) πολιορκούμενον εἰσάγει παντοχόθεν τὸν στράτωνα δημοσθένης, ἀπειθοῦντος μειδίου. πρόδηλον οὖν ὅτι ἄκων κατεδίκασε. τῆς δὲ ὥρας ἐγένετο.) τουτέστιν ἡ δικάσιμος ὥρα τοῦ δικαστοῦ παρελήλυθει. κατεδίκασε.) μετὰ δυσχερείας ἀναγνώσεσθαι. καὶ γὰρ ἔχων ὅπ ποιήσει, καὶ πυκνάκις) καὶ ἄκων κατεδίκασε.

ἤδη δ' ἐσπέρας οὔσης καὶ σκότους.) οὐχ ἁπλῶς ἑσπέρας ἀλλὰ καὶ νυκτὸς ἀρξαμένης. δικαιοῦται γὰρ τὸ σκότος ἐπένευκε. κακοήθειαν δὲ κατηγορεῖ τοῦ μειδίου. τοιαύτην γὰρ ὥραν ἀπῄτησεν, ἐν ᾗ ἐδόκει ἀπαιτᾶν καὶ μὴ ἀπαντᾶν. ἀπαιτᾶν μὲν, ἵν' ἔχῃ αὐτὸ κατηγορεῖν, ὅτι ἀπαντήσαντος τοῦ ἐρήμου κατεδίκασε. μὴ ἀπαντᾶν δὲ, ἵνα μὴ καταλαβὼν ἐμὲ, πρόδηλος ἦ τῆδε.

πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων οἴκημα.) ὅπου συλλέγονται οἱ ἄρχοντες ἵνα εἴ τις δέοιτο αὐτῶν, διορίσκωνται. ἔδει γὰρ τὴν δικαιοῦσαν δίκην, ὑπογραφῶσι τῶν ἀρχόντων. ἐκεῖ μὲν οὖν κατέλαβε τὸν διαιτητὴν ἤδη ἀναχωρουντα. ἀκοῦσαι εἰ σκότος ὄντος τότε ἀνεχώρει, πρόδηλον ὅτι βραδέως κατεδίκασεν. ὡς ἐγὼ τῶν πραγματευομένων τινός.) τὴν σεμνότητα καὶ τὴν σωφροσύνην τὴν ἑαυτοῦ δείκνυσιν, ὅτι σκότους ὄντος οὐ παρῆν, ἀλλ' οἴκοι διέτριβεν.

οἷός τε ἦν πεῖθειν αὐτόν.) ἐπειρᾶτο καὶ ἐπεχείρει πείθειν αὐτοὺς, κοινῇ μεταθεῖναι τὴν ψῆφον τὴν κατεδικάσαν καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀποψήφισιν. τοῦτο γὰρ ὅτι τὸ μεταγράφειν τὴν ὑπογραφὴν τῆς διαιτήσεως. ὡς δ' ἐδυσχέραινον οὗτοι.) πολλὴν δικαιοσύνην τοῖς ἄρχουσιν ἐμαρτύρησεν, ὅτι ἐκαλέπαινον, θέλοντος χρήματα λαμβάνοντες, καὶ προσκαρτεροῦν· ὑμεῖς δὲ, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὀλίγα λήψεσθε· τοῦτο γὰρ βούλεται κατασκευάζειν. καὶ ἀδεστέρους ἔπειθεν.) οὔτε τοὺς ἄρχοντας, οὔτε τὸν στράτωνα. ἔπαινον ποιεῖται τῆς γνώμης αὐτῶν ὅτι οὐδὲ αὐτῆς κοινωνοῦντο τοῦ ἀκοῦς. ἀξίωμα δὲ προσέθηκεν ἴσον, καὶ τὴν αὐτὴν δικαιοσύνην πρός τε στράτωνα, καὶ τοῖς θεσμοθέταις. ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθείς.) ἀπὸ τοῦ οὐδὲν εἶδος λοιδορίας ἀφείς.

A Aliter in idem. Oportebat eum qui accusaturus erat interrogari, an omnia haberet parata ad iudicium. Qui si affirmaret, iusiurandum ab eo exigebatur, de persequenda actione. Is igitur qui iurarat, introducebatur. Quod si tempus aliquod postulasset, ad deliberandum: * manebat accusatio: quæ res ὑπωμοσία vocabatur. Prętierierat igitur, inquit, dilatio: hoc est, non pendebat accusatio. Iurarat enim, quin & exceptiones prætierierant. Sæpe enim aduersarij præscribebant, non apud arbitrum dicendam sibi esse causam, sed apud prætorem, aut Sexuiros: non istius esse accusare, sed alterius: non nunc, sed alio tẽpore: & si qua sunt huius generis alia. Hæc igitur transierat, hoc est, si quas habuerat exceptiones Midias, eas absoluerat. Et palàm constabat, apud arbitrum causam dicendam. Hæc autem ait orator, vt ostendat, Midię nullam fuisse causam, quo minus veniret: atque ita probat, iurè arbitrio Stratonis damnatum esse Midiam. Me precabatur vt differrem.) Non Midias (neque enim aderat) sed Strato, dicens nimirum: Fortasse paulo pòst veniet, ne festina; ne ægrè fer: ad refutãdam contrariam opinionem, quam de Stratone serebat Midias, eum suum esse hostem. Ostendit igitur
B etiam Midiæ causam egisse Stratonem: quòd illo mórante se rogarit vt differret, ac pollicitus sit, eum fortasse venturum. Deinde vt in posterum diem differrem.) Iam vt præfinitum etiam tempus transirẽ, rogabat Strato: Dicens, vnum diem nihil afferre posse detrimenti: eras causam esse audiendã. Vt nec ego assentiebar.) Obsessum vndique Stratonem inducit Demosthenes, Midia non parente. Perspicuum igitur est, eum inuitum fecisse vt condemnaret Midiã.

Cum serum esset.) Cum id tempus quo pronunciant arbitri, præterisset. Condemnauit.) Cum stomacho legendum. Cum enim quid faceret nõ haberet; quóque se verteret: etiam inuitus eum condẽnauit. Cum autem iam vespera esset & tenebræ.) Non simpliciter vespera, sed & principium noctis. Propter hoc enim tenebras subiicit. Hic autem malitiã Midiæ accusat, qui ea hora præstò fuerit, qua & obisse
C & non obisse vadimonium videretur: obisse, vt, cum se stitisset, indicta causa damnatus esset: non obisse, ne mecum cõgressus, apertè vinceretur. Ac nouemuirorum conclaue.) Vbi conueniunt nouemuiri, vt si quis eorum indigeat, inueniantur. Subscribendum enim erat arbitri sententiæ à Nouemuiris. Ibi igitur deprehendit arbitrum iam descendentem. Proindè si in tenebris tum recedebat: perspicuum est, arbitrium serò esse factum.

Vt ego è quodam qui interfuit.) Grauitãtẽ & moderationem suam ostendit: se, cũ obtenebrasset, non adfuisse, sed domi versatum esse.

In eo erat vt persuaderet eis.) Conabatur & instituebat eis persuadere, vt communiter damnatoriam sententiam mutarent in absolutoriã. Hoc enim est transscribere subscriptionem arbitrij.

Qui vt ægrè ferebant.) Iusticiam Nouemuirorũ valde celebrat, qui succensuerint Midiæ, pecuniam offerenti ad se corrumpendos. Cum autem illi pauci numero, magnam pecuniam quam accipere liceret, repudiarint: vósne, quorum tanta multitudo est, paruam accipietis? hoc enim studet efficere.

Et neutris persuaderet.) Neque prętori, neque Stratoni. Laudat eorum animos, qui ne audire quidẽ sustinuerint: atque eandem & Sexuiris & Stratoni autoritatem tribuit. Comminatus, dictisque conuiciis.) Id est, nullo conuicij genere prætermisso.

Qui autem principibus ciuitatis minitatur; & conuiciatur,quæ res capite ſancitæ ſunt: quî chorago pepercisset?

Digreſſus quid facit?)Miratur inuentionem, percellitur excogitatione. Ideóque dicit, Videte malitiam,vt & ipſi miremini.

Cum arbitri ſententiam reſcidiſſet.) Moris erat; vt condemnati abſentes,ſi iniuriam ſibi putarent factam,reſortirentur apud Nouemuiros: quod eſt,culparent iudicium,& dicerent,ſe de integro velle experiri. Quod qui faciebant,iurabant etiam,ſe reuera perſecuturos actionem. Reſortitus igitur eſt Midias; & culpauit,non iurauit tamen, qua re in ſuſpicionem adduceret Stratonem,fore vt non perſequeretur actionem. Cum enim iurandum eſſet, ſiquidem vellet actionem perſequi,non iurauit,vt Strato exiſtimans pendêre litem, ad eam ſe non pararet. atque ideo dixit, In rem iudicatam ire ſententiam eſt paſſus.

Et iniurata relata eſt.)Scilicet ad Nouemuiros.

Paſſus eſt ratam contra ſe fieri.)Argutatur hic: Cũ inquit,non iurarit,ratam etiam contra ſe fecit arbitri ſententiam. At dicat Midias,ſe,quòd non iurarit, pendentem feciſſe arbitri ſententiam: illo aût condemnato à ſenatu,arbitrium etiã eſſe abrogatum. At hic ait,eum quòd iurare noluerit, ea re confeſſum eſſe,rectè latum eſſe arbitriũ. Captato vltimo die.) Erat eis,qui publicum munus adminiſtraſſent, reddenda ratio actorum ſuorum: & moris erat, certis diebus arbitros in loco aliquo conuenire, vt quiuis eos accuſaret,ſiue ad gratiam,ſiue ex odio pronunciaſſe,ſiue lucri cauſa promptè auſcultaſſe & reſpõdiſſe eos diceret. Anno autem exeunte,primùm ab arbitris auſpicabantur. Minora enim erant quæ ab eis adminiſtrabantur. atque erant arbitri quadraginta: quaterni è ſingulis tribubus,& *mẽſe Scirrophorione(Maio) rationes referebant: qui menſis erat*vndecimus apud Athenienſes. Midias igitur malitiosè poſtremum diem aucupatus eſt Maij, quem quidam ἔνιοι καὶ νέαν, quidam νουμηνίαν eſſe putant. ac tum venit: propterea que arbitri quidam non veniebant ad rationes reddendas, exiſtimantes, exiſſe menſem: id quod & Stratoni accidit. Ob hoc enim prius eũ ſimplicem,& non curioſum, per occupationem dixit: vt conſentaneum videretur, talem hominem non magnopere curare, neque exactè ſcire, quæ eſſet ἔνη καὶ νέα, quæ eſſet νουμηνία. Proinde ob ſimplicitatem & trãquillitatem, cladem, inquit, accepit. Perſuaſit preſidenti vt ferret ſuffragium.) Ne videatur totum ſenatum accuſare, ad vnum præſidem retulit reprehẽſionem. Quid verò ſi is quoque iure fecit? At hic cũ perſuaſiſſe illi ait, largitionibus corruptum eſſe innuit. De Prytane autem res ita habebat: Calculum dabat ſenatoribus, dicens, Arbiter iſte non ſtitit ſeſe, cum haberet accuſatorem. Qui igitur vobis de eo videtur? ſic ſenatus illum damnauit. Sũt autem princeps ſenatus πρυτάνεις.

Viatore nullo prorſus aſcripto.) Qui enim actionẽ afferebat, aſcribebat: Accuſo hũc, & cito hũc per illum in curiam. Ne igitur Strato viatorem accuſaret, vt qui non ſignificaſſet: propterea viatorem nullum aſcripſit, vt imparatum & incuſtoditum Stratonem deprehenderet.

Et nunc vnus Athenienſium.) Dolenter ſimul hoc & acerbè dixit: dolenter, vt Athenienſes Atheniẽſis miſereſceret: acerbè, quòd Atheniẽſis à ſuppoſititio & barbaro Midia, ignominia ſit notatus. Et omnino factus eſt ignominioſus.) Obſcurum eſt κατάπαξ.

A ὁ δὴ τοῖς ἄρχουσι τῆς πόλεως ἀπειλῶν καὶ λοιδορούμενος ἐφ' οἷς θανάτος ὤφειται, πότ' ἂν ἐφείστατο τῷ χορηγοῦ;

ἀπελθὼν τί ποιεῖ;) θαυμάζει τοῦ εὕρεσιν ἐκπλήττει τε τὴν ἐπίνοιαν. διὸ καὶ λέγει, θεάσασθε τοῦ κακοήθειαν, ἵνα καὶ ὑμεῖς θαυμάσητε. τοῦ μὴν δίαιταν ἀνέπλαττον οὐκ ὤμοσεν.) ἔθος ἦν, τοῖς καταδικασθέντας ἐρήμου; εἰνομίζοιεν ἀδικεῖσθαι, ἀνέπλαττεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ οἷον αἰτήσασθαι τοῦ κρίσιν, καὶ φάσκειν, ὡς αὖθις θέλουσι κρίνεσθαι. οἱ δὲ τοῦτο ποιοῦντες, καὶ ὤμνυσαν, ἢ μὴν ἐπεξιέναι τὴν ἀληθείας. ἀνέπλαττε μὴν οὖν ὁ μειδίας καὶ ἠπάσατο· οὐ μὴν ὤμοσεν. ὑπόνοιαν ἐντεῦθεν παρέχων τῷ στρατόνι, ὡς οὐκ ἐπεξέρχεται. δέον γὰρ ὀμόσαι, εἴπερ ἐβούλετο ἐπεξελθεῖν, οὐκ ὤμοσεν· ἵνα νομίζων στράτων ὅτι ἐν μετεώρῳ ὄντα τὰ τῆς δίκης; μὴ ὑποδεδιάσηται πρὸς αὐτήν. διὸ καὶ λέγει, κυρίαν εἶασε γενέσθαι τοῦ ψήφου. καὶ ἀνώμοτος ἀπηνέχθη φησί δηλονότι ὑπὸ τοῖς ἄρχουσιν.

ἀλλ' εἶασε καθ' ἑαυτὸν κυρίαν γενέσθαι.) σοφίζεται ἐνταῦθα. μὴ ὀμόσας γὰρ φησιν, ἐποίησε καθ' ἑαυτὸν κυρίαν καὶ τοῦ δίαιταν. καί τοι φήσειεν ἂν ὁ μειδίας, ὅτι μὴ ὀμόσας εἰ) μετεώρῳ τοῦ δίαιταν εἶασε. καταγνωσθέντος δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τῆς βουλῆς, λέλυται καὶ τὰ τῆς δίαιτης. ὁ δέ φησιν, ὅτι ἐκεῖνος οὐ θελήσας ὀμόσαι, ἐν τούτῳ συνωμολόγησε καλῶς κεκεῖσθαι τοῦ δίαιταν. φυλάξας τοῦ τε λοιδορίαν ἡμέραν.) ἔδει τοὺς τὰ κοινὰ διοικοῦντας δυνάστας διδόναι τὴν πεπραγμένων. ἔθος ἦν ἐν ἡμέραις ῥηταῖς, εἴς τινα τόπον συλλέγεσθαι τοὺς διαιτητάς, ἵνα ὁ βουλόμενος κατηγορεῖν αὐτῶν, ὡς ἢ πρὸς χάριν, ἢ δι' ἔχθραν δικασάντων, ἢ δι' κέρδος, ἑτοίμως ὑπακούσωσι τῆς ἐκκλήσεως. ἐξιόντος δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ, πρῶτον ὑπὸ τῶν διαιτητῶν ἤρχοντο. μικρότερα γὰρ ἦν τὰ ὑπ' αὐτῶν διοικούμενα· ἦσαν γὰρ οἱ διαιτηταὶ τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα, καθ' ἑκάστην φυλήν. οὗτοι δὲ ἐν τῷ σκιροφοριῶνι, τὰς δυνάμεις ἐδίδοσαν. ὃς ἦν ἑνδέκατος μὴν παρ' ἀθηναίοις. μειδίας ἐν κακουργῶν ἐφύλαξε τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ τῆς σκι-

C εροφοριῶνος ἥτινες ἔνιοι καὶ νέαν, τινὲς δὲ νουμηνίαν νομίζουσι· τότε ἦκε. καὶ διὰ τοῦτο ἔνιοι τῶν διαιτητῶν, οὐκ ἠπίστουν τὰς δυνάμεις, νομίζοντες ἐκβεβηκέναι τὴν μίαν. ὅπερ ἔπαθε καὶ ὁ στράτων. διὰ τοῦτο γὰρ αὐτὸν προλαβὼν ἀφελῆ καὶ ἀπράγμονα ἔφησεν, ἵνα ἀκόλουθον δόξῃ τὸ μὴ πρεσβεύειν τὸν τοιοῦτον, μηδὲ ἀκριβῶς εἰδέναι, ποτὲ μὲν ἔνη καὶ νέα, ποτὲ δὲ νουμηνία. οὐκοῦν δι' ὠφέλειαν καὶ ἀπραγμοσύνην ἐδυσύχησεν. πείσας τὸν πρυτάνιν δοῦναι δοῦναι ψῆφον. ἵνα μὴ δόξῃ κατηγορεῖν πάσης τῆς βουλῆς, εἰς ἕνα τὸν πρυτάνιν, ἀνήγαγε τοῦ μέμψιν. τί οὖν εἰ κἀκεῖνος δικαίως ἐποίησεν; ὁ δὲ, πείσας, εἰπὼν, δωροδοκίαν ἠνίξατο. τὸ δὲ καὶ τὸν πρυτάνιν, τοιοῦτον λοῦ. ψῆφον ἐδίδου τοῖς βουλευταῖς, λέγων, ὁ δεῖνα τῶν διαιτητῶν οὐκ ἀπολύτησε, καί τι κατήγορον ἔχων. τί οὖν ὑμῖν δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; καὶ οὕτως οἱ βουλευταὶ κατεψηφίζοντο. εἰσὶ δὲ ἄρχοντες τῆς βουλῆς οἱ πρυτάνεις. κλητῆρα οὐδὲ ὄντιν' ὑπεγράψαμεν.) ὁ γὰρ διδοὺς τοῦ γραφῶν, προσέγραφεν ὅτι κατηγορῶ τοῦδε, καὶ προκαλοῦμαι τοῦτον διὰ τοῦ δεῖνος εἰς τὸ βουλευτήριον. ἵν' οὖν μὴ ὁ στράτων κατηγορήσῃ τοῦ κλητῆρος, ὡς μὴ σημήνας, διὰ τοῦτο οὐ προσέγραψε κλήτορα· βουλόμενος ἀπροσδόκητον, καὶ ἀφύλακτον λαβεῖν τὸν στράτωνα. καὶ νῦν εἰς ἀθηναίων.) παθητικῶς ἅμα καὶ πικρῶς εἶπε. παθητικῶς μὲν, ἵνα οἱ ἀθηναῖοι τὸν ἀθηναῖον ἐλεήσωσι· πικρῶς δὲ, ὅτι ἡ ἀθηναῖος ὑπὸ τοῦ βαρβάρου καὶ ὑποβολιμαίου μειδίου ἠτιμωται. καὶ καθάπαξ ἄτιμος γέγονεν.) ἀσαφὲς τὸ καθάπαξ.

ἔστι

ἔστι δὲ τοιοῦτο· τῆς ἀτιμουμένων οἱ μὲν τὸ τρίτον μέρος τῆς σώματος, οἱ δὲ τοιμμοῖρα· οἱ δὲ ὁλοκληρον. οὗτοι δὲ οὐδενὸς μετεῖχον τῆς κοινῶν. τοῦτο οὖν ὅστι τὸ καθάπαξ, αὐτὸ τὸ ὁλοκληρος. καὶ οὔτε λυχεῖν ἀδικηθέν (α.) φθόνον αὐτῷ κινεῖ. καὶ ὥσπερ τινα τύραννον δι' αὐτῆς ὀνομάτων δείκνυσιν.

οὐδ' ὅλως τὴν αὐτὴν ὁδόν.) εἰ ἴδοις καὶ τὴν ἀγορὰν μιδίαν, φεῦγε. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὴν θέαν ἕξεις ἀζήμιον.

δεῖ δὴ τοῦτο τὸ πρᾶγμα.) ἐπεξεργάζεται μειζόνως, ἵν' αὐξήσας τὸ μιδίου τὴν ἀπόνοιαν; εἰς ἔλεον ἀγάγῃ τὸν στράτωνος. μεγάλῃ γὰρ δὶ ὤφλοις δίκῃ.) προσώπου πλάσις ὡς ὑπὲρ μιδίου διαλεγομένου. ἀλλὰ χιλίων ἡ δίκη μόνον ἦν δραχμῶν.)* ψεύδη πεντακοσίων, καὶ ἦν ἡ καταδίκη πολλή. σωιέβη δὲ ὑπὲρ ἡμέρᾳ ἀγωνιζομένῳ.) ἀναφὲς ἐῖ) δοκεῖ τοῦτο. ἔστι δὲ τοιοῦτον· ἵνα ἀδικήσῃ, ἀπεκρυψε τὴν κυρίαν. καὶ διὰ τοῦτο προσέλαβεν ὑπὲρ ἡμέρας γενόμενος. τὸ δὲ νόημα, οὐκ ἀληθὲς εἴπε. διὸ καὶ τοῦτο τὸ μέρος, ὠφέλησαι ὧν δὲ τὸν κρείττωνα καὶ ὡς ἀδιόρθωτον παρελέλειπται. ἀλλ' αὐθημερὸν μὲν ἤθετο.) εἰπὼν ὅτι λαβὼν ληφθῇ, ἐπήνεγκε τὴν λύσιν, ὅτι αὐθημερὸν ἤθετο ὅτι ἐνέστηκεν ἡ κυρία. ἀλλὰ τὴν μὴ οὖσαν αὐτὴν λαχεῖν.) εἰ μὴ ἐβούλετο φησὶν ἀκυρῶσαι τὰς χιλίας, ὤφειλε πρὸς ἐμὲ τὴν μὴ οὖσαν αὐτὴν λαχεῖν, τουτέστιν, εἰ ἄδικον μὲν ποιῆσαι τὴν δίκην, πρὸς ἐμὲ δὲ τὸν κύριον τοῦ πράγματος, δικάσασθαι. ἐκαλεῖτο δὲ μὴ οὖσα δίκη αὐτάδικος, ἡ ὅτι πρότερον δοκοῦσα εἶ) καὶ κεκυρῶσθαι, ὕστερον εἰς τὸ μὴ εἶ) πρεῖ σαι. καὶ τοῦτο ἐχαρίσασθε αὐτῷ. φαίνεται γὰρ αὐτὸς τὸ πᾶν συνεσκευάσας. ἔστι οὖν μὴ οὖσα ὄνομα δίκης, ἐν οἷς τις ἐξ ὑπαρχῆς ἐθέλει δικάσασθαι, τὴν ἐνεχθεῖσαν κατ' αὐτὸν πρότερον ψῆφον ἀναιρῶν. ἀλλ' ἵνα μὴ μειδίας.) τὴν ὑπερφανίαν σημαίνει τούτου.

ἀτιμητὸν ἀγωνίσῃ.) ἄλλη ἀπολογία ὑπὲρ τοῦ στράτωνος· ὅτι οὐκ αὐτὸς ἤθελεν τὴν καταδίκην, ἀλλ' ὁ νόμος εἶχεν αὐτὴν. ἀτιμητὸν γὰρ καλοῦσιν, ὃν οὐχ ὁ δικαστὴς τιμᾷ, ἀλλ' ἐγγράφει τοῖς νόμοις· καὶ εἰ μὲν ἡ δίκη κεν.) ἵνα μὴ εἴποι, ὅτι τῆς ὅτι βουλῆς φανερᾶς οὔσης, ἀπαλλάξαν οὐκ ἠβουλήθη. τὴν καταδίκην ἐκτέτικεν) εἰκότως οὐκ ἐδίδου, λέγων, ὅτι συνεχωρήθη αὐτὰ ὑπὸ τοῦ στράτωνος. ὁ ῥήτωρ βούλεται ἠτιμῶσθαι τὴν δεξιτιμίαν, οὐχ ὅτι κακῶς ἔκρινεν, ἀλλ' ὅτι κρινόμενος οὐκ ἀπήντησεν. οὐδὲν οὖν κωλύει κυρίαν εἶ) τὴν δίαιταν, καὶ αὐτὸς ἄτιμος ἔμεινεν. οὐδὲ χαλκοῦν.) ὀβολόν. ἀλλὰ καὶ δίκην ἐξούλης ὑπομένει.) τοῦ μειδίου μηδὲ τὴν καταδίκην κυρίαν λέγοντος, ὁ ῥήτωρ ὑφαρπάζων φησὶν, ἐπὶ βούλεται πρὸς ἐξούλης δικάσασθαι. οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτίμωται καὶ ἀπόλωλεν.) ἐπεὶ δὲ τοῖς ἀπολωλόσιν οὐχ οἷόν τε μετεῖναι τῆς ἐν τῷ βίῳ καλῶν. οἱ δὲ ἄτιμοι τῆς κοινῶν ἀπολαύσεως οὐ μετεῖχον, διὸ καὶ τοῦ εἴπε ἀπόλωλε. τουτέστι, παρέσκε τοῖς ἀπολωλόσιν, ἡ αὐτὴ τοῦ ὀθνεῖς ἀπέθανε. ζηλωτὸν γε μηδὲν ἔχων τῆς ζώντων. κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.) τῆς εἰρημένων ἁπάντων, ὅτι ἤδει τὴν κυρίαν, καὶ ὅτι τὰς πεντήκοντα δραχμὰς ἐδίδου τοῖς ἄρχουσι. καὶ τὴν τῆς δεξιτιμίας ἀναγνῶθι νόμον.) ὅτι μὲν ἄρχει τὴν ἑαυτέρας ὀφείλει ὁ δεξιτιμίας. μὴ φανέντος δὲ τοῦ φονεύσαντος, καταδικάζειν τὸν νόμος βούλεται καταδίκην. τοῖς μὲν οὖν μάρτυρας ἀπαιτεῖ τὴν εἰδέναι τὴν κυρίαν τὴν μειδίαν, καὶ τὴν προσκαλεῖν τοὺς ἄρχοντας λαβεῖν τὰς πεντήκοντα δραχμὰς, καὶ τοὺς ὅρκους αὐτὸν ἀπαιτῆσαι πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὴν τοιούτων. τὸν δὲ νόμον ἀναγνώσκει τὴν δεξιτιμίαν, ἵνα δείξῃ τοῖς δικάζουσιν, ὅτι τὸ ἐκ τῆς νόμων τίμημα κατεδίκασεν ὁ στράτων, καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποίησεν, ἐρήμῳ αὐτὸν κατα-ψηφισάμενος.

A sed res ita se habet: ignominiosorũ alij tertia parte *corporis notabantur, alij duab', alij vniuersis, & nullius rei publicæ erant participes. καθάπαξ igitur, prorsus omnino, sumitur: vt intelligatur diminutio capitis non minima neque media, sed maxima. Ac affectus iniuria ne conqueri quidem.) Inuidiam ei constat, & his verbis quasi tyrannum eum fecit. Neque denique via cãdem ambulare.) Si videris in foro Midiam, fuge. Neque enim à te sine clade vel spectari potest. Est igitur vobis hæc res.) Expolit copiosius: vt exaggerata Midiæ desperatione, commiserationem Stratoni conciliet. Magno nimirum iudicio est damnatus.) Personæ fictio, tanquam Midiæ causam agentis. Sed mille drachmarum duntaxat erat iudicium.) Mentitis, quingentorum, nõ erat mulcta magna. Accidit vt iudicio non soluto.) Obscurum hoc videtur. Est autem huiusmodi: vt ei noceret, ratum diem occuluit, eáque de causa imprudens iudicatum soluere distulit. Cæterum hanc sententiam falsò protulit. ideóque hæc pars nota est à Criticis, & tanquã incorrecta prætermissa. Sed eodem die sensit.) Cum dixisset, se imprudentem esse circumuentum, subiecit refutationem: Eodem die sensit, ratam adesse diẽ. Sed nullum esse iudicium, resortiri.) Si noluisses, inquit, soluere mille drachmas, debuisses me de nullo iudicio accusare: hoc est, rescindere arbitrium, & me autorem negotij accusare. Vocabatur autem iudicũ nullum, id quod erat irritum: quod cum prius ratũ esse videretur, eò tãdẽ recidebat, vt nihil esset: & * hoc condonauit ei, apparet enim eum instruxisse omnia. Est igitur μὴ οὖσα iudicij nomen, quo aliquis denuò vult experiri, & latam prius contra se sententiam tollit.

Sed ne Midias.) Eius superbiam ostendit. Non æstimato certaret.) Alia Stratonis defensio. Eum non ipsum statuisse mulctam, sed eandem lege comprehensa. ἀτίμητον enim vocant, quam non iudex æstimat, sed quæ scripta est in legibus. Quod si fecit iniuriam.) Ne dicat, cum insi diẽ palàm essent, se noluisse obire vadimonium.

B

Mulctam soluit?) * Eam iure non dedit, dicens, condonatam esse à Stratone. Orator autem vult, ignominia notatum esse arbitrum, non quod malè iudicarit, sed quòd reus se non stiterit. Nihil igitur erat & ratum esse arbitrium, & eum dignitatem retinuisse.

C

Neque χαλκοῦν. Obolum.

Sed & vnde vi sustinet accusari.) Cum Midias condemnationem ratam esse neget, orator surripiens, adhuc vult eum actione vnde vi postulari. Is igitur ignominia notatus est, & obiter periit.) Quia qui perierunt, non fruuntur, vt alij, vitæ bonis. Ignominiosi autẽ, rerum communium vsu excludebantur: propterea ἀπόλωλεν inquit. hoc est, nõ est absimilis iis qui perierunt: vel pro, statim periit. Nihil. n. habet in vita expetendum. Voca mihi horum testes.) Eorũque dicta sunt omnium, sciuisse eum statam diẽ: obtulisse eum quinquaginta drachmas nouemuiris. Etiam arbitrorum recita legem.) Manere debere arbitrum vsque ad vesperum. Non sistente autẽ se reo ea punire mulcta, quam lex statuit. Testes igitur citat, tum qui dicant, sciuisse Midiam statum diem tũ orasse nouemuiros, vt quinquaginta drachmas acciperent, & iusiurandum exegisse apud nouemuiros & quæ sunt eius generis alia. Legem autem arbitrorũ legit, vt ostendat iudicibus, Stratonem legitimã indixisse pœnam, & iussu legum damnasse absentem.

Age voca etiam Stratonē.)Humanus est Demosthenes,& calamitosis data occasione patrocinari studet,vt & pro Timarcho multa verba fecit in oratione contra Æschinem,& nunc pro Stratone.Quoniā vterque videbatur,propter ipsum in eas incidisse calamitates.Postquam igitur satis eum defendit,misericordiam etiam ei mouere vult apud iudices: an fortasse iudices si persuasum haberent,nihil eumde liquisse,in præsentia eius miserti,dignitatem ei restituerent.Vnà autem & in Midiam concitat iudices. Quid igitur facit?Introducit tanquam in scena personam hominis calamitosi.Conspectus enim miserorum magis elicit misericordiam,quàm verba oratorum.Commonefecit autem ipso verbo calamitatis.Talia perpessum.)Qualia audiuistis.Antè cōmouit auditorem amplificationibus vt magis afficeretur,tanquam atrocis rei spectator futurus.

Stare enim nimirum ei licebit.)Obiectionem soluit.Iubet igitur Stratonem adesse in iudicio,& nō vsurpare quæ vetant leges.Ait ergo,taceat propter legem:sed astare tamen ei fas erit. Neque enim hoc etiam ei Midias eripiet.Vult igitur hominem tanquam mutam personam in scena,faciem duntaxat calamitatis ostendere.Id quod haud dubiè multum profuturum est.Quis enim cognatus,si cognatum viderit,eius non miserebitur?Quis ciuis,ciuis?Quis senex,senis?quis municeps,eius qui iisdem cōcionib. interfuit? Hic locus etiam iugulatus est.Ignominiosis enim nec ingredi prętorium licuit.

Pauper fortassis est.)Histrionis vsum expleuit, mutam personam imitando. Talem autem eius fortunam declarauit,cuius nec iudices sunt expertes.Cōstat enim fore, vt pauperi pauperes misericordiam tribuant.

Non tamen improbus.)Calamitati coniungit defensionem.Nam si,cum vir bonus esset,malè tractatus est,misericordia & venia dignus est.Cum sit ciuis.(Nā Midias est supposititi' & Barbarus.Allicit ciues ad miserendum ciuis.Perfunctus omnibus expeditionibus.)Prouidè:conueniens pauperib. munus obiit.Munus autem pauperis est tributū,quod corpore penditur.Omnes pro ætate expeditiones.) Cū * senex sit,idem passus est quod improbi,idque ea ætate,qua etiā verè sontibus parcere solemus.Deinde ob expeditiones etiam laudauit Stratonem, eò quòd paulo pòst & timiditatem & desertionem Midię derisurus est.Cum nihil atrox perpetrarit. In vniuersali confutatione,etiam præsens negocium ostendit:eum ne in arbitrando quidem quicquam deliquisse.Stat nunc tacitus.)Hoc calamitosis ad commiserationem prodest.Et neque, iuréne an iniuria sibi acciderint.)Videtur ambiguè dixisse, eo quòd condemnatus est.Reuera autem innuit, si ei causā dicere liceret,ostensurum,se per iniuriam condemnatum.Atque per hoc nullam Stratonis defensionē fecit reliquam.sed multò plus excogitauit,quā Stratō potuisset,si ei causam orare liceret. Tamen, quia scit nefas ei esse liberè loqui,summam fingit causæ eius esse æquitatem.

Et hæc ei acciderunt à Midia.)A quo? à supposititio,à desertore.

Et Midiæ opibus.) Inuidiam ei conflat, opum facienda mentione. Plebeij enim ob paupertatem, oderunt tales.

Et quia multorum vnus.) Concitat iudices in Midiam, & terrorem eis iniicit. Nam si Stratō propter paupertatem in ordinem coactus est, vósque pauperes estis:in vos etiam faciet impetum.

A κάλει δὴ καὶ τὸν στράτωνα.)φιλάνθρωπος ὁ δημοσθένης,καὶ τοῖς ἀτυχοῦσιν ἐπειδὰν οὗτος καιρὸν,πειρᾶται βοηθεῖν. ὡς καὶ ὑπὲρ τιμάρχου πολλοὺς ἐποιήσατο λόγους, ἐν τοῖς κατ' αἰσχίνου.καὶ νῦν ὑπὲρ στράτωνος.ἐπειδὴ καὶ δοκοῦσιν ἀμφότεροι δι' αὐτὸ,ταύταις περιπεπτωκέναι τὴν συμφοραῖς. ὅτε ἐν ἱκανῶς ἀπελογήσατο,βούλεται καὶ οἶκτον αὐτῷ κινῆσαι παρὰ τοῖς δικασταῖς.ἴσως γὰρ οἱ δικασταὶ καὶ ὅτι μὴ ἀδικεῖ πειθόντες.καὶ πρὸς τὸ πάθος ἐλεήσαντες,ἂν δώσουσιν αὐτῷ τὴν ὑπεύθυνον.ἐν ταυτῷ δὲ κίνησιν καὶ ὀργὴν καὶ τὴν μειδίαν ποιεῖ.τί οὖν ἐποίησε;βούλεται εἰσαγαγὼν ὡς ὑπὸ σκηνῆς τὸ πρόσωπον τοῦ παθόντος. αἱ γὰρ ὄψεις τῶν δυστυχῶν ἔλεον ἐκκαλοῦνται μᾶλλον ἢ οἱ τῶν ῥητόρων λόγοι.ὑπέμνησε δὲ καὶ τὸ ὀνόμαστος,τὴν συμφοράν. τὸν τὰ τοιαῦτα πεπονθότα.) οἷα ἠκούσατε. προσκατέθηκε δὲ ταῖς αὐξήσεσι τὴν ἀκροατήν.ἵνα μᾶλλον γένηται πρὸς τὴν μειδίαν πάθους φάσμαστος μέλλων γίγνεσθαι στατής. ἑστάναι γὰρ ἐξέσται δήπουθεν αὐτῷ.)καὶ τὴν ἵππον ἔλυσε.κελεύει οὖν τὸν στράτωνα εἰς δικαστήριον παρεῖναι,καὶ μετέχειν ὧν οἱ νόμοι κεκωλύκασι. φησὶν οὖν,σιγάτω μὲν κατὰ τὸν νόμον. τὴν στάσεως δὲ αὐτῷ μετέχειν ἔξεστιν.οὐ γὰρ δὴ καὶ τούτου μειδίας αὐτὸν ἐφαιρήσεται οὐκ ὢν ὥσπερ ἄφωνον πρόσωπον ὑπὸ σκηνῆς βούλεται τὸ χῆμα τὸν ἄθροφον μόνον δεικνύναι τὴν πάθους.δῆλον γὰρ ὅτι ὠφελεῖν θήσεται τὰ μέγιστα.τίς μὲν γὰρ συγγνώμης θεασάμενος,οὐκ ἐλεήσει τὴν συγγνώμης;τίς δὲ πολίτης,τὸν πολίτην; τίς δὲ πρεσβύτης,τὸν πρεσβύτην; τίς δὲ δημότης ,τὸν συνεκκλησιάσαντα;ὠφέλεια δὲ καὶ ταῦθα. οὐδὲ ἐπιβλῶσαι γὰρ τοῖς τοιούτοις ἐφεῖται.

πένης μὲν ἴσως ὤν.) ὑποκειτὰ χρείαν ἔχων ἄφωνον πρόσωπον μιμούμενος. τοιαύτην δὲ τύχην αὐτὸ κατηγόρησεν,ἣς καὶ οἱ δικασταὶ κοινωνοῦσι.δῆλον γὰρ ὅτι οἱ πένητες, τὸν πένητα ἐλεήσουσιν. καὶ πονηρὸς δέ γε.)Συμμίγνυσι τὰ πάθη τῶν ἀπολογίαν.εἰ γὰρ χρηστὸς ὢν δεινὰ πέπονθεν, οὔκ που καὶ συγγνώμης ἄξιος.πολίτης ὤν.) ἐπειδὴ μειδίας ὑποβολιμαῖος καὶ βάρβαρος,τοὺς πολίτας ἐκκαλεῖται τὸν πολίτην ἐλεεῖν. ἐστρατευμένος ἁπάσας.)οὐκοῦν τὴν ὑπεβάλλουσαν πένησι λειτουργίαν ἐπλήρωσε. λειτουργία δὲ πένητος,ἡ δι' ἑαυτὸ τὸ σώματος εἰσφορά. ἁπάσας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας.)πρεσβύτης ὢν καὶ οὐ πονηρὸς τοῖς πονηροῖς ταυτὰ πέπονθε,καὶ ὡδὶ τοιαύτην ἡλικίαν ἐν ᾗ καὶ τοὺς ὄντως ἀδικουῦτας,αἰδεῖσθαι πεφύκαμεν. εἶτα καὶ εἰς τὰς στρατείας ἐπῄνεσε τὸν στράτωνα,διὸ μέλλει μετ' ὀλίγον, καὶ εἰς δειλίαν καὶ εἰς ἀστρατείαν σκώπτειν μειδίαν.

καὶ δεινὸν οὐδὲν εἰργασμένος.)ἐν τῇ καθόλου αἱρέσει,καὶ τὸ παρὸν ἔδειξεν,ὅτι οὐδὲ περὶ τὴν δίαιταν ἀδὲν δεινὸν ἐποίησεν. ἔστηκε νυνὶ σιωπῇ.) τοῦτο τοῖς δυστυχοῦσιν εἰς ἔλεον. καὶ ἀδὶ εἰ δίκαια,ἢ ἄδικα πέπονθε.)δοκεῖ μὲν ἀμφιβόλως εἰρηκέναι διὸ κατέγνωται.τὸ γὰρ ἀληθὲς,αἰνίττεται,ὡς εἴπερ ἐξῆν αὐτῷ ἀπολογήσασθαι, ἔδειξεν αὐ ἑαυτὸν ἀδίκως κατεγνωσμένον.Ϛ δὲ τοῦτο, οὐδεμίαν μὲν ἀπολογίαν ἀπολέλοιπεν ὑπὲρ τοῦ στράτωνος,καὶ πολλῷ πλέον ἐξ ὧν εἶπεν,ἢ στράτων αὐ ἠδικήθη,δοθείσης ἀδείας αὐτῷ τοῦ λέγειν.ὅμως γὰρ ἐπειδήπερ οἶδεν,ὅτι ἀδυνάτον ἐστιν αὐτῷ φθέγξασθαι· παρρεῖ,καὶ τὰς ὑπερβολὰς τῶν δικαίων αὐτῷ δίδωσι. καὶ ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ μειδίου.) πένης τοῦ ὑποβολιμαίου,τοῦ ἀστρατεύτου. καὶ τοῦ μειδίου πλούτου.) φθόνον αὐτῷ συναγαγὼν διὰ τὴν ὑπομνήσεως τοῦ πλούτου. μισοῦσι γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ δημόται διὰ τὴν πενίαν. καὶ τὸ τῶν πολλῶν εἷς εἶ.) συγκρούει πρὸς τοὺς δικαστὰς τὸν μειδίαν καὶ εἰς φόβον αὐτοὺς καθίστησιν.εἰ γὰρ στράτων διὰ τὴν πενίαν ἠτιμώθη,καὶ ὑμεῖς πένητες· καὶ εἰς ὑμᾶς ὁρμήσει.

καὶ

καὶ ταῦτα πέπονθε, διὰ τὸ εἶναι τῶν πολλῶν εἷς. ἐλθόντες δὲ καὶ ὑμᾶς τὸ δεινὸν δι' ὧν τύραννον εἶναι αἰνίττεται τὴν μειδίαν.

καὶ εἰ μὲν παραβαὶς τοῖς νόμοις.) μισθὸν δικαιοσύνης, ἀτιμίαν ἐκομίσατο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι παραβαίνοντες τοῖς νόμοις, κολάζονται. Στράτων δὲ πειθεὶς τοῖς νόμοις, ἠτιμώθη, καὶ τηλικαύτῃ συμφορᾷ περιέπεσεν ἐπὶ τούτῳ. μειδίας οὗτός ἐστιν ὁ ἀτιμώσας. οὐκοῦν ἐὰν εἰς τὴν ἀρχαίαν τύχην αὐτὸν ἐπαγάγητε· οὐ τὴν ψῆφον τῆς βουλῆς ἀκυροῦτε· ἀλλ' ἑνὸς ἀνδρὸς μειδίου τὴν βουλὴν ἀνατρέψετε.

εἶθ' ἡμεῖς τὸν οὕτως ὠμὸν.) ἱκανὸν ἔλεον συναθροίσας τῷ Στράτωνι· βούλεται καὶ τὴν μειδίου ἔλεον ἐκβαλεῖν. αἰτιῶνται δέ τινες τὴν ῥήτορα, ὅτι δεύτερον ἐχρήσατο τῇ τοῦ ἐλέου ἐκβολῇ. κέχρηται γὰρ αὐτῇ καὶ πρὸς τοῖς ὀλιγόροις, ἐν οἷς σύγκρισιν ἔχει τοῦ μειδίου πρὸς αὐτὸν δημοσθένη. τὰ γὰρ ἐκείνου παιδία, τῇ ἑαυτοῦ ἀπαιδίᾳ ἀντιτίθησι· καὶ τὰ ἐκείνου δάκρυα οἷς αὐτὸς πέπονθε. νυνὶ δὲ οὐ πρὸς ἑαυτὸν ποιεῖται τὴν σύγκρισιν, ἀλλὰ πρὸς Στράτωνα, καὶ τὰ ἐκείνου παιδία. οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ δεύτερον χρῆσθαι τῇ τοῦ ἐλέου ἐκβολῇ, ἐπειδὴ μέλλῃ τις ὅτι διαφέρον αὐτῇ προσώπῳ κεχρῆσθαι. ὧν αὐτὸς ἠδικῆσθαί φησι μόνον.) δοκεῖ μὲν καταδεδικάσθαι χιλίων δραχμῶν τῷ δὲ μηδὲν ἐκτίσαι, φαίνεται μηδὲν ἠδικηκέναι. καὶ μήτε ἑορτῆς.) ἐν τῷ καθόλου ἐκφέρων, παραλαμβάνει καὶ τὸ καθ' αὑτόν. τὸ γὰρ χρημάτων πολλῶν.) πάλιν ἐνταῦθα τὸν τύραννον ὑποβάλλει. τίνα γὰρ μᾶλλον εἰκὸς ὑποπτεύειν τύραννον, ἢ τὸν ἔχοντα μὲν χρήματα πολλὰ, θρασὺν δὲ ὄντα καὶ βδελυρόν; ἐλεῆσαι νὴ Δία.) δοκεῖ νῦν ὥσπερ αὐδεικῶς ὑπὲρ τοῦ Στράτωνος αὐτὸν ἐξετάζειν τὸν ἔλεον. ὁρῶν τὰ τοῦδε οὐκ ἐλεηθέντα.) φανερόν ἐστιν, ὅτι οὐ πρὸς ἑαυτὸν νυνὶ τὴν τοῦ ἐλέου ποιεῖται ἐκβολὴν, ἀλλὰ πρὸς Στράτωνα καὶ τὰ τούτου παιδία. χωρὶς τῶν ἄλλων κακῶν) ὁ νοῦς ἐστιν· ἡ συμφορὰ τοῦ Στράτωνος. τουτέστιν, ἡ ἀτιμία. χωρὶς τῶν ἄλλων κακῶν, λέγει τὴν πενίας, ὑπηκοουρίας οὐκ ὑπιδέχεται· οὐ γάρ ἐστιν ὀφειλήματος ἄτιμος, ἵνα δανείσῃ δραχμὴν, ἢ μισθώσαντες αὐτοὺς, καταθῶσι τὸ χρέος. καὶ ποιήσωσιν ὑπήκοον. οὐ γάρ ἐστιν ὄφλημα.) εἰ μὴ ὀφλῶ χρήματα κατατεθέντα ἀπαλλάξαι τὴν ἀτιμίας τὸν ἀνθρωπον, καὶ αὐ ὤκνησε καταβαλεῖν. μετήνεγκε δὲ τὸν λόγον ὑπὲρ τοῦς παῖδας τοῦ Στράτωνος, ἵνα μᾶλλον ἐλεεινότερον φανῇ. ὅπερ καὶ τοιοῦτος παῖδες ὄντες, οὐκ ἐφείσαντο καταβαλεῖν. οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐχ οἷόν τε χρήματα δόντα ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ἀρχαίαν τύχην τὸν ἄνθρωπον· ὑμέτερον λοιπὸν ἐλεήσαντας ἀφεῖναι. καὶ δὴ ἃ ταῦτα ποιεῖ χρήματα ἀφαιρεθῶσι.) τὸ μὲν ῥητὸν ἀσαφές ἐστι καὶ τοιοῦτον. ἐὰν μειδίαν ἀπολύσητε, τοιαῦτα πράξαντα· τίς ποτε ἄλλος ἀφαιρεθήσεται χρημάτων ὑφ' ὑμῶν, δι' ἃ πλημμελεῖ; πάντες γὰρ οἱ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν ἐπαιρόμενοι, πλημμελοῦσιν. εἰ δὲ μειδίαν τὸν ὑπερβαλλόμενον πάντας οὐκ ἀφαιρήσεσθε τῶν χρημάτων· τίνος ἄλλου ἀδικοῦντος ἀφαιρήσεσθε χρήματα, δι' ἃ καὶ θρασύνεται, οὐδεὶς γάρ ἐστι δίκαιος.) καθόλου τὴν συγγνώμην εἰσενεγκὼν, δείκνυσιν ὅτι οὐ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς μειδίαν κωλύει τὸν ἔλεον, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τὸ δίκαιον. ἐγὼ γὰρ οἶμαι πάντας ἀνθρώπους.) οὗτοί εἰσιν οἱ ὀλίγοροι τὴν κρίσιν τὸν Στράτωνα διηγήματος. ἐν οἷς ἐκβάλλει τὸν ἔλεον τοῦ μειδίου. τηλικούτου γὰρ ὄντος τοῦ διηγήματος, εὗρε καιρὸν καὶ τῇ τοῦ ἐλέου ἐκβολῇ χρήσασθαι, καθόλου γὰρ ἐν παντὶ παθητικῷ ζητήματι, καὶ μάλιστα ἐὰν * ἴσον ᾖ τὸ κρινόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον τὸ φεύγον, χρηστέον τῇ τοῦ ἐλέου ἐκβολῇ. οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἰ τοῖς αὐτοῖς ῥήμασι τὸν ἐν τῇ ἄλλῃ τοῦ ἐλέου ἐκβολῇ ἐχρήσατο.

A & quia hæc ei acciderunt, propterea quòd plebeius est: hæc mala etiam ad vos deuenient. sic affectare tyrannidem ostendit Midiam.

Qui si neglectis legibus.) Iustitiæ præmium, dignitatis iacturam tulit. Ac alij quidem si leges violarint dant pœnas: At Strato quòd legibus paruit, est ignominia notatus, & tãta ab isto calamitate affectus. Cum autem Midias sit, qui eum notarit ignominia: vos eo in veterem fortunam restituto, non suffragiũ senatus reddetis irritum, sed vnius hominis Midiæ consilium euertetis.

Et vos hominem ita crudelem.) Cum satis misericordiæ Stratoni collegerit, vult & Midiæ commiserationem profligare. Culpãt autem oratorem, quòd secundo misericordiam remoueat: cum idem etiam prope perorationem fecerit. Verùm ibi comparatur Midias cum ipso Demosthene. Illius enim liberos cum orbitate sua confert, & illius lacrymas cum sibi factis iniuriis. Nunc verò non secum eum comparat, sed cum Stratone & eius liberis. Nihil igitur vetat iteratò vti reiectione misericordiæ: si quis eam in diuersis personis adhibeat.

B Quas sibi factas esse tantùm dicit iniurias.) Videtur enim mulctatus esse mille drachmis: quia verò nihil soluit, nulla ei facta videtur iniuria.

Ac neque festi.) Vniuersali sententia suam quoq; causam complectitur.

Magnam enim pecuniam.) Rursus hic tyrannum depingit. Quem enim probabilius est fore tyrannum, quàm pecuniosum, & confidentem & improbum?

Vt eius vos misereſcat scilicet?) Nunc commiserationem Stratoni per contentionem acrem comparat.

Cum videat huius liberis nihil tributum misericordiæ.) Apertũ est eum nũc repudiare misericordiam; non sui respectu, sed Stratonis & liberorum eius.

Præter cætera mala.) Hic sẽsus est: Calamitati Stratonis, hoc est, ignominiæ, præter cætera mala (dicit autem paupertatem) mederi nemo potest. Neque enim ob mulctam non solutam est ignominiosus, vt mutuati pecuniam, aut opera sua locata, æs alienum soluant, & dignitatem ei restituant liberi.

C Neque enim mulcta est.) Si pecunia numerata posset ignominia liberari, numerare non grauaretur. Trãstulit autem orationem ad liberos Stratonis, quò miserabilior videretur: eos, tametsi pauperis hominis liberos, non recusaturos fuisse numerare. Proinde, quia non licebat data pecunia, priori fortunæ hominem reddere: vestrûm iam est, ex misericordia eundem in integrum restituere.

Et ob quã illa facit, pecuniã eripi.) Verba obscura sunt, sed sensus est huiusmodi: Si Midiam, his factis, absoluetis: cui vnquã pecunia eripietur à vobis ob delict.? Omnes enim diuites opibus inflati delinquẽt. Nam si Midiam, qui superat omnes, non mulctabitis pecunia: quem alium ob suam confidentiam pecunia mulctabitis? Nemini enim æquum est.) Veniæ in genere facta mentione, ostendit se non ex odio Midiæ, tollere misericordiam: sed propter ipsam æquitatem.

Ego enim arbitror mortales omnes.) Hęc peroratio est Stratonianæ narrationis, in qua repudiat veniam quæ Midię tribui posset. Nam cum narratio tã prolixa esset, occasionem reperit vtendæ etiam misericordiæ reiectionis. Generaliter enim, in omni quæstione vehementi, ac potissimùm, * si controuersia & rea persona sint pares, vtendum est veniæ reiectione. Non est autem mirãdum, eum iisdẽ verbis etiam in reliqua veniæ reiectione esse vsum.

Vsitatum enim hoc est veteribus: atque ipse idē fecit & in Philippicis, & in Timocratea oratione: nec minus Isocrates tum in Panathenaico, tum in oratione de Permutatione. Velit ego: quis ille? moderatus)Formam vitę modestæ & rectissimè semetipsū proponit, Midiam contrariæ.

Arbitror igitur Athenienses.) Transiturus ad alias partes digressionis, exordio de more est vsus, quod exaggerationem continet tum eorum quæ modò dicta sunt, tum eorum quæ dicenda restant. Nam & ob ea quæ præcesserunt, maxima dignus est iracundia, & quæ dicentur, dictis grauiora sunt: quod genus est desertio ordinis, & cædis accusatio. Hæc autem acta sunt post contumeliam factam Bacchanalibus. Cōiūxit igitur cum egressione ea quæ quindecim totis annis distant: Nam Stratonium negocium puero ad huc oratore accidit: illa autem in scito commissa, cū esset annorum duorum & triginta. Dedit autem nobis hic generale præceptum: Coniungenda esse ea quæ eiusdem sint generis, quamuis disiuncta tēporibus. Nam cum neque hæc, neque illa ad causam pertineant, & omnia in egressione sita sint: omnia in vnum locum contraxit & collocauit.

Tam effusus iste fuit.) Ad modū artificiosè & violenter hoc fit, cum crimina defendendo in accusationem vertuntur. Eit autem crimen quod ei incommodat, fama cædis. Putabatur enim Aristarchus impulsu Demosthenis occidisse Nicodemum, qui esset Eubuli admodum studiosus. Consentaneum autē erat dedisse operam oratorem, vt inimicorum adiutores pauciores faceret. Veritus igitur famam, neq; apertè se defendit, cum nemo accusaret (quod esset ineptū) neque etiam omnino præteriit. Neque enim ciuilis est hominis, negligere infamiam. Quid igitur fecit? Reperit hanc occasionem, in qua & præ se fert, se accusationis eluere famam, & culpam in Midiam trāsfert. Probabile enim est hominem multis in reb. insidiantem & veterem inimicum, etiam talem famā spargere de inimico. Iam igitur in defendendo accusat. Hoc enim proprium est Demosthenici artificij, tum defensiones in accusationes conuertere, tum accusando nihilominus defendere.

Desertionis crimē.) Pretextu cędis vtitur negociis, Euctemonis, ne videatur de industria illuc vadere, & rem cōfessam sumit, vt & in cōtrouersis fidem inueniat. Quapropter etiam prætermissionis eam specie adiuxit. Ac Demosthenē quidem desertorum ordinum ab Euctemone fuisse accusatū perspicuum est: sed tamen fide dignum est id dicere de inimico.

Et qui id faceret, cōduxit.) Id efficere studet, vt Midias solitus fuisse videatur corrumpere homines: vt, quoniam dictatus est, eum pecuniā defuncti cognatis obtulisse, nemo nō credat, qui iā sciat talē esse Midiam. & ipse hoc dixit, cum quinquaginta drachmas nouemuiris obtulisse. Et nimis expeditum, hominē pluma leuiorem.) Obiectionem soluit, qua causa impulsus Euctemon, falsam accusationē instituisset: cū nemo ignoret, victis propositam esse ignominiam, nisi nimis esset facilis. & puluis ea de causa nominatus est, veluti facile parens. Sic enim puluis à vento facilè iactatur. Neque enim de eo quærebatur.) Non ausus est nimirum accedere ad nouemuiros, & se inquisitioni offerre, suopte iudicio condemnatus. Quammobrem rectè apposuit, calumniator. Legēdū est vna voce ἀνεκείνετο, ἀνάκρισις enim huiusmodi res est, cum quis accusationem affert, interrogatur ante prętorium à nouemuiris, sit ne actionē persecutus?

A συνήθες δὲ τοῦτο ποιεῖν τοῖς παλαιοῖς. καὶ αὐτὸς δὴ πεποίηκεν αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς φιλιππικοῖς, καὶ ἐν τῷ κατὰ τιμοκρατείας. καὶ ἰσοκράτης ὁμοίως ἔνεστι τῷ παναθηναϊκῷ, καὶ ἐν τῷ περὶ ἀντιδόσεως. οἷον ἐγώ τίς οὗτος; μέχρι) χαρακτῆρα βίου σώφρονος καὶ ὀρθότατον ἑαυτὸν ὑποτιθεμένου. μειδίαν δὲ τοιοῦτον. νῆ τὴν ἡμᾶς μὴ τύπτω, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) μέλλων ἐφ' ἕτερα μέρη καταβαίνειν τῆς παρεκβάσεως, προοιμίῳ κέχρηται συνήθους. ὃ τὴν αὔξησιν ἔχει τῶν τε ἤδη λεχθέντων, καὶ τῶν ῥηθησομένων. καὶ γὰρ ὅσα τοῖς φθάσασιν ἄξιος μεγίστης ὀργῆς, καὶ τὰ μέλλοντα λέγεσθαι χαλεπώτερα τῶν λεχθέντων. ἔστι δὲ ταῦτα, τό τε λειποτάξιον καὶ τὴν ἐφ' αἵματι γραφή. πέπρακται δὲ ταῦτα μετὰ τὴν ὕβριν τὴν εἰς τοὺς διονυσίους. οὐκοῦν συνῆψε τῇ παρεκβάσει, τὰ πεντεκαίδεκα ὅλοις ἔτεσι ἀπεστῶτα. τὰ μὲν γὰρ καὶ γράφοντα παῖδος ὄντος τοῦ ῥήτορος πέπρακται· τὰ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν, δύο καὶ ἑξήκοντα ὄντος ἔτους, δέδωκε δὲ ἡμῖν καὶ τοιοῦτος καθολικὸν θεώρημα, συναπτεῖν τὰ ὁμοιοῤῥοῦντα, κἂν τοῖς χρόνοις διέχῃ. ὄντων γὰρ ἀξιαγωνίων καὶ τινῶν κἀκείνων, καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ παραβάσει κειμένων πάντα συνάγων, εἰς ἓν χωρίον ἔταξε. τοσαύτην ἀτυφίαν ἐνδεῖξαι πεποίηκε.) σφόδρα τεχνικῶς καὶ βιαίως, τὸ ἐπὶ ἐγκλήμασιν ἀπολογούμενον, ὡς εἰς ἔπειν ταῦτα εἰς κατηγορίαν. ἔστι δὲ τὸ ἔγκλημα τὸ λυπεῖν αὐτὸν, οἱ φήμην τοῦ φόνου δοκεῖ δὲ ἀριστάρχος παρὰ τὸν δημοσθένους ἀπαπειθεῖς, αἰτιᾶσθαι τὸν νικόδημον. λῦν δὲ δοκεῖ τῷ ὡς τὸν δύβυλον ἐπιτιθεμένου. εἰκὸς δὲ λῦν τοῖς συναγωνιζομένοις τοῖς ἐχθροῖς, ὡς ἐκόπτειν τὸν ῥήτορα. δεδοικὼς οὖν τὸν φήμην, οὔτε φανερὸς ἀπολογήσατο μηδενὸς κατηγορεῖν τοῦ, δυνάστης δὲ, ὅτε μὲν εἴασεν ἁπλῶς. οὐ γὰρ ἀνδρὸς πολιτικοῦ ὡς ὁρᾶν ἑαυτὸν ἀδοξοῦντα. τί οὖν πεποίηκε; οὐρὲ τὴν παρεῖσα καιρὸν, ἐν ᾧ χρηματίζεται καὶ τῆς κατηγορίας ἀποφεύγειν τὸν φήμην. καὶ ἀνάπιθηνον τῷ μειδίᾳ τὸν αἰτίαν. εἰκὸς δὲ τὸν ἐν πολλοῖς ἐπιβουλεύοντα καὶ παλαιὸν ὄντα δυσμενῆ, καὶ τοιαῦτας ἤδη φήμας κατὰ τὸ ἐχθροῦ καταστολάζειν. λοιπὸν οὖν τὸν ἀπολογείσθαι κατηγορεῖ. τοῦτο δὲ ἴδιον τῆς δημοσθένους δεινότητος, καὶ τὰς ἀπολογίας εἰς κατηγορίας ὡδεῖξ ἔπειν, καὶ αὖθις κατηγορεῖν ὡς μηδὲν ἧττον ἀπολογεῖσθαι. ὅπ μὲν δὴ λειποτάξιον γραφῶ.) προκαλύμματι κέχρηται τὸ φόνου τοῖς καθ' ὑπτιμονα πράγμασιν, ἵνα μὴ δόξῃ ἑαυτοῦ δαπανῶν πρὸς ἐκεῖνο χωρεῖν. καὶ εἴληφε πρᾶγμα ὁμολογούμενον, ἵνα καὶ ὅπτι τῷ ἀμφισβητουμένων ἀξιόπιστος δόξῃ διὸ καὶ ἐν προδαλείψεως εἶδει τὸ εἰσαγωγὴν πεποίηται. ὅτι μὴ οὖν ὑπτιμῶν ἐγράψατο δημοσθένη λειποτάξιον, τὸ δὲ δῆλον. ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀξιόπιστον τὸ τοιοῦτο λέγειν ὡς ἐχθρόν.

καὶ τὸν τοῦτο ποιήσαντα ἐμισθώσατο.) συνήθειαν κατασκευάζει τῷ μειδίᾳ διαφθείρειν, ἵν' ἐπειδὴ μέλλῃ λέγειν ὅπ χρήματα ἐδίδου τοῖς τοῦ τελευτήσαντος οἰκείοις, μηδεὶς ἀπιστήσῃ, προειδὼς ὅτι τοιοῦτος ὁ μειδίας, καὶ αὐτὸς τοῦτο εἶπεν, ὅτι καὶ τοῖς ἄρχουσι πεντήκοντα ἐδίδου.

Φλίαν δύχερῆ τὸν κοπιαρτόν.) ἱππόπιπον ἔλυσεν, ὅτι πότ' ἂν εἵλετο ὑπτιμῶν ψευδῆ γραφὴν εἰσπεσεῖν, προδήλου πᾶσιν ὄντος, ὅτι τοῖς ἠτιμωμένοις ἄπιμια προσίεται. εἰ μὴ λῦν λίαν δύχερής. καὶ ὁ κοπιαρτὸς διὰ τοῦτο κέκληται. οἷον νεῦ ῥαδίως πειθόμενος. οὕτω γὰρ ἡ κόνις, δυκόλως ὑπὸ τῶν ἀνέμου ῥιπίζεται. καὶ γὰρ οὐτ' ἀνεκείνετο.) οὐκ ἐτόλμησε προσελθὼν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἀνακριθῆναι δηλονότι, κατεγνωκὼς ἑαυτοῦ. διὸ καὶ εἰκότως προσέθηκεν ὁ συκοφάντης. ὑφ' ἓν ἀναγνωσθέν, ἀνεκείνετο. ἔστι δὲ ἀνάκρισις τὸ τοιοῦτον, ὅτε τις ἀποθῆται γραφὴν, ἀνακείνεται πρὸ τοῦ δικαστηρίου πρὸς τοῖς ἄρχουσιν, εἰ ἐπίζεισιν; εἰ μὴ-

εἰ μάρτυρας ἔχοι, εἰ χρήζοι τοῦ παρεῖναί τινας; ἵνα πάντων ὑφεστηκότων, εἰσέλθοι εἰς τὸ δικαστήριον. ὁ δὲ μὴ ἀπαντῶν τοῦτο τοῖς ἀφίκοιτο, ἐγίγνετο ἄτιμος. πλοῦν ἵν' ἐκκέοιτο.) προτεθείη καὶ πᾶσι βλέποιτο.

ὅτι μισθίου μισθωσάμενος.) ἵνα μὲν πολλοῦ δυχέρειαν καὶ ἀνοίαν δείξῃ τοῦ δυκτήμονος, φησὶν ὅτι ἡδέως ἂν ἦν προσεγράψεν τῇ γραφῇ ὅτι μισθίας ἐμισθώσατο. ἵνα δὲ φύγῃ τὸ ἀπίθανον τοῦ νομίμου, προσέθηκεν εἰπών, εἴπως ἐξῆν. προδήλον γὰρ ὅτι, οὐδὲ ὁ πάντων δυνατώτατος τοῦτ' ἂν ἐποίησεν. ἐφ' ᾗ γὰρ ἐκαίνιος.) ἐφ' ᾗ δίκῃ καὶ τοι εἰ μήτε ἐκείθη, μήτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον, φαίνεται μὴ ἀψάμενος τοῦ πράγματος. οὐκοῦν οὐκ ἠτιμοῦτο, μηδὲ τοῦ ἀρχῆν εἰσελθόν. ὁ δὲ σοφιστικῶς συνήγαγον, ὁ μὴ ἐλέγξας ἐν δικαστηρίοις ἀτιμοῦται. οὗτος δὲ μὴ ἐπεξελθών, ἑαυτὸν κατέγνω κυριώτερα δὲ ἄν τις αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ βεβαιοῖ, τῆς ἔξωθεν ἢ παρ' ἄλλων καταγνώσεται. αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν ἠτίμωκε. καὶ τοῦτο λέγει, οὐχ ὅτι τῆς παρρησίας καὶ τῆς κοινῶν ἀπεστέρητο δυκτήμονος, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῦ ἐκείνου φόβου περὶ αὐτοῦ, πάντων ἐστέρηται. κατέγνω γὰρ ἀτιμίαν ἑαυτῷ μὴ ἐπεξελθών. καὶ ἔστι τοῦτο παραπλήσιον τῷ προοιμίῳ τῷ κατ' ἀνδροτίωνος. ὅπερ δυκτήμων, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι πεπονθὼς κακῶς ὑπὸ ἀνδροτίωνος. καὶ ἐνταῦθα φαίνεται μᾶλλον παθὼν ὁ ἀνδροτίων, ἢ ποιήσας. εἰ γὰρ κατηγορήσας τοῦ ψηφίσματος τοῦ δυκτήμονος ἠτιμώθη· πρόδηλον ὅτι κατέβαλε τὰς χιλίας. ἀλλ' ὅμως φησὶν, ὅπερ δυκτήμων ἔπαθε κακῶς, τοῦ προαίρεσιν λέγων τοῦ ἀνδροτίωνος· ὅτι ὅσον ἐπ' ἐκείνῳ, κακῶς ἐποίησεν. εἴπερ ἐνίκησε τοῦ γραφοῦ.

οὐδεμιᾶς ἔγωγέ τι προσδέομαι δίκης.) ὥσπερ αὐτοπάτην ἔλυσε. τί οὖν οὐ κατηγορεῖς τοῦ δυκτήμονος εἴπερ ψευδὴς ἐγράφετο; ὁ δὲ φησὶν, ὅτι οὐ δέομαι γὰρ ἔτι δίκης, ἀτιμωθεὶς ὑπ' ἐκείνου· καὶ ἄτιμον καλεῖ τὸν μὴ ἄτιμον, πρὸς τοῦ νόμου ἀποροῦντος δυκτήμονος.

ἀλλ' ἱκανῶν ἔχω.) μὴ λαβὼν, εἰληφέναι φησίν. ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς πρὸς τιμωρίαν, δυκτήμων ἑαυτοῦ κατηγορῶν. ἀλλ' ἐγὼ δέομαι ὦ ἄνδρες.) τοῦ τοῦ ἐφ' οὗ παρεῖχεν ἐκ πολλοῦ τοῦ πρόσθεν, καὶ διὰ τοῖς προκαλύμμασιν ἐχρήσατο. ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐρρωμένως αὐτὸ πεποίηται τοῦ εἰσαγωγοῦ. δεινὸν καὶ οὐκ ἀδίκημα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀσέβημα. καὶ ἀσέβειαν ὀνειδίζει τοῦ μισθίου τοῦ κατασκευάσαντος τοῦ φήμου. οὐκοῦν εἰ ἀσεβὴς ὁ τοῦ τοιούτου ψευδόμενος, πολλῷ μᾶλλον ὁ κοινωνήσας. πῶς οὖν ὁ ἀσέβειαν ἑτέροις ἐγκαλῶν, αὐτὸς ἀνεδέξατο τὸ ἔγκλημα;

τοῦ γὰρ ἀθλίου καὶ ταλαιπώρου.) εἰσβάλλει λοιπὸν εἰς τὰ κῆρ τὸν ἀείσαρχον, τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ καὶ μαθητήν. οὗ ἕνεκα τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον. νικόδημός τις ὁ τοῦ δήμου ἀφιδναῖος ἐκκόπεις τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὗ τεθνεῶτος βουλευτοῦ πολιτευομένου ὢν εἰς τὰ μάλιστα φίλος, ἐπεὶ οὖν ἐπολέμει τοῦ ῥήτορος καὶ δεῖν ἐκείνῳ τὴν πολιτείας, ὑπωπτεύθη, ὡς πείσας νέον ὄντα τὸν ἀείσαρχον ἐπιθέσθαι τοῦ νικοδήμου καὶ διαφθεῖραι. φοβηθεὶς μὲν δὴ τοῦ ὑπόνοιαν ὁ ἀείσαρχος, ἔφυγε. διεβάλλετο ὁ ῥήτωρ, ὑπὲρ τε ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ ἀείσαρχου. καὶ ἔστι τόπος προκατασκευαζομένου τοῦ χασμοῦ. ἐλθόντες γὰρ ὁ ῥήτωρ πρότερον τὸν ἀείσαρχον ὁ αἰτίαν ἔχει συνειδέναι. ὁ δύρεται ὁ τῆς τύχης τοῦ ἀείσαρχου. ὅτι τοιαῦτα εἶχε φήμου. τὸ ὁ ἀληθὲς, τὸ καθ' ἑαυτὸν ἀποκρύπτει. ἵνα μὲν γὰρ μὴ αὐτὸς ὑποπτεύηται, τοῦ ἀείσαρχου τὸ ἔγκλημα προσπάθησιν. αἱρετώτερον γὰρ ἕτερον δοκεῖν ἢ αὐτὸν πεποιηκέναι. ἵνα δὲ μηδὲ ἐκεῖνος ὁμολογουμένως δόξῃ τι πρᾶξαι· πρόδηλα καὶ κἀκείνου τοῦ φήμου. καὶ ἔοικε τοῦ ὡς εἴρηται, τοῖς προκατασκευαζομένοις χασμοῖς.

A testes ne habeat? egeat ne alicuius presentia? vt reb* omnibus comparatis ingrediatur in prætoriũ. Qui verò ad eam interrogationem non aderat; fiebat infamis. Nisi vt extaret.) Proponeretur, & ab omnibus cerneretur. Conductum à Midia.) Vt magnam leuitatem & amentiam Euctemonis ostenderet, ait, eũ cupidè ascripturum fuisse accusationi, se conductũ esse à Midia. Vt autem sensus absurditatem vitaret, adiecit hoc verbum, Si quo modo licuisset. Neque enim dubium est, nec omnium stolidissimum id facturum.

Ob quod enim ille.) Scilicet iudicium. Atqui si neque interrogatus est, neque in iudicium venit, apparet eum negocium non attigisse. Proinde non ignominia notabatur, si prorsus nõ ingressus erat. At hic sophisticè colligit: Qui in iudicio reum non* coarguit, ignominia notatur. Iste actionem non persecutus, semetipse condemnauit. Plus autem valent ea quæ quis vltrò de se cõfirmat, quàm extranea & aliena cõdemnatio. Ipse igitur sese notauit ignominia. Et hoc nõ eò dicit, quod Euctemoni libertas & administratio reipub. sit erepta: sed quòd ipse suo suffragio de sese lato, se omnib. priuarit. Mulctauit enim sese ignominia propterea, quòd actionem non B est persecutus. Estque hoc simile orationis Androtionianæ exordio: Quod Euctemon, Athenienses, affectus ab Androtione iniuriis. Atque ibi passus esse videtur potius aliquid, quàm fecisse, Androtion. Si enim accusando Euctemonis decreto, victus est, mille drachmas nimirum soluit. Sed tamẽ, quòd Euctemon, inquit, affectus iniuriis. Respicit enim ad cõsilium Androtionis: quantum in eo fuerit, tantum no cuisse, si vicisset accusationem. Nullo mihi amplius opus est iudicio.) Velut obiectionẽ refutauit: Cur igitur nõ accusis Euctemonem, si te falsò accusauit? Respondet, nullo mihi iam opus est iudicio, cum ille sit ignominiosus. Et ignominiosum eũ vocat, qui nõ est ignominiosus, ad animũ Euctemonis respiciens. Sed satis magnam habeo.) Cum nõ sumpserit, se sumpsisse pœnas ait. Satis enim esse pœnæ, quòd C Euctemõ ipse se accuset. Sed quod & graue.) Hoc illud erat, in quod iam olim operam dedit, & propter quod prętextibus est vsus: id nunc fortiter adducit: Facinus, inquit, est, neque scelus duntaxat, sed etiam impietas. Ac impietatem obiicit Midię, qui rumoris illius autor fuerat. Quod si impius est qui illis de rebus mentitur: multo magis impius est, qui sceleris fuit particeps.* Quo pacto igitur, is qui alios accusabat impietatis: id crimẽ ipse in se recepit? Misero & æruminoso.) Accedit iam ad Aristarchum, sodalẽ suũ & discipulum. Res aũt fuit huiusmodi: Nicodemus quidã ex Aphidnæo municipio, exectis oculis inuẽtus est mortuus, Eubuli hominis repub. administrãtis, amicissimus. Quoniam igitur & is oratori, & hic eidem ob reipub. sectam infensus erat, suspectus fuit quasi persuasisset Aristarcho, homini adolescẽti, vt inuaderet atque occideret Nicodemũ. Ea suspicione perterritus Aristarchus, fugam cœpit. sed orator & suo & Aristarchi nomine male audiebat. Locus est cõiecturę* prępara tę. Liberat enim orator prius Aristarchum cui cõscius esse dicitur, & fortunã Aristarchi deplorat, de quo talis rumor sit ortus: sed reuera suspicionẽ à se remouet. Ne.n. ipse suspect* esset, crimẽ in Aristarchũ cõfert. Optabilius.n. est, aliũ quã ipsũ fecisse videri. Ne aũt vel is citra cõtrouersiã fecisse videretur, de illo quoq; sparsũ rumorẽ labefactat. & simile hoc est, vt dixim*, prępara tiscõ iecturis

Quo enim magis Aristarchi crimẽ hebetatur:eo erit ipse à crimine remotior.

Et graui crimine orto.)Continuatio verborum cõ miserationem mouet.nominat eum & miserum, & ærumnosum.Malo& difficili.)Exaggeratione ostẽdit fugiendam illam audaciam.συμβάσης cum euenisset.)Hoc quoque vrbanum, non dixit, Perpetrato. Nam illud infortunij significationẽ habet. Euenire enim dicimus res fortuitas. Crimine.) Sapiẽtissimè hoc quoque subiecit,vt nudam calumniam accusationem esse ostenderet.Vides quibus & quantis artibus suspicionem diluat? operæprecium igitur est considerare singularem prudentiam. Neque apertè dicit vt accusator(amicus enim erat)neque vt defẽsor(suspectum enim fuisset) sed vtriusque medium tenet.Crimen autem incertum est,verum ne sit an falsum.Possunt hæc in ipsum etiam conuenire Demosthenem.*Duplex enim est orator.Primũ Athenienses.)Midias igitur est qui primam famam in vrbe sparserit.Neque verò credendum est verbis inimicorum.Neque deos neque fas.)Hæc defensio esse videatur:& neque timuisset deos,neque ius,neq; fas dum tantopere in aliquẽ mẽtiretur:at hic inuertit. Hoc enim,inquit,est,ob quod eum oderit aliquis,q̃ nihil horum est veritus.Probabiles enim defensiones sæpe antè refutare solemus.

Sed neque eos ad quos dixerat.) Hæc ferè altera pars est probabilis defensionis:an non auditores ipsos esset veritus?hic respondet,ne eos quidem.Per hæc igitur ostendit,impium & impudẽtem esse Midiam.Quasi oporteat,si quis affectus est ab isto contumeliis.)Coloris explicatio est,& qua de causa talia in se conari voluerit:quia sit veritus,ne contumeliæ pœnas daret.ob hoc me,inquit,antè voluit è medio tollere.Et cædis esse reum.) Tanquam homicidam accusari.

Et nusquam dimitti.)Nusquam viuere sini, sed omnibus obnoxium esse accusationibus, & in crucẽ abripi, ac clauis defigi:hoc est,hinc desertorum ordinum,illinc cædis accusari.Atqui hæc si conuicta essent.) Rursus hic affectus mouet,vt eiiciat Midiæ misericordiam.Contumeliis me choragum affecit.) Diximus,eum in comparatione commune vbique ponere,ne mentione priuatarum rerum,crimen minuat. Me eius manibus interemptum.) Factis illis, quibus ille studebat, quod in eo fuit ,sum occisus. Quæ verò sibi crimini dantur,ea in Midiam cõuertit:hoc est,cædes facere, & latrocinari, & exaggerat accusationem. Ipsi enim crimini dabatur,quasi cõscius esset.Midiam aũt suis ait manibus facinus perpetrasse.Si enim vnum,inquit,eorum quæ conatus est per insidias,effecisset,homicida potuisset existimari.Ea enim instruxit,per quę me conatus est tollere è medio.Adorandos homines contumeliosos.) qui enim illic principatu potiuntur,quibus insultare aliis licet,cum libet,& cuilibet:à patientibus iniuriam adorantur.Nam si,cum quis contra omnes leges,affectus contumeliis.)Rursus causam affert, ob quam probabile sit,ea molitum esse Midiam. Quia enim res intolerabiles dicere videtur,propterea causas assiduè affert.

Adorare contumeliosos,vt sit apud Barbaros.)Facta mentione Barbarorum,Midiam perstringit. Eũ enim contendit,non Athenienſem , sed Barbarum esse,& suppositicium.Quis igitur erit qui adoretur? aut,Tyrannidem igitur occupabit Midias, nunc si absolutus fuerit.

Sed vera me dicere.)Vult testes producere, pecuniam obtulisse Midiam defuncti cognatis,vt accusarent Demosthenem.

A ὅσῳ γὰρ αὖ ἀμβλύτερον ἐκείνου τὰ κατ' αὐτὸν ἀφίσταται κρίσεως, τοσούτῳ πρόρρωτέρω αὐτὸς τῆς αἰτίας καταστήσεται.

καὶ χαλεπῆς συμβάσης αἰτίας.(ἡ συνέχεια τῆς λέξεως τὸ οἰκεῖον ἐργάζεται, καὶ ἄθλιον καὶ παλαίπωρον ὀνομάζει. καὶ τὸ κακῆς καὶ χαλεπῆς, φιλοτίμως ἀποφαίνει τῇ αἰσχύνῃ τόλμαν. χάριεν δὲ καὶ τὸ συμβάσης εἰπεῖν, ἀλλὰ μὴ προσθείσης. τὸ γὰρ συμβάσης, ὡς δυσυχήματος ἐμφασιν ἔχει. συμβαίνειν γὰρ λέγομεν τὰ ὡσαύτως τύχης. σοφῶς τε καὶ τὸ αἰτίας, ἐπήνεγκεν ἵνα φιλοτιμίας συκοφαντίας ἀποδείξῃ τὸ κατηγόρημα. ὁρᾶς δὲ ὅσων καὶ οἵων ἀποθεῖ) τὴν ὑπόνοιαν; σκοπεῖν ἄξιον τὴν ὑπερβολὴν τῆς φρενήσεως. οὔτε γὰρ φανερῶς ὡς κατήγορος λέγει (φίλος γὰρ ἦν) οὔτε ὡς ἀπολογούμενος (ὕποπτον γάρ.) ἀλλὰ μέσως ἀμφοῖν ἐχρήσατο. ἡ γὰρ αἰτία, ἀδηλος, εἴτ' ἀληθής ἐστιν, εἴτε ψευδής. διὰ ταῦτα, καὶ εἰς αὐτὸν ἀφικέσθαι τὴν δημοσθένους. διπλοῖς γὰρ ὁ ῥήτωρ.

τὸ μὲν πρῶτον ὦ ἄνδρες.) οὐκοῦν μιδίας ἐστὶν ὁ τὴν πρώτην φήμην καταχέας ἐν τῇ πόλει. δεῖ γὰρ μὴ πιστεύειν τοῖς ὠσὰ τῆς ἐχθρῶν λεγομένοις. καὶ οὔτε θεοὺς οὐδ' ὁσίαν.) τοῦτο ἀπολογία δόξειεν εἶναι. καὶ οὐκ αἰ ἐφοβήθη τοὺς θεοὺς ἢ τὴν ὁσίαν, τηλικαῦτά τε κατεψεύδόμενος. ὁ γὰρ, ἐκ προσδοκίας. τοῦτο γάρ ἐστιν ἐφ' ᾧ καὶ μισήσειν αἴ τις αὐτὸν ὅπου δὲν τούτων ἐφοβήθη. τὰς γὰρ πιθανὰς ἀπολογίας πολλάκις προλύειν εἰώθαμεν. ἀλλ' οὐδὲ πρὸς οὓς ἔλεγε.) τοῦτο γὰρ ὥσπερ ἕτερον μέρος τῆς πιθανῆς ἀπολογίας καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀκούσας οὐκ αἰδεσθῆναι. ὁ δὲ φησιν ὅπου οὐδὲ τούτους. οὐκοῦν ἐκ τούτων ἀσέβειαν καὶ ἀναίσχυντον δείκνυσι τὴν μιδίαν. ὡς δέον εἴτις ὑβριστὴς ἐστὶ πάντα.) χρώμενος ἀποδόσει ὅτι τοῦτο. καὶ δι' ἣν ποίαν αἰτίαν εἵλετο τοιαῦτα πρὸς τὸ κατασκευάζειν. ὅτι ἐφοβεῖτο μὴ δίκην δῷ τὴν ὕβρεως, διὰ τοῦτο ἤθελέ με προαναιρῆσαι. καὶ ἐφ' αἵματι φόνῳ.) ὡς φονία κρίνοιτο. τὸ μηδαμῇ παρεμβῆναι, αὐτὴν τὴν ζῆν συγχωρηθῆναι· ἀλλὰ πάσας ὑποστῆναι κατηγορίας. πυκτέον, ἔνθεν μὲν τὸν λεπτοζωξίῳ, ἑτέρωθι δὲ τὴν τῆς φόνου γραφὴν ἔνοχον γενέσθαι. καὶ μονονοῦ προσπολῶσι.) τὸν δημοκοίνῳ προσαδίδοσθαι· τὸν σταυρῷ τοῖς ἥλοις προσπηγνύσθαι. καὶ τοι ταῦθ' ὅταν ἐξελεχθῇ.) πάλιν εἰσαῦθις παθητικοῦ μέρους ἐμνημόνευσεν, ἵν' ἐκβάλλῃ τὴν μειδίου τὴν ἔλεον· ὑβρίζε με χορηγοῦντα.) εἴπομεν ὅτι τὸ κοινὸν παρεμβάλλει πανταχοῦ, ἵνα μὴ τὴν μνήμην τῶν ἰδίων ἐλαττώσῃ τὸ ἔγκλημα. αὐτὴ χειρί με κατέκτανεν. τοῖς ἔργοις δι' ὧν ἐποίει, τὸ ἀπὸ μέρους πεφόνευμαι. ἅπερ ἂν αὐτὴς ἐγκαλεῖ), ταῦτα τῷ μειδίᾳ προσείρηται. πυκτέον, τὸ φόνοις πρεῖν καὶ ἀποκτεινύναι. καὶ ἠύξησε τὴν κατηγορίαν. αὐτὸς μὲν οὖν αἰτίαν εἶχεν ὡς συνειδώς. τὴν μειδίαν αὐτὴ χειρὶ φησι κατεκτάνθαι. εἰ δὲ ἓν ὧν μοὶ ἐπεβούλευσεν ἐπέτυχεν, ὡς αὐτόχειρ ἂν νομίζεσθαι. καὶ δὲ ὧν ἤλπιζε με διαφθεῖραι, ταῦτα κατασκεύασεν. προσκυνεῖν τοὺς ὑβρίζοντας.) οἱ γὰρ ἐκεῖ δυναστεύοντες οἷς ἔξεστιν ὑβρίζειν ὅταν βούλωνται, καὶ ὃν αἰ θέλωσιν, ὑπὸ τῶν παρόντων προσκυνοῦνται. εἰ δὲ ἐάσ τις ὠσὰ πάντας τοὺς νόμους ὑβριστής. πάλιν αἰτίαν ἀποδίδωσι, δι' ἣν εἰκὸς ἦν κατασκευάζειν ταῦτα τὴν μειδίαν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκ *εἰκότα πράγματα δοκεῖ λέγειν· διὰ τὸ συνεχῶς τὰς αἰτίας ἀποδίδωσι. ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις.) μνημονεύσας τῶν βαρβάρων, τὴν μειδίαν ὠνείδισε. βούλεται γὰρ μὴ ἀθλιωτέρον, ἀλλ' ὑποβολιμαῖον εἶναι) καὶ βάρβαρον οἰκοῦν, τίς ἔσται ὁ προσκυνούμενος; πυραννήσῃ ἄρα μιδίας, νυνὶ ἀποφυγών. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω.) βούλεται μάρτυρας προσαγέσθαι, ὅτι χρήματα μειδίας ἐδίδου τοῖς τοῦ τεθνηκότος οἰκείοις, ὥστε κατηγορεῖν δημοσθένους.

λάβε

λάβε δή μοι καὶ τὸν περὶ τῆς δώρων νόμον.) ὁ μὲν νόμος οὗτός ἐστι, μὴ ἐξεῖναι δῶρα διδόναι, μήτε λαμβάνειν ὅπῃ διαφθορᾷ κέχρηται ἢ ἑκατέροις τοῖς μέρεσι, τὴν ἁρμόττουσαν χρείαν προτάττων. καὶ πρῶτον μὲν τῷ μὴ διδόναι. καί τις ἡ χρεία φανήσεται μάρτυρας ὅτι μισθὸν ἐδίδου χρήματα τοῖς τοῦ τετελευτηκότος οἰκείοις; εἰκὸς δὲ τούτοις τοῖς μάρτυρας χρήμασι πεισθέντας ὑπὲρ τοῦ δημοσθένους τὰ ψεύδη μαρτυρεῖν. οὐκοῦν πρὸς ἀμφότερα χρήσιμος ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νόμου· ὅτι θανάτου τῆς ζημίας ἀπειμένης καὶ τῆς διαφθειρόντων, ὡς αὐτός φησιν, εἰδὼς ὅμως ἐδίδου χρήματα. ἀποθεῖναι ἢ τὴν ὑπόνοιαν, τὸ κατ' αὐτοῦ, τῷ δοκεῖν διεφθαρκέναι χρήμασι τοὺς μάρτυρας. ὁ γὰρ εἰδὼς τὴν κειμένην ζημίαν ὅτι τοῖς διαφθείρουσι, πότ' ἂν αὐτὸς διέφθειρεν; διὰ τοῦτο ⊂ * μὴ τὴν μαρτυρίαν δίδοις ἀνέγνω τὸν νόμον· ἵνα μὴ συγχωρήσῃ τινὰ ταύτην κατ' αὐτοῦ λαβεῖν τὴν ὑπόνοιαν. εἰ μὲν γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦ φόνου, νυνὶ ἡ κρίσις ἦν, τάχα ἂν ὤκνησε ψεύδεις παρασχέσθαι μάρτυρας. ἐπειδὴ δὲ ὡς ἐν παρέργῳ περὶ τῆς φήμης ἀγωνίζεται· ἀκίνδυνον ἡγεῖται ⊂ τὸ ψεύδεσθαι τοῖς μάρτυσι. ἵνα δὲ μὴ ὑποψία γένῃ τῆς διαφορᾶς· ἀνέγνω τὸν νόμον. ⊂ ὅπερ αὐτὸς πεποίηκε, κατηγορεῖ τοῦ μειδίου. ἵνα μὴ μόνον ἀπόσῃ τὴν ὑπόνοιαν· ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ δίκην παρὰ τοῦ ἐλθεῖν κομίσηται, φανερᾶς γενομένης τῆς τιμωρίας, ἵν' ᾖσιν ὁ νόμος καὶ τῷ διαφθείροντι. καὶ τῷ μὲν πρώτῳ μέρει τοῦ νόμου, τοῦτέστι τοῦ μὴ διδόναι χρήματα πρὸς τούτοις κέχρηται. τῷ δὲ δευτέρῳ τοῦ μὴ λαβεῖν, πρὸς τοὺς δικαστάς. φοβεῖται γὰρ μὴ χρήματα λαβόντες καὶ ἀναιρεθέντων ταῖς ἀγῶνα. ὧν ὅσῳ δὲ τοῦ νόμου.) ἀπὸ χρήματος ἤρξατο. βουλόμενος γὰρ αὐτοῖς διαλεχθῆναι περὶ τοῦ μὴ λαβεῖν, ἵνα μὴ δόξῃ καὶ παιδιὰν ὅτι τοῦτο ἥκειν· πρόφασιν ἐξεύρε τοῦ ἀχολίαν, τοῦ περὶ τὸν νόμου ζήτησιν. δεηθεὶς ὑμῶν ἁπάντων.) ἐπειδὴ προσάπτειν οὐ δυνάμενος τοῖς δικαστάς, ὅτι δέησιν καταφύγοι ἡγούμενος ἂν μικρὰν τὴν δέησιν πειθώ, διὰ τοῦτο τὸν ὅρκον προσέθηκεν. εἰ γὰρ ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους· ὁ δὲ νόμος κωλύει χρήματα λαμβάνειν· δυνάμεως ὑπόμνησις περὶ τοῦ ἀναγνώσεως τοῦ νόμου. περὶ πάντων ὧν ἂν ἀκούσητε.) διὰ τούτων τῶν ῥημάτων, αὐτοῖς κωλύει χρήματα λαμβάνειν. ἃ γὰρ ἂν αὐτοὶ πάσχοντες ἠξίουν τοῖς δικαστὰς, μὴ προδοῦναι τὸν ἀγῶνα· δηλονότι καὶ νυνί, ἂν οὕτω διαπεθῶσιν ὡς αὐτοὶ πεπονθότες, οὐ λήψονται χρήματα. ἐγὼ γὰρ εἰλικρινῶς χαλεπῶς.) ἀναγκαῖος ὁ οἰκτιρμὸς καὶ ἡ δεινώσις τῶν παθῶν. ἀξιοῖ γὰρ αὐτοὺς οὕτω διαπεθῆναι, ὡς αὐτοὺς πεπονθότας. πῶς δ' ἂν ἠθύνετο περὶ παθεῖν, μὴ πολλῶν ἐλεεινῶν. καὶ ὑπερβαλλόντων αὐτοῖς κακῶν ἀποδειχθέντων;

καὶ χρῆτο τῷ πλουτεῖν.) ἐπειδὴ τοῖς πλουσίοις ἐπέφθονον παραιτεῖσθαι τὴν δαπάνην. καὶ γὰρ αἰτίαν ἐπηγάγετο.) τὸ ἐγκλημα τὸ καθ' ἑαυτὸ μεγίστης κατηγορίας ἀφορμὴν τοῦ μειδίου πεποίηκε· ὡς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐδήλωσεν. ἔφυγε γὰρ ὁ ἀρίσαρχος οὐχ ὑπομείνας τὴν κρίσιν. εἰ κοινῶν ἐκεῖνος ἦν ὁ ποιήσας. ποτὲ μὲν γὰρ ἐκεῖνον εἶναί φησι τὸν ποιήσαντα. ἵνα δὲ μηδ' ἐκεῖνος δοκῇ, ποτὲ καὶ ἀπ' ἐκείνου τὴν αἰτίαν ὑποθραύει. μετ' ὀλίγον γὰρ πάλιν ἀπολογεῖ ὑπὲρ τοῦ ἀρισάρχου. καὶ γραφὴν λειποταξίου μεγράψατο.) δειλὸς ὁ δημοσθένης ἐδόκει. αὐτὸς δὲ τὴν δειλίαν, εἰς τὸν παρακινδύνου ἀρετὴν μεταβάλλει, τὸ αὐτὸν ὀλιγῆν εἶναι. λειποτακτεῖν δὲ ἔδοξεν, ἐν τοῖς περὶ εὔβοιαν. τρεῖς αὐτὸς τάξεις λελοιπώς.) ἐρεῖ τὰς τρεῖς αὐτὸς μετ' ὀλίγων. ὅτι ἵππαρχος χειροτονηθεὶς, οὐ συνεξῆλθε τοῖς τραπώταις ὅτι τριήραρχος ὢν ἐξ εὐβοίας, οὐ παρέπεμπεν ἐν τριήρει μόνος τῶν ἄλλων τριηράρχων παραπεμπόντων·

A Cape etiam legem de muneribus.) Lex hæc vetat dare munera, aut accipere, ob corruptelam. Vsus aũt est vtrisque partibus, conueniente eis tractatione adhibita. Ac primùm de non dando: & quæ vtilitas sit, si producantur testes, Midiam pollicitum esse pecuniam defuncti cognatis. Probabile autem est hos testes pecunia corruptos à Demosthene, pro testimonio mentiri. Igitur ad vtraque vtilis est legis recitatio: quod cum capite sancitum sit, ne quis det munera, vt ipse ait, pecuniam tamen obtulerit. Suspicionẽ autem quę de se esse poterat, quasi pecunia testes corrupisset, refutat. Qui enim quæ pœna statuta esset in corruptores, norat, cur ipse corrupisset? Et hac de causa statim post testimonium, legem recitauit, vt obiitaret, ne quis de se talem conciperet opinionem. Nam si de ipsa cæde iudicium fieret, subornare testes fortasse dubitasset. Sed quia obiter duntaxat de rumore illo contendit, nihil in eo esse periculi putat, etsi testes mentiantur. Ne autem de corruptela suspicio oriatur, recitat legem, & quod ipse fecit, in eo Midiam accusat: vt suspicionem non modo amoueat, sed de eo ipso etiam inimicum vlciscatur: declarata pœna quæ in corruptores lege statuta est. Et hac parte legis de non danda pecunia, in hoc vsus est: altera, de pecunia non accipienda, ad iudices. Metuit enim, ne accepta pecunia iudicium condonent.

B Interim aũt dum legem.) A figura orsus est. Cùm enim cũ eis disputare vellet de non accipiẽda pecunia: ne videretur id agere de industria: causam inuenit, occasionem quærendæ legis.

Precatus vos omnes.) Quoniã imperare iudicibus haud potest, ad precationem cõfugit. Quia verò ad persuadendum paruas in precatione esse vires putabat, iusiurandum apposuit. Nam si iurarunt se ex legibus pronunciaturos, lex aũt pecuniam vetat accipere: non intempestiua est hæc, ante recitationem legis, commonefactio.

De omnibus quę audieritis.) Per hęc verba vetat eos accipere pecuniam. Nam vt in similibus ipsi in iuriis, à iudicibus petiissent, ne causam proderent: nimirum etiam nunc, si perinde afficiantur ac si ipsi

C perpessi essent, pecuniam non accipient.

Ego enim cum tulissem grauiter.) Necessaria est cõ miseratio & concitatio affectuum. Petit enim vt sibi fingant, semetipsos hæc perpessus esse. Quã autem afficiri non possent, cum eis multa & ingentia mala sint ostensa?

Atque vteretur opibus.) Quia diuitibus inuidiosũ esset, detrectare impensas.

Nam & crimen obiecit mihi.) Ex crimine sibi obiecto, arripit occasionem Midię vehemẽtissimè accusandi, vt res ipsa ostendit. Fugã enim cepit Aristarchus, non expectato iudicio: is igitur cędẽ fecit. Aliquando enim cum fecisse cædem dicit: vt autẽ ne is quidem homicida videatur, aliquando crimen ab eo etiam declinat & labefactat. Paulo post enim iterũ tuetur Aristarchum. Et me desertorum ordinum reũ fecit.) Timidus esse Demosthenes videbatur. Ipse autem timiditatem in finitimam virtutem mutat, & se cautum ac verecundum vocat. Putabatur autem ex acie fugisse in Eubœa.

Cum tres ipse ordines deseruerit.) Eos tres ipse paulo pòst exponet, quod præfectus equitũ designatus, cum militibus non exierit: quòd cũ triremi præfectus esset in Eubœa, solus aliorum trierarchorum classem è Styris non sit comitatus.*

Et Euboicis rebus.) Vbi erat exercitus Atheniēsiū. A

Quę Plutarchus istius hospes.) Crimini data fuit Demosthenī Eubœensium defectio. Plutarcho enim auxiliū postulanti, aduersatus est Demosthenes: sed Atheniēses ei nihilominus opē tulerunt. Eubœenses igitur suspicati, eos ob insulam subigendam tulisse opem, non ob veterem amicitiam, defecerunt.

Per Plutarchum esse factum.) Hanc, inquit, suspicionem conceperunt. Demosthenes, ex eo quòd tu opem ferri vetuisti. Demosthenes autem Plutarchū, eius defectionis autorem esse dicit: idque ex eo, inquit, constat, *quòd vestros milites suis satellitibus tradidit ad soluendum stipendium. quòd si Plutarchus insulam alienauit, Plutarchi autem amicus est Midias, Midias defectionis est autor.

Ac tandem cum senatorius ordo mihi obuenisset.) Crimē tacet, ob quod fuit à Midia accusatus, ne ipse contra se id in memoriam reuocet iudicibus.

Cum sim neque omnium desertissimus.) Hic iterum perterrefacit Athenienses. Solius enim Demosthenis est, per cōtraria id efficere quod studet: paulo antè supplicauit, nunc terret. Quapropter Dionysius Vertumnum eum nominauit, quòd in multa cōtraria formet orationem, nunc supplicando, nunc commiserationem mouendo, paulo pòst hortando, rursus perterrefaciendo: id quod hic etiam facit. Terrorem enim iniicit Athenienſibus de futuris. Nam si ego, inquit, qui & amicos habeo, & non sum prorsus inops & desertus, non possum exigere pœnas: quid vos facietis, inopes, & deserti?

Non est æqualitas.) Inter vulgus & diuites. Apertè autem hic mutationem Reipublicæ, & paucorum dominatum significat. Nam si pauperibus non est æquale ius contra diuites: quid aliud id est, quàm interitus libertatis?

Sed & tempora his dandæ pœnæ.) Velut obiectionem soluit. Etiamsi quis cōtumeliam nobis fecerit, pòst accusabimus, & pœnas sumemus. At hic ait, eos dilationes & procrastinationes excogitare, vt facinus desinat esse nouum. hoc verò ait propter actionem vnde vi, quòd cum admodum adhuc adolescens actionem illam instituisset, agendi potestatem nondum habuerit. Et istorum iniuriæ ad vos iam ἔωλα, absolutæ.) Tropico vocabulo est vsus à * poculis, quæ propter moram fiunt frigida.

De recente sit iudicium.) Aliud per aliud confirmat. Videtur enim simpliciter dicere de diuitibus & pauperibus. sed re vera ostendit: cum diuitū consuetudo sit, recentes afferre iniurias, mirum etiā Midias me cædis reū fecisset tum statim. Nūc quia nihil sciuit, pertimuit accusationē. φόσφατος, recēs.) Tropicum est, quo eodem & in Aristogitoniana est vsus. Et testes sunt in promptu.) Rursus commonefacit testium, lecturus legem: & in Midiam ea crimina confert, quæ ipse fecit, de subornatis testibus.

Omnes contra nos expediti.) Si omnes contra nos sunt, patet eos qui nunc testimonium dicūt, noluisse dicere testimonium, nisi veritate coacti essent.

Mihi verò nec vera testari.) Apparet Demosthenicorū testiū partim dixisse, partim negasse testimoniū: idq. ex artificio oratoris. Ne.n. quosdam ex eis corrupisse videretur, fecit etiā recusantes quosdā ex eis. Vt aūt magis assentiretur iudices iis qui testimoniū dixerāt, increpat eos qui recusarūt, quòd diuitū metu, ne vera quidem testificari voluerint. Quæ cum lacrymis aliquis dicat.) Rursus commonefacit affectus, & commiserationē mouet lecturus legem,

ἢ τῆς ἐν εὐβοίᾳ φεραγμάτων.) ὅπου γὰρ στράτευμα τῆς ἀθηναίων. ἀ, πλούταρχος ὁ τούτου ξένος.) αἰτίαν ἔχων ὁ δημοσθένης, ὡς αἴτιος τῆς εὐβοέων ἀποστάσεως. αἰτιωῦτος γὰρ πλουτάρχου βοήθειαν, αὐτεῖπεν ὁ δημοσθένης. οἱ δ ἀθηναῖοι οὐδὲν ἧττον βοήθειαν ἀπέστειλαν. ὑποπτεύσαντες οὐκ οἱ εὐβοεῖς ὅτι καταδουλώσει τὴν νῆσον βεβοηθηκέναι, καὶ οὐ διὰ τὴν ἐξαρχῆς φιλίαν, ἀπέστησαν. διὰ πλουτάρχου γεγονός.) ταύτην φησὶν ἔλαβον τὴν ὑπόνοιαν, ὦ δημοσθένες, διὰ τὸ σὲ κωλύειν βοηθεῖν. ὁ δὲ δημοσθένης ὅτι πλούταρχός ἐστιν ὁ ἀποστήσας τὴν νῆσον, καὶ δῆλον ἔκτε τὸ τοὺς ὑμετέρους στρατιώτας αὐτὸν παραδοῦναι τοῖς μισθοφόροις τοῖς ἑαυτῆς πρὸς τὸ ἐκτίσαι τὴν μισθόν. οὐκοῦν εἰ πλούταρχος ἀπέστησε, φίλος δὲ μειδίας πλουτάρχου, μειδίας ἄρα αἴτιος τῆς ἀποστάσεως. καὶ τελευτῶν βεβουλεῦσθαι με λαχόντος.) πεπτᾶ τὸ ἔγκλημα ἐφ ᾧ αὐτὸ κατηγορεῖ μειδίας· ἵνα μὴ αὐτὸς ἀναμιμνήσκει καθ ἑαυτὸ δοκῇ. οὐκ ὢν οὔτε τῆς ἐρημοτάτων.) καὶ ταῦτα πάλιν φοβεῖ τοὺς ἀθηναίους. μόνος γὰρ δημοσθένους ἐστὶ, τὸ διὰ τῆς ἐναντίων αὐξεῖν τὸ ἀποδιδαζόμενον· καὶ φοβεῖ μικρῶν μὲν ἱκετεύων, νῦν δὲ φοβεῖ. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ διονύσιος αὐτὸν φερωνύμα ἐκάλεσεν, ὅτι εἰς πολλὰ ἐναντία μορφοῖ τὸν λόγον, νῦν μὲν ἱκετεύων, νῦν δὲ οἰκτίζόμενος, μετ ὀλίγον φοβῶν, αὖθις φοβῶν, ὃ δὴ καὶ νῦν πεποίηκε. φοβεῖ γὰρ τοὺς ἀθηναίους ὅτι τοῖς μέλλουσιν. εἰ γὰρ ἐγὼ καί τοι φίλους ἔχειν δοκῶν καὶ μὴ ὢν παντάπασιν ἔρημος οὐ δυνάμαι δίκην λαβεῖν τί ποιήσετε ὑμεῖς οἱ ἄποροι καὶ ἔρημοι οὐ μέτεστι τῆς ἴσων.) τοῖς πολλοῖς φεὸς τοὺς πλουσίους. φεοδήλως δὲ ἐνταῦθα, μετάστασιν τῆς πολιτείας καὶ ὀλιγαρχίαν αἰνίττεται. εἰ γὰρ τῆς ἴσων οὐ μέτεστι τοῖς πένησι φεὸς τοὺς πλουσίους τί ἄλλο, ἢ τὰ τῆς δημοκρατίας οἴχεται; ἀλλὰ καὶ χρόνοι τούτοις τὸ τὴν δίκην ὑποχεῖν.) ὥσπερ ἀπὸ πίππον λύει. ὅτι κἂν ὑβρίσῃ τις ἡμᾶς οὐθὺς κατηγορήσομεν καὶ δίκην ληψόμεθα. ὁ δὲ φησιν, ὅτι ἀναβολὰς καὶ ὑπερθέσεις εὑρίσκουσιν, ὡς ἂν σταυνήθεια γένηται τὸ ἀδικήμαῖος. λέγει δὲ τοῦτο, διὰ τὴν ἐξουλίαν. ἐπειδὴ ἐν νέας ἡλικίας ἔχων τὴν δίκην, οὐδέπω εἰσελήλυθε. καὶ τὰ δικήματα ἔωλα τὰ τούτων ὡς ὑμᾶς.) ἐφοπικῇ λέξει ἐχρήσατο ἀπὸ τῆς ποτηρίων ἃ χλιαρὰ γίνεται διὰ τὸ χρονίζειν. φεόσφατος κρίνεται.) ἕτερον δι ἑτέρου κατασκευάζει. δοκεῖ μὲν δὴ, ἁπλῶς φεὶ πλουσίων λέγειν καὶ πενήτων. τὸ δὲ ἀληθὲς, δείκνυσιν ὅτι εἰ τοῖς πλουσίοις ἔθος φεοσφάτως φέρειν τοὺς ἀδικήσαντας· δηλονότι καὶ μειδίας ἤκεινεν αὐ με τὸ φόνου τότε ἐφ φαυτίκα. νῦν δὲ τὸ συνειδέναι μηδὲν, ὤκνησε τὴν κατηγορίαν. τὸ δὲ φεόσφατον, ἔστι μὲν ἐφοπικόν· κέχρηται δὲ αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατ ἀριστογείτονος. καὶ μάρτυρές εἰσιν ἕτοιμοι.) πάλιν ὑπομιμνήσκει τῆς μαρτύρων, μέλλων ἀναγνώσκειν τὸν νόμον, καὶ ἀπικατηγορεῖ τὸ μειδίου ταῦτα, ἅπερ αὐτὸς πεποίηκεν, ὅτι μάρτυρας ἔχει παρεσκευασμένους.

πάντες καθ ἡμῶν ἐξεπεῖς.) εἰ πάντες καθ ἡμῶν εἰσὶ, φεόδηλον ὅτι νῦν ἐμοὶ μαρτυρεῖν, οὐκ ἂν ἠθέλησαν μαρτυρεῖν, εἰ μὴ διὰ τὴν ἀλήθειαν λύειν κάζοντο.

ἐμοὶ δὲ οὐδὲ τἀληθῆ μαρτυρεῖν.) φαίνονται δὲ τῆς μάρτυρον δημοσθένους οἱ μὲν εἰπόντες· οἱ δὲ, ἀρνησάμενοι τὴν μαρτυρίαν. καὶ τοῦτο κατὰ τέχνην τοῦ ῥήτορος. ἵνα μὲν μὴ δόξῃ διεφθαρκέναι τινὰς ἐξ αὐτῶν καὶ ἀρνεμένων πεποίηκεν. ἵνα δὲ μᾶλλον φόβον τοῖς καταμαρτυρήσασι, μέμφεται τοῖς ἀρνησαμένοις τὴν μαρτυρίαν, ὅτι διὰ τὸν φόβον τῆς πλουσίων, οὐκ ἠθέλησαν οὐδὲ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι.

ταῦτα μὲν οὖν ἴσως τις οἴμαι. ὑπέμνησε πάλιν τοῦ πάθους, καὶ ὠκτίσατο, μέλλων ἀναγνώσκειν τὸν νόμον.

ἵνα

ἵνα διὰ τούτων δυσωπήσῃ τοὺς ἀκούοντας πειθοῦσαι τοῦ νόμου. οὔτω τίνων οὗτός ἐστιν ἀσεβής.) αἰαγωγοὺς τὸν νόμον, οὐκ ἐπὶ μιᾷ ἐπεσημήνατο θεὸν αὐτῷ, νομίζων αὐταρκῆ τὰ θεορηθέντα. μεταβαίνει δὲ ἐφ' ἕτερον μέρος τὸ θεῖον τοῦ φόνου. βούλεται γὰρ καὶ αὐτὸν τὸν ἀπόδικον μάρτυρα παρασχέσθαι τοῦ μηδὲν αὐτὸν πεπονθέναι τοιοῦτον, οἷον εἰκαλοῦσι. καὶ διὰ τοῦτο βίαιον καλοῦσι τὸν ῥήτορα. οὐχ ὅτι βιαίως ἐνθυμεῖται· ἀλλ' ὅτι τοῖς ἐχθροῖς αἰαγκάζει συναγωνίζεσθαι τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις. ἢ δὲ ἀληθὲς ἢ ψεῦδος.) ὁμοῦ πᾶσαν αὐτοῦ κακίαν κατηγόρησε, ὅτι δύσερις, ὅτι ἄπιστος, ὅτι δύσκολος. εἴασε μὲν με εἰσπήδημα.) ἐκ μεταλήψεως μάρτυρα ποιεῖ τὸν ἐχθρόν. οὐ γὰρ ὧν πεποίηκεν, ἀλλ' ὧν οὐκ ἐκώλυσεν δείκνυσιν αὐτὸν ἀφέμενον καὶ παρ' ἐκείνου. ἔστι δὲ παραπλήσιον τοῖς θεοῖς τοῦ στεφάνου. οἷον, ἔστι οὗ ὁ τοῦ σὺ παρὼν τηλικαῦτα πρᾶξιν. καὶ γὰρ ἐκεῖ συλλογίζεται ὧν ἀρχίνης οὐκ ἐποίησεν. εἰσπήδημα δὲ ἐγίνετο θυσία, μελλούσης εἰσιέναι τῆς βουλῆς εἰς τὸ βουλευτήριον, ὥστε καὶ γνώμην ἀπαντῆσαι τῷ πραγμάτων τινὶ σπέρμα. καὶ ταύτῃ σπάλωμα εἰσπήδημα. εἴασε δὲ ἀρχιθεωρεῖν.) δοκεῖ μὲν ταῦτα θαυμαστὸν μειδίου λέγειν.

τὸ δὲ ἀληθὲς, μάρτυρας ποιεῖται τοῖς θεοῖς, τὸ μηδὲν πεπονθέναι τοιοῦτον. πῶς γὰρ ἂν προσεδέξατο τὰς θυσίαν ὁ Ζεὺς ὁ βουλαῖος, ὁ Ζεὺς ὁ νέμιος, εἰ τοιοῦτος ἦν δημοσθένης. ἀρχιθεωρεῖν λέγει, ἄρχοντα θεωρῶν. θεωροὶ δὲ ἦσαν, οἱ τὰς θυσίας τοῖς ἔξω θεοῖς διαφέροντες.

θεμιστὸν δὲ τὰς σεμναῖς θεαῖς ἱεροποιὸν αἱρεθέντα.) μείζων ἐπὶ πίστις αὐτῷ τοῦ καθαρὸν εἶναι τὰ ῥήτορα. ἔδοξε τοῦτο τελεωτάτα φυλάξαι τὰ καίρια. τί γὰρ φησιν; θυσιάσαι σεμναῖς θεαῖς. εἰ δὲ ἔτυχον καὶ τιμωροὶ τῶν φόνων αὐτῶν· πῶς ἂν ἠνέγκαντο τὰς θυσίας; ἀλλὰ καὶ ἡ δὲ ἀρείου πάγου βουλὴ εἵλετό με ἱεροποιὸν, ἥτις μάλιστα τὰς φονικὰς δίκας ἀκριβῶς δικάζειν πεπίστευται. καὶ οὐκ εἶπεν ὅτι ἔλαχον ἱεροποιὸς, ἀλλ' ἡρέθην· ἵνα μὴ τῆς τύχης ἀλλὰ γνώμης φανῇ τὸ ἔργον. ἱεροποιὸν δὲ καλοῦσι, τὸν ἐποπτεύοντα τοὺς μάντεις ὅ, τι θύουσι· μή που τι κακουργοῦσιν ἐν ταῖς θυσίαις. εἶτον δὲ αὐτὸν εἰπὼν τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ δηλοῖ. διὸ καὶ ἔκρυψε τοῦ ἄλλων τὰς προσηγορίας. εἷς δὲ ἴσως ὑπέπεσεν, ἐπεὶ καὶ εἷς δοκοῦσιν εἶναι θεαί. ἢ δὲ ἀρείου πάγου βουλὴ, τὸν ἱεροποιὸν ἡρεῖτο, ἥ τι τοῦ δικαστοῦ ἐπέλαβε, ὧν τὸ ἱερὸν πλησίον ἵδρυτο τῆς βουλῆς. καὶ οἱ μὲν φασιν ὅτι διὰ τὸν ὀρέστου ἐκεῖ καθιδρύθη. βέλτιον δὲ λέγειν ὅτι διὰ τὰ φονικά. ἐπειδὴ γὰρ ἐν ἀρείῳ πάγῳ, τὰ τῶν φονέων ἐδικάζοντο· ἐκεῖ καθιδρύθησαν· ἵν' εἴτι λανθάνειν μέλλοι τοῦ βουλοῦ, αὗται συναγωνίζονται πρὸς τὸν ἔλεγχον ἐγγὺς ἑστῶσαι. ἐπειδὴ τίνων τοῦ τὸ σφάλμα.) ἐπανῆλθεν ὅθεν τοῦ δὲ ἀρχῆς ἀκολουθίαν. τὸ γὰρ κοινὸν τὸν νόμον, μέσον τις ἐν παρεμβολῇ, λαθεῖσα διὰ τὸ χρήσιμον. δι' ἐμοῦ τὸν ἀρίσταρχον.) διὰ τοῦ ἔχθραν τὴν πρὸς ἐμὲ προφάσει τιμῆς. καὶ ἵνα μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ αἰτίαν ἀπόσηται, τὸν ἀρίσταρχον εἶπεν· ἵνα δὲ καὶ ἐκεῖνον ἐξέλῃται, τὸ εὐσυκοφάντητον προσέθηκεν.

καὶ τὸν αὐτόχειρα ἔχοντες.) ἀκοῦσόν τις μὲν αὐτόχειρ φανερὸς ἔδειξεν· ἵνα δὲ μὴ δόξῃ καὶ φίλου λέγειν, τοῦ ἐχθροῦ τοὺς λόγους ἐθέμεθα.

μέλλετε, καὶ ζητεῖτε, καὶ τετύφωσθε.) πολλὴν δυσχέρειαν καὶ ἀλογίαν αὐτοῦ κατηγόρησε. πρῶτον μὲν οὖν, ὅτι ὡς ἐφ' ὁμολογουμένοις παρόξυνε τὴν βουλὴν καὶ τοιαῦτα κατηγόρει τοῦ σεμνοτάτου τοῦ συνεδρίου· τοῦτο πόσης θρασύτητος; ἐξ οὗ συνίεσιν, ὅτι πῶς ἂν ἐφείσατο δημοσθένους, ὁ τῆς βουλῆς μὴ φεισάμενος;

A vt per hæc placet auditores, quò legi pareant. Iste autem vsque adeò est impius.) Recitata lege, nihilamplius de ea significauit, sù pradicta satis esse ratus. Trãsit autem ad alteram partem de cæde. Vult enim ipsum etiam aduersarium testem producere, se nihil commisisse tale, qualia criminentur. Ac propterea violentum vocant hunc oratorem, non ob argumentorum violentiam, sed quòd inimicos cogat suis suffragari orationibus.

Siue autem sit verum siue falsum.) Simul omnem eius improbitatem accusat, esse leuem, esse perfidũ, esse morosum.

Me quidem passus est pro auspicio.) Per translationem inimicum testem facit. Non enim iis quę fecit, sed iis quæ omisit, quæ non prohibuit, se ostẽdit ab eo quoque esse absolutum. Estque hic locus similis illi ex oratione de Corona: Fieríne potest, vt tu, cum adesses, tantam actionem: &c. Nam ibi quoque concludit contra Æschinem, ex iis quæ non fecit.

εἰσπήδημα.) Hæc sacra fiebant, cum senatus in curiã erat ingressurus, vt ex sententia rerum deliberationes succederent. Hoc igitur sacrificium vocabant εἰσπήδημα. Passus etiam est summo fungi sacerdotio.) B videtur hæc quidem contra Midiam dicere, sed re uera testes deos facit, se tale nihil commisisse. Qui enim accepisset Curialis Iupiter, Iupiter item Nemeæus, sacrificium, si talis fuisset Demosthenes? Esuriens fortasse nõ repudiasset

ἀρχιθεωρεῖν.) Summum sacerdotem. θεωροὶ autem vocantur, qui dis foris sacra offerunt.

Passus est etiam venerandis deabus (id est, Furiis) sacrificium deligi.) Maius etiam hoc argumentum est, parum esse oratorem, & hac de causa videtur ad finem seruasse præstantissima. Quid enim aut sacrificaui venerandis deabus, quæ verò nomine Furiæ dicuntur: quæ cum inspectrices sint & vltrices, cædium, num accepturæ fuissent sacrificium? Quin & Areopagiticus senatus me sacrificum delegit, cui capitalia iudicia potissimùm sunt credita. Neque, ait, obuenit mihi sorte: sed, delectus sũ sacrificus, vt nõ fortunæ, sed consilij res esse videatur.

ἱεροποιὸν.) Sic vocant inspectorem aruspicum sacrificantium, ne quam in sacrificiis fraudem cõmittant.

Me tertium.) His verbis autoritatem suam significat, eáque de causa nomina aliorum celat. Tres autẽ eò fortasse delecti sunt, quòd tres sunt deæ. Senatus autem Areopagiticus sacrificum legebat. Nam ei senatui sacra Eumenidum mandata erant, earúmq; fanum prope illorum curiã fuisse dicitur, ab aliis propter Orestem illic fuisse constitutum. sed rectius est propter causas capitales: quia in Areopago causę capitales tractabantur, vt etsi quid lateret senatum, hæ ad coarguendum facinus adiutrices essent; in procinctu stantes.

Cum igitur ea res.) Redit ad primò institutum ordinem. Lex enim, vtilitatis causa interiecta est.

Propter me Aristarchum.) Ob intercedentẽ mecum simultatem. per speciem honoris, & vt à se crimen remoueret, Aristarchum nominauit. Vt autem eum crimine liberaret, Calumniabatur, apposuit.

Cũ homicidã habeatis.) Quis igitur homicida fuerit, apertè ostendit. Ne autem in amicum dicere videretur, inimico tribuit orationem.

Cũctamini, & quæritatis, & nugas agitis.) Magnæ leuitatis & incogitantię eum accusat: primùm, quòd tanquam re comperta senatũ concitarit, & hoc modo castigarit grauissimum concilium. hoc quãtę est audacię? quo probat: Eum Demostheni parcere non potuisse, cum senatui non pepercit?

C

Cum pridie eius diei esset egressus.) Improbos mores & perfidiam eius insectatur, quòd eum, cum quo pridie collocutus esset, accusare non dubitarit.

Et eius consuetudine vtens vt alius aliquis.) Amētiam Midiæ significat, qui Areopagitas nugas agere, dicere non sit veritus: atque hic communitatem cædis conuertere vult in Midiam. Nam si ego, inquit, propter eius consuetudinem, cædis videor esse conscius: id crimen in te multo magis conueniet, cui arctissima cum illo amicitia intercessit. Sequitur amicitiæ confirmatio. Multum enim, inquit, semper mihi facessit negocij, & vehementer mihi institit Aristarchus, priusquam in crimen cædis veniret, mero gando, vt cum Midia redirem in gratiam, & ab accusatione desisterem. Vehementer igitur cædis rumorem transfert in Midiam. Nam si amicorum est, amicorum participes esse delictorum, Midias cū primis cædis est socius. Eius enim vtebatur amicitia, vt alius quispiam: suum autem nomen tacuit. Qui cum rebus suis secundis me omnium vehementissimè solicitarit.) Id quod par erat, differentia soluit. Quid igitur, si vtrisque amicus fuit? Nihilominus Demosthenes eius criminis & ipse reus es. At hic ostendit, magis Midiæ quā suum fuisse amicū. Amicior enim ei fuit, vt res ipsa, inquit, declarat: & vt vos scitis, quàm mihi neque mihi obturbauit solum, sed etiam præ cæteris omnibus. Proinde nemineṁ in vrbe æquè amicum habuit Midias. Hic etiam vnà ostendit Midiam à semetipso esse damnatum. Si enim transactionis fuit cupidus, satis apparet eum metuisse iudicium.

Quòd si quid horum perpetratum esse.) Rem dubiam facit, dum dubitanter disserit, vtrum existimet eum fecisse, an criminatorum verbis nō credat? Ab omni parte igitur obscurat famā. Nam si rem ex aliis auditam testificari non licet, iste autem ex audito accusat (verbis enim criminatorum credidit) non oculis spectatorum omnino frigidum est, & inane crimen. Abstinere de cætero amicitia.) Simul & semetipsum defendit, & crimen in Midiam transfert, Ipse etiam obiectionem soluit: Cur non accusabas Aristarchum, si ei conscius nō eras? Quia, inquit, eas pœnas sumpsi, quas decet, amicū sumere. Eius enim deinceps amicitia abstinui. Midiam autem ostendit nūc vt inimicum accusare, nunc vt amicum eius vti consuetudine post rumorem. Affectis iniuria & inimicis.) Itaque præter cætera litium etiam amans, quandoquidem quæ solis inimicis conceduntur, ea nullo accepto malo egerit. Sin collocutus, sin sub eodem tecto versatus est.) Cum Aristarcho post rumorem, si nullum ille scelus commisit. Sin cædem fecit particeps est nefarij sceleris, quoniam eiusdem cum eo conclauis fuit particeps. Et postridie rursus.) Omnem ei excusationem adimit. Ne enim dicat: Vixi cum Aristarcho, priusquàm rumor oriretur: adiecit, accessisse ad eum, etiam postquam ipse eū accusasset.

Ita sedens.) Demonstratiuo loco vtitur, significans quemadmodum vos iudices propinqui sedetis, si ipse etiam sedit cum Aristarcho. Ostendit igitur eos vestibus inter se attigisse.

Iniecta dextera.) In illius dexteram nimirum. Proinde manum amplexus est, quæ cædem perpetrarat: per corpus quodammodo cum animo eius se cōiungens. Palàm igitur piaculi fuit particeps. Post hæc in senatu verba.) Quem pridie homicidij erat criminatus, cum eo postridie familiariter congressus est.

A ἐξελήλυθὼς τῇ χειρί. Τὴν δυςροπίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπιςίαν δηλοῖ, ὅτι ᾧ πρὸ μιᾶς διελέγετο, τούτου κατηγορεῖν οὐκ ὤκνει. καὶ ζηλώμενος ὥσπερ αὖ ἄλλός τις.) τὴν ὑπόνοιαν δηλοῖ τοῦ μειδίου, εἰ τοῖς ἀρεοπαγίταις ἔλεγε πιπτόφωδε. καὶ ἐνταῦθα ἃ βούλεται ἐρῶν τὴν κοινωνίαν τοῦ φόνου ὅτι τὸν μειδίαν. εἰ γὰρ ἐγὼ δι' ἃ τὸ συνεῖναι αὐτῷ, νομίζομαι συνειδέναι τοῦ φόνου· πολλῷ πλέον αὖ ἔχοις αὐτὸς τὴν αἰτίαν, ὁ πλείστῳ πρὸς αὐτὸν τὴν ἑταιρίαν ἀσπασάμενος; εἶτα καταστὰς τῆς φιλίας. πολλὰ γὰρ φησιν ἀεί μοι παρεῖχε πράγματα καὶ λιὼ σχλῇ σφοδρῶς ὁ ἀρίσταρχος, πρὶν ἐμπεσεῖν εἰς τὴν αἰτίαν τοῦ φόνου, δεόμενός μου διαλύσασθαι πρὸς αὐτόν, & ἀποστῆναι τοῦ κατὰ μειδίου κατηγορίας. βαθέως οὖν μεθίστησι τὴν φήμην ὅτι τὸν μειδίαν. εἰ γὰρ φίλων ὄντι τὸ κοινωνεῖν τοῖς τῶν φίλων ἁμαρτήμασιν, οὐδὲν ἧττον μειδίας μετέχει τοῦ φόνου. ἐκεῖνος γὰρ αὐτῷ πρὸς φιλίαν ὥσπερ αὖ ἄλλός τις. καὶ ἀπεσιώπησε τὸ καθ' ἑαυτὸ ὄνομα. καὶ ὅτ' δυτύχει πλεῖστα παρεκπόνος.) τὸ ἀξιοσάλον διαφορᾶ ἔλυσε. τί οὖν, εἰ ἀμφοτέροις φίλος ἦν; οὐδὲν ἧττον καὶ αὐτὸς, ὦ δημοσθένες, ὑπεύθυνος εἶ τῷ ἐγκλήματι. ὁ δ', δείκνυσιν ὅτι μᾶλλον ἦν φίλος μειδίου, ὡς ἴστε & αὐτοί, ἢ δημοσθένους. φιλικῶς γὰρ φαίνεται πρὸς αὐτὸν διακείμενος μᾶλλον, ἢ πρὸς ἐμέ. καὶ οὐ μόνον παρέχε μοὶ πράγματα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους. οὐκοῦν οὐδένα τοιοῦτον φίλον εἶχε μειδίας κατὰ τὴν πόλιν. ἐν ταυτῷ δ' συναποδείκνυσιν, ὅτι καὶ κατέγνω ἑαυτοῦ μειδίας. εἰ γὰρ ἠξίου διαλύεσθαι· πρόδηλον ὅτι ἐδεδοίκει τὴν κρίσιν.

εἰ μὴ οὖν εἰργάσθαί τι τούτων.) ἀμφίβολον τὸ πρᾶγμα καθίστησιν, ὅταν ὡς ἀπορῶν λέγῃ, πότερον νομίζῃ αὐτὸν δεδρακέναι; ἢ οὐ πεπιστευκὼς τοῖς τῶν ἁπάσαμένων λόγοις. πανταχόθεν οὖν ἠμαύρωσε τὴν φήμην. εἰ γὰρ ἀκολὺ μὴ τυρεῖν οὐκ ἔξεστιν, ὅδε δ' ἀκοῆς κατηγορεῖ) τοῖς γὰρ λοιποῖς τῶν ἀπωμωμένων ἀπίστευσεν, οὐ τῇ ὄψει τῶν θεασαμένων) οὐκοῦν παντάπασιν, ἔωλον τὸ ἔγκλημα.

C καὶ μηκέτι τῆς λοιπῆς φιλίας.) ὁμοῦ καὶ ἀπολογήσαιτο ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τῷ μειδίᾳ τὸ ἔγκλημα προσεξέφερεν. αὐτὸς μὲν γὰρ τὸ ἀνάπαιστον ἔλυσε. διὰ τί γὰρ οὐ κατηγορεῖς τοῦ ἀρίσταρχου, εἴπερ μὴ συνῄδεις; ὁ δ' φησὶν, ὅτι τὴν ἀρμόττουσαν φίλῳ δίκην ἔλαβον. ἀπέστην γὰρ αὐτοῦ τῆς λοιπῆς φιλίας. τὸν δ' μειδίαν δείκνυσι, νῦν μὲν ὡς ἐχθροῦ καθηγεμονεύοντα, νῦν δ' ὡς φίλῳ συνόντα μετὰ τὴν φήμην.

τοῖς πεπονθόσι καὶ τοῖς ἐχθροῖς.) οὐκοῦν πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ φιλοπράγμων, ὅτι ἃ μόνοις τοῖς ἠδικημένοις ἔξεστι, ταῦτα μηδὲν πεπονθὼς ἔπραττεν.

εἰ δ' λαλῶν μὲν καὶ ὁμωφόριος.) ἀειτάρχῳ μετὰ τὴν φήμην· οὐδὲν ἐκείνῳ πέπραχθαι δεινόν. εἰ δ' ἔφρακε δ' τὸν φόνον· κοινωνεῖ τοῦ μύσους, ἐπειδήπερ αὐτῷ καὶ τῆς σκηνῆς τῆς αὐτῆς ἐκοινώνησε.

τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν.) πᾶσαν αὐτοῦ παρείλετο πρόφασιν. ἵνα γὰρ μὴ εἴπῃ συνῆν ἀειτάρχῳ πρὶν ἢ γνῶναι τὴν φήμην· προσέθηκεν, ὅτι πῶς; εἰ καὶ μετὰ τὴν κατηγορίαν, ἢν αὐτὸς κατηγόρησας; οὕτω σὺ καθιζόμενος.) δεικτικῷ τόπῳ κέχρηται, σημαίνων ὅτι ὥσπερ ὑμεῖς οἱ δικασταὶ πλησίον ἀλλήλων καθέζεσθε, οὕτω κἀκεῖνος συνεκαθέζετο ἀειτάρχῳ. δείκνυσιν οὖν ὅτι τὴν ἑδῆτα τῇ ἑδῆτι συνῆπτε. τὴν δεξιὰν ἐμβαλών.) εἰς τὴν ἐκείνου δηλονότι, ὥστε τὴν χεῖρα ἠσπάζετο τὴν ἐργασαμένην τὸν φόνον· ζόπον τινὰ διὰ τοῦ σώματος, τῇ ψυχῇ συναπτόμενος. οὐκοῦν ἀπτικῶς ἐκοινώνησε τοῦ μιάσματος.

μετὰ τοὺς ἐν τῇ βουλῇ τούτοις λόγους.) ὃν χθὲς ὡς αἱροφόνον ἠπάσατο τούτῳ τῇ ὑστεραίᾳ συνῆν.

καὶ

καὶ οὐδὲν ἐφείσατο ἐπιορκῶν. πάντα ἀθρόως κατηγόρησεν, ἀναισχυντίαν, ἐπιορκίαν, ἀπιστίαν, ἀσέβειαν.

ἠξίου δὲ καὶ πρὸς ἐμέ.) τὰ πολὺ διεστῶτα τοῖς χρόνοις συνῆψεν· ἃ καὶ τὰ ἕτερα πιθανὰ ποιήσειν ἔμελλεν. καλεῖ γάρ φησι τὸν ἀρίσταρχον, ὥστε δι' αὐτὸν πρὸς ἐμὲ διαλυσάσθαι. τοῦτο δὲ μειδίας μὲν ἐποίησεν ἴσως πρὶν ἢ γενέσθαι τὸ ἔγκλημα τοῦ φόνου. σπουδάσας δὲ ὁ δημοσθένης τὸν χρόνον ὅπως καὶ μετὰ τὴν φήμην ἵνα ποιήσῃ πιθανὸν ὅπως καὶ ὁμιλεῖν, καὶ ὅτι κοινωνεῖ τοῦ μύσους ἢ οὐδὲν ἀειστάρχῳ πεπρᾶχθαι δεινὸν, εἰ καὶ μειδίας καθαρός.

καὶ τούτων τοὺς παρόντας ὑμῖν καλῶ μάρτυρας.) οὗτοι μόνον περὶ διαλύσεων μειδίου δὲ ἀειστάρχου μαρτυρήσουσιν. ὅμως δὲ ὁ ῥήτωρ, ἐᾷ τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἕτερον συναρπάζει. καὶ τοι πῶς οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) τὸν ἐχθρὸν αὐτὸν δείκνυσι φανερῶς ἀπολύοντα τοῦ φόνου, τῷ πάλιν λέγειν μηδὲν εἰρηκέναι τοιοῦτον. οὐκοῦν διὰ τῆς ὕστερον ἀρνήσεως, ἀναιρεῖ τὰ φθάσαντα. οὐδὲ ὁμοίως ἑκάτερον ἐποίησεν. ὅτε μὲν κατηγόρει, λόγοις ἐχρῆτο ψιλοῖς· ὅτε δὲ ἠρνεῖτο, καὶ τοῖς θεοῖς ἐπώμνυτο. πιστότεροι δὲ οἱ ὅρκοι, τῶν ἁπλῶς λεγομένων.

τούτου δὲ ὁμωμόσιον γίγνεσθαι) ἀφ' ὧν ἐβόα καθαρὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. οὐ γὰρ ἂν ἑκὼν ἐμολύνετο.

καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν.) ἢν πρὸς δόντες ὑμεῖς, τὴν ὑμῶν αὐτῶν ἀσφάλειαν πρὸς τὸ πρόστετε.

ἀνδ' ἐπεξίω.) ἐπανήγαγον τὴν ἐξ ἀρχῆς αἰτίαν τοῦ λόγου, διαταῦτα καταστρέφει τὴν αἰτίαν κατ' ἐμοῦ. ἢ δεῖ γάρ με βουλόμενον ἐπεξελθεῖν οἷς ὑβρίσθην. δεῖ δὲ ἐν ταῖς ἰσχυροτάταις πίστεσι, καταλύειν τὰ κεφάλαια.

φόνου δὲ ἂν εἰκότως ἐμαυτῷ λαχεῖν.) τοῦτο ἀνδρὸς πλήσαι ὄντι, τῷ ἐν τοῖς πρόσθεν εἴπερ ὑβρισθεὶς μηδεμιᾶς δίκης τυχεῖν, ἔστι τις συμφορά.

κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.) ὅπ ἐθεάσαντό τινες τὴν μειδίαν καὶ πρὸ τῆς κατηγορίας καὶ μετὰ τὴν κατηγορίαν, εἰστένων ἀνδρὶ ἀειστάρχου. πῖσαι ἐπιβολή.) καὶ ἐκ τούτων ἔδειξε, πρὸ τίνων οἱ μάρτυρες αὐτῷ μεμαρτυρήκασιν· ὅπ ὁμοῦ καὶ κατηγόρει τοῦ ἀειστάρχου, καὶ πρὸς ἐμὲ ἠξίου διαλύειν. τοῦτο δὲ ὅτι μετὰ τὴν κατηγορίαν.

τοῦτο μὲν τοι τοιοῦτον ἔθος.) πληρώσας τὴν παρέκβασιν, ἐπιλογίζεται λοιπόν. ἔθος γὰρ αὐτῷ μὴ πρότερον ἐπ' ἕτερον μεταβαίνειν, πρὶν ἢ τὸ πληρωθὲν ἐπιλογίσασθαι.

ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις παρειδεῖν.) κοινὸν ἐργάζεται φόβον, τοὺς δικαστὰς ἐπάγων εἰς ἀγανάκτησιν.

ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως ὀργιστέον.) πάλιν εἰς τὸ δημόσιον ἀνάγει τὰ πεπραγμένα. καὶ κέχρηται τελικῷ κεφαλαίῳ τῷ συμφέροντι. παρειλήφαμεν γὰρ ὅπ τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις, οἱ ἐπίλογοι πληροῦνται. οἱ βουλευοὶ τὸ χρῆμα τ' ἔχοντες.) καλῶς τὸ μιαρὸν τοῦ τρόπου, παρέταξε τὸν πλοῦτον. οἷδε γὰρ ὡς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὁ πλοῦτος, οὐ διαβάλλεται.

ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσως διεσκάμμαι.) ὁρᾶ ὅπως καὶ τὸ φορτικὸν διέφυγε. τὸ ἴσως εἰπὼν, καὶ τὸ δεινὸν ἐπηύξησεν. εἰ γὰρ ῥήτωρ ὢν αὐτὸς, οὐ πάντως ἀπωθεῖσθαι δυνάται συκοφαντίαν· τί ποιήσουσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὴν τέχνην; ἐπιδείκνυσι δὲ, ὅπ πεπλήρωται τὰ τῆς ἀπολογίας τῆς περὶ τοῦ φόνου. διεσκάμμαι γάρ φησι ψεύδη λόγον, τουτέστιν, τὸ περὶ τοῦ φόνου. διεσκάμμαι δὲ καὶ συκοφαντίαν. τουτέστι, τὴν τοῦ λεπτοταξίου. οἱ δὲ πολλοὶ τί ποιήσετε.) δεδήλωκεν ὅτι ἐπὶ τὸ δημόσιον πάντα ἀνάγει. δοντα λόγον καὶ ὑποχόντα) καλεῖσέ τις φησιν εἰς κρίσιν, μὴ διάφυγε τὸ δικαστήριον· ὑπέχε τὰς δίκας.

A Neque periurij sui rationem habuit. Omnibus de rebus confertim eum accusat: impudentiæ, periurij, perfidiæ, impietatis.

Petebat etiam vt per eum.) Quæ temporum interuallis multum disiuncta sunt, coniunxit, vt & cætera probabilia faceret. Rogabat, inquit, Aristarchum & per eum in gratiam redire mecum cupiebat. Fecerat autem id fortassis Aristarchus, priusquam crimen cædis oriretur. Sed contrahit tempora Demosthenes, etiam post cædis rumorem, inquit, vt probabile redderet, cum post etiam & consuetudine eius vsum & collocutum: & aut à piaculo non esse alienũ aut nihil atrox commisisse Aristarchum, si Midias sit purus:

Et harum rerum eos qui adfuerũt, testes vobis cito.) Quanquam de transactione Midiæ per Aristarchum testimonium dicturi sunt, tamen orator omisso altero, alterum arripit.

Nónne autem intolerabile est Athenienses.) Ostendit se ab inimico Midia palàm absolui cædis: & rursus eundem negare, se quicquam tale dixisse. Persecutam igitur negationem, ea quæ præcesserunt, euertit. Neque verò eodem vtrumque modo fecit. Cũ
B enim accusaret, nudis verbis est vsus: cum negaret, deos etiam adiurauit. Plus autem fidei habetur iuriiurando, quàm simplici orationi.

Cum eo sub eodem versari tecto.) Qua re clamabat hominem esse purum. Neque enim vtique vltrò pollui voluit.

Et vestram cõdemnationem deferam.) Si me deferetis, vestram condemnationem deferetis.

Sin fuero persecutus.) Redit ad primam orationis causã, quare in se ea sit molitus. Norat enim, inquit, me iam ius meum esse persecuturum, ob acceptas contumelias. Capita enim firmissimis argumentis concludenda sunt.

Cædis me iurè fuisse accusandum.) Hoc illi simile est, quod positum fuit in exordio: si qua modò calamitas est, affectum contumeliis nullum posse ius adipisci.

C Voca mihi harum rerum testes.) Vidisse quosdã & ante & post accusationẽ, Midiã ad Aristarchũ ingredientem. Quid igitur addi queat.) Etiam per hęc ostendit, quibus de rebus testes sibi dixerint testimonium: scilicet, eũ simul & accusasse Aristarchũ, & petiisse, vt per eum mecum reconciliaretur. hoc autem factum esse post accusationem.

Is quidem ejusmodi mos est.) Absoluta digressione, iam concludit. Mos enim eius est, non prius trãsire ad aliud, quàm id quod absoluit, concludat.

Vobis autem cæteris negligendũ.) Cõmunem terrorem iniicit, vt iudices ad indignationem commoueat. Sed irasci ęquè omnibus debetis.) Rursus ad rẽpublicam refert ea quæ acta sunt: & summo capite vtitur, vtilitate. Traditũ enim nobis est, summis capitibus perorationes absolui.

Proterui & pecuniosi.) Bene morum improbitatẽ opibus præposuit. Scit enim ipsas per se opes criminis esse expertes.

Ego enim fortasse refutabo.) Vide vt arrogantiã vitarit, dicẽdo, Fortasse, & atrocitatẽ auxerit. Nã si ipse orator cum sit, non prorsus repellere potest calumniam: quid facient artis imperiti? Ostendit autẽ absolutam esse defensionem de crimine cędis. Refutaui enim, inquit, falsam orationem: hoc est, crimẽ cędis. Refutaui item calumniam, hoc est, crimen deferorum ordinum. Vos autem plebeij quid facietis?) Ostendit ad rempublicam se referre omnia.

Ratione reddita, & in iudicio.) Vocat te, inquit, aliquis in ius, ne detrecta iudicium, redde rationem.

Neque enim aliter criminis expers videberis.sed di ces,ſine cauſa accuſor.calumniatorē agit accuſator? ſine de eo ferri ſuffragium.Confundit,inquit,ordinē reipublicæ Midias.Antequam ſe defenderit,accuſat priuſquam cauſam dixerit,aliis vult irrogare mulctam,idque inſontibus.

Quæ igitur.)Abſoluta confirmatione,& confutatione,& egreſſione,& peroratione egreſſionis, iam ad perorationem totius orationis accedit.Quanquā autem vtitur exordij ſentētia,vt ad integrum caput acceſſurus,ſtatim tamen ad capitum enumerationē vadit,in qua vſurpat figuram comprehenſionis,quę ab hoc loco incipit.

Nihil eſt quod non.)Nam & priuata & publica cōiungit,quę figura comprehenſio dicitur.

Sed ob ea quæ ad chorum.) Hic publicum continetur.neque choragum iam nominat, ſed tribum. Debent enim in perorationibus maiores eſſe amplificationes.

Quas autem mihi contumelias fecit.)Oſtendit facinus,& ait,eum in omnia fuiſse iniurium:in tribū, in leges,in fortunam ciuitatis,in fas diuinū,& in fas totius ciuitatis. ὅσιον enim pertinet partim ad deorū immortalium religionem,partim ad inſtituta totius ciuitatis,partim ad ſingulos homines,partim ad defunctos.Nunc autem τὸ ὅσιον, καὶ τὸ σεμνόν, nō humanū illud dicit, ſed diuinum, quod totam celebritatem ludorum intuetur.

Sed vt in ipſa lege.)Cum de his deſiſſe videtur, rur ſus incipit. Hoc enim proprium eſt Demoſthenis, varias inuenire tractandi vias, vt firmis argumentis ſæpius iterandis,faſtidium vitet.

Et aduocatos eius.) Paulo poſt repudiaturus eius aduocatos,iam antea nunc eos perſtringit,vt aſſuefa ciat iudices audiendis conuiciis,quę in eos dicentur.

συνεξεταζομένους.)Qui vnà cum eo conſpiciuntur,qui eius familiaritate vtuntur.

Sed approbatores etiam facinorum iſtius.)Laudatores eorum quæ fiunt.Quòd ſi Athenienſes.)Hic incipit qualitatis examē,quod eſt vniuerſale: cuiuſmodi ſit vita Midię.Qui quidē ex qualitate iā antea eſt exploratus,cū periuriū,perfidū,crudelē,morosū, & aliis vitiis obnoxium eſſe Midiā oſtēdit.Sed illa qualitas peculiarē habuit examinationem:qualis fuerit Midias in Demoſthenem ipſum. Etenim Stratonis negocium,& eius generis omnia ad Demoſthenem referuntur.Nunc vniuerſalem qualitatem tractat, qualis in vniuerſam rempublicā fuerit Midias.Quia enim reus conſeruatur vel ob clementiam iudicis, vel ob ipſum negocium quod ſubiturus eſt,magnū, conſuetudinem excedens,vel propter dignitatem, & grauitatem,vt dignus eſſe venia videatur, aut ab anteactę vitę equitatem & moderationem,aut propter obita munera,aut ob ea quæ deinceps eſſe obiturus expectatur,aut ob patronos,aut etiam ob alia plura:ideo ſingulatim hæc in peroratione exequitur & omnem ei ſalutis occaſionem præcidit.Ac primū inquirit,qualis in alios fuerit.

Meū infortuniū.)Nam ſi eum in alios bonū,in nos ſolos improbum eſſe conſtet:ea fuerit manifeſta calamitas.Nunc tot ſunt cętera.)Grauiter ſe ferre populi vicem præ ſe fert,vt malè tractati.

Tu non grauiora quàm quiuis aliorum.)Dum timere videtur,ne Midias elabatur,magis etiam concitat iudices. Quis enim eum venia dignabitur,eo quòd alij non minora perpeſſi ſunt à Midia:ac non potius grauius iraſcetur,quòd in multos fuerit talis?

A οὐ γὰρ ἄλλως φανεῖς ἂν αἰαμύρητος. ἀλλ' ἐρεῖς, μάτην ἐκαλοῦμαι· συκοφάντης ὄντ' ὁ κατήγορος; ἄφες τοῦτο γνωσθῆναι τῇ ψήφῳ. συγχεῖ φησὶ τὴν τάξιν τῆς πολιτείας ὁ μειδίας· πρὶν ἀπολογήσασθαι κατηγόρηκεν. πρὶν δ' δίκας ὑποσχεῖν, ἀπαιτεῖν βούλεται. καὶ ταῦτα τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι.

ὅσα μὴν τοίνυν.) πληρώσας τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν παρεκβασιν καὶ τοὺς ὁπλόγους τῆς παρεκβάσεως, ἐντεῦθεν ὁπὸ τοὺς ὁπλόγους τ̄ παντὸς λόγου κεχώρηκε. καὶ κέχρηται μὴν πρεπομιακῇ ἐννοίᾳ, ἅτε δὴ μέλλων εἰς ὁλόκληρον κεφάλαιον ἐμβάλλειν. χωρεῖ δ' δύθυς ὁπὸ τὴν ἀνακεφαλαίωσιν, ἐν ᾗ πολλαμβάνει τὸ κ̄ σύλληψιν. ἀρχὴ δ' ἐκεῖθεν· οὐκ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ. συναγωγὴν γὰρ ποιεῖται τῆς τε ἰδίων καὶ τῶν κοινῶν· ὅπερ ὅτι κ̄ σύλληψιν εἶδος. ἀλλ' ὁπὸ μὴν τοῖς εἰς τὸν χορόν.) ἐν τούτῳ τὸ δημόσιον, καὶ οὐκέτι λέγει τὸν χορηγόν, ἀλλὰ τὴν φυλήν. δεῖ γὰρ ὡς ἐν ὁπλόγοις μείζους εἶ τὰς αὐξήσεις. ὁπὸ δ' οἷς ἐμὲ ὕβρισεν.) ἐνδείκνυται τὸ ἀδίκημα καὶ φησιν, ὅτι πάντα ἠδίκησε, τὴν φυλήν, τοὺς νόμους, τὴν τύχην τῆς πόλεως, τὸ δαιμόνιον τ̄ ὁσίας, καὶ αὐτὴν τὴν ὁσίαν τ̄ ἐφ' ὁλοκλήρου πόλεως. τὸ γὰρ ὅσιον τέμνηται, τὸ μὴν τι εἰς τὸ δυσεβές, ὅπερ ὅτι περὶ θεούς. τὸ δ', εἰς τὸ ὅσιον τὸ δημόσιον, τουτέστιν, εἰς ὁλόκληρον τ̄ πόλιν· τὸ δ', εἰς ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων· τὸ δ', εἰς τοὺς τελευτήσαντας. νυνὶ δ' τὸ ὅσιον καὶ σεμνόν. οὐ τὸ ἀνθρώπινόν φησιν, ἀλλὰ τὸ θεῖον, τὸ ἐφορῶν τ̄ πανήγυριν. ἀλλ' ὡς ἐν αὐτῷ τῷ νόμῳ.) δοκῶν πεπαῦθαι τούτων, πάλιν ἄρχεται. τὸ τὸ γὰρ ἴδιον δημοσθένους, τὸ πολλὰς εὑρίσκειν μεθόδους, ὡς τὰ ἰσχυρὰ λέγοντα φεύγειν τὸ περισσόρρες. καὶ τοὺς συνεξεταζομένους.) μέλλων μετ' ὀλίγον ἐκβάλλειν αὐτῷ τοὺς συνηγόρους, ἐντεῦθεν ἤδη προβάλλει, συνεθίζων τοὺς δικαστὰς ταῖς κατ' αὐτῶν βλασφημίαις. συνεξεταζομένους δ', τοὺς ἅμα αὐτῷ φαινομένους, καὶ συνδιαξιοῦντας. ἀλλὰ καὶ δοκιμαστάς.) ἐπαινέτας καὶ κρίνοντας εἶ καλὰ τὰ γινόμενα. εἰ μὴν τοίνυν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) ἐντεῦθέν ὄζιν, ἡ τῆς ποιότητος ἐξέτασις. ἡ τίς ὄτι καθόλου, ποταπὸς περὶ τοὺς ἄλλους βίος τε μειδίου. περιεξήτασται μὴν ἤδη ἐκ τ̄ ποιότητος, ἐν οἷς ὁπίορκον, ἄπιστον, ὠμόν, δύσκολον, καὶ τὰ τοιαῦτα, τ̄ μειδίαν ἀπέδειξεν. ἀλλ' ἐκείνη μὴν ἡ ποιότης, ἰδίαν εἶχεν ἐξέτασιν, ποταπὸς γέγονε μειδίας περὶ αὐτὸν δημοσθένη. καὶ γὰρ τὰ περὶ τὸν στράτωνα καὶ πάντα ταῦτα, εἰς δημοσθένη εἶχε τὴν ἀναφοράν. νυνὶ δ' τὴν καθολικὴν εἰσάγει ποιότητα, ποταπὸς περὶ πᾶσαν γεγένηται τὴν πόλιν μειδίας. ἐπειδὴ γὰρ σώζεταί τις ἢ δι' ἔλεον τῆς δικαστῶν, ἢ δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὃ μέλλει ὑφίστασθαι, μέγα ὄν. καὶ ὑπερβάλλον τὴν συνήθειαν· ἢ δι' ἀξίωμα καὶ σεμνότητα. ὥστε δοκεῖν ἀιδοῖς ἄξιος εἶ· ἢ δι' ὁπιείκειαν καὶ μετριότητα, ἵν' ἐπιδείξατο περὶ τὸν ἄλλον βίον· ἢ δι' ἀλεξιτούργημα φθάνων· ἢ δι' ἃ προσδοκᾶται λειτουργήσειν· ἢ διὰ τοὺς συνηγορεῦντας· ἢ καὶ δι' ἄλλα πλείω· διὰ τ̄ τὸ καθέκαστον ἐν τοῖς ὁπιλόγοις ἐπεξέρχεται, πᾶσαν αὐτῷ συμπρίας ἀφορμὴν περικόπτων. πρῶτον οὖν ἐξετάζει ποταπὸς περὶ τοὺς ἄλλους. ἀτύχημ' αἰ ἐμαυτῷ.) ὅταν γὰρ περὶ τοὺς ἄλλους χρηστὸς, φαῦλος δ' περὶ ἡμᾶς μόνους φανῇ· δυσυχία σαφὴς τὸ γιγνόμενον. νυνὶ δ' τοσαῦτ' ὀξὶ τἄλλα.) ἀγανακτεῖν ὑπὲρ τοῦ δήμου πεποιεῖται, ὡς δεινὰ πεπονθότος. οὐ μὴ δεινότερα τ̄ ἄλλων.) ἐν οἷς δοκεῖ φοβεῖσθαι μὴ διαφύγῃ· ἐν τούτοις μᾶλλον παροξύνει τοὺς δικαστάς. τίς γὰρ αὐτὸν ἀξιώσειε συγγνώμης, διότι μικρότερα πεπόνθασιν οἱ ἄλλοι ὑπὸ μειδίου, ἀλλ' οὐ μᾶλλον ὀργισθήσεται, διότι κ̄ πολλῶν γέγονε τοιούτος;

B

C

τότ'

τότ' ἐμὸν καὶ τὸ τούτου προσεῖδεν.) μέτρον ἐλάμβανον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὕδατος οἱ ῥήτορες· οὗ πεπαυμένου ἐν τῷ ῥεῖν, ἐπαύοντο λέγοντες. ἴσως ἵνα μὴ φλυαρῶσιν, ἀλλὰ τῷ ἀναγκαίων ἔχωνται μόνων. λέγων οὖν, ὅτι τῷ λείποντί μου ὕδατι, πολὺ γὰρ τῷ λέγειν ἀνάλωται, εἰ προσεῖδεν πάλιν τὸ μέτρον τότ' ἐμοὶ δοθὲν καὶ ὃ δέδοται τῷ Μιδίᾳ· οὐκ ἂν ἐξαρκέσειε δηλοῦν μόνον μοι πάντα αὐτοῦ τὰ παραπτώματα. ὡς ἐμαυτῷ γέγραμμαι.) σιωπᾶν τὸ τοῦ πλήθους δηλοῦν ἐστι, ὅταν πλῆθος ἐν δείξασθαι βούληται. ὡς γὰρ ἐν δικαστηρίῳ ἕκαστα μνημονεύειν, ἐν γραμματείου τινὶ ἀπομνήσιν ποιεῖται. ἔχει γὰρ ἐν ὑπομνήμασι σωτόμως αὐτοῦ τὰ ἀδικήματα. ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ εἶπεν, ὅτι συνέλεξεν ἀφ' ὧν ὑμῖν ἀναγινώσκων ἐρῶ πανοδαπὰ κακουργήματα. καὶ ὕβρεις πολλάς.) τινὶ γὰρ ἐξ ἀρείου πάγου βουλὴ ὕβρισεν εἰπών, μέλλετε καὶ τετύφωσθε. καὶ περὶ τοὺς οἰκείους κακουργήματα.) κακουργήματα λέγει, τὰ κατὰ κρατῖνον τοῦ συνίππαρχον. τοὺς γὰρ συναρχοντας, ὥσπερ οἰκείους νενομίκαμεν. μικρὸν γὰρ ὕστερον ἐρεῖ ὡς ἱππαρχος ὤν, πολλὰς καὶ τῷ ἱππέων ἐποιεῖτο δυσβολὰς συνὼν αὐτοῖς. καὶ τόπος οὐδεὶς ὅστι.) τόπον νῦν λέγει, οὐ κεραμικὸν, οὐδὲ ἀγορᾶν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς διαλεκτικοὺς, τὸ ἐπιχείρημα. οὐδὲν γὰρ φησιν ἐπιχείρημα, οὐδὲ ἀφορμή τις ἀδικίας ἐστὶν, ἢ κακίας εἶδος, ὃ οὐκ ἐξαλέλοιπε.

τὸν ἀεὶ προσύχοντα αὐτῷ.) ἵνα μὴ ὡς ἀμυνόμενον τὸν ἠδικηκότα ποιῇ, ἀλλὰ τὸν ἀπαντῶντα ἁπλῶς βλάπτῃ.

καὶ παραλέλοιφ' ἕτερα.) ἵνα μὴ δόξῃ ὡς φιλοπράγμων ἅπαντα περιεργάζεσθαι ἀκριβῶς, δείκνυσι πολλὰ παραλιπεῖν. οὐδὲν ἄξιον θανάτου.) οἷον ἄξιον θεῶν, καὶ τιμῆς τοσαύτης, ὡς θανάτου τυχεῖν.

ἀλλ' εἰ μὴ καὶ φυλῇ ὅλῃ, καὶ βουλῇ, καὶ ἔθνος.) δυσὶ τὸ χρέον καὶ τὴν βουλὴν τὴν ἀρειοπαγιτικήν. εἶπε γὰρ τετύφωσθε, ὑβρίζων αὐτήν. ἔθνος δὲ νῦν τὸ τάγμα ἐμφαίνει τῶν ἱππέων. ἴσως δὲ φοβούμενος μὴ ὡς ἱππάρχῳ βοηθήσουσι παραστάντες οἱ ἱππεῖς, συγκρούειν τούτοις αὐτὸν πειρᾶται. ἅπερ δὲ ἐν τῷ γραμματείῳ ἀνέγνω, ταῦτα πάλιν κατὰ χειλιασμὸν λέγει καὶ ἀναμιμνήσκει. πρὸς δὲ τοὺς συστρατευσαμένους ἱππέων.) βούλεται τοὺς συνηγόρους αὐτοῦ παρελέσθαι. καὶ ἐπειδὴ δέδοικε τὸ τάγμα τῷ ἱππέων, μὴ ὡς ἱππάρχῳ βοηθήσουσι· δείκνυσι, κἀκείνους ὑβρισμένους ὑπὸ μειδίου. συστρατιώτην δὲ εἶπεν αὐτὸν καὶ οὐχ ἱππαρχον· ἐπειδὴ καὶ ἱππαρχοι συστρατεύονται τοῖς ἱππεῦσιν, ἐκ τῆς κοινωνίας τῆς κατὰ τὴν στρατείαν αὐτὸν ὠνόμασε.

καὶ τὴν λοιδορίαν ἣν ἐλοιδορήθη κρατίνῳ.) στρατηγὸς ἦν οὗτος τοῦ πεζοῦ. τοῦ δὲ μειδίου κατηγορουντος τῷ ἱππέων, ὁ κρατῖνος, ἅτε καὶ αὐτὸς ἱππαρχος ὤν, ἀντέλεγε, καὶ βοηθῶν αὐτοῖς ἐπειρᾶτο. καὶ τοῦτον οὖν ὕβριζε. καί τοι πότερον εἰσὶν ὄνειδος, ὦ μειδία.) τοῦτο συνήθες δηλοῦν ἐστι, ὅταν ἐξελόμενόν τινα κατηγορούμενον, ἀντιφορεῖν ἐπὶ τὸν κατηγόρον τὰ ἀδικήματα. οἱ δυσβαίνοντες ἐν τάξει.) ὅταν μὴ ἔχῃ τοὺς στρατιώτας ἐκ τροπαίων ἐπαινεῖν, τὴν γνώμην αὐτῶν θαυμάζει καὶ τὴν ἀξίαν. ὥσπερ ἐν τῷ περὶ στεφάνου. μὴ ἔχων τοὺς ἐν χαιρωνείᾳ σεμνύνειν ὑπὲρ τῶν κατορθώμασιν ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς μάχης αὐτοῖς ἐπήνεσε, τῷ κόσμῳ, τῇ παρασκευῇ, τῇ προθυμίᾳ. ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενος.) εἶδος καθέδρας, ἀφ' οὗ μὴ στρεφεῖν, μηδὲ στρέφεσθαι. ἔστι δὲ ὑπὲρ πλεῖστον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. ὥστε τὰ καθεζομένων ἀνέχειν τὰ νῶτα. χρῶνται δὲ αὐτῷ μάλιστα αἱ γυναῖκες. ὑποσκώπτει δὲ διὰ τούτου εἰς μαλακίαν καὶ ἀσθένειαν τοῦ μειδίου. εἶθ' ἵνα μὴ ἀπιστήσῃ, τί ἂν εἰ κακωθεὶς ἐχρήσατο ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ;

A Mea & illius aqua adiecta.) Mensuram aquæ in iudiciis accipiebāt oratores: quæ vbi manare desierat, desinebant & ipsi dicere, ideo fortasse, ne nugarentur, sed necessaria duntaxat vrgerent. Ait igitur, si aquæ meæ deficienti (magna enim eius pars dicēdo elapsa est) rursus adiiceretur ea mensura, quæ & mihi data est, & quæ Midiæ: non satis esset, ad eius delicta recensenda. Vt mihi ipsi annotaui.) Vsitatum hoc est facere Demostheni, cum multitudinem indicare vult. Quasi enim non omnium meminisse queat, è tabella memoriam renouat. Habet enim in cōmentariis breuiter annotatas iniurias: vt in principio etiam dixit, se collegisse omnis generis iniurias, quas iudicibus de scripto recitaturus esset. Et contumelias multas.) Senatum enim Areopagiticū contumelia affecit, dicendo: Cunctamini, & nugas agitis. Et in cognatos commissa maleficia.) Ea quæ in Cratinum equestris præfecturæ collegam commisit, intelligit. Collegas enim cognatorum loco habere solemus. Paulo pòst enim dicet, eū, cum esset præfectus equitum, multis calumniis petiisse equites, quorum consuetudine vteretur. Et locus B nullus est.) Locum nunc dicit, non Ceramicum, non forum: sed more dialecticorum, ἐπιχείρημα aggressionem. Nulla, inquit, est aggressio, neque vlla iniuriæ occasio, improbitatis genus, quod ille prætermisit nullum. Qui quouis tempore in eum inciderit.) Ne faciat eum vlciscentem iniurios, sed qui promiscuè grassetur in obuios.

Et prætermisi alia.) Ne videatur vt litium appetens, accuratè & curiosius inquirere in omnia, oftendit se multa præterire.

Nihil morte dignum.) Quasi dicat, Tantis præmiis & honoribus, vt morte mulctetur.

Sed tametsi non tribum totam, & senatum, & gentem.) Tribum, propter chorum: senatum, Areopagiticum: quia per contumeliam dixerat, eum nugas agere.

Gentem.) Nunc innuit alam equitum. Fortassis autem metuens, ne ei equites vt magistro equitum patrocinarentur, eos ab eo conatur alienare. Quæ autem ex tabella recitauit, eadem per cōmiseratio- C nem repetit, & in memoriam reuocat.

De commilitonibus autem equitibus.) Vult ab eo alienare aduocatos: & quoniam ordinem equestrem timet, ne vt magistro equitum opem ferant: ostendit eum quoque à Midia contumeliis affectū. Commilitonē autē dixit, & non equitū magistrum: quia enim & magistri equitum cum equitibus militant, ab expeditionis societate eum nominauit.

Et vt cum Cratino sit iurgatus.) Dux fuit hic peditum. Cum aūt Midias equites accusaret, Cratinus, vt qui & ipse præfectus esset, refragatus, eis opitulari studuit. Eum igitur quoque Midias est insectatus.

Atqui Midia, vtri dedecori sunt.) Vsitatum hoc est Demostheni, cum reum aliquem eripit, crimina retorquere in accusatores.

Qui in acie transierunt.) Cum milites à triumphis prædicare non potest, animos eorum celebrat, & dignitatem, vt in oratione de Corona: Cum ad Chæroneam interfectos, ob res prosperè gestas laudare non posset, ab iis quæ pugnam præcesserant; eosdem commendauit, modestia, instructione, alacritate.

In astrabe vectus.) ἀστράβη est sellæ genus, quod non vertatur, aut moueatur: plurimum autem surgit in altum, vt insidentium tergum emineat. eo autem genere fœminæ potissimum vtuntur. Sic autē molliciem & infirmitatem Midiæ deridet. Deinde ne obiiceretur, quid si ob morbum tali sella est vsus;

adiecit, ex argento. Nam argentum, signum erat, cũ solere per delicias vti eo genere.

Ex Eubœa.) Cum Athenis non solerent tales fabri care, in Eubœa comparauit. Vulgaris lectio habet ἐξ ἀργύρας qui est Eubœę locus. sed sequentia indicãt, eum illi opprobrare mollitiem & delicias, multitia, inquiens, & vestimenta delicata, & vasa ad delicatã vitam apta. Multitia & cymbia & cados. Per χλανίδας vestes intelligit Milesias. κύμβια sunt genus poculorum. κάδοι vasa muliebria, quibus vtuntur ad excipiẽdam aquam, quas situlas nunc vocamus.

Publicani.) Arma bellica vectigal non pendebant, sed ea quæ paci & deliciis seruiunt, pendere cogebãtur. Hęc enim ad nos legionarios referebantur.) In tẽpore suam laudem attulit. Fortiores enim in grauẽ armaturam referuntur. Quare adeò nõ desertor est Demosthenes, vt sit etiam strenuus.

Si te ob ista derisit.) Vnus ex equitib. facetior, incessit eas eius delicias.

Nam si faciebas ista Midia.) Dilemmate vtitur, cuius prior pars consecutionem habet: altera est argutula. Si hę faciebas, iure malè audiebas. At hic aliorsum retulit. Sin te non faciente, alij cum voluptate audiebant: dignus eras ob reliquam vitam, de quo illa dicerentur additamento enim vsus, consecutionẽ argutius tractauit.

Iam quod mihi indignissimum & maximum est.) In quõ dicere desiit, id in commune introducit. Tot, inquit homines vnà accusas, equites intelligẽs, quam partem hactenus tractauit. Quæ igitur in his est variatio? quod illic nominatim equites dixit, hic autem indefinitè multitudinem hominum nominauit.

Quis vestrũm talis alicuius rei mihi est conscius?) Quod dicebat Midias, id ipse anticipauit, & per negationem attulit: ubi hæc non esse vsitata, se falsis inimicorum testimoniis opprimi. Nihil enim tale scitis vos. Non audierunt autem nunc.) Artificiosũ est hoc argumentum, si qui reprehendent accusatorem, quòd ea facinora quæ ipsi norunt, non dixerit.

Neque omnes quibus ipsi affecti sint iniuriis.) Aliud grauius: vereri eos qui affecti à Midia sint iniuriis, rem publicare. Nam si quisque diceret, is qui verba faceret, grauiora pateretur.

Nihil se primo impetu.) Si quis statim & expeditè accurrat. Magno enim labore est opus ad perstringẽdũ potentatus murũ. Cingunt enim & munũt eum.

Frustrà enim conuiciabitur.) Ostendit Demosthenes, diuitum contumelias molestissimas esse iudicandas. Si enim ei ademptа res familiaris fuerit, tametsi contumeliosus fuerit, frustrà vociferabitur. Homines enim miserabiles & abiectos, etsi turpissima dixerint contemnere solemus.

Nunc istum opinor propugnant.) Paulatim aduocatos eius recidit: equites eo modo, quo diximus, cæteros vituperando. Nam quia fieri potest, vt Midias eorum quosdam ad dicendum etiam testimonium producat, qualitatem eorum in primis perstringit: mercenarios appellans, & sodalitium: ne locum haberet eorum testimonium. Quis enim eis credat, qui assentari Midiæ consueuerunt? Paulatim autem rem ad tyrannidem refert. Vbi enim mercenarij sũt, & satellites, ibi propinqua est suspicio.

Euctemon ille puluisculus.) Quem conduxit accusatorem.

Testiũ cõiurata sodalitas. Certãt testes cũ accusatoro.) ὃν ἐμισθώσατο κατήγορον. μάρτυρον συνεσῶσα ἑταιρία.) ἀμιλλῶνται πρὸς τοὺς κατηγόρους οἱ μάρτυρες.

A πρὸσέθηκεν ἀργυρᾶς. τὸ γὰρ ἠργυρῶσθαι τινὶ κοσμεῖσθαι, σῆμα ἦν τοῦ τρυφεύειν τὸν καὶ εὐφραίνεσθαι τούτῳ τῷ εἴδει. τὸ δὲ καὶ ἐξ Εὐβοίας, ὅτι μὴ εἰωθότων τῶν ἀθλίων τοιαῦτα ἐργάζεσθαι, αὐτὸς ἐξ Εὐβοίας ἐνήσατο. ἢ δὲ Δημοσθένης ἐξ ἀργούρας ἔχει ἀπὸ τόπου τῆς Εὐβοίας. ἀλλὰ τὰ ἑξῆς δηλοῖ, ὅτι μαλακίαν αὐτῷ καὶ τρυφὴν ὀνειδίζει, χλανίδας λέγων, καὶ ἱμάτια τρυφερά, καὶ σκῦλα τρυφερὰ πρὸς ἀνάλωμα βίου. χλανίδας δὲ καὶ κυμβία καὶ κάδους.) χλανίδας μὲν τὰς μιλησίας· κυμβία δὲ εἶδος ἐπιπωμάτων· κάδος δὲ, γυναικεῖον ἀγγεῖον, ᾧ χρῶνται πρὸς τὰς ἀρύσεις τοῦ ὑδάτων, ἢ τὰς νῦν σίτλας.

οἱ πεντηκοντόροι.) τὰ μὲν πολεμικὰ σκεύη, οὐκ ἐτελώνουν· ὅσα δὲ εἰρηνικὰ, καὶ πρὸς τρυφὴν συντελοῦντα, κατεῖχον. ταῦτα γὰρ εἰς τοὺς ὁπλίτας ἡμῶν.) ἐν καιρῷ τὸ οἰκεῖον εἰσήγαγεν ἔπαινον. οἱ γὰρ ἀστρατεύτοι γὰρ ἐν τοῖς ὁπλίταις τάττονται). οὐκοῦν οὐκ ἔστι λειποτάκτης ὁ Δημοσθένης, ἀλλὰ καὶ ἀνδρεῖος. εἶτα ὅτι τούτοις ἔσκωπτεν.) εἰς τὸν ἱππέων κωμικώτερος ὤν, ἀπέσκωπτεν εἰς ταύτην αὐτῷ τὴν τρυφήν. εἰ μὲν γὰρ ἐποίεις ταῦτα ὦ μειδία.) δίλημμάτῳ κέχρηται, οὗ τὸ μὲν πρῶτον μέρος, ἀκολουθίαν ἔχει. τὸ δὲ δεύτερον, σεσόφισται εἰ ταῦτα ἐποίεις, δικαίως κακῶς ἤκουες. ὁ δὲ, εἰς ἕτερον παρεκάλει. εἰ δὲ μὴ ποιοῦντός σου ἕτεροι ἀκούοντες ἐπέχαιρον· ἄξιος ἦσθα δι' ἃ τὸν ἄλλον βίον ταῦτα ἀκούειν. παρολκὴ γὰρ χρησάμενος, τὴν ἀκολουθίαν ἐσοφίσατο. καὶ τὸ δίλημμα τελειότερον καὶ μεῖζον.) ὁ λέγων ἐπαύσατο, τεῖνον εἰς κοινὸν εἰσάγων. τοσούτους φησὶν αἰθεφίπτων ἀθεόφως κατηγορεῖς. λέγει δὲ τοὺς ἱππέας. ὅπερ μέχρι νῦν ἐξετάζει. τίς ἂν ἡ παραλλαγὴ τούτων; ὅτι ἐπεὶ μὲν ὀνόμασι τοὺς ἱππέας εἶπεν. ἐνταῦθα δὲ ἀορίστως πλῆθος αἰθεφίπτων ὠνόμασε.

τίς ὑμῶν ἐμοί τι συνοῖδεν;) ἅπερ ἔλεγεν αὐτὸς ὁ μειδίας, ταῦτα προλαβὼν αὐτὸς καὶ τὴν αἵρεσιν εἰσάγαγεν. * ὅτι οὐδέν ἐστιν αὐτῷ συνῴδη ταῦτα, ἐπεὶ δὲ ἔλθεμεν κατάψευδομάρτυρες. τοιοῦτον γὰρ οὐδὲν ἴστε ὑμεῖς. οὐκ ἀκηκόασι δὲ νῦν.) δεινότητα ἔχει τὸ ὑπόκρημα, εἴγε μέμψεων τῷ κατηγόρῳ τινὲς ὡς οὐκ εἶπεν ἃ ἴσασιν αὐτοὶ τὸν μειδίαν ἀδικήματα. οὐδὲ πάντ' ὅσα ἠδίκηται.) ἄλλο βαρύτερον ὅτι φοβοῦν δημοσιεῦσαι οἱ πεπονθότες ὑπὸ μειδίας ἐπιτήδειον. εἰ γὰρ ἐρεῖ ἕκαστος, πείσεταί τι δεινότερον ὁ φθεγγόμενος. μηδὲν αὐτὸν ἐξ ὑπόδρομῆς.) ἐκ τοῦ εὐθέως δυσκόλως ὑποδραμόντα. πραγματείας γὰρ δεῖ πολλῆς ἵνα διαρρήξῃ τις τῆς δυναστείας τὸ τεῖχος. προβέβληται γὰρ αὐτῷ καὶ τειχίζουσιν αὐτόν. μάτην γὰρ λοιδορήσε.) δείκνυσιν ὁ Δημοσθένης, ὅτι τὰς παρὰ τῶν πλουσίων ὕβρεις, μάλιστα χρὴ χαλεπὰς νομίζειν. ἐὰν γὰρ φησι προαιρεθῇ τὰ ὄντα· κἂν ὑβρίζῃ, μάτην βοήσεται. τὸ γὰρ οἰκεῖον καὶ τὸν ἀπερριμμένον, κἂν τὰ αἴσχιστα λέγωσι, καταφρονεῖν εἰώθαμεν. νῦν δὲ οἴεται τούτου προβέβληται.) κατ' ὀλίγον αὐτῷ προεκόπτει τοῖς συνηγόροις. τοὺς μὲν ἱππέας τὸν ὄχλον τῶν προειρημένων· τοὺς δὲ ἄλλους, διὰ τὸ κακίζειν. ἐπειδὴ γὰρ ἐγχωρεῖ τὸν μειδίαν, καὶ εἰς μαρτυρίαν τινὰς τούτων προσαγαγεῖν, προσλαβέλλει τινὰ ποιότητα αὐτῷ, μισθοφόροις καλῶν, καὶ ἑταιρίαν τὸ κατ' αὐτοὺς, ἵνα μὴ δι' ἃ τούτων λάβῃ χώραν ἡ μαρτυρία. τίς γὰρ πιστεύσῃ τούτοις, οἳ κολακεύειν τὸν μειδίαν εἰώθασι; καὶ μικρὸν δὲ εἰς τυραννίδα ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα. ὅπου γὰρ μισθοφόροι καὶ δορυφόροι, τὰ τῆς ὑπονοίας ἐγγύς. δυκτήμων ὁ κονιορτός.) ὃν ἐμισθώσατο κατήγορον. μάρτυρον συνεσῶσα ἑταιρία.) ἀμιλλῶνται πρὸς τοὺς κατηγόρους οἱ μάρτυρες.

τυρες. οἱ μὲν ποιοῦνται γραφὰς οἱ δ', τὴν πίστιν σοφίζονται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ συνεστῶσα εἶπεν. ἵνα μάθῃς τοῦ συγκρότήματος τὴν μανίαν. γράφου θαρσῶν, ὦ μειδία. βοῶσιν οἱ μάρτυρες. κἂν δυχεραίνῃς φοβεῖ τὸν ψεύδη, ἐγὼ τῇ μαρτυρίᾳ τοῖς δικάσταις * ἀπατήσω.

φανερῶς μὲν οὐκ ἐνοχλούντων.) ἐφοβοῦτο γὰρ ψευδομαρτυρίας ἁλῶναι φανερῶς αἰσχυνοῦντες.

σιγῇ δὲ τὰ ψευδῆ ῥᾷς ὑπνοῦντων.) οἱ γὰρ ἔξωθεν σπουδάζοντες, ἐπειδὰν ὁ κατήγορος λέγῃ τὰ ἀδικήματα, λάθρα καὶ πόρρωθεν αἰανεύουσι τοῖς δικασταῖς, ἐνδεικνύμενοι. μηδὲν ἀληθὲς εἶναι τῶν λεγομένων. ῥᾷστον δὲ τοιοῦτον καὶ ἀκίνδυνον.

οὓς μὰ θεοὺς.) μισθοφόρους εἰπὼν, ἐφοβήθη μὴ πρὸς τὸν μισθὸν ἀπίδωσιν οἱ δικασταὶ, ὡς εἰωθότος τοῦ μειδίου χρήματα διδόναι τοῖς συναγωνιζομένοις. ἵνα μὲν οὖν μὴ πρὸς τὸ κέρδος οἱ δικασταὶ χαυνωθῶσιν· μετ' ὅρκου τὴν ἄρνησιν ἐποιήσατο, μηδὲν ὠφελεῖσθαι παρ' αὐτοῦ τοῖς συνεδρεύοντας. καὶ ἄλλως προσαπίπτον αἱρεῖ. ἴσως. ἐπανορθοῖ τὸν βίον αὐτοῖς· ὠδαμυθεῖται τὴν σύνοιαν. διὸ καὶ αὐτοὶ σώζουσιν ὡς εὐεργέτην τὴν εὔνοιαν ἐν τῇ χρείᾳ δεδοκιμασμένοι. ἐκβάλλει τοίνυν ὅρκῳ τὴν δόξαν.

ἀλλὰ δεινοί τινές εἰσιν.) ἕτερον αἴτιον εἰσάγει, καὶ πάθος. ἀλλὰ πεφύκασί τινες συναπτειν ἑαυτοὺς τοῖς πλουσίοις, καὶ κολακεύειν, καὶ ὑπηρετεῖν εἰς ἃ βούλονται. ἃ δὴ φθείρεσθαι ὀνομάζει. φθορὰ γὰρ τὸ τὴν τῶν ἄλλων ἐπιθεσθαι γνώμας. ὅθεν ἐπάγει ὡς οὐκ ἀνεκτὰ ταῦτα τοῖς βουλευτοῖς, καὶ μετείσις, τὰ συγκρότήματα. ὥσπερ δύνεται γὰρ ταχέως.

οὗπερ εἵνεκα συλλέγεσθε.) ἰσχυρότερον δηλοῖ τὸ δικαστήριον. εἰ γὰρ ἰδίᾳ ὑμῶν ἕκαστος ἠπιστᾶτο τῶν πλουσίων, ἀλλ' ὅταν εἰσίητε κοινοῦντες εἰς τὸ δικαστήριον, κύριοι ἐστε τοῦ διαφθεῖραι καὶ λῦσαι αὐτῶν τὴν δυναμιν.

τί δὴ τὰ, καὶ τὰ, πεπονθώς.) ἐνήλλαξε δὲ τῶν λέξεων τὴν δυναμιν τῆς ἀπιθέσεως. ὁ μὲν γὰρ μειδίας, ἐκείνως αὐ προσήγαγον, οὐδεὶς παρ' ἐμοῦ πέπονθε δεινὸν οὐδὲ κατηγορῆσαί τις ἐτόλμησεν. ὁ δ', τοῦ μηδένα κατηγορηκέναι συνέδραμε. τὴν δ' αἰτίαν ἐνήλλαξε. θαυμάζει γὰρ φησὶ διὰ τί πολλοὶ παθόντες οὐ κατηγόρησαν· καὶ πεποίηκεν οὐκ ἀπίθεσιν μᾶλλον εἰσάγοντα, ἢ ὁμολογίαν καθ' ἑαυτοῦ τῶν ἀδικημάτων. τεχνικώτατα δὲ πάλιν τὴν μειδίου λεγηθότως ὁμολογοῦντα τὴν δυναστείαν ποιεῖ. ὅταν γὰρ ὀνειδίζῃ τῷ δημοσθένει, ὅτι πολλοὺς καὶ ἄλλους ἠδίκησα, καὶ καὶ τὴν δεῖνος καὶ τὴν δεῖνος ἐχώρησα, καὶ οὐδεὶς ἔλαβε δίκην παρ' ἐμοῦ· οὐδεὶς ἐτόλμησε κατ' ἐμοῦ καθίσαι εἰς δικαστήριον· σὺ μόνος ὑπερβαίνεις τὴν τάξιν, μετὰ τὴν νόμων ὁπλίζῃ, τὴν δυναστείαν * προβαλλόμενος· πῶς οὐ βεβαιοῖ σαφῶς τῆς τυραννίδος τοῖς οἰκείοις λόγοις τὴν μίμησιν; ἀφίσταται τοῦ βοηθεῖν ἑαυτῷ.) οὐδεὶς φησιν οὐδὲ βοηθεῖν ἑαυτῷ λοιπὸν ἰσχύει, τὸν μειδίαν φοβούμενος. εἶτα συναπτει πολλὰς προφάσεις, δι' ἃς ἕκαστος τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζεται, προσκρούειν αὐτῷ μὴ βουλόμενος. καὶ γὰρ ἀχολία, καὶ ἀπραγμοσύνη. ἀχολία, διὰ τὴν τύχην· ἀπραγμοσύνη, διὰ τὸν τρόπον· καὶ τὸ μὴ δυνασθαι λέγειν διὰ τὴν φύσιν. δι' ὧν δὲ αἰτίαν ὑποδίδωσι τοῖς ἠδικημένοις ὅτι μὴ κατηγόρησαν· διὰ τούτων τὰ ἐναντία πειράται μειδία, ὅτι φιλοπράγμων· ὅτι μηδενὶ χολάζων, ὡς κοινὸς ἐχθρὸς τῇ πολιτείᾳ. τὸν δ' κατάλογον τῶν ἀδικημάτων αὐτοῦ εἰπὼν, τέλος τύραννον ἀπέφηνεν.

ἐπειδήπερ εἰλήφαμεν.) ἐπειδὴ ὑπὸ χεῖρα γέγονε, καὶ εἰσω τῶν δικτύων γεγένηται.

λέγεται τοίνυν ποτὲ ἐν τῇ πόλει.) μεταβέβηκεν ἐφ' ἕτερον μέρος ὑπόλογον· δι' οὗ δεικνῦσαι πρᾶξιν,

A toribus. Hi accusant, illi fidem accusationis eludunt. Quapropter etiam coniurata dixit, vt intelligeretur conspirationis insania. Audacter accusa* Timocrates, vociferantur testes. Quòd si in docenda re hæsitabis, ego dicendo testimonio decipiam iudices.

Qui apertè quidem importuni non sunt.) Metuebant enim ne falsi testimonij damnarentur, si palàm essent impudentes.

Sed silentio falsa facilimè nutu comprobant.) Nam qui foris alicui student, cum accusator crimina recitat, clàm atque eminus innuunt iudicib. atque ostendunt, nihil eorum quæ dicantur, esse verum: id quod facilimum est, & sine periculo.

Quos ita me dij ament.) Cum mercenarios dixisset, veritus est ne iudices ad mercedem respicerent, quasi soleret Midias pecuniam dare suis aduocatis. Ne igitur iudices lucro inhiarent, cum iureiurando negauit: nihil eum conferre sui studiosis, & alioqui obiectionem tollit: fortasse ré familiarem eorũ sarcit, subuenit eorum inopiæ. Quapropter & ipsi beneuolentiam in eum vt benemeritum retinent, & in necessitatibus ei inseruiunt. Eam opinionem igitur cum iureiurando remouet.

B

Sed eo sunt ingenio.) Aliam causam affert, & affectum. Quidam solent se coniungere cum diuitibus, & adulari, & quiduis in eorum facere gratiam, id quod corruptelam esse putat. Est enim corruptela, sequi aliorum sententias. Vnde subiicit, non esse tolerabiles ingenuis & moderatis eas conspirationes. *suspicio enim celeriter oritur.

Qua gratia conuenitis.) Iudicium firmius esse diuitibus ostendit. Nam etsi priuatim vnusquisque vestrûm inferior est diuitibus: at cùm ad iudicandum ingredimini pro indicij autoritate, plus valetis ad destruendam & abrogandam eorum potentiam.

Quid igitur ille hæc & hæc perpessus.) Immutauit verbis vim obiectionis. Nam Midias sic eam fortassis attulisset: Nemo à me affectus est iniuria, neq; me quisquam est ausus accusare. At hic assẽtitur, eũ à nemine accusatum, & fecit eum, non obiectionem afferre magis, quàm confessionem iniuriarum. Artificiosissimeque rursus Midiam clàm confitentem fecit, quid potentatum conciliet. Cũ enim obiicit Demostheni, se multis etiam aliis fecisse iniuriã, & hũc atque illum inuasisse, & neminem de se sumpsisse pœnam, neminem esse ausum iudicio secum experiri, tu solus, inquit, transgrederis ordinem, fretus legibus? Dum igitur potentatu nititur, nónne palàm suis ipse verbis confirmat tyrannidis imitationem?

C

Sui defensionem deserit.) Nemo deinceps semetipsum tueri potest, metu Midiæ. Deinde subiungit multas causas, ob quas quisque tranquillitatem amplectitur, & eius inimicitias suscipere recusat.

Etenim occupatio.) Propter forunam.

Et studium tranquillitatis.) Propter mores.

Et infantia.) Propter ingeniũ. Dum autem rationem reddit, cur læsi Midiam nõ accusent: interim in Midiam contraria cõfert esse importunum, nulla re occupari, esse cõmuné hostem reipublicæ. Enumeratis aũt eius facinorib', tandé tyrãnũ esse ostẽdit.

Postquam captus est.) Postquam sub manum venit, postquam irretitus est.

Fertur aliquando in vrbe.) Transit ad aliam perorationis partem, qua ostendere conatur, Midiæ

nihil esse reuerentiæ tribuendum. Dicebatur enim & hoc vnum esse potentiæ caput, quod semper tueretur iniurios. Reuerentiæ autem non vnum est genus, sed loci plures. Reuerentia enim tribuitur aut propter generis claritatem, aut propter res bellicas administratas, & edita facinora: aut ob collata in rempublicam beneficia. Cum igitur idonea occasione ostendere veller, hæc non esse in Midia: produxit Alcibiadem, non vt eum cum Midia compararet, sed vt Midiæ facinora detegeret. Ad hæc, vt illud etiam ostenderet, Alcibiadi tanto viro, nihil esse tributum reuerētiæ, cum deliquisset: Cur igitur, inquit, vereamini Midiam, qui harum rerum nulla est præditus? Neque verò vt conferrem Midiam. Occupatio, propter personarum diuersitatem. Vetere felicitate.) Cū obtinerent Græciæ principatum.

Mota pro populo seditione, excidisse. Quia enim statum popularē amabant, Pisistratidis restituerunt, & sic pulsi sunt in exilium. Deinde mutuati pecuniam illi ipsi Alcmæonidæ, collecto exercitu, tyrannos aggressi, pulsis illis rempublicam liberarunt.

Paterno genere Alcmæonida.) Sibi ipsi ansam suppeditat, comparandi Midiani generis. Eos autem ferunt pulsos à tyrānis.) Cum alia causa fuerit, cur se tyrannis opposuerint, aliam narrat orator. Vnius factionis fuit Megacles, alterius Hippocrates Pisistrati pater. Factionibus autem præstò fuerunt & maritimi & montani. Cum autem Hippocrates & Pisistratus vicissent, ac Pisistratus tyrannidem occupasset: perterritus Megacles, filiam Pisistrato dedit. Qui cum ea contra naturam abuteretur: re cognita Megacles, abstracta ab eo filia, Delphos ipse est | profectus. Cum autem fanum Apollinis tum conflagrasset, proclamarunt Delphi, quis redimere veller instauratione templi. Megacles igitur id munus suscepit & decem talentis acceptis, tria in fani instauratione insumpsit: de septem reliquis, copiis nonnullis collectis, persuasit Lacedæmoniis, vt Athenienſibus opitularentur. Pisistratum autem cum viuentem non deprehendisset: Hippiam filium eius imperio eiecit.

Maternum ab Hipponico.) Et hæc fuit illustris apud Athenienses familia. Callias enim auus in * Salamine facem gestarat. Eius filius fuit Hipponicus: cuius liberi fuerunt, Calias ille, qui celebratam cum Persa pacem sanxit, & mater Alcibiadis.

* Eleusine.

Et ex ea familia.) Interserendo, scitis, inquit, ex hac stirpe, ex hac radice, quot rami pullularint.

Sumptis armis.) Pro Republica in ipsa vrbe aciem instruxit, cum impetum in eam fecissent Peloponnēses. Nam cum in Sicilia essent Athenienses, circa Samum reuocatus, milites in bello iuuit.

Tertium in ipsa vrbe.) Cum è Decelea Lacedæmonij facerent impetum in muros.

Deinde cum equites Olympiæ.) Clarum eum tum in bello, tum in pace ostendit. Præclarum enim habebatur, vincere Olympia. Videtur enim velle ostendere, opibus eum rectè vsum.

Et dux optimus.) Diximus, eum vtrisque temporibus illi tribuere palmam. In exilium eiecerunt.) Et si Athenienses eum non eiecerunt, tamen cum accersitus non paruisset, condemnarunt.

Compegit in carcerem Agatharchum.) Hic cum pictor esset, deprehēsus est rē habere cū cōcubina Alcibiadis. Eū igitur cōprehēsū cōclusit: & in eo peccauit, quòd eū legibus nō tradidit. Reticuit aūt peccatū vt paruū, vt graui aliquid suspicarētur iudices.

A μὴ ὄντα αἰδοῦς ἄξιον τὴν μειδίαν ἡγεῖσθαι δὲ καὶ τοῦτο εἶναι τῆς δυναμένων σώζειν τοὺς ἀδικουμένους. τὴν δὲ αἰδοῦς, οὐχ ἓν εἶδος, ἀλλὰ τόποι πλείους. αἰδοῦς δὲ τυγχάνει τις, ἢ διὰ λαμπρότητα γένους, ἢ διὰ στρατηγίας καὶ πράξεις οἰκείας, ἢ διὰ φιλοτιμίας τὴν περὶ τὴν πόλιν. βουλόμενος οὖν διαφόρως ἐξετάσαι μὴ προσόντα ταῦτα τῷ μειδίᾳ, τὴν ἀλκιβιάδου συνήγαγον· οὐχ ἵνα συγκρίνῃ πρὸς αὐτὸν τὴν μειδίαν· ἀλλ' ἵνα ἐξετάσῃ τὰ μειδίου ἀδικήματα. πρὸς δὲ τούτοις, ἵνα δείξῃ καὶ κεῖνο, ὅτι τηλικοῦτος ὢν ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔτυχεν αἰδοῦς ἀδικήσας· πῶς οὖν αἰδεσθήσεσθε μειδίαν, ᾧ μηδὲν τούτων πρόσεστι;

καὶ οὐκ ἀπεικάσαι δήπου μειδίαν.) θεραπεία δὲ τὸ τῷ προσώπων δεῖφρον. παλαιὰ δὲ δαιμονίαν εἶπεν, ὅτε εἶχον τὴν ἑλλάδος τῶν ἡγεμονίαν. ἐκπεσεῖν σπασάσαντας.) φιλοῦντες γὰρ τὸν δημοκρατίαν, τοῖς πεισιστρατίδαις αἰτέσησαν. καὶ ὅπως ἐφυγαδεύθησαν. εἶτα δανεισάμενοι χρήματα αὐτοὶ οἱ ἀλκμαιωνίδαι, συνήγαγον δύναμιν. καὶ ὁπλισάμενοι τοῖς τυράννοις, καθεῖλον. καὶ ἠλευθέρωσαν τὸν πόλιν. πρὸς πατρὸς μὲν ἀλκμαιωνιδῶν.) πρόφασιν ἑαυτῷ δίδωσι καὶ τὸ αὐτοξετάσαι τὸ μειδίου γένους. τούτους δέ φασιν ὑπὸ τῶν τυράννων ἑτέρας προφάσεως ἕνεκα δι' ὧν ἐστασίασαν, ἄλλην εἶπεν ὁ ῥήτωρ. ὁ μὲν μεγακλῆς, τῆς μιᾶς στάσεως. ὁ δὲ ἱπποκράτης ὁ πεισιστράτου πατὴρ τῶν ἑτέρας ὧν στρατηγός. ἐπηρέαντο δὲ οἱ στασιάζοντες, οἵτε παράλιοι καὶ οἱ πεδιακοί. νικησάντων δὲ τῶν ἱπποκράτους καὶ πεισιστράτου καὶ τυράννου κατεστήσαν τὸν πεισιστράτου, φοβηθεὶς ὁ μεγακλῆς, συνῆψε τὴν θυγατέρα τῷ πεισιστράτῳ. γεωμόρου καὶ αὐτῆς παρὰ φύσιν ἐκείνου, πρόμου ὁ μεγακλῆς, τὴν θυγατέρα ἀφῆκυσε, καὶ ᾤχετο αὐτὸς εἰς δελφοὺς τότε δὲ ἐμπεπρησθέντος τοῦ νεὼ τοῦ ἀπόλλωνος, ἐκήρυξαν οἱ δελφοὶ τὸν βουλόμενον μισθώσασθαι τὴν κατασκευὴν τοῦ νεώ. ὁ μεγακλῆς οὖν ἐδέξατο. καὶ λαβὼν δέκα τάλαντα, ἓξ μὲν ἀνήλωσεν εἰς τὴν κατασκευήν. ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ δύναμίν τινα συνήθροικε. καὶ πείσας λακεδαιμονίους βοηθεῖν τοῖς τὰς ἀθήνας, πεισίστρατον μὲν, οὐκ ἐπιζήτα κατέλαβεν. ἱππίαν δὲ τὸν ἐκείνου παῖδα τυραννοῦντα ἐξέβαλε.

πρὸς δὲ μητρὸς ἱππονίου.) καὶ τοῦτο ἔνδοξον τὸ γένος τοῖς ἀθηναίοις. ἦν γὰρ καλλίας μὲν, ὁ πρεσβύτερος ὁ δαδουχήσας δεύτερον ἱππόνικος δὲ τούτου παῖς. οὗ παῖδες, καλλίας ὁ τὴν θρυλλουμένην εἰρήνην ἀπεισάμενος πρὸς τὴν πέρσην, καὶ ἡ μήτηρ ἀλκιβιάδου. καὶ ταύτης τὴν οἰκίας.) τὴν παρενοχλοῦσι δηλονότι. ἴσε πόσοι τούτου τὴν ῥίζης ἀνεβλάστησαν ὄρπηκες.

θέμενος τὰ ὅπλα.) ὑπὲρ τὴν πόλεως ἀνήρτησε θέμενος ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, εἰσβαλόντων πελοποννησίων. καὶ σκηνοπηγίαν γὰρ ὄντων τῶν ἀθηναίων πρὸς σάμον καθ' ὅδον τυχόν, ἐκεῖ μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἐπολέμησε. ἔτι δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει.) ὅτε τὰς προσβολὰς ἐποιοῦντο πρὸς τὸ τεῖχος, ἐκ δεκελείας οἱ λακεδαιμόνιοι. ἐπὶ δὲ ἱππέων ὀλυμπίασιν.) λαμπρὸν αὐτὸν καὶ ἐν πολέμοις, καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν εἰρήνην ἀποφαίνει. σεμνὸν γὰρ ἦν, καὶ τὸ νικᾶν ὀλυμπίασιν. ἔοικε δὲ δεικνύναι, ὅτι καλῶς ἔχοντι τῷ πλούτῳ ἐχρῆτο. καὶ στρατηγὸς ἄριστος) εἰρήκαμεν ὅτι κατ' ἀμφοτέρους τοὺς καιροὺς, παρέχει αὐτῷ τὰ πρωτεῖα. φυγάδα ἐξέβαλον.) καί τοι οὐκ ἐποίησαν αὐτὸν οἱ ἀθηναῖοι φυγάδα, ἀλλ' ἐπειδὴ κληθεὶς. οὐχ ὑπήκουσε. κατεψηφίσαντο * μὴ πεῖθεν). εἶρξεν ἀγάθαρχον.) ζωγράφος ὢν, ἐφυράθη συνὼν τῇ παλλακίδι τοῦ ἀλκιβιάδου. ὃν λαβὼν καθεῖρξεν. καὶ κατὰ τοῦτο ἥμαρτε, μὴ παραδοὺς τοῖς νόμοις. ἀπεσιώπησε δὲ τὸ ἁμάρτημα ὡς μικρὸν, ἵνα μεῖζόν τι ὑποπτεύσωσιν οἱ δικάζοντες τὰ

B

C

τὸ ἀμφισβητούμενον οὖν, ὡς ὁμολογούμενον ἔθηκεν. ἔ-
χει γὰρ αὐτῷ συναγωνιζομένῳ τῷ κατάγνωσιν τοῦ δή-
μου. τινὲς δὲ τὸ εἶρξεν. οἷον ἐξέωσε τοῦ θεάτρου ὡς ἀτελ-
ῆ. διὸ καὶ εἶπεν, ὅπερ οὐδὲ ὀνειδίζειν ἄξιον.

τοὺς ἑρμᾶς ἐθλικόπτεν.) ἐν μιᾷ γὰρ νυκτὶ, εὑρέθησαν
οἱ ἑρμαῖ θεοκοπούντες, καὶ ὑπωπτεύθη ὁ ἀλκιβιάδης.

τὸ δ' ὅλως ἀφανίζειν ἱερὰν ἐσθῆτα.) ἱερὰ μόνον ἡ ἀρ-
χαία ἔχει, ἐμφανικὴ οὖσα πολλῶν. οἷον, στεφάνων, ἐσθῆ-
τος, αὐτῆς τῆς ἐν ἱερῷ πανηγύρεως, καὶ ταύτῃ ὕβρισε.
ἐπεὶ τό γε τῇ ἐσθῆτα θεῖναι, πολλῇ ἔχει τῇ ῥᾳστω-
νίᾳ. τίς ὤν;) ἀλκμαωνίδης ὢν ὑπὸ ἱππονίκου γνω-
ριζόμενος. καὶ τίνι ταῦτ' ἐνδεικνύμενος.) ὑπὸ τίνος
ἠδικημένος; ποίᾳ χορηγίᾳ παρεξιόντος; ποίου ζωγρά-
φου κεκινηκότος εἰς ἀγανάκτησιν; πρὸς τὸ μὴ καλὸν
μηδὲ δεμιτόν.) καλὸν μὲν ἴσως πρὸς τοὺς ζῶντας· δεμι-
τὸν δὲ πρὸς τοὺς κατοιχομένους. τοιούτων ἀνδρῶν οὖσιν
ὑπογόνοις.) τῷ κακολακόντων τὸν ἀλκιβιάδην.

καὶ μηδένα μηδαμόθεν. μὴ ὑπὸ γένους, μὴ ὑπὸ στρα-
τηγίας, μὴ ὑπὸ λόγων, μὴ ὑπὸ εὐπρεπείας.

ἢ χαίρειτός τινος.) ἐνταῦθα δείκνυσιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄ-
ξιος αἰδοῦς. τὸ γὰρ χαίρειτος, τοῦτο βούλεται σημαίνειν.

τῷ στρατηγῶν.) ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τοῦ καὶ ἀλκιβιά-
δην, ὅτι στρατηγὸς ἄριστος. ἀντεξετάζει τὴν στρατηγίαν
τοῦ μειδίου. οὐ καὶ σύγκεισιν, ἀλλὰ καὶ θαῤῥεῖν. διὸ
καὶ εἶπεν, ἀλλ' οὐδὲ καθ' αὑτὸν στρατιώτης, πῶς οὖν
αἰδοῦς ἄξιος; μήτι τῷ ἄλλων ἡγεμόνων.) οὐκ ἀπέδειξε
τὸ τῷ ἄλλων ἡγεμόνων. φθάνει γὰρ παραδείξας, ὅτι δει-
λὸς καὶ ἀθενής. γένους ἕνεκα νὴ Δία.) τὸ ἕτερον μέρος
αἰδοῦς τὸ κατὰ τὴν εὐγένειαν. ἵνα μὴ δυνάμενος
φανερῶς διαβάλλειν, ἔξωθεν διασύρει. καὶ γὰρ ἵν' εὐ-
γενὴς, καὶ τῶν δοκιμωτάτου γένους. ἀλλὰ δι' ἐπήρειαν
αὐτὸν διαβάλλει τὸ γένος, ὥσπερ τὸ αἰσχίνου καὶ τὸ τιμο-
κράτους, καὶ ἀνδροτίωνος. ἐπεὶ δὲ σεμνότατον τὸ γένος,
καινοτέρῳ δὲ τρόπῳ μεθώδευσεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐξ ἐκείνου τοῦ
γένους, ἀλλ' ὑποβολιμαῖος. ἵνα μὴ φανερῶς * διαβάλ-
λων, πολλοῖς τῷ δοκίμων πρόσκρουσῃ. καὶ τίς οὐκ οἶδεν
ὑμῶν τὰς ἀπορρήτους μὲν τὰς ἀληθεστάτας γιγνομένας. ἐν
ξαγῳδίᾳ δέ.) τὰς γὰρ ἀπορρήτους ἐκθέσεις τῶν βρεφῶν, αἱ
ξαγῳδίαι παρειλήφασιν. ἀσαφὲς δὲ τοῦτο τὸ χωρίον καὶ
πολλοῖς πράγματα παρέχον. αἴτιον δὲ τῆς ἀσαφείας, τὸ
διαξέψαι τὴν τάξιν. τὰ γὰρ τελευταῖα πρῶτα τέθεικεν.
πρὶν γὰρ ἀποδεῖξαι πῶς ἐξετέθη, λέγει ὥσπερ ἐν ξαγῳ-
δίᾳ. ἀνέστρεψε δέ, ἵνα μὴ ἄνωθεν κατ' ἀκολουθίαν διη-
γούμενος, ἀπιθανώτατον δόξῃ τὸ πρᾶγμα.

ἡ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς μήτηρ.) τοιαύτη ἐστὶ πᾶσα τοῦ
νοήματος ἡ πλοκή. φρονιμωτάτη μὲν ἡ τεκοῦσα αὐτὸν μή-
τηρ. συνειδυῖα γὰρ ὅτι ἐκ βαρβάρου γέγονε, καὶ ὅτι φαῦ-
λαι αἱ φύσεις αἱ τῶν βαρβάρων, ἀπέδοτο αὐτόν. ἡ δὲ ὑπο-
λαβομένη μωροτάτη, ἥτις εἵλετο βάρβαρον ὀνήσασθαι
ἐξὸν ἕλληνά τινα καὶ πολίτην. πόθεν δὲ βάρβαρος, ὅτι
ἀμός ἐστι καὶ ὑβρεστής. ἔστι δὲ ἐξ ἀθηναίων μὲν τοιοῦτος
οὐδείς. οἱ δὲ βάρβαροι φύσει ὑβρισταί. διὸ καὶ εἶ-
πεν, ἀλλὰ τὸ τῆς φύσεως ἀληθὲς βάρβαρον. εἰ μὲν
οὖν ἐβούλετο σαφῶς εἰπεῖν, ἐκ ταύτης ἂν ἤρξατο
τῆς ἀποδείξεως. πρεσβὺς δὲ οὖσας ἐν ἀρχῇ λέγων
ὅτι ἐκ τοῦ ἔργου δείκνυσι βάρβαρος, ὤφθη ἂν σοφιζόμενος· διὰ τοῦτο ἐνήλλαξεν· ἵνα ὡς ὁμολογούμενον εἰσαγάγῃ. διὸ καὶ τοῦ κατ' ἐρώτησιν ἐχρήσατο σχήματι· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν; ὅπερ ἁπάντων σχημάτων * ἀληθῶν χώραν ἔχειν δοκεῖ. διὰ τί δὲ οὐκ εἶπεν, ὥσπερ ἐν κωμῳδίᾳ; πλείους γάρ εἰσιν ἐν ταῖς κωμῳδίαις ὑποβολιμαῖοι, ἤπερ ἐν ταῖς ξαγῳδίαις; ὅτι εἰ μὲν τοῦ ἰδιώτου τινὸς ἦν ὁ λόγος, ἐχρῆν κωμῳδίαν εἰπεῖν.

A Id igitur quod controuersum est, pro cõfesso posuit. Habet enim adiutricem populi condemnationem.

εἶρξεν.) Quidam hoc acipiunt, quasi dicat, eiecit theatro vt petulantem. Quare dixit: id quod ei ne obiiciẽdum quidem est criminis loco. Statuas Mercuriales mutilauit.) Vna enim nocte reperti sunt Mercurij mutilati, & in suspicionem venit Alcibiades.

At prorsus abolere sacram vestem.) Antiqua lectio, Sacra, duntaxat habet, vt ad multa referatur, velut ad coronas, ad vestes, ad ipsam fani celebritatem, cui & ipsi insultauit. Nam vestem loco priore ponere, magnam habet extenuationem. Quis fuerit.? Cum Alcmæonida esset ab Hipponico nobilitatus.

Et in quos illa committens.) A quo læsus: quo chorago inflammante, quo pictore ad iracundiam commouente? Præterquam quòd inhonestum, nefas etiam existimabitis.) Inhonestum fortassis ad viuentes, nefas ad defunctos refertur. Cum talium virorũ sitis posteri.) Eorum qui puniuerunt Alcibiadem. Infra omnes infimos.) Non ob familiam, non ob gesta

B imperia, non ob eloquentiam, non ob æquitatem suspiciendum. Aut aliqua gratia.) Hic indicat, eum non esse dignum reuerentia. Ea enim vis est vocabuli χαίρειτος. Ob gesta imperia.) Occasione arrepta ab Alcibiade, qui dux optimus fuit, Midiæ imperium in cõtentionem adducit: non per comparationem, sed per collationem. Ideo dixit: Atqui ne per se quidem est miles, qua igitur esset reuerentia dignus? Nedum dux aliorum.) Non demonstrauit hoc, cum prius demonstrarit, timidum eum esse & ignauum. Ob genus mehercule.) Altera reuerentiæ pars, nobilitas. quam cum non posset apertè criminari, extrinsecus perstringit. Erat enim patricius, & probatissimi generis: sed ex odio genus eius insectatur, vt & Æschinis & Timocratis, & Androtionis. Sed quia honestissima fuit familia, noua ratione tractauit: eum non esse ex illa familia, sed suppositicium: ne apertè perstringẽdo, multos claros homines offenderet.

Et quis ignorat vestrũm secretos.) Clandestinos.

C Tanquam in Tragœdia.) Insignes enim infantium expositiones tragœdiæ tradunt. Obscurus autem est hic locus: & multis negocium facessit. Obscuritatis causa est ordinis inuersio. Postrema enim primo loco posuit. Antequã enim ostendat, quomodo fuerit expositus, ait: tãquã in Tragœdia, sed ideò inuertit, ne, si ordinẽ sequeretur, res videretur absurdissima.

Germana enim eius mater.) Talis est sententiæ totius implexio: Prudentissima fuit quæ eum peperit mater. Cum enim sciret eum è barbaro esse natum, & mala esse Barbarorum ingenia, vendidit. Quæ verò eum suscepit, stultissima, quæ Barbarum emere maluerit, cum Græcum & ciuem liceret. Vnde autẽ constat, eum esse Barbarum? quia crudelis est, & cõtumeliosus. Est autem Atheniensium nemo talis: sed barbari natura sunt contumeliosi. Quare dixit: natura verè barbarica. Quod si dicere perspicuè voluisset, ab hac demonstratione incepisset. Sed quia, si in principio statim diceret, E factis apparet, eum esse Barbarum: argutari visus esset: ideò inuertit ordinẽ, vt id tanquam confessum afferret. Hac de causa etiã figura interrogationis est vsus: Quis enim nescit? quæ * verarũ figurarum omnium locũ obtinere videtur. Cur aût nõ dixit, tãquã in Comœdia, cũ plures sint in Comœdiis suppositicij, quàm in Tragœdiis? Quia si de quopiã homine priuato dixisset,

Comœdiæ facienda fuisset mentio, in qua priuatæ sũt personæ.* Præterea notissimæ vulgo etiam sunt personæ Tragœdiarum, cum sint heroicæ & celebres. Magis etiam Tragœdiis Athenienses, quàm Comœdiis studuerunt.

Illa enim vendidit. Hæc ex euentis dicta esse ab oratore, dici queat. Nam qua ratione præsciri à mulieribus illa potuerunt, ac ab emptrice potissimum? Genitrix enim fortasse, cum satorem malum esse sciret, iurè natum contempsit, & abiecit. Quæ autem infantem suscepit, quî potuit eius cognoscere ingenium? Cum igitur tot & talia sint.) Rursus ad aliam reuerẽtiæ partem transit: Etiamsi non ob genus, propter obita munera tamen, & largitiones, esse reuerendum.

Eum non multa.) Aptè & artificiosè facit amico eius confitentes, magna & atrocia facinora ausum esse Midiam: ne ipse, vt hostis, suspectus esset.

Vt conuictus iam sit & condemnatus.) Ipsos aduocatos facit eum condemnantes, & de æstimatione differentes.

Et trierarchias dicet, & obita munera.) Alios de obitis muneribus facit, differentes, vt & ipse occasionẽ haberet Midiana deridẽdi, & sua prædicandi. Ac simpliciter quidem accusantem, suam iactare liberalitatem, odiosum est, & inane: sed in exagitando inimico perquàm opportunum, quia necessariò fieri videtur.

Talia dicere.) Hoc est, obita munera. Quod ipse metuit, ne dictu sit molestum, id Midiæ tribuit.

Molestia nimirum.) Molestia dixit, quia qui ipsi se laudant, molesti sunt.

Stupor.) Quia cum nihil præstiterit, tamen gloriatur.

Cum bini essemus trierarchi.) Ratio trierarchiarũ subinde mutabatur, ob impansæ magnitudinem: ac aliàs bini erant, aliàs terni, atque aliquando * decem trierarchi, atque aliquando mille. Demosthenes sanè pòst, binarum triremium vnum trierarchum fecit. Atque aliàs respublica instrumentum & nautas præbebat, & trierarchus sola naue militabat: aliàs vniuersa domo secum afferebant trierarchi. Tum igitur, inquit, maximi sumptus erat trierarchia, cum bini essemus.

Cum primùm ducẽtos.) Extenuat Midiæ liberalitatem, multitudine contributorum. Est autem id quod dicit cauillatio. Ait enim eos à mille & ducentis talentum exigentes, talento locare trierarchiam, quasi tot vnam triremem præberent: quod verum non est. Mille enim & ducenti erant ad trierarchias secreti. Horum iam vel sedeni, vel terni, vel quotcunque vnam triremem complebant. Omisit igitur dicere, eũ nauem sedecimum præbuisse: sed omnes eos qui ad trierarchias secreti sunt, nominauit, quasi vnam triremem præberent omnes.

πληρώματα.) Nautas & epibatas & armamenta nauiũ.

Ex permutatione.) Quasi dicat, necessitate esse factum considerabis autem, eum permutationem de se occultasse: sed eius mentionem Midiæ reseruasse.

Epulum tribui præbui.) Quasi aliud id esset murus: ac præceptum dedit, augẽda esse munera descendendo ad singula, vt permulta esse videantur.

Et Panathenæis choragus.) Non Panathenæorum illa impensa fuit, sed choros Mineruæ statuebant, vt & Baccho. Eorum igitur choragus fuit. Etsi autem chorago necesse est epulum præbere tribui, Demosthenes tamen rem diuisit.

A ἰδιωτικὰ γὰρ τὰ ἐκεῖ πρόσωπα. καὶ ἄλλως ἐπειδὴ γνωριμώτατα τὰ ἐν τοῖς ξαγῳδίαις τοῖς πολλοῖς. ἡρῳϊκὰ γὰρ τὰ ἐκεῖ πρόσωπα, καὶ βεβοηθῆα, καὶ ὅπ μᾶλλον περὶ τὰς ξαγῳδίας, ἢ τὰς κωμῳδίας, ἐσπούδαζον ἀθλοθέται. ἡ μὴ γὰρ ἀπέδοτο.) ταῦτα δὲ τῷ συμβεβηκότων αὐτῆς εἴποι λαγχάνει τοῦ ῥήτορι. ἐπεὶ πῶς ἔχει λόγον προσγινώσκειν ταῦτα ἡ γυναῖξι, καὶ μάλιστα τῇ ὠνησαμένῃ. ἡ μὴ γὰρ τεκοῦσα, τυχὸν ἢ ἀπείρατα φαῦλον ὄντα πῶς εἰδυῖα εἰκότως καταφρονήσαι ἔρρηψεν. ἡ ἢ ἀναλαβοῦσα, ποίαν ἂν μόλις γνῶσιν ἔχειν τῆς γλυκύτητος τὸ βρέφους. τοσούτων τοίνυν καὶ τοιούτων.) πάλιν ἐφ' ἕτερον μέρος τῆς ἀμφισβητήσεως ἐχώρησεν. ὅπ εἰ καὶ μὴ δικαίως, δικαίως ὁρῶν τὰς λειτουργίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἄξιον αὐτὸν ἀμφισβητῶν. ὡς μὴ οὐ πολλὰ ἀμφιβόλως καὶ τεχνικῶς, εἰσάγει τοῖς φίλοις αὐτὸ ὁμολογοῦντας, ὡς μεγάλα καὶ δεινὰ τοῦ μειδίου τετόλμηται. ἵνα μὴ αὐτὸς ὡς ἐχθρὸς. ἀποφαίνηται ὡς ἤλεγχον ἤδη καὶ καταψήφισαι). αὐτοὶς τοὶς συνηγόροις αὐτὸ κατεγνωκότας πεποίηκε, καὶ περὶ τοῦ τιμήματος δικαλογοῦντας. καὶ ξυμμορίας ἐρεῖ, καὶ λειτουργίας.) ἄλλοις περὶ τῆς λειτουργιῶν λέγοντας ποιεῖ ἵνα αὐτοὶς διαφόρως ἔχῃ καὶ τὰς τοῦ μειδίου σκῶψαι, καὶ τὰς ἑαυτοῦ θαυμάσαι. τὸ μὴ οὖν ἁπλῶς κατηγορεῖν λέγει τὰς ἑαυτοῦ φιλοτιμίας, ἐπαχθὲς καὶ ἄκυρον. τὸ δὲ δικαίου ὄντα τὸν ἐχθρὸν, φορτίζειν τὰ ἑαυτοῦ, σφόδρα δίκαιον. ὅπ ἐξ ἀνάγκης αὐτὸ δοκεῖν. τὸ τοιαῦτα λέγειν.) τουτέστι τὸ λειτουργεῖν. ὅπερ αὐτὸς φοβεῖται δοκεῖν ἐπαχθὲς εἶ), τοῦτο τοῦ μειδίου προσέθηκεν. ἀνδία δὴ πόν.) ἀνδία εἶπε, διότι οἱ ἑαυτοὶς ἐπαινοῦντες, ἀνδεῖς εἰσίν. ἀναισθησία δὲ, ὅπ μὴ λειτουργήσας ἀνδεῖν, ὅμως σεμνύεται. ὅτε σὺν δυὸ ἡμῖν οἱ ξυμμορίται.) πολλαὶ περὶ τὰς ξυμμορίας ἐγίγνοντο μεταβολαὶ, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀναλώματος. καὶ ὁτὲ μὲν, σὺν δυὸ ἦσαν. ὁτὲ δὲ, σὺν ξεῖς, καὶ ὁτὲ δὲ, * καὶ δέκα ξυμμορίται, ὁτὲ δὲ χίλιοι. ὁ γοῦν δημοσθένης ὕστερον δυοῖν ξυμμορίαν ἕνα ξυμμορίαν ἐποίησε. καὶ ὁτὲ μὲν ἡ πόλις τοῦ κατασκευοῦ, καὶ τοὶς ναύτας, μόνον δὲ τοῦ ναυῦ ὁ ξυμμορίας παρεῖχε. ὁτὲ δὲ σύμπαντα οἴκοθεν οἱ ξυμμορίται παρεῖχον. τότε οὖν φησὶν ὅτε μέγιστον ἦν τὸ ἀνάλωμα τοῖς ξυμμορίσασι καὶ σὺν δυὸ ἦμεν. ὅτε πρῶτον ὡς δισχιλίοις. καθεῖλε τοῦ φιλοτιμίαν τοῦ μειδίου τοῦ πλήθει τῶν συντελῶν. ἔστι δὲ σόφισμα τὸ ῥηθέν. φησὶ γὰρ ὅπ πρὸς τῶν χιλίων καὶ δισχιλίων εἰσπραττόμενοι τάλαντον, τοιαύτου μισθῶσι τὴν ξυμμορίαν, ὡς μιᾶς ξυμμορίας πρὸς τῶν τοσούτων γινομένης, οὐκ ἔστι δὲ ἀληθές. χίλιοι γὰρ καὶ δισχίλιοι ἦσαν οἱ τῇ ξυμμορίᾳ ἀφωρισμένοι. τούτων δὲ λοιπὸν, ἡ σὺν ἑκατὸν καὶ δέκα τοῦ ξυμμόρου πλήρωσιν, ἢ σὺν ξεῖς, ἢ ὅσοι δήποτε. καταλιπὼν οὖν τὸ λέγειν, ὅπ ναῦν ἑκατὸν καὶ δέκατος παρεῖχε, πάντας τοὶς ὑπὸ τὰς ξυμμορίας ἀφωρισμένοις ὠνόμασεν, ὡς πάντων μίαν παρεχόντων.

B πληρώματα.) ναύτας, καὶ ὑπιβάτας; καὶ σκεύη κατ' αὐτάς. ἐξ ἀντιδόσεως.) οἷον κατ' ἀνάγκην γεγονώς. σκοπεῖτε δὲ ὅπ πρὸς μὲν ἑαυτοῦ, τοῦ ἀντίδοσιν ἔκρυψε τοῦ δὲ μειδίου, τοῦ μνήμην ἐφύλαξεν.

εἰσίακα τοῦ φυλοῦ.) ὡς ἄλλης ταύτης οὔσης λειτουργίας καὶ δίδωκε θεώρημα, αὔξειν τὰς λειτουργίας, ὑπόντα τοῖς κατ' μέρος, ἵνα λίαν πολλαὶ δόξωσι. καὶ παναθηναίοις κεχορηγηκώς. οὐχὶ τῷ παναθηναίων γέγονε τὸ ἀνάλωμα, ἀλλ' ἴσασιν τῇ θεοῦ χορείᾳ, ὥσπερ τοῦ διονύσου. τούτων οὖν ἐγένετο χορηγός. ἀναγκαίως δὲ τὸ χορηγοῦ τοῦ φυλοῦ ἐστὶν ὁ δημοσθένης διηγῶν εἶπεν.

ἴσον φορμίωνι καὶ λυσιθείδῃ.)* οὗτοι οὐ κατὰ τοὺς δημοσθένους καιροὺς ἐγένοντο. ἀλλ' ὁ μὲν φορμίων καὶ λυσιθείδης ὅτι τῆς πελοποννησιακῆς· καλλιστρατος δέ ἐστι κριτίου πατήρ. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὗτοι γεγόνασι συμμορίας ἡγεμόνες, ὁμολογοῦνται τῶν πλουσιώτατοι γεγενῆσθαι, διὰ τοῦτο ἐκείνοις αὐτὸν εἰκάσειν. εἶθ' ἵνα μὴ ὑποκρούσῃ τις. οὐκοῦν πλούσιος ὢν δημοσθένης ἐπιδέδωκεν δι' ἐτέων, εἰσφέρων οὐκ ἀπὸ ὑπαρχούσης οὐσίας. καὶ ἔστι τοῦτο σόφισμα. φησὶ γὰρ ὅτι ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων ἀπεστερήμην. ἐνήλλαξε δὲ τὸν καιρόν, ἵνα τοῖς ἑαυτοῦ φιλοτιμίαν αὐξήσῃ. τῶν γὰρ ἐπιτρόπων λεγόντων, ὅτι εἰς τὴν συμμορίαν ἐξαπαλωθῆ τὰ χρήματα λειτουργούντων ἡμῶν ὑπὲρ τῆς οἰκίας· ὁ δημοσθένης φησὶν, ὅτι ὅτε ἀπεστερήθην τῶν χρημάτων, τότε ἠρξάμην λειτουργεῖν.

καὶ ὧν δίκαιον ἴδοι με δοκιμασθέντα.) δοκιμασθέντα αὐτὸν εἰς ἄνδρας τελεῖν λαβεῖν τὰ πατρῷα παρὰ τῶν ἐπιτρόπων. τότε * γὰρ ἀπελάμβανε τὴν οὐσίαν, ὅτε τοὺς ἐφήβους ἐδοκίμαζον.

τίς οὖν ἡ λαμπρότης;) ὅπερ ὤκνησεν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι διὰ τὴν φειδωλίαν καὶ λαμπρότητα δίκαιον αὐτὸν ἀιδεῖσθαι, τοῦτο νῦν εἶπεν, ὅτε ἀπέδειξεν ὅτι * μάχην ἔχουσι. τοῦτο φειδιτότερον ἔχει ὁ φεὶ τῶν λειτουργιῶν τόπος τῶν προσῃρημένων· ὅτι ἐν ἐκείνοις μὲν, ἐκβάλλει τὴν αἰδῶ· ἐν τούτοις δὲ, καὶ φθόνον αὐτῷ κατασκευάζει, εἰ πολλὰ χρήματα κεκτημένῳ, εἰς μὲν τὴν πόλιν, οὐδαμῶς. φεῖ δὲ τὰς βυφὰς τὰς ἑαυτοῦ φιλότιμός ἐστιν.

οἰκίαν ᾠκοδόμηκεν βλυσίνι.) τυραννικὸν ἔγκλημα, καὶ τὸ τῆς πολιτείας ἦθος ἐκβάλλον. οὐκ ἐᾷ γὰρ γίγνεσθαι τὴν θέαν, ὀλιγοστοῦσα πᾶσι, καὶ ἐφελκομένη τῶν ἄλλων τοὺς ὀφθαλμοὺς, * δεῖ οὖν ἀφαιρεῖσθαι τοῦ ὕψους τὴν οἰκοδομίας.

κἂν ἄλλοσέ ποι βούλῃ.) ἢ φεὸς συγγενεῖς, ἢ φεὸς χρεία· ἵνα μὴ δι' εὐσέβειαν, ἀλλὰ διὰ βυφὴν μᾶλλον γίγνοιτο ἡ κτῆσις. ὅτι τοῦ λευκοῦ ζεύγους τοῦ ἐκ σκυθῶν.) τοῦ βυφῆς ὁμοῦ καὶ τυραννικῆς ἐννοίας τεκμήριον. βυφῆς μὲν, ὅτι τὸ ζεῦγος καὶ λευκόν, ὁπότε τὸ ἱπποβοφεῖν τότε χαλεπόν. τυραννικὸν δὲ τὸ ἐκ σκυθῶν. ἐτυραννεῖτο γὰρ ἡ πόλις ἐκείνη. οἱ δὲ βρῶτοι βλυόμενοι τύραννοι ἐν σκυθῶν, λευκοῖς ἡμιόνοις ἐχρήσαντο. οὐκοῦν συνήθειαν ἔδει κτᾶ) φεὸς τοὺς τυράννους, ζεῦγη παρ' αὐτῶν ὠνούμενος.

τοὺς βεῖς ἀκολούθους.) οὐκ ἐξίω φεὸς τοῖς ἀθηναίοις ἀρχὸν βέφειν οἰκέτιν. διόπερ οἱ μὲν αὐλοποιοὶ, οἱ δὲ μαχαιροποιοὶ εἶχον τοὺς δούλους. μειδίας τοὺς τοσούτους ἀρχοὺς φειάγων. τοὺς τυράννους μιμεῖ), δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν. διὰ τὸ ἀγορᾶς σοβεῖ.) τὸ ἔνθρυπτον αὐτοῦ καὶ βλακῶδες διαβάλλει, τὴν ἀγορὰν θορυβῶν καὶ σοβῶν καὶ τοὺς ἀπαντῶντας, τὸ δὲ σοβεῖ, συνεχοῦς κινήσεως τεκμήριον. ἔνθεν καὶ σόβοις τοὺς σατύροις, φεὸς τὸ σοβεῖν. κινητικώτατον γάρ ἐστιν ἐν τοῖς ζώοις. τὸ δὲ τοῦ καὶ τοὺς σατύροις αὐτοὺς, σόβας ἔχοντας γράφουσι.

κυμβία καὶ ῥυτὰ καὶ φιάλας.) βυφῆς ὑφβαλλόσης σημεῖον, τὸ καὶ τὰ εἴδη τῶν ἐκπωμάτων φειργάζεσθαι. ῥυτὰ, ὅτι μήκη ποτήρια κεραστοειδῆ· ἀνὼ μὲν δίρωμα, εἰς ὀξὺ δὲ λήγοντα. ὡς τε τοὺς φειόντας ἀκούειν.)

A Pari ſumptu cum Phormione & Lyſithide.) Hi téporibus Demoſthenis non vixerunt: ſed Phormio quidem belli Peloponneſiaci temporibus. Callæſchrus autem eſt Critiæ pater. Sed quia hi quoq; claſſis duces fuerunt, atque eos fuiſſe ditiſſimos conſtat: propterea ſe cum eis comparauit. Poſtea ne quis obiiceret, Proinde diues eſt Demoſthenes? ſtatim ſubiicit, Conferens de opibus non quas habebam. & hęc argutia eſt. Ait enim ſe à tutoribus fuiſſe ſpoliatum: ſed tempus mutauit, vt ſuam liberalitatem amplificaret. Nam cum tutores dicerent, pecuniam in claſſē expenſam eſſe, cum ipſi pro Demoſthene munera obirent, eiusq; domo: Demoſthenes, tum, inquit, cœpi obire munera, cùm pecunia ſum priuatus.

Et de iis quæ me adultum.) In viros relatum, accipere patrimonium à tutoribus. Tum enim bona ſua recipiebant, cum ex ephebis excederent. Quis igitur eſt ſplendor?) Quod initiò veritus eſt, ne ei propter

B claritatem & ſplendorem aliquid reuerentiæ tribueretur: id nunc dixit, cum oſtendit, ea controuerſa eſſe. hoc autē amplius cōtinet munerū locus, quam quæ antè dicta ſunt, & in illis reiicit reuerētiā: in his ei inuidiā cōflat, quod etiā opib. abūdās, nihil cōferat reipublicæ, ſed in delicias ſuas ſit largitus & benigus. Ædes extruxit Eleuſine.) Tyrannicum crimen, & eius qui morem publicum excedat. Neque enim ſinit ſpectari cæteras, & tenebras offundit omnibus, & aut hominum oculos ab aliis ad ſe trahit, aut præ huius ædificij altitudine cæteræ ſpectari non poſſunt.

Siue alio quopiam lubet.) Siue ad cognatos, ſiue in prædia: vt ob delicias magis, quàm ob religionē paraſſe videatur.

Albis bigis Sicyoniis.) Etiam hoc ſimul & deliciarū eſt, & tyrannici animi argumentum: deliciarū: quòd & bigas, & candidas, quia tum equos alere difficile erat: tyrannicum autem, Sicyonias. Tyrannis enim parebat illa vrbs, ac primi Sicyonij tyranni albis mulis ſunt vſi. Familiaritatem igitur contrahit cum tyrānis, bigas ab eis emendo.

C Et tres miniſtros.) Non licebat Athenis miniſtrū ocioſum alere. Quare alij tibiarum, alij gladiorum fabros ſeruos habebant. At Midias tot ignauos circumducendo ſecum, tyrannos imitatur, & cuſtoditur à famulis tanquam ſatellitibus.

Per forum incedit.) Delicias eius & vacordiā perſtringit, qui forum turbet, & trudat obuios.

σοβεῖ.) Hoc continentis motionis eſt argumentum. vnde à verbo σοβεῖν, Satyros appellant σόβους quòd omnium naualium ſint agilimi. Et propter hoc pingunt eos cum muſcariis.

Cymbia, & rotantia pocula, & phialas.) Deliciarū inſignium eſt ſignum, etiam genera poculorum curioſè perſequi ῥυτὰ autem ſunt oblonga pocula cornu ſimilitudine, ſurſum patentiora, in acutum deſinētia. Vt & prætereuntes audiant.) His igitur quoslibet ad conuiuia prouocat. In conuiuiis autem ineuntur ſodalitates & coniurationes, quas demum tyrannis ſequitur.

Non igitur ſunt talia.) Aliquando hæc, inquit, opportuna ſunt, ſed ſemper hęc honorari nō decet: neque permittēdū, vt de priuato ſplēdore quiſquā glorietur. Pauperes enim felices & reuerētia dignos putabūt. non munera obeuntes, ſed deliciis diffluentes.

οὐκοῦν ἐκκαλεῖ) διὰ τούτων εἰς συμπόσια τοὺς βουλομένους· ἐκ συμποσίων δ' ἑταιρείας καὶ σωφρονίσαι, μὴ ταῦτα δὲ τυραννίς. οὐ δὴ δεῖ τὰ τοιαῦτα.) ἔστι καὶ τούτων ἐνίοτε καιρὸς, ἀλλὰ τὸ ἀεί, φησι, ταῦτα πιμᾶν, οὐ καλόν. οὐδὲ δεῖ τῶν ἰδίαις φιλοτιμίαις σεμνύεσθαί τινα συγχωρεῖν. οἱ γὰρ πένητες * οὐδ' ἄμορφοι καὶ ἀξιοῦσιν οὐ νομίζουσιν οὐ τοὺς λειτουργοῦντας, ἀλλὰ τοὺς βυφῶντας.

Aut ancillas possidet.)In luxuriam & contumeliã inuehitur. A

Vasa multa.)De cadis & sella loquitur.

At hercule triremẽ.) Distrbuit munera publica in necessaria & voluntaria: quæ munificentiæ nomine continentur. Cum igitur de illis eum perstrinxerit, de largitione etiam vult loqui. sed cum ei obstet munificentia, eam resecat à reliquis muneribus, vt nudata per se infirmior videatur, neque moueantur auditores illa splendoris Midiani specie. Ad hæc munificẽtiam eius deiicit pluribus locis, & ostendit non ex munificentia, sed dolo & fraude esse factum.

Inculcabit.)Continenter dicet.

Quòd si timiditatis & ignauiæ.) Cum ipsam largitionem non possit reprehendere, à consequentibus eam destruit, & præceptum nobis tradit, quomodo ea sint accusanda, quæ honesta videantur. Ipsa enim culpanda non sunt (quod impudentiæ foret) sed à circumstantiis perstringenda. Sic enim hoc loco orator fecit, extenuatione à causa vsus. ob timorem enim, inquit, videri voluit liberalis: Ab animo, quo consilio: à tempore, quando: ab euentu, quid acciderit. B

Altius (breuis autem erit oratio.) Rursus vult suam largitionem cum Midiana comparare, propterea que tempora repetit, & cum id videatur ob perspicuitatem facere, reuera vult ad id tempus recurrere, quo ipse illa est largitus.

In Euboica expeditione largitiones factæ sunt.) Enumerat multorum annorum tributorum & largitionum occasiones: quibus suam munificentiã Midias nõ declararit, neque in illis quicquam sit largitus. Quod si, inquit, nunc fecit: causa consideretur, cur id facere sit coactus.

Quomodo sit largitus.) Dic mihi, inquit, modum largitionis.

Horum è numero non fuit Midias, sed ego.) Propositum suum necessariò absoluit. Dixit enim, non Midiam fuisse largitorem. & quasi requirat auditor, Quis igitur fuerit? adiicit, Sed ego.

Et mecum triremi præfuit.) Tanquam additamentum quoddam facit Philinum, secundo loco eius mẽtione facta. quasi ipse largitus esset nauẽ, ille autem duntaxat adiuuisset.

Atqui hominem munificum.) Cur, cum ipse non semper sit largitus, alium reprehendit? quia magis in eo est occupatus, vt ostendat Midiam nõ esse munificum, * quàm se illo esse munificentiorem.

Tertia sunt igitur hæc.) Fuit igitur, inquit, & propter me munificus. Meam enim largitionem est imitatus. Hic largitus est.) A modo conatur calumniari. Nam quæstio quomodo, in modi considerationem cadit.

Quomodo in senatu factum.) Non ob munificentiam dedit. Largiendum enim fuisset in primis largitionibus. & hoc à tempore sumitur. Possumus enim in destruendo dicere: Nihil magni fecit. Decuisset enim eum potius in fame largiri, cum vniuersus populus periret.

Cum adesset, non largiebatur.) Cum adesset, ideo additur, ne se peregrè abfuisse dicat.

In senatu non dedisse.) Nondum enim aderat metus necessitatis. Cum autem senatusconsulto facto populus iussisset mitti equites, celeriter etiam præsides anteuertit naue data.

Progress', largit' est.) A causa hoc sumitur: vitãdi .n. causa periculi est largit'. Quãt' aũt fuerit met' ostẽdit.

ἢ θεραπαίνας κέκτηται.) εἰς ἀσέλγειαν καὶ ὕβριν ἀποτείνεται. σκόπει δ' εἶπε, πρὸς τὴν κάδων καὶ τῆς ἀγράβης.

ἀλλὰ νὴ Δία ξυήρη.) διείλε τὰς λειτουργίας, τὰς μὲν, εἰς τὸ αἰσχρὸν, τὰς δ', εἰς τὸ ἐκούσιον, αἵ τινες Φιλοτιμίαι λέγονται. δεξιούσας οὖν αὐτὸν εἰς ἀνείας, βούλεται καὶ πρὸς τῆς ἀποδόσεως εἰπεῖν. λυπεῖ δ' αὐτὸν ἡ φιλοτιμία. καὶ δεῖ τοῦτο ἀπέτεμεν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἄλλων λειτουργιῶν, ἵνα γυμνωθεῖσα, καθ' ἑαυτὴν ἀσθενεστέρα φανῇ, καὶ μηδὲ προσέχωσι τῷ δοκοῦντι λαμπρῷ τε μεριδίῳ. πρὸς τούτοις Φ τοῦ φιλοτιμίαν καθεῖλεν ἐκ πολλῶν τόπων. Φ δείκνυσιν ὅτι ἡ φιλοτιμία τὸ γεγονὸς, ἀλλὰ τέχνη Φ σόφισμα. θρυλλήσει.) συνεχῶς λέξει.

εἰ δὲ δειλίας Φ ἀναιδείας.) αὐτοῦ τοῦ ἀποδοσιν ἐκ ἔχων μέμφεσθαι, ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων αὐτοῦ καθαιρεῖ. Φ παράγραμμα ἡμῖν παρέχει ὅπως δεῖ πρὸς τὴν δοκούντων καλῶν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας. αὐτὰ μὲν γὰρ ἐ προσήκει μέμφεσθαι. αἰσχύνοντο γὰρ ἀπὸ τῆς πρεσβυτικῶν διαβάλλειν. ἀπὸ γὰρ ἐν ταῖς ὁ ῥήτωρ ἐποίησεν, ἀπὸ τῆς αἰτίας φαυλίσας. διὰ γὰρ τὸ δέον φησὶν ὤφθη φιλότιμος. ἀπὸ τῆς γνώμης μὴ ἧς· ἀπὸ χρόνου, πότε, ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως, τί τὸ συμβαί; B

ἀνωθεν δ', βραχὺς γὰρ ἐστ' ὁ λόγος.) βάλε πάλιν τὴν ἀποδοσιν τοῦ ἑαυτῷ, τῇ ἀποδόσει τῷ μεριδίῳ συγκρίναι, καὶ διὰ τοῦτο ἀναλαμβάνει τοὺς χρόνους. δοκῶν μὲν δικαιοσύνης ἕνεκα τοῦτο ποιεῖν, τῇ δ' ἀληθείᾳ ἀπὸ τὸν καιρὸν ἀναδραμεῖν βουλόμενος, ἐν ᾧ τοῦ ἀποδοσιν αὐτὸς πεποίηκε τούτων.

ἐγένοντο εἰς εὔβοιαν ἀποδόσεις.) ἀπαριθμεῖ πολλῶν ἐτῶν, εἰσφορῶν καὶ ἀποδόσεων καιροὺς ἐν οἷς ἐφάνεται ἐπιδείξας ἑαυτῷ τοῦ φιλοτιμίαν μειδίας. εἰ δ' ἐν ἐκείνοις ἐπέδωκε, νυνὶ δ' τοῦτο ἐποίησε· σκέπτεσθε τοῦ αἰτίαν δι' ἣν ἠναγκάσθη τοῦτο ποιεῖν. C

πῶς ἐπέδωκε.) λέγε μοί φησι τὸν τρόπον τῆς ἀποδόσεως.

τούτων ἐκ ἦν μεριδίας, ἀλλ' ἐγώ.) τὸ σκοπὸν ἐξ ἀνάγκης ἐπλήρωσεν. εἶπε γὰρ ὅτι ἐκ ἦν μεριδίας ὁ ἀποδούς. ὥσπερ δ' ἀποζητουμένου τοῦ ἀκροατοῦ, τίς οὖν; προσέθηκεν ἀλλ' ἐγώ. καὶ συνεξιστορεῖ ἐν μοι.) ὥσπερ προσθήκην τινὰ τὸ φιλίνον ἐποίησε, δεύτερον μνησθείς. ὡς αὐτὸ μὲν ἀποδόντος τοῦ ναυῦ, ἐκείνου δ' ἁπλῶς συνεργοῦντος.

καὶ τοι τόν γε δὴ φιλότιμον.) πῶς αὐτὸς ἐν πάσαις μὴ ἀποδοὺς, ἕτερον μέμφεται. ὅτι πλείονα πεποίηται αὐτὸς δὴ δεῖξαι, τὸ μεριδίαν μὴ ὄντα φιλότιμον, ἀλλ' ἐκείνου ἑαυτὸν φιλοτιμώτερον.

ἔστι τοίνυν αὖ.) ἀκουῶ εἶπε καὶ τοῦ φιλοτιμίαν δι' ἐμὲ πεποίηκε. τοῦ γὰρ ἐμοῦ δόσιν ἐμιμήσατο.

ἐνταῦθα ἐπέδωκε.) ἀπὸ τοῦ τρόπου πειρᾶται διαβάλλειν. τὸ γὰρ πῶς. πρὸς τὸν τρόπον θεωρεῖσθαι πέφυκε.

πῶς; ἐν τῇ βουλῇ γιγνομένων.) οὐ διὰ φιλοτιμίαν ἐπέδωκεν. ἐχρῆν γὰρ ἐν ταῖς πρώταις ἀποδόσεσιν ἀποδοῦναι. καὶ ἔστι τοῦτο ἀπὸ τοῦ χρόνου. δυνάμεθα γὰρ καθαιροῦντες λέγειν, οὐδὲν μέγα τὸ γιγνόμενον. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ἐν λιμῷ χαρίσασθαι μᾶλλον, ὅτε σύμπας ὁ δῆμος διεφθείρετο.

παρὸν οὐκ ἐπεδίδου.) τὸ μὲν παρὸν προσκείται, ἵνα μὴ λέγῃ ὡς ἀπεδήμει· τὸ δ' ἐν τῇ βουλῇ μὴ δεδωκέναι. οὔπω γὰρ προσέβαλλεν ὁ φόβος, ἡ ἀνάγκης τοῦ ὀξέναι μὴ καταφανοῖς γενομένης. ὅτε δ' τοῦ δήμου προβεβλωσαμένου ἡ βουλὴ πέμπειν προσέταξε τοὺς ἱππέας, ὀξέως φθάσας καὶ τοὺς πρέσβεις, ἐπέδωκε τοῦ ναυῦ.

παρῳχηκὼς ἐπέδωκεν.) ἀπὸ τῆς αἰτίας τοῦτο. ἵνα γὰρ φύλῃ τὸν κίνδυνον, διὰ τοῦτο ἐπέδωκε· τὸν ἐκβολὴν δ' ἔδεξε τὸν φόβον.

προ-

ποιοῦλαβε γὰρ * τοὺς πρέσβεις. ἵνα μὴ πορευθέντες ἐκεῖ νοι, περὶ ἄλλων πρεσβεύσωσι τοῦ στόλου. καὶ οὕτως ἐκ τῆς ἐπιδόσεως ὁ μειδίας ἀναγκασθῇ στρατεύεσθαι. οἱ γὰρ πρέσβεις ἦσαν, οἱ διὰ τοῦ κήρυκος λέγοντες τῷ δήμῳ, δοκεῖ ὑμῖν περὶ τούτου βουλεύεσθαι; καὶ χωρὶς ἐκείνων, περὶ οὐδενὸς ὁ δῆμος ἐπιστέπετο. τῷ δήλον.) πῶς δῆλον, καὶ πόθεν ἡ γνῶσις, ὅτι φεύγων τοῦ στρατείαν ἐπέδωκεν, καὶ οὐ διὰ φιλοτιμίαν; τοῖς μὴ ταῦτα πραχθεῖσι.) ἐπιδοὺς γὰρ τοῦ ναυῦ διὰ τὸν φόβον, ὡς εἶδεν ὅτι τέως πρεσβεύσης τῆς στάσεως, ὁ δῆμος ἔγνω μὴ πέμπειν τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἐῶ ἀναβολὴ τῆς ἐξόδου. οὐκ ἀνέβη ἐφ' ἐῶ ἐπέδωκε ναυῦ, ἀλλ' αἰγύπτιόν τινα πάμφιλον λέγων, ἐπίστευσε τοῦ ξένου. μετὰ μικρὸν δὲ τὸ στρατηγοῦ φωκίωνος κρίναντος ἀποστεῖλαι καὶ διδαχὰς τοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸν πόλεμον (ἐῶ γὰρ αὐτὸς ὁ μειδίας τότε φυγὼν τὸ μὴ τῷ ἱππέων ἐξιέναι) ἐξέδραμον ἐπὶ τοῦ ναυῦ, καὶ προσέθεσε τοῦ τάξιν· καὶ ἵππαρχος χειροτονηθεὶς, τῆς ἀρχῆς παρημέλησε.

μετεπέμπετο τοὺς ἐξ ἀγορᾶς.) εἰ πλείους ἦσαν οἱ στρατηγοί, ἔδει χρόνον ἦρχον. γιγνόντος οὖν τοῦ καιροῦ ἐπὶ φωκίωνα ὡς τε ἄρχειν· μετεπέμψατο τοὺς ἱππέας, ἵνα αὐτῷ παραμείνωσιν. ἐκείνων οὖν ἀναχωρησάντων, ἄλλος ἦν ἀναγκαῖον ἐξιέναι, ὧν ἦν ἵππαρχος ὁ μειδίας.

λιπὼν τοῦ τάξιν.) ταύτῃ τοῦ φιλοτιμίαν, εἰς λειποταξίαν κατέστησε. ὅπερ αὐτὸς ἐπεκαλεῖτο πρὸς δόξαν τιμῶνος, τοῦτο διαβάλλειν τὸν μειδίαν. καὶ ὧν ἵππαρχεῖν ἠξίωσε.) πολλὰ τὰ ἄτοπα. πρῶτον μὲν, ὅτι κατέλιπε τοὺς ἱππέας, ἵππαρχος ὤν. καὶ τότε ὠνόμασεν αὐτὸν ἵππαρχον, ὅτε ὕβριν μᾶλλον, ἢ τιμὴν προσέξενεν τὸ ὄνομα. ὅτι καὶ αὐτὸς ἀξιώσας, κατέλιπε τούτους ὧν αὐτὸς ἡγεῖσθαι παρεκάλεσεν.

εἰ δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ κίνδυνός τις.) ἐκεῖ ἔφη αὐτοῦ τάξιν. ἐν ταύτῃ διαβάλλειν αὐτὸν πειρᾶται, τῆς γνώμης αὐτοῦ σοφιζόμενος.

οὐ μὴν νικηφόρος γε.) ἵνα μὴ εἰς ἦθος καταφύγῃ, αἱρεῖ τοῖς πρὸς δείγμασι· ἐν πολλοῖς κατέμιξεν ἔπαινον, εἰπὼν, ὁ ἀγαπητός. οἷον ὁ ὅμοιος τῷ πατρί. ὁ * ἄπαις.) ὁ νέος ἔτι καὶ παῖς. ὁ παντάπασιν ἀθενής.) ὃς ὤφειλεν, ἀπολογίαν ἔχων, ἑτέρῳ διαδόχῳ διὰ τοῦ ἀστυνείαν χρήσασθαι.

ἀλλὰ τοῦ ἐκ τῆς νόμων τάξιν.) πόσῃ πρεσβυσία τῆς τέχνης ἐχρήσατο. οὐ γὰρ μόνον οὐκ ἄξιον ἐπαίνου δείκνυσιν ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ, ἀλλὰ καὶ πικρείας ἄξιον. πότερον τελωνείαν καὶ πεντηκοστοῦ.) βούλει οὖν τῷ πρεσβεύσῃ πρὸς σοῦ δῶμεν ὄνομα πρόσφορον; μὴ καλεῖ αὐτὸ φιλοτιμίαν, ἀλλὰ λειποταξίαν, καὶ τελωνείαν. ἐπειδὴ οἱ τελῶναι, τὸ πολεμεῖν εἶχον ἀτέλειαν. διὰ γὰρ τοῦτο ἐπάγει καινοῦ ἐξοῦρε μειδίας ἱππικοῦ τινα πεντηκοστοῦ. ὄντος γὰρ ξένου τελωνείαν καὶ οἷον ἀτέλειαν τὸ ξενικὸν τοῖς ἱππεῦσιν ἐξοῦρηκε, τοῦ ἐπίδοσιν τῆς ξένης. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέλη δίδοται χρημάτων ἕνεκα οὐχὶ τὸ φεύγειν τὰς στρατείας· εἰκότως προσέθηκε, καινοῦ τινα πεντηκοστοῦ. ὅμως δέ φησιν, ἐξετάσωμεν αὐτὸ καὶ τοῦ ἐπίδοσιν, τί ἡμᾶς ὠφέλησε; ἔστιν δὲ ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως ὁ λόγος. τῷ ἄλλων πρεσβευόντων, μόνος οὐ παρέπεμπεν. οὐκοῦν ἀνωφελὴς ἡ ἐπίδοσις, εἰ μὴ διεβίβαζε τὸν δῆμον. ἐκ σύρφον.) χωρίον τῆς βοιοίας. χάρακας καὶ βοσκήματα.) ἀνιππίπτον ἔλυσε. πόνος οὖν ἕνεκεν λοιπὸν ἐπέδωκε τοῦ ναυῦ, ἐν ᾗ μὴ ἔμελλεν ἡμᾶς διακομίζειν; ὁ δέ φησιν, ὅτι βοσκήματα καὶ ξύλα. θυρώματα ἤ, σανίδας ἐπιτηδείας πρὸς θύρας. θυρώματα ἤ εἶπεν ἐνδεικνύμενος τὸ μέγεθος.

A Anteuertit, inquit, præsides, * ne progressi illi, alia deliberanda proponerent, & sic ex largitione Midias cogeretur militare. Præsides enim erant, qui per præconem populo denunciabant: Placét-ne vobis hac de re deliberare? Et sine illis populus nulla de re consultabat.

Vnde constat.) Vnde cognoscitur eum militiæ fuga, non ex liberalitate largitum esse.

Iis quæ deinde acta sunt.) Largitus enim nauem ex metu, vt vidit in progressu deliberationis decreuisse populum, non mittendos esse equites, sed expeditionem differri: non conscendit quam largitus fuerat nauem, sed Ægyptium quendam Pamphilum nactus, ei nauem credidit. Paulo post autem, quũ Phocion imperator decreuisset equites per vices ad bellum mittendos esse. Midias autem is erat, qui tum exire cum equitibus noluerat) excurrit ad nauem, deserto ordine: & præfectus equitum creatus, imperiũ neglexit. Accersebat Arguræos.) Si plures erant duces, suum quisque tempus imperabant. Cum igitur imperij tempus ad Phocionem venisset: is equites ac-

B cersiuit, vt apud se manerent. Quibus digressis, necesse erat alios exire, quorum magister erat Midias.

Ordine deserto.) Hanc munificentiam ad ordinũ desertionem redegit, & cuius ipse rei ab Euctemone accusabatur, de ea Midiam criminatur.

Et quorum equitum præfectus esse voluit.) Multa sunt absurda: primùm quòd ipse magister equitum, reliquit equites, ac tum eum magistrum equitum appellauit, cum ea appellatio dedecus ei potius quàm laudem conciliabat. Deinde, quòd eos reliquit, quorum ipse dux esse voluit.

Sin in mari periculi aliquid.) Illic etiã deseruisset ordinem. Etiam hac parte perstringere eum conatur, in animum eius inquirendo.

Sed non Niceratus.) Ne ad consuetudinem confugeret eam exemplis tollit, & magnam laudem admiscuit, dicendo, charus, quasi dicat patri similis.

ὁ ἄπαις) * Adolescens etiamnum & puer.

Omnino infirmus.) Qui imbecillitatis excusa-

C tione vsus, alium successorem designare debuit.

Sed legitimum ordinem.) Quanta artis copia est vsus? Non enim laude duntaxat indignum esse ostendit ob liberalitatem: sed etiam commeruisse pœnam.

Vtrum vectigal & quinquagesimã.) Vis igitur facto tuo nomen idoneum accõmodemus? ne voca id munificentiam, sed ordinum desertionem, & redẽpturã vectigalium, quia mancipes à militia immunes erãt. Propter hoc enim subiicit, Nouam exegit Midias equestrem quandam quinquagesimam. Reuera enim nouam redempturam, & velut immunitatem congrediendi cum equitibus excogitauit, largitionem triremis. Quia enim vectigalia dantur pecunię causa, non propter * fugiendas expeditiones: iurè adiecit, nouam quinquagesimam. Tamen, inquit, in munificentiam eius inquiramus: quid nobis ea profuerit. Ratio autem hæc sumitur ab euentu. Cum alij triremes deducerent, solus non deduxit. Inutilis igitur est largitio, si populum non transuexit.

Styris.) Eubœæ locus est.

Vallos & pecudes.) Obiectionem remouet. Qua igitur de causa nauem tandem est largitus, in qua vos transuecturus non fuit? Respondet, vt pecudes & ligna aduueheret.

θυρώματα.) Tabulas aptas ad fores: eóque vocabulo est vsus, vt ædium magnitudinem ostenderet,

adeò vt multis indigeret foribus. Ad argẽtifodinas.) Conduxerat enim à republica argentifodinas.

Et mercatura, non munus.) Mutauit in rei faciendæ occasionem munus publicũ Midias: cũ alij sumptus faciãt, ipse quæstum & lucrum inde facit. Negociationis igitur, non donationis causa nauẽ largitus est. Tamen citabo vobis etiam testes.) Eum & vallos, & pecudes, & eiusmodi attulisse. sed nihil vetuit quo minus etiam ciues traiicerentur. Sed cum illud in confesso sit, eum attulisse ligna: ex eo colligit, homines ab eo neglectos esse.

Quod si reuera Athenienses.) Sententia per antiparastasim est vsus post instantiam. Neque enim post refutationes obiectionum duntaxat eis vtimur, sed in aliis etiã sententiis, cum aliquid ex superuacaneo afferre volumus: id quod hic etiam fecit orator. Cum enim per instantiã ostendisset, eum nihil publici obisse muneris, vtitur ἀπῳδασάσει indignum esse venia delictorum, &c.

Alij naualia prælia.) Ex loco eorum quæ ad aliquid referuntur, concludit: & quos illic nominatim recẽsuit, Iphicratem & Chabriam, ac cæteros, eos nũc in vniuersali conclusione indefinitè adducit. Peroratio enim complecti ea debet omnia, quæ in confirmatione & exordio, & constitutionibus sunt.

Cum vbi volet.) Cùm alibi, tum in theatris.

Quocumque modo potuerit.) Hoc est, Verberando, & vastando, & coronas tollendo.

Iam relatam ei esse gratiam.) Quod Midias ad reuerentiam attulit, sibi à populo honorem esse habitum, se Paralii fuisse quæstorem, se magistrum equitũ esse creatum: absurdum igitur fore, si tantus vir ob paruam causam condemnetur: ea Demosthenes præoccupando euertit, ob ea ipsa dicens non dignum esse reuerentia. Nam vt propter obita munera ignoscẽdum ei fuerit: cum iam ignotum ei sit, & alij honores delati: apparet ei nihil deberi à ciuitate.

Creastis istum Parali quæstorem.) Alij dicunt, Paralum esse dictam à Paralo, Periclis filio. alij à Paralo quodam heroe, cuius etiam Periclis filius simile nomen habuit: *alij quod maritimã oram nauigaret: hoc est, Asiã, & Hellespontum. Hęc enim mittebatur ad socios, si quid eis Athenienses significare vellent. Erant autem in principio duæ sacræ triremes: Salaminia, quam & Deliam vocabãt, & Paralus. Post autem etiam aliæ tres factæ sunt: Antigonis Ptolemais, & Ammonias: quia in ea victimas Ammoni mittebant. Harum autem sacrarum triremium ipsa respublica curam agebat, & pecuniam dabat quęstoribus, vt eas curarẽt, atque efficerent expeditas ad nauigãdum. ac honos erat, harum aliquis agere curam.

Cum sit talis.) Et atrox & improbus.

Ac rursus magistrum equitum.) Iam antea hoc eius imperium perstringit: iure igitur subiecit, Cum non posset. Nam si ita infirmus est, vt in lectica vehi nequeat: nimirum constat, eum non esse idoneum ad militare imperium.

Sacrificum.) Inspicientem victimas, ne eæ sint improbæ & mutilæ.

Vehi per forum.) Moris enim erat in põpis & supplicationibus, magistratus antecedere. Non igitur ob scientiam & artem honos ei est habitus: à qua tantũ abest, vt ne in pace quidem vnquam bene incedere per forum equo potuerit.

A ὥστε πολλῶν χρῆζειν θυρωμάτων. εἰς τὰ ἔργα τὰ ἀργύρεια.) μεμίσθωτο γὰρ τὰ μέταλλα παρὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τοῦ ἀργυρίου. καὶ χρηματισμὸς οὐ λειτουργία.) μετέθηκεν εἰς φθορουσίας ἀφορμὴν ὁ μειδίας τὴν λῃτουργίαν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι δαπανῶσιν. αὐτὸς δὲ χρηματισμὸν καὶ πόρον ἐντοῦθεν ποιεῖται. ἐμπορίας οὖν εἵνεκεν, οὐ φιλοτιμίας τὴν ναῦν ἐπέδωκεν. ὅμως γὰρ καὶ μάρτυρας ὑμῖν καλῶ. ὅτι καὶ χάρακας καὶ βοσκήματα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐκόμισεν. οὐδὲν δὲ ἐκώλυε καὶ τοὺς πολίτας διαβιβάσθαι. κἀκεῖνο δέ ἐστιν ἐμφαίνον ὅμως, ὅτι ξύλα ἐκόμισεν. ἐκ τούτου συνάγει ὅτι τοῦ αἰθεροφόρου ἠμέλησεν. εἰ τοίνυν ὡς ἀληθῶς, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) τῷ κῇ ἀνὴ παρᾶσαν κέχρηται νόμῳ μὴ τὴν εἰσαγωγὴν μόνον γὰρ εἰς τὰς λύσεις τῷ ἀπιθέσεων χρώμεθα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἑτέρων νοημάτων. ὅταν τὴ βουληθῶμεν κῇ φθορουσίαν εἰσαγαγεῖν ὅπερ καὶ ἐνταῦθα πεποίηκεν ὁ ῥήτωρ. δείξας γὰρ διὰ τῆς ἐνστάσεως ὅτι οὐκ ἄδειν ἐλειτούργησε χρῆται τῇ ἀπῳδασάσῃ, ὅτι οὐκ ἄξιος τοῦ συγγνώμης, ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε, καὶ ἑξῆς.

B οἱ μὲν, ναυμαχίας.) ἐν τῷ πόρῳ τι ὅπλοποιίζεται, καὶ οἷς ἐκεῖ κατ' ὄνομα ἐπιξῆλθεν, ἰφικράτει τε, καὶ χαβρίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις, τούτοις νῦν ἐν τῷ καθόλου, ἀορίστως φθεγγόμενος, δεῖ γὰρ τὸν ὁπλοποιὸν, πάντα ὁπλοποιίζεσθαι τὰ ἐν τοῖς ἀγῶσι τάφρους ἐν φρουρίοις, καὶ καταστάσεσιν. ὅπου ἐὰν βούληται.) καὶ ἐν ἑτέρῳ, καὶ ἐν θεάτροις. ὃν δ' ἂν δύνηται τρόπον, τουτέστι πληγὰς ἐν τίτων καὶ ἐδῶνας διαφθείρων, καὶ στεφάνους ἀφανίζων.

ὅτι τοίνυν καὶ κεκόμισται χάριν.) ὅπερ αὖ ὁ μειδίας εἰς τὸν τῆς αἰδοῦς παρέχει τόπον. ὅτι τετίμηται παρ' ὑμῶν, ὅτι τῆς φθόνου γέγονε ταμίας, ὅτι ἵππαρχος ἐχειροτονήθη. ἄτοπον οὖν τοῦ τοιούτου καταψηφίσασθαι διὰ φόφασιν μικρόν. ταῦτα προλαμβάνων δημοσθένης αἱρεῖ φάσκων, ὅτι διὰ αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἄξιος αἰδοῦς.

C εἰ γὰρ διὰ τὰς λῃτουργίας ἔτυχεν αὐ συγγνώμης κεκόμισται δὲ συγγνώμην, καὶ αὐτὴ τούτων ἑτέρας τιμὰς φαίνεται μηδὲν ὀφειλόμενος παρὰ τῆς πόλεως.

ἐχειροτονήσατε τοῦτον τῆς φθόνου ταμίαν.) οἱ μὲν φασὶν, ὅτι πάραλος ἐκλήθη, ἀπὸ τοῦ φθόνου, παιδὸς τοῦ περικλέους. οἱ δὲ, ἀπὸ φθόνου τινὸς ἥρωος. οὗ καὶ ὁ παῖς τοῦ περικλέους ὁμώνυμος, διὰ τὸ πλεῖν τὴν φθαλίαν, τουτέστι, τὴν ἀσίαν καὶ τὸν ἑλλέσποντον. αὐτὴ γὰρ ἀποστέλλετο πρὸς συμμάχους, εἴτι βούλοιντο σημαίνειν οἱ ἀθηναῖοι. ἦσαν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἱεραὶ δύο ἐπίρρεις, ἥτε σαλαμινία, τοῦ καὶ δηλίαν ἐκάλουν· καὶ ἡ πάραλος. ὕστερον δὲ, καὶ ἄλλαι ἕξεις ἐγένοντο, αὐτηρὶς, καὶ πτολεμαΐς, καὶ ἀμμωνιάς· ἐπειδὴ τῷ ἄμμωνι δι' αὐτῆς τὰς θυσίας ἔπεμπον. τούτων δὲ τῶν ἱερῶν ἔπιμον αὐτὴ ἡ πόλις· ἐπεμελεῖτο, καὶ χρήματα ἐδίδου τοῖς ταμίαις, ὡς τε αὐτῶν ὅπη μελεῖσθαι, καὶ παρέχειν ταχυναυτούσας. καὶ τιμὴ τοῦ τούτων τινὸς ὅπη μεληθῆναι.

ὄντα τοιοῦτον.) δεινόν τε, καὶ μοχθηρόν.

καὶ πάλιν ἵππαρχον.) φθάσας ἤδη τὴν στρατηγίαν ταύτην αὐτῷ διέβαλεν. εἰκότως, οὐ ἐπιτρέψας τὸ οὐ δυνάμενον. εἰ γὰρ οὗτος ἐστὶν ἀσθενὴς, ὥστε καὶ ἐπ' ἀστράβης ὀχεῖσθαι, δηλονότι ἀεπιτήδειός ἐστι πρὸς τὸ στρατηγεῖν. ἱεροποιόν.) τὸν ὁπτοσκοποῦντα τὰ θύματα, μὴ ἀδόκιμα καὶ πηρά. βοῶνιν δὲ, τὸν ὠνούμενον βοῦς εἰς τὰς ἑορτάς.

ὀχεῖσθαι δὲ τῆς ἀγορᾶς.) ἔθος γὰρ ἦν ἐν ταῖς πομπαῖς προηγεῖσθαι τοῖς ἄρχοντας. οὐ τῆς ὁπτικῆς οὐ χρέειν, οὐδὲ τῆς τέχνης τιμῶντα. τοσοῦτον γὰρ ἀπέχει ταύτης, ὥς τ' οὐδ' ἐν εἰρήνῃ καλῶς ἐπορεῖσθαι τῷ ἵππῳ κῇ τὴν ἀγορά ποτε δεδυνῆται.

τὴν

τὴν τῆς φύσεως κακίαν καὶ ἀνανδρίαν.) ἵππαρχον μὲν αὐτὸν χειροτονήσαντες, τὴν δειλίαν ἐπηνορθώσαν-
το. ἱεροποιὸν δὲ καὶ μυστηρίων ὑπομελητὴν ᾑρέθησαν, τὴν
πονηρίαν ἤμβλυναν.

κυζικηνὸν ἥρπασε πλεῖον ἢ πέντε.) ἐν τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι, λῃστὰς τοὺς τὴν θάλατταν πλέοντας, κἂν ἔμποροι ὦσι τῶν πολεμίων. πα-
ρατυχὼν οὖν ἐμπόροις κυζικηνοῖς ἀφείλετο αὐτῶν ὡς πολεμίων τὰ χρήματα. οἱ δ', ἥκοντες εἰς Ἀθήνας, ἀπεδείκνυσαν αὐτοῖς φιλίαν ὑπάρχουσαν πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δὲ μειδίας μέχρι τοσούτου αὐτεῖπεν, ἕως ἔπεισε μὴ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὰ χρήματα. οἱ δ' ἀπελθόντες, ἀπέρρησαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα. κατ' ἄμφω οὖν ἠδίκησε, καὶ τοὺς ἄνδρας, τὰ χρήματα λαβὼν, καὶ τὴν πόλιν εἰς ἔχθραν ἐμβαλών.

συγχέων.) κινῶν, καὶ συνταράττων, καὶ ἀναιρῶν, ἵνα μὴ ἀπαιτοῖτο τὰ χρήματα.

τοιούτους θεὶς νόμους.) οἱ μὲν τοὺς λόγους οὓς εἶπε κατὰ ἱππέων ἐκάλεσαν νόμους. οἱ δὲ, τῇ ἀληθείᾳ ὑπέλαβον πεθεῖθαι νόμους, ὡς οὐ δεῖται ἱππέων ἡ πόλις. καταιχμάζουσι γὰρ αὐτῶν. ἴσως δὲ ἐποίησεν, ἵνα μὴ στρατεύηται.

ἔξαρνος ἦν.) φοβηθεὶς γὰρ τὴν κατηγορίαν, ἔρριψε καὶ ἀφῆκε τοὺς νόμους.

ὅτε τὴν ἐπὶ Θηβαίους ἔξοδον.) ἐγένετο γὰρ καὶ διὰ τὸν πλούταρχον ἑτέρα.

δώδεκα τῆς πόλεως τάλαντα.) αὐτοπάτορ οὖν ἔφυσεν, οὐκ ἠδύνατο πλεῖν ἡ ξυμμορία τοῦ μὴ λαβεῖν χρήματα παρὰ τῆς πόλεως εἰς τὴν ἐπισκευήν. ὁ δὲ εἶπε, καὶ μὴν δώδεκα τάλαντα εἰσήνεγκε. ὅσα οὐδεὶς ἕτερος.

τὴν ἱερὰν ξυμμορία παρεσκευάκει.) τὸ διαπορθμεύειν ἐπὶ τὸν πόλεμον, διοκλῆς δὲ στρατηγὸς ἦν, ὁ λύσας τὸν πρὸς Θηβαίους πόλεμον τῇ σπονδῇ.

ἀλλ' ἵππον οὐκ ἐτόλμα.) οὐκοῦν εἰς μὲν τὰς ἰδίας ξυφὰς, ὑπάρχει φιλότιμος. εἰς δὲ τὰς κοινὰς χρείας οὔπω μικρολόγος, ὡς τε μηδὲ ἵππον ὠνήσασθαι, καὶ τοι ἱππαρχον ὄντα.

βούλομαι τοίνυν.) τὴν πηλικότητα ἐπιλογίζεται. ἐπειδὴ γὰρ ἐν ἐκείνῃ φησὶν ὁ μειδίας, ὅτι τί γὰρ γέγονεν δεινὸν; καὶ τίς τοῦτο ἐπὶ τοιούτοις δημοσίαν ὑπέμεινε δίκην; διὰ τοῦτο ἐκεῖ μὲν τοῖς ἀγωνιστικοῖς ἐχρήσατο· ἐνταῦθα δὲ τοῖς ἐπιλογικοῖς· ὅτι ἐπὶ πολλοῖς καὶ ἐλάττοσι τούτων δίκην ἔδοσαν. ἔστι δὲ τῶν παραδειγμάτων τῶν ληφθέντων, τὰ μὲν ὅμοια* τοῖς πᾶσι, τὰ δὲ, κατὰ τὴν παρέκβασιν μόνον. καὶ τῶν ὁμοίων, τὰ μὲν, μᾶλλον, τὰ δὲ, ἧττον. ἐξήτασε γὰρ τοὺς πρώτους περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικήσαντας καὶ κολασθέντας, ὅπερ οἰκεῖόν ἐστι τῇ παρούσῃ· ὑποθέσει περὶ τὰ μυστήρια. ἕτερος δὲ ὁ ἐν τοῖς διονυσίοις. ὁ μὲν τοι ῥήτωρ, ὡς ὅμοιον συνελογίσατο, πρὸς κοινὸν καθ' ἑκάτερον εἶδος τὸ τῆς ἑορτῆς ὄνομα.

καὶ ὅσων ἤδη κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος.) χρησιμώτατα μέλλοντος αἰσθάνεσθαι τὸ δικαστηρίου, μνήμην ἀνακινεῖ τῶν ἡμαρτηκότων ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ κεκολασμένων. ἵνα ἐρεθισθῶσιν εἰς ἀγανακτησιν. τὸ θεατρίσας.) οἱ μὲν, δῆμόν τινα ἐξέβαλον, ὡς τὸ δι' ἀνδρὸς ἀθλιωτάτου τυγχάνοντος. οἱ δὲ, καὶ αὐτὸν ξένον ἐνόμισαν θεατρίσα τῆς βοιωτίας. ἐξεῖν γὰρ τοῖς ξένοις ἐμπόροις, ὅπου ἐβούλοντο ποιεῖσθαι τὰς δίκας. καθὸς πνθ.) ὑπόβολὴ, ὅτι καὶ ξένθ ἐν τῷ ὁ παραβαλλόμενος, καὶ ὅμως οὐ παρημέλησε. καταδικασάμενος.) ἄλλο καταδικάσας, καὶ ἄλλο καταδικασάμενος. τὸ μὲν γὰρ, κυρίως ἐπὶ τῶν δικαζόντων δικαστῶν. τὸ δὲ, ἐπὶ τῶν νικώντων τὰς δίκας καὶ αἰτιῶν γινομένων τὸ καταδικασθῆναί τινα σημαίνει τὸ ῥητόν.

A Naturæ improbitatem & ignauiam.) Creato eo magistro equitum, timiditatem correxistis: sacrifico & Initiorum curatore, improbitatem hebetastis.

Cyzicenis rapuit amplius quinque.) Sociali bello decreuerunt Athenienses, deprædari eos qui mare nauigarent, si hostium mercatores essent. Nactus igitur mercatores Cyzicenos, merces eis vt hostibus eripuit. Ii verò profecti Athenas, ostenderunt, se amicitia coniunctos esse cum Athenienſibus. At Midias eatenus est aduersatus, donec persuasit, merces eis non esse reddendas. Digressi igitur, patriam suam ad defectionem impulerunt. Vtraque igitur re iniuriam fecit, tum pecunia illis hominibus eripienda, tum hostes eos reddendo.

Confundens.) Mouens & conturbans & euertens, ne ab eo pecunia repeteretur.

Talibus latis legibus.) Alij orationes in equites habitas vocarunt leges: alij putarunt reuera latas esse leges, non opus esse equitibus reipublicæ, cui esset B dedecori. Fortassis autem eò fecit, ne militare cogeretur.

Inficias ibat.) Metu enim accusationis, abiecit & omisit leges.

Cum in Thebanos moueretis.) Suscepta enim est etiam propter Plutarchum, altera expeditio.

Cum duodecim Respublica talenta.) Obiectionem soluit. Ire non potuit triremis, quia non accepit à republica pecuniam, ad eam reficiendam. At, hic, inquit, duodecim talenta accepit, quot nemo alius.

Sacram triremẽ pararat.) Ad traiiciendos milites ad bellum.

Diocles.) Dux fuit, qui fœdere facto bellum Thebanum composuit.

Sed equum non fuit ausus.) Proinde ad priuatum luxum est liberalis: ad publicas autem necessitates ita sordidus, vt tanquam magister equitum, tamen equum emere non audeat.

Volo autem.) Magnitudinem cõcludit. Quia enim in illa dixerat Midias: Quod facinus commissum est? C quis in tali re publici criminis accusasset? ideo illic confirmationi, hic perorationi congruentibus sentẽtiis est vsus: multos minorum etiam delictorum dedisse pœnas. Sunt autem exemplorum quæ adhibentur, alia per omnia similia, alia euentu duntaxat. Et similium alia minus, alia magis similia sunt. Inquisiuit in eos, qui primi in festum deliquerunt, ac pœnas dederũt, quod propriè pertinet ad causã hanc de initiis. * Alius est, qui in Bacchanalibus. Verùm orator ita conclusit, quasi esset simile, quòd vtrique rei festi nomen commune est.

Et quot iam condemnarit.) Vtilissimum est, iudicibus iam consurrecturis, memoriam eorum refricare qui in festis deliquerunt, & pœnas dederunt, vt moueantur ad indignationem. Thespiensis.) Alij intelligunt de municipio aliquo, quasi Euander sit Athenienſis. Alij hospitem eum putant Thespiensem è Bœotia. Licebat enim peregrinis mercatoribus, iudicio experiri vbi vellent. Carè quodam.) Insigne quiddam. Cum esset hospes qui publicè conquerebatur, tamẽ haud est neglectus. καταδικασάμενος.) καταδικάσας. propriè est iudicium pronunciantium: καταδικασάμενος, eos qui iudicia vincunt, & in causa sunt vt aliquis condemnetur, significat.

Cum Initiis adesset.) Fortasse festum præsidio & defensioni fore sibi ratus, prodire ausus est: atque ille, vt qui eum alio tempore inuenire non posset, iratus comprehendit.

Eo autem quiritante.) Ita concitati estis, vt mulctandum capite censeretis. Sed cum accusator placatus satisfieri sibi pateretur, tali pœna, si ipse ea condemnatione liberaretur, qua mercatorio iudicio victus fuerat, assensi, coegistis eum desistere ab exigendo ære alieno. Et damnum etiam resarcire iussistis.) Præterquam quòd mulctam remisistis, & ea cedere coegistis Euandrum: cum denuò questus esset Menippus, alia sibi damna esse data in mercibus & negociatione, quòd propter iudicium morari Athenis coactus esset: iussistis eum illa etiam soluere.

Vnus igitur hic ex priuato negocio.) Dictum exemplum ex minori est sumptum: cum priuata publicis sint minora.

Nulla contumelia.) Neque enim eum verberarat, nec affecerat contumeliis, sed detinuerat duntaxat, id quod non licebat. Quare laudando subiicit, Rectè esse factum, Res enim optima est. legum obseruãtia. Alius aliquando delinquere visus est.) Hoc simile est huic causæ per omnia. Nam & condemnatio propter violata Bacchanalia facta est. Sed tamen infirmius est, quia causa in iudicium non est allata. Est igitur ab euentu infirmum, eaque de causa in medio duorũ firmorum ab eo positum, Euandri pecunia mulctari, & Cteficlis condemnati capitis.

Cum assideret filio prætori.) Cum præstò esset & adiuraret filium, ne quid homo adolescens in prætura delinqueret. Assessores enim dabantur iunioribus, qui nunc συγκάθεδροι vocantur. Nam cum prętor omnes pupillorum & pupillarum causas cognosceret, atque interdum per ætatem, diiudicandi prudentiã non haberet: dabatur ei assessor, qui in examinandis causis eum adiuuaret.

Attigit vt expelleret.) Verberauit quendam de sede rixantem, occupata ab altero.

Homo si occupaui sedem.) Hoc est, si sedem alienam detinui. Si præconiis non.) Denunciabat enim prætor per præconem, modestia vtendum in theatro. Si igitur, inquit, præconio non parui, & ordinem turbaui. Imitatur enim quiritantis voces.

Quæ potestas tibi datur legibus.) Non tibi assessori dederunt leges, immodestos eiiciendi facultatem: imò nec ipsi prætori suis manibus id facere licet, sed mandare id debet ministris. Quæri possit igitur, cur homo ille indignat' fuerit ꝓpterea quod à ministris fuerit eiectus: quãuis illi cognoscẽt, eũ nihil peccasse.

Et prætor ipse.) Sed pater sum, inquis, prætoris? At ne is ipse quidem prætor verberandi potestatem habet: sed mandandi ministris, vt tumultum sedent. Ne sic quidem pareo? indicito mulctam.) Quòd si admonitioni ministri non parui, me eiicientis: decuit, te mihi, vt contumaci, certam mulctam infligere.

Sed prius obiit.) Obitu suo iudicium anteuertit.

Cum igiur alter. Ad eos hanc vocem refert qui condemnati sunt: quoniam de vno dixit, qui prius obierit. Tametsi omnino τὸ ἕτερον & de tribus vsurpatum reperitur. Occidistis hunc.) Hoc est firmius exemplum. quare etiam postremò est positum. Nam & in Bacchanalia commissum, & extremo supplicio vindicatum est.

Quòd scuticã gestãs.) Qui Bacchi festũ celebrabãt

A τοῖς μυςηρίοις ὅτι δημοσίους.) ἴσως τῷ ἑορτῷ πρόβλημα καὶ ἀσφάλειαν ἡγησάμενος, ἐτόλμησεν ὀφθῆναι. κἀκεῖνος ὡς ἐν ἄλλῳ μὴ δεῖσκων καιρῷ, κατέχει ὀργισθείς. τὸ δὲ προβαλλομένου.) ὠρυήσατο μὴν φησι θανάτῳ προβαλεῖν. τὸ δ' κατηγόρου πειθσάντος, καὶ ἀρκεθσάντος τιμωρία τοιαύτη, εἰ μὴ ὑπεύθυνος ἐν τῇ πρότερα καταδίκῃ, ὑπεμείνεν, ἀτιμηθεὶς τὴν ἐμπορικὴν δίκην τὸ πρότερον. σωφραμόνες λύσαι κάσατε αὐτὸν ἀπὸ λύσαι, καὶ μηκέτι ἀπαιτῆσαι τὸν μνῆμπον. καὶ προσεπιμήσατε τὰς βλάβας.) καὶ πρὸς τοῦ ἀφεῖναι τῷ καταδίκῃ, καὶ ἀναγκάσαι ἀπὸ λῦσαι ταύτης τὸν ἄνδρον, αἰτασαμένου πάλιν τὸ μνῆμπον, καὶ ἄλλας ὑπέρη βλάβας πρὶ τὰ φορτία. καὶ τῷ ἐμπορείαν, διὰ τῷ κρίσιν ἀθλιώνσι κατεχόμενος. προστάξατε αὐτὸν καὶ ταύτας ἐκτίσαι. εἰς μὲν ἔδει ἐξ ἰδίου πράγματος.) οὐκοῦν τὸ ῥηθὲν παράδειγμα ἀπὸ τοῦ

B ἥττονος ἐλπίσαι. ἐπερ τὰ ἰδιωτικὰ τοῦ δημοσίων ἐλάττονα. οὐδεμιᾶς ὕβρεως.) οὐ γὰρ ἐτύπτησεν αὐτόν, οὐδὲ ὕβρισεν, ἀλλὰ κατέχε μόνον. τοῦτο δὲ ἐξῆν. διὸ καὶ ἐπάγει ἐπαινῶν ὡς καλῶς ἐγένετο. μάλα γὰρ ἀγαθὸν ἡ φυλακὴ τῶν νόμων.

ἕτερος ἀδικεῖν ποτ' ἔδοξεν. τοῦτο ὅμοιον μὲν καὶ πάντα τοῖς παροῦσι. καὶ γὰρ καὶ πρὶ τὰ διονύσια καταχειροτονία γέγονεν. ἔστι δ' ὅμως σαθρότερον, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς δικαστήριον τῷ κρίσιν. ἔστιν οὖν ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως ἀσθενές. διὸ καὶ μέσον αὐτὸ τῶν δύο τέθεικε τῶν ἰσχυρῶν, τοῦ τε κοῦ ἄνδρον τὸν ζημιωθέντα τοῖς χρήμασι, καὶ τοῦ κοῦ κτησικλέα, τὸν θανάτῳ καταδικασθέντα. παρεδρεύοντος ἄρχοντι τοῦ νέου.) συμπονοῦντος καὶ συμπαρόντος τοῦ παιδὶ, μήπου τι ὡς νέος ἁμάρτῃ κοῦ τῷ ἀρχῷ. πάρεδροι γὰρ ἐδίδοντο τοῖς νεωτέροις, οἱ νῦν καλούμενοι συγκάθεδροι. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἄρχων πάσας τὰς ὀρφανικὰς καὶ πληρικὰς ἐδίκαζεν, ἐνίοτε δὲ διὰ τῷ

C ἡλικίαν ἀπείρως εἶχε τοῦ δικαζείνειν, ἐδίδοτο αὐτοῦ πάρεδρος ὁ συνδοκιμάζων.

ἥψατο ἐξέργων.) ἔτυψέ τινα πρὶ καθέδρας ἀμφισβητοῦντα, ἑτέρου προκαταλαβόντος.

εἰ κατελάμβανον ἄθρωπε θέαν.) τουτέστιν εἰ καθέδραν ἀλλοτρίαν κατεῖχον.

καὶ εἰ μὴ τοῖς κηρύγμασιν.) ἐκήρυττε γὰρ ὁ ἄρχων διὰ τοῦ κήρυκος, δυκοσμίαν ἔχειν ἐν τοῖς θεάτροις. εἰ τοίνυν ἠπείθουν φησὶ τοῦ κηρύγματι καὶ ἠτάκτουν. μιμεῖται γὰρ τοῦ προβαλλομένου τὰς φωνάς.

πίνος ἐκ τῶν νόμων εἶ κύριος.) τούτεστιν, οὐ σοὶ παρέδρῳ δεδώκασιν οἱ νόμοι τὸν ἀκοσμοῦντα ἐξείργειν. ἀλλ' οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ ἄρχοντι τοῦτο ἔξεστιν αὐτοχειρίως ποιεῖν, ἀλλ' ὀπιτάττειν τοῖς ὑπηρέταις. ζητήσειν οὖν ἄπτις, πῶς ἠγανάκτει ὁ ἄθρωπος; * διότι ἀπὸ τῶν ὑπηρετῶν ἐξεβλήθη καταμάθοντων ἐκείνων, ὅτι οὐδὲ ἀδικεῖ.

καὶ ὁ ἄρχων αὐτός.) ἀλλὰ πατὴρ εἶ φησὶ τοῦ ἄρχοντος; οὐδ' αὐτὸς ἔδει ὁ ἄρχων τύπτειν κύριος, ἀλλὰ προστάττειν τοῖς ὑπηρέταις, ὀπιχεῖν τὰ γινόμενα. οὐδ' οὔτω πείθομαι ὀπιβολὴν ἐπιβάλλειν.) ἀλλ' ὑπομνήσαντι τοῦ ὑπηρέτη, οὐκ ἐπείθου ἐξείργοντι; ἐζεῖν σε ὡς μὴ προθομένῳ ζημίαν ὀπιθεῖναι καὶ ὀείσαι.

ἀλλ' ἐπολύτησε πρότερον.) προὔλαβε τῇ πολυτῇ τὸ δικαστήριον. ἑτέρου τοίνυν.) ὡς πρὸς τοὺς καταδικασθέντας τὸ ἕτερον εἰληφεν. ἐπειδὴ πρὶ τοῦ κοῦ εἶπεν ὡς προαπέθανεν. εἰ καὶ τὰ μάλιστα, καὶ ὀπὶ ζῶν δείσκεται τὸ ἕτερον. ἀπεκτίνατε τοῦτον.) τοῦτό ἐστι τὸ ἰσχυρότερον παράδειγμα. διὸ καὶ τέθειται τελευταῖον. καὶ γὰρ πρὶ τὰ διονύσια γέγονε, καὶ θανάτῳ κολάσαι. ὅτι σκῦτος ἔχων.) οἱ πομπεύοντες τοῦ διονύσῳ,

κοῦ

A μίμησιν τῆς περὶ αὐτὸν θεραπείας ἐπόμπευον. οἱ μὲν, τὸ τῆς σατύρων χῦμα σώζοντες. οἱ δ', τὸ τῆς βάκχων. οἱ δ', τὸ τῆς σιληνῶν ἐμιμοῦντο. ἁπάντων τούτων ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) διὰ τὸν δυάνδρον ὃς ἀπέστη τῆς νίκης, καὶ ταῦτα νικήσας διὰ τὸ ἡμαρτηκέναι ἐν τῇ ἑορτῇ. τὸ μέσον δ' ἐστώπησε, τὸν παρεδρεύοντα τῷ ἄρχοντι. διότι ἀσθενέστερον ἦν τὸ κατ' αὐτόν. οὐ γὰρ ἔχειν εἰπεῖν τιμωρίαν κατ' αὐτὸ γεγενῆσθαι οὐδεμίαν. οὔτε γὰρ πομπεύων.) ἐν ᾧ καὶ συγγνώμη τις ἦν διὰ τὸ ἔθος, ὅτι καὶ σκῦτος ἔχων ἐπόμπευεν. οὔτε δίκην ἠρηκώς.) οὔτε νικήσας δίκην. καὶ οὔτε γὰρ εἶχε συγγνώμην, ἔκδοτον λαβὼν καὶ ὑπεύθυνον ψήφῳ δικάσων. οὔτε παρεδρεύων.) ὥσπερ ὁ πατήρ. καὶ τούτου μέμνηται νῦν ἐν τῇ συναγωγῇ διὰ τὴν γνώμην. ἀλλὰ πύῤῥον, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι.) ταῦτα τὰ παδείγματα, τοῖς μὲν πράγμασιν οὐκ ἔστιν ὅμοια. οὔτε γὰρ περὶ τὰ διονύσια, οὔτε περὶ τὴν ἑορτὴν ἠδίκησαν οἱ κολασθέντες, ἀλλὰ τῆς κολάσεως ἕνεκα μόνης παρῆφθη. ὅτι καὶ ἄλλοι τινὲς, ὑπὲρ πολλῷ μικροτέροις ἀδικήμασι, μεγάλας ἔδοσαν δίκας. ἐν τοῖς αὐτοτέρῳ δ' μνημονεύσας τῆς περὶ τὴν ἑορτὴν ἠδικηκότων καὶ κολασθέντων, νῦν εἰς μέσον ἄγει καὶ τινὰς δόντας μὲν δίκας, ἐπ' ἄλλοις δ' πλημμελήμασιν. ἔστι δ' ὑπὸ τοῦ βάτλου τὰ ὑπηχειρήματα. ἐτεοβουτάδην δ', τὸν ἀληθῶς δύσκλεῆ. τὸ γὰρ ὄνομα ὑπὸ βούτου τινὸς ἀρχαίου γεγονεν ἀθηναίου, οὕτω καλουμένου, καὶ τὸ ἐτεὸν τὸ ἀληθές. ἐνδεικθέντα.) κατηγορεῖ) ὡς ἐν τοῖς δικαστῶν κληρωθεὶς ἐκ ἐξόν. ὡς ὀφείλων γὰρ χρήματα κοινὰ, λῆμος. ἐὰν δ' ποιῇ μὴ λέγῃ.) ὡς ἰσχυρότερα τὰ ἔργα τῆς λόγων, μείζονος ὀργῆς ἀξιοῦ τυγχάνειν. ἁπλῶς μὲν ἐν οὕτω δύναται τὰ ἔργα τῆς λόγων ἰσχυρότερα φαίνεσθαι. καθόλου δ', ἐὰν δὲ μόνα. πολλὰ γὰρ ἔργα λόγου βατέστατα. οἷον δι' θὺς ἐν τῷ παρόντι, περιῤῥήξαι τινὶ ἐσθῆτα, πολλῷ βατέστερον ἐστὶ τοῦ ὀνόματος γράφειν. διὸ δὲ γράφειν εἶπεν, ἀλλὰ λέγειν. ἵνα ὅτι ἀσθενεστέρας δείξῃ τοὺς λόγους τῆς ἔργων. ἐὰν δὲν γὰρ ῥῆμα.) ἐὰν γὰρ τοσοῦτον ὄνομα ῥήματα δύνα) τὰ ἔργα τῆς λόγων ἰσχυρότερα φαίνεσθαι. καθόλου δ', ἐὰν

& liberis producendis. Orator igitur ſingulis iis quæ miſericordiam moueant, aliquid aliud opponit, quo reiiciat miſericordiam, & humilitati habitus Midiani, Midiæ vitam anteactam multo atrociorem præſenti ſimulatione opponit: vt propter audaciam magis odio, quàm propter præſentem humilitatem miſericordia dignus eſſe videatur. Midiæ liberis opponere liberos non potuit, vt Stratonis: ſed leges & iuſiurandum oppoſuit, & quid ex vtraq; re lucri ſit, examinauit. Et quàm maximè miſerabilé ſemetipſum faciens.) Particula ὡς ſignificat etiam omnino, per amplificationem. Fortaſſis autem hic etiam geſtum & actionem ſignificat.

Quia ſi nulla ratione potuiſſet humilis fieri.) Figura per inuerſionem. Sēſus autem eſt: Si natura ita eſſet infelix, vt prorſus flecti non poſſet, nec humilis fieri, & moderationis aliquid præ ſe ferre poſſet, fortaſſe quiſpiam culpa in naturam eius trāslata, remittere aliquid de iracundia, At cum alium etiam habitum poſſit induere: reſtabit, non naturæ, ſed morum accuſatio. Rurſus idem ille quem vos noſtis.) Quid in geſtu & habitu totum defigis animum? Suſpicare, vt ex metu orta eſt humilitas, ſic vbi periculum effugerit, fore vt illum videas arrogantem & tyrannum. Mihi liberi non ſunt. Reiectio miſericordiæ etiā liberorum, per παράθεσιν. Liberos illi natura dedit, mihi non dedit. Eam igitur ob rem deteriore conditione ero, affectus iniuria? & orbi liberis peius tractabuntur, quàm qui liberos habent?

Leges afferentem me.) Quid te iactas Midia liberis producendis? Poſſum pulchriores oſtendere liberos, quo iudices magis reuerentur: oſtendendis legibus, fruor eorum beneuolentia.

Et orator iſte eſt, fortaſſe.) Per hanc epilogicam obiectionem in odium oratorum vult adducere Midiam, ne eum defendant. Nam ſi Demoſtheni, illis etiam vtique maledicit. Ad hæc aliud quoque vnà efficit. Vt enim in reuerentiæ locis Midiam oſtendit non dignum eſſe reuerentia, ſed ſe, quòd plura in rempublicam contuliſſet: ſic etiam nunc oſtendere vult, ſe reuerentia ſummopere eſſe dignum, ob oratoris appellationem. Eſt autem reuerentia dignus oratorum, atque alium verum eſſe oratorem, aliū ciuilem, alium * inſectatorem, qualem etiam Æſchinem eſſe vult: propterea deſcriptione vtitur, & ait: Si oratorem intelligit eum qui ſuadet optima, hoc eſt, ciuilem, accipio nomen. Sin aliū dicit, qui ad gratiā cōcionetur, is orator ego eſſe nolim. Dicēdo igitur, optima ſuadens, etiam cōſilia ſua in memoriā reuocat, vt reuerentia maiore dignus habeatur. His autem verbis aduocatos eius alienat, & in oratorum odium adducit Midiam.

Quales nonnullos.) Ne eos omnes ſibi hoſtes redderet. Quapropter etiā per imminutionē à iudicibus auxiliū ſibi reperit. his verbis: Et vos videtis. Ac neminē reprehēdendo.) Alia mitigatio, aliquid vtile cōficiēs: Nūquā, inquit, vos impotunè pro reis interpellaui, rogando & petendo vt conſeruarentur. Nouum video Midiæ morem: oratores exagitat, cum oratorum opera ſtudeat euadere. At æquum qui eſt nomē iſti.) Hic manifeſtè oratores in Midiam concitat, & potius eius accuſatores facit. Præ ſe fert enim, ſe vicem ſuæ artis hominum dolere, quos contumeliis afficiat Midias. Fortaſſis aūt etiam talia.) Cum euidēter vna ſit obiectio, bipertitò eā ſecuit ad ſuā vtilitatē.

A καὶ τοῦ τὰ παιδία ὠδάγλν. ὁ τοίνυν ῥήτωρ καθ' ἕκαστον τῶν κινουμένων ἔλεον, ἑτέρου τι αὐτὸς ἀντιτίθησι, τὸ ἐκβάλλον τὸν ἔλεον, καὶ τῇ ταπεινότητι τοῦ σχήματος τὸν παρῃρημένα βίον τοῦ μειδίου, πολλῷ δεινότερον τῆς παρούσης ὑποκρίσεως ἀντέθεικεν. ὥς τε δι' αὐτὸν τὸν θεασάμενα μισῆσαι μᾶλλον, ἢ δι' αὐτὸν παρεῦσαν ταπεινότητα κατοικτεῖραι. τοῖς γὰρ παιδίοις τοῦ μειδίου παιδία μὲν οὐκ εἶχεν ἀντιτιθεῖναι, ὥσπερ τὰ τοῦ στράτωνος. τοῖς νόμοις γὰρ καὶ τὸν ὅρκον ἀντέθηκεν. καὶ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων κέρδος ἐξήτασε. καὶ ὡς ἐλεεινότατον ποιῶν ἑαυτόν.) τὸ ὡς μόγις, δηλοῖ καὶ τὸ πάνυ κατ' ὀλίγον. ἴσως γὰρ νῦν, τὸ ἐν σχήματι καὶ ὑποκείσῃ δηλοῖ. ὅτι μηδαμῶς δυνηθεὶς ταπεινὸς γενέσθαι.) καὶ ἀφελεῖν τὸ σχῆμα. ὁ γὰρ νοῦς, εἰ μὲν τοιαύτην ἐδυσύχει φύσιν, ὥστε μηδόλως κάμπτεσθαι, μηδὲ δυνάσθαι ταπεινοῦσθαι, καὶ ὁπωσοῦν ὁπωσδήποτε σχῆμα. τάχ' ἂν εἴχέ τις ἀνενεγκὼν ὅτι τῇ φύσει ἀπὸ τῆς αἰτίας, ἐνδοῦναι καὶ μὴ σφόδρα ὀργίζεσθαι. εἰ γὰρ πέφυκε καὶ ἀεὶς ἕτερον μεταχηματίζεσθαι. εἰν ἀν λοιπὸν οὐ τὸ τύχης, ἀλλὰ τὸ γνώμης τὸ κατηγόρημα. πάλιν ἐκεῖνος αὐτὸς ὃν ὑμεῖς.) τί πρὸς σχήματι προσέχεις; ὑπόπτευε τῆς ὅλης γνώμης, ἀφ' ἧς ἡ ταπεινότης δι' τὸν φόβον συμβέβηκεν. ἂν φύγῃ τὸν κίνδυνον, ἐκεῖνον ὄψει τὸν ἀλαζόνα καὶ τύραννον. ἐμοὶ παιδία οὐκ ἔστιν.) ἐκβολὴ τοῦ τοῦ γένους, ἀπὸ τῶν παίδων καὶ ὠδάθησιν. ἐκείνῳ παιδία δέδωκεν ἡ φύσις, ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔστι. καὶ τοῦτο οὐ γαῖον ἔξω ἀδικούμενος; καὶ τῶν ἐχόντων παῖδας, οἱ ἄπαιδες χεῖρον διατεθήσονται; τοῖς νόμοις ἔχοντά με.) τί σεμνύῃ μειδίᾳ προτείνων τοῖς παῖδας; ἐγὼ καλλίους δεικνύναι παῖδας. οὓς ἀγαπῶ) πλέον τὸ δικαστήριον. δεικνύω τοῖς νόμοις, καὶ καρπούμαι τῇ εὐνοίᾳ.

C καὶ ῥήτωρ ὅστις ἂν ἴσως.) βούλεται δὲ αὐτῆς τῆς ὑπολογικῆς ἀντιθέσεως, συγχεῦσαι τὸν μειδίαν πρὸς τοὺς ῥήτορας, ὥς τε αὐτῷ μὴ συνειπεῖν. εἰ γὰρ δημοφιλῆν κακῶς λέγει, δῆλον ὅτι καὶ αὐτοῖς. πρὸς γὰρ τούτοις καὶ ἄλλο συνανύει. ὥσπερ γὰρ ὅτι τῆς τῆς ἀιδοῦς τόπων, τὸν μὲν μειδίαν ἐδείκνυε μὴ ἄξιον ἀιδοῦς. ἑαυτὸν γὰρ δι' τὸ μᾶλλον λελειτουργηκέναι. οὕτω καὶ νῦν βούλεται ἀιδεσιμώτατον ἑαυτὸν ἀποφῆναι, δι' τῆς τοῦ ῥήτορος πρεσβειείας. ἄξιος γὰρ ἀιδοῦς ὁ ῥήτωρ, εἰδὼς γὰρ πολλὰς οὔσας διαφορὰς ῥητόρων, καὶ τὸν μὲν ὄντα ἀληθῆ ῥήτορα, τὸν δὲ πολιτικόν. τὸν γὰρ ἐξ * ἐπιρείας, οἷον βούλεται καὶ τὸν ἀγχίνοιαν εἶναι, δι' τοῦτο ἀπισημασίᾳ κέχρηται, καὶ φησίν. εἰ μὲν ἐκεῖνον λέγει ῥήτορα τὸν συμβουλεύοντα τὰ κεφάλαια, τουτέστι τὸν πολιτικόν. δέχομαι τὸ ὄνομα. εἰ γὰρ ἕτερον λέγει τὸν πρὸς χάριν δημηγορεῖν, οὐκ ἂν εἴλω ἐκεῖνος ὁ ῥήτωρ. οὐκοῦν ἐν τῷ εἰπεῖν τὰ κεφάλαια συμβουλεύων, καὶ τῆς συμβουλίας αὐτοῦ ὑπόμνησιν. ὡς τε ἀιδοῦς ἄξιος φανεῖναι μᾶλλον. ἀποσυλᾷ δὲ ἐκ τούτων τοῖς συνηγόροις αὐτοῦ, καὶ συγχεῦσαι τοῖς ῥήτορσιν.

οἷοις ἐνίοις.) ἵνα μὴ πάντας πολεμίους ἑαυτῷ κατασήσῃ. διὸ καὶ γαυρώσας τῶν ὑπὸ τῶν καθημένων ἐξεῦρε βοήθειαν, εἰπών, καὶ ὑμεῖς γὰρ ὁρᾶτε.

καὶ οὐδενὶ μέμφομαι.) ἀλλὴ θεραπεία κατορθοῦσα τὸ χρήσιμον, ὡς οὐδέποτε ὑμῖν ὀχλήσας ἐγκαλοῦμαι, ὑπὲρ τῶν κινουμένων δεόμενος, καὶ ἀξιῶν αὐτοὺς σωθῆναι. καινότερον δὲ ὁρῶ τὸν μεσόδιον τρόπον, κατάχρηται τοῖς ῥήτορας, δι' ῥητόρων σώζεσθαι προθυμούμενος. καὶ τοι πῶς ἐστι δίκαιον τοῦνομα μὲν τοῦτο.) ἐνταῦθα φανερῶς συνέκρουσε τοῖς ῥήτορας τῷ μειδίᾳ. καὶ μᾶλλον αὐτοῦ συνηγόρους πεποίηκε. φαίνει γὰρ αὐτὸς μὲν ὑπὲρ τῶν ὁμοτέχνων ἀγανακτῶν. μειδίας γὰρ ὑβρίζων αὐτοῖς. τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τοιαῦτα.) μίαν ἔσαν ἐναργῶς τὴν ἀντίθεσιν, δίχα ἔτεμε πρὸς τὸ χρήσιμον. νῦν γὰρ

ἐμοῦ δὲ τοιαύτη. ῥήτωρ οὗτός ἐστι, καὶ πάντα ἐσκεμμένα λέγει, καὶ παρεσκευασμένα. ὁ δ', διεῖλεν αὐτῷ, πρῶτον μέν, εἰς τὸ ῥήτωρ ἐστίν, ἵνα καὶ τῷ αἰδῶ ποιήσῃ τοῦ δικαστοῦ ἑαυτῷ κινήσῃ. καὶ τοῖς ἄλλοις ῥήτορας πρὸς τὸν μισθὸν συγκρούσῃ. δεύτερον δ' τὸ ἄλλο μέρος ἔθηκε, τὸ, ὅτι ἐσκεμμένα γε πάντα λέγει. καὶ τῇ λύσει πάνυ ἐνδόξως ἐχρήσατο. τοῦ γὰρ μισθίου λέγοντος, ὅτι σκέπτεται πάντα, καὶ πρὸς τὸ μεῖζον ἐξαίρει τοῖς λόγοις. ὁ δημοσθένης φησὶν, ὅτι ἐν αὐτῷ τοῦτ' ἐσκέφθαι, πολλάκις τὰ δίκαια ἐσκέμμαι. ὁ γὰρ πρὸς τοῦτ' αὐτοῦ συνεχῶς ἀνερωτᾶν, δοκεῖ καὶ τῷ ἀληθείᾳ δυείσκει καὶ μεῖζον οὐδὲν λέγει τοῦ ὄντος, εἰδὼς ὅτι ἐξηλέγχεται. μισθίας δ' μηδὲν σκεπτόμενος, διὰ τοῦτο θρασύτερός ἐστι καὶ μείζω λέγει τοῦ δεόντος. γεγραφέναι μοι τὸν λόγον μισθίαν.) πρόσφορον αὐτῷ τῇ φύσει τὸ σκέπτεσθαι. διὸ καὶ ὁμολογεῖ. ὁ δ', τὰς ἀφορμὰς δεδωκὼς φησιν, ὅστ' τὸν λόγον συνέθηκεν. οὐδ' ὁ μεμνήσας τὰ δίκαια.) καὶ τί φησι μέγα εἰ δημοσθένους καθάπτεται; καὶ ὁ δῆμος ἅπας, μὴ δημοσθένους διαβληθήσεται.

οἶμαι τίνων αὐτὸν οὐδὲ τοῦ δήμου.) συγκρούσας αὐτὸν δικαστὰς καὶ ῥήτορσι καὶ τῇ ἐξ ἀρείου πάγου βουλῇ, καὶ ἱππεῦσι, καὶ ὁπλίταις καὶ στρατηγοῖς, βούλεται καὶ παντὶ τῷ δήμῳ συγκρούσαι. καὶ φησὶν ὅτι, ἠγοῦμαι αὐτὸν καὶ τοῦ δήμου κατηγορεῖν. πιθανὸν δ' τὸ νόημα. εἰ γὰρ πᾶσι τοῖς προειρημένοις βοιδορήθη, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τῷ πρὸς τούτοις ἔχθραν. οὐδὲ τοῦ δήμου φείσεται.

ὡς ὅσοι δέον ἐξιέναι κατέμενον.) ὁ μὲν μισθίας φάσκει μὴ τὸν ὄντως δῆμον αὐτοῦ κατεψηφικέναι. ἀλλὰ πῇ μὲν, τοῖς ἀστρατεύτοις, οἳ δέον ἐξιέναι εἰς τὸν πόλεμον κατέμενον ἐν τῇ πόλει. πῇ δ', τοῖς λείποντας τὰς τάξεις. οἱ γὰρ τεταγμένοι φρουρεῖν, φυγόντες τὰ φρούρια, τότε ἐκκλησιάζον. καὶ δὴ καὶ ξένοι τινὲς καὶ χορευταὶ τοῦ δημοσθένους, οἱ παρ' αὐτοῦ γραφέντες, κατεψηφίσαντο μου. ὁ δ' τὸν ὅλον δῆμον ὑβρίζει φησὶ, χορευτὰς καὶ ξένους ἀποκαλῶν. καὶ τί θαυμαστὸν φησι λειποταξίου γραφὴν τὸν μισθίαν κατ' ἐμοῦ κατασκευάζειν. ὁ τὸν δῆμον εἰς ἀστρατείαν ὀνειδίζων, καὶ λειποτάκτην καλῶν; οἵτε γὰρ ὀφείλοντές φησιν ἐξηθεῖν, ἔμενον, ἃ οἱ τὰ φρούρια φυλάττοντες, τῇ φυλακῇ ἐκλελοίπεσαν. φρούρια δ' λέγει, τὰ μεταξὺ τῆς ἀττικῆς καὶ τῆς βοιωτίας, πολέμου γὰρ τότε πρὸς θηβαίους ὄντος διὰ τὴν δύβοιαν. ἀναγκαῖον ἦν τὰς ἐκ τῆς βοιωτίας εἰσβολὰς πρὸς τῶν ἀθηναίων φυλάττεσθαι. ὡς ἴσασιν ὅσοι παρῆσαν ὑμῖν.) λέγων ὅτι πᾶς ὁ δῆμος κατεχειροτόνησε. πάλιν φησὶν, ὅσοι παρῆσαν ὑμῖν. πρῶτον μὲν ὅτι, οὐ πρὸς τὸν δήμόν ἐστιν ὁ λόγος, ἀλλὰ πρὸ τοῖς δικαστὰς, μέρος ὄντας τοῦ δήμου. οὐδὲν οὖν κωλύει, τινας ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπολελεῖφθαι. ἔπειτα ὅτι ἐνεχώρει τινὰς ἐκ τούτων εἶναι τῶν εἰς δύβοιαν στρατευσαμένων. ὡς τε κακῶς λέγων.) οὐκοῦν σωφρονεῖν αὐτὸν τὸν δῆμον ὑβρίζειν. δι' ὧν γὰρ ἠπείλει τοῦ θαρρεῖν μέρει καὶ ἐφόβει, διὰ τούτων ᾤετο τὸν ὅλον δῆμον καταδουλώσασθαι. ἢ καὶ γελοῖα εἶη.) διὸ καὶ γελοῖα νομιστέον. τὰ νῦν δάκρυα. πῶς γὰρ ὁ ταῦτα δῆμον ὑβρίζων, ὡς ταπεινὸς αὐτῷ φαίνοιτο; τί λέγεις ὦ μιαρὰ κεφαλή;) ὅρα πῶς ὑποστρωνακτεῖ τοῦ δήμου. καὶ λοιπὸν δὲ καίριος ὑποτείνεται πρὸς τὸν μισθίαν, ὦ μιαρὰ κεφαλὴ λέγων. πῶς γὰρ οὐ μιαρὰ, κατ' τὸ ἐνεγκούσης ποιεῖν τὰς ὕβρεις; μεγάλῳ μὲν τ' αὐ ἀρχῷ.) εἰ ἐν τῷ βίῳ πονηρὸς ὢν ὑβρεῖσας ἀδεῶς. κεινόμου ... ν, ποιῶν ἕξεις ἐλέου τυγχάνων; μεγάλῳ ἔχεις αὐ ἀρχῷ; ἢ μεγάλῳ ἤσκησας τέχνῳ.

A Erat enim huiusmodi: Orator iste est, & omnia meditata dicit, & preparata. At hic primũ eam diuisit in hoc: Orator est, vt & reuerentiam sibi apud iudices conciliet, & reliquos oratores à Midia alienet. Deinde alteram partem posuit, Meditata dicit omnia, & refutatione vsus est egregia. Cum enim dicat Midias Demosthenem meditari omnia, & vltra veri fidem verbis rem exaggerare: Demosthenes ait, In hac ipsa meditatione iusta sæpe sum meditatus. Qui enim in easdẽ res sæpius inquirit, is etiam veritatẽ inuenit, & nihil vero maius dicit, cũ sciat fore vt id coarguatur. Sed Midias ob idipsum est importunior, quòd nihil considerat, & iusto* maiora loquitur.

Midiam mihi dictasse orationem.) Aptum est suæ naturæ, meditari: quare etiam fatetur. At iste inquit, occasiones dedit, orationem composuit.

Neque is qui iusta solicitè meditatur.) Et quid, inquit, magni fecit, si Demosthenem perstringit? Nã & populus vniuersus vnà cũ Demosthene perstringetur. Arbitror autem eum nec à populo.) Cum ab eo alienarit iudices, & Areopagiticum senatum, B & equites, & legiones, & duces: alienare ab eo studet vniuersum etiam populum. Et, Fore, inquit, arbitror, vt etiam populum accuset. Arguta est autem sententia. Si enim supra dictis omnibus est conuicia tus, neque eorum suscipere inimicias dubitauit: ne populo quidem parcet.

Quibus militandum fuisset, eos mansisse domi.) Midias ait, Non à vero populo se esse cõdemnatum, sed partim à desertoribus: qui, cum fuisset exeũdum in bellum, in vrbe manserint: partim ab iis qui ordines deseruerint. Qui enim dispositi fuerant in præsidiis, eos, præsidiis relictis, tunc interfuisse concioni: atq. etiam à peregrinis quibusdã & ludionibus Demosthenis, quos is aluerit, se ait esse condemnatum. At hic, vniuersum ab eo populum ait affici contumeliis, quos saltatores & hospites vocet. Et quid mi- C ri sit, inquit, desertorum ordinum crimen impingere mihi Midiam, qui idem crimen populo obiiciat, & desertorem ordinum vocet? Nam & qui militare, inquit, debuerunt, domi manserunt: & qui in præsidiis collocati fuerant, custodiam deseruerunt. Præsidia autem dicit ea, quæ inter Atticam fuerunt, & Bœotiam. Cum enim tum bellum de Eubœa cum Bœotiis gereretur: necesse habebant Athenienses, Bœotorum cauere irruptiones. Vt vestrûm ij sciũt qui ad fuerunt? Primùm, quia verba fiunt non apud populũ, sed apud iudices, qui pars sunt populi. Nihil igitur prohibebat, eorum aliquos non interfuisse. Deinde fieri poterat, vt quidam eorum ex iis essent, qui in Eubœa militarãt. Proinde maledicẽs.) Proinde solitum ei est insectari populum. Dum enim animosæ parti minitabatur, & terrorem incutiebat, se totum populum oppressurum autumabat. Quaõbrẽ ridiculas esse hasce lacrymas. Proinde ridiculæ sũt existimãdæ lacrymæ istæ. Quî.n. fieri possit, vt qui toti populo insultet, ei vt humili, misericordia tribuatur? Quid ais, ô nefarium caput.) Vide vt pro populo indignetur, & tandem per occasionem in Midiam inuehatur: O nefarium caput, inquiens. Nónne verò nefarium, quod patriæ insultat? Magnum sanè principatum.) Si in vita improbus impunè insultasti ciuibus, & nunc ea consequêris, quæ modestis tribuuntur, impetrata misericordia: magnum imperium obtinuisti, vel magnam artem potius exercuisti.

Adeò breui tempore.)Scilicet,in dicēda causa. Duas res maximè contrarias.)Inuidiam & misericordiam. Cū Olynthū profecti sunt.) Id est huiusmodi: Plura auxilia Olynthum miserunt Athenienses singulatim:Postremæ igitur expeditionis milites, cū audissent Olynthum esse captam, retrò redierunt, & rursus in Atticam abierunt.Eos igitur Midias accusabat. Aduersus eos qui egressi erant.) In fine, omnium odium ei accumulat. Etenim nemini parcit, inquit: sed audiente populo eos calumniatur,qui foris militant.Rursus populum accusat,cum apud eos disserit qui foris sunt & quia vniuerso populo simul factam esse contumeliā ostendere non potest:criminationes in tempora distribuit:& ait, cum Olynthum traiecissent,eum illos qui traiecissent,accusasse.

Mihi mediusfidius.) Per deos hos tanquam cæterorum præstantissimos iurant:per Apollinem, quem Solem esse dicunt:per Mineruam ,quam Lunam:per Iouem,qui contineat vniuersum.habentur autem hi apud Athenienses in honore maximo: ille Patrius, hæc Cognominis,tertius Vrbis custos , & Consiliarius,& Phratrius & Amicus,& sufficiens.

Dicetur enim,siue dixisse,siue tacuisse præstat.)Cū arcana quædam sit dicturus,se dubitare simulat. Rumorem enim,inquit,spargente Midia,se transegisse mecum,multi eorum qui videntur familiariter cum eo colloqui, ægrè ferebant. At prodere amicos, non decet, qui secretò id indicarant.Tacere autē omnia, non expedit.Quid igitur fecit?vt ostenderet, eum amicis suis esse inuisum:ii qui essent,tacuit, vt ne susciperet odium eorum qui dixerant. Improborum enim hominum est,amicorum malis insultare: & defensionem eorum cum iureiurando adiecit, his verbis: Ac medius fidius omnino illis ignoscendum est. Factum Midiæ ægrè ferunt,siue inimici mihi fiant,sieo non fiant,qui hoc dixerunt.

Cum se transegisse passim diceret.)I d est,mentiretur iactando & verba faciendo:rediit mecum in gratiam Demosthenes: liberatus sum inimicitiis : propulsatum est à me criminum periculum.

Eorum qui suauiter admodum cum isto colloquūtur.)Ne quisdiceret:Quid igitur,si inimici gauisi sūt? adiecit , eorum qui omnino familiariter cum isto colloquuntur. Quare etiam iureiurando fuit opus, ne quis ei diffideret de amicis talia dicenti: & præter iusiurandum à rebus etiam ipsis petitas probationes adiicit.Sed & diues est solus.) Non solus diues est Midias,sed solum se esse diuitem gloriatur. Id verò molestum est.

Si absolutus fuerit,quid facturum putatis?)Magnus impendet metus:nisi iudiciis castigatus fuerit,arcem occupabit.

Vnde autem id cognoscatis.)Scilicet, qualis futurus sit,si absoluatur,dicam:quo animo sit futurus,ex iis coniicite,quæ iam facta sunt.

Quis enim est qui.)Ab omni parte causam esse vnimembrem,vult ostendere.Non ob idipsum se abdidisset.)Si eum fecisset totius condemnatio populi verecundiorem:laudaretis.sin ex illo tempore factus est importunior :quid erit quod eum emendet? Ad iudicij vsque tempus.)Quoad finitum esset discrimē. Esto,modestiæ studere per omne æuum non possis: quietum te vsque ad iudicium contineto. Suffoca propter necessitatem audaciam : reputatione pœnæ compesce audaciam: Tege interim timore improbitatem,donec securitatem videris.

A ἐν οὕτῳ βραχεῖ χρόνῳ, ἐν τῷ κείνεσθαι δηλονότι. δύο ὧν τὰ ἐναντιώτατα, φθόνῳ καὶ ἔλεῳ. ὅτ' εἰς ὅλυνθον διέβησαν.) τὸ ὅτ' εἰς ὅλυνθον διέβησαν, τοιοῦτόν ἐστιν. πλείους βοηθείας τοῖς ὀλυνθίοις ἀπέστελλαν οἱ ἀθηναῖοι καὶ μέρος οἱ στρατευθέντες οὗ οἱ ὕστερον τῆς τελευταίας, πυθόμενοι, τὴν ὄλυνθον ἡλωκέναι. πάλιν ὑπέστρεψαν, καὶ πάλιν ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀττικήν. τούτων οὖν ὁ μειδίας κατηγορεῖ. πρὸς τοὺς ἐξεληλυθότας.) φεῦ πάντων αὐτῷ πρὸς τὸν τέλεν τὸ μῖσος ὑπεσωρεύει. καὶ γὰρ οὐδενὸς φείδεται φησιν. ἀλλὰ τοῖς μὲν εἰς τὸν πόλεμον ἐξιόντας διαβάλλει, τὸν δῆμον ἀκρατῆν ποιησάμενος. τοῖς δ' αὖ δήμου κατηγορεῖ πρὸς τοὺς ἐξεληλυθότας διαλεγόμενος. ἐπεὶ δὴ ὃ πάντα τὸν δῆμον ἀθεώρητον ὑβρισμένον ἀ δύνα) δεῖξαι. μερίζει καὶ τοῖς καιροῖς καὶ φησίν, ὅτ' εἰς ὅλυνθον διέβησαν, κατηγορεῖ τῶν διαβάντων. ἐμοὶ μὲν νὴ τὸν δία τοῖς θεοῖς τούτοις, ὡς τῶν ἄλλων ἐξοχωτάτοις ὀμνύουσι. τὸν μὲν ἀπόλλω, λέγοντες ἥλιον, τὴν ὃ ἀθηνᾶν, σελήνην· τὸν ὃ δία, τὸν σωτῆρα τὸ πᾶν. εἰσὶ δὲ καὶ τοῖς ἀθηναίοις μάλιστα οὗτοι τιμώμενοι. ὁ μὲν πατρῷος, ὁ δὲ ἐπώνυμος, ὁ δὲ πολιοῦχος, καὶ βουλαῖος, καὶ φρατρῴος, καὶ φίλιος, καὶ * ἄρκιος.

B εἰρήσεται γὰρ εἴτ' ἄμεινον εἴτε μή.) μέλλων ἀπορρήτοις λόγοις ἐξηγεῖσθαι, διστάζειν προσποιεῖται. λογοποιοῦντος γὰρ φησι μειδίου περὶ ἐμοῦ πολλοί τε δοκοῦντες αὐτῷ χαλεῖν ἡδέως ἤχθοντο. τὸ μὲν οὖν καταμωκᾶσθαι τοῖς φίλοις, ἄτοπον. ὡς γὰρ ἐν ἀπορρήτῳ τὴν σύνδεξιν ἐποιοῦτο. τὸ δὲ πάντα σιωπᾶν ἀσύμφορον. τί οὖν πεποίηκεν; ἵνα δείξῃ, πρὸς τὴν οἰκείων αὐτὸν μισούμενον. τίνες δ' ἄρα τοι, σεσιώπηκεν, ἵνα μὴ προσκρούσῃ τοῖς εἰρηκόσιν. ἐπειδὴ φαύλων ἀνθρώπων ἐστὶν τοῖς κακοῖς τῶν φίλων ἐφήδεσθαι. καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίαν σύγκρισιν προσέθηκεν, εἰπών· καὶ νὴ δία αὐτοῖς πολλὰ συγγνώμη. τὴν γὰρ βαρύτητα τοῦ μειδίου δυσχεραίνουσιν, εἴτε ὀπισθόμαι εἰς ἔχθραν τοῖς εἰπόσι, εἴτε μή.

C ὡς ἀπήλλαγμαι φειδῶν λογοποιεῖν.) αὐτὸ τοῦ ἐφιδέσθαι, θρυλλοῦν καὶ λογοποιούμενον, ἐπείσατό μοι δημοσθένης. ἀπηλλάγθαι τῆς ἔχθρας. λυθεῖσαί μοι τῶν ἐγκλημάτων ὁ κίνδυνος. τῶν πάνυ τούτῳ λαλούντων.) ἵνα μή τις εἴποι, τί οὖν εἰ ἐχαίρον οἱ ἐχθροί; προσέθηκε, τῶν πάνυ τούτῳ λαλούντων καὶ πάνυ ἡδέως. διὸ καὶ ὅρκου ἐδεήθη, μή τις ἀπιστήσῃ φεῦ φίλων τοιαῦτα λέγοντι. καὶ πρὸς τὸν ὅρκον, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπάγει κατασκευάς. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖ μόνος.) οὐχὶ μόνος πλείστος μειδίας, ἀλλ' ὅτι μόνον ἑαυτὸν λέγει πλούσιον. ἐπαχθὲς δὲ τὸ τοιοῦτον. αὖ ἀποφύγοι, τί ποιήσειν οἴεσθε;) μέγας ὁ προσδοκώμενος φόβος. αὖ μὴ σωφρονιεῖ τὰς δίκας, τὴν ἀκρόπολιν καταλήψεται.

ἐξ ὅτου ὃ τοῦτ' αὖ εἰδείητε.) ὅθεν γνώσεσθέ τις ἔσται ἀποφυγών, ἐρῶ. σκόπεσθε αὐτοῦ τὴν ἐπιμονὴν γνώμης, ἀπὸ τῶν ἤδη γεγενημένων. τίς γὰρ ἐστιν ὅς τις.) πάντα χρὴ βούλεται μονομερῆ δεικνύναι τὴν κρίσιν.

οὐκ αὖ ἐπὶ αὐτοῦ τούτῳ κατέδυ.) εἰ πεποίηκεν αὐτὸν ἡ τοῦ παντὸς δήμου κατάγνωσις δυλαβέστερον, ἐπαινέσετε. εἰ δὲ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου γέγονε χαλεπώτερος, τί τὸ ποιοῦν αὐτὸν ἔσται καλλίονα;

τόν γε δὴ μέχρι τῆς κρίσεως χρόνον.) ἕως αὖ πέρας ὁ κίνδυνος δέξηται. ἔστω. τὸν πάντα βίον ὑπιστοῦσαι σωφρονεῖν οὐ δύνασαι; καρτέρει μέχρι τῆς κρίσεως ἠρεμῶν. ἄγχε δία τὴν χρείαν τὴν τόλμαν. σῆσον λογισμῷ τῆς πονηρίας τὸ θράσος. κρύψον τέως τὴν πονηρίαν τῷ φόβῳ, ἕως ἂν ἴδοις τὴν ἀδειαν.

χειροτονεῖται τίς; μειδίας ἀναγυράσιος προβέβλη-
ται.) ἢ αὐτὸν τὸν χειροτονούμενον παντως αὐτός ἐστιν ὁ
προβαλλόμενος. ἢ βουλομένων ὑμῶν τινὰ χειροτονεῖν,
ἑαυτὸν αὐτ' ἐκείνου προβάλλεται. δείκνυσι γὰρ αὐτὸν, μη-
δαμοῦ φανερᾶ τοῦ δήμου ζητούμενον, ἑαυτὸν ἢ εἰς τὰς ἀρ-
χὰς εἰσοδοῦντα. πλουτάρχου πρόξενεῖ,) φίλος ἐστὶ καὶ
οἰκεῖος τῷ τυράννῳ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰ ἀπόρρητα οἶδεν, ἃ
καὶ τῆς ἀττικῆς ἐκεῖνος βουλεύεται. πρόξενοι ἢ ἐκαλοῦ-
το, οἱ χειροτονούμενοι ὑπὸ τῆς πόλεως, ὅτι τοῖς τὰς
πρεσβεύουσας πόλεις ὑποδέχοντο, δορύξενοι ἢ, οἱ ἐν
πολέμοις φιλιωθέντες ἀλλήλοις· ἰδιόξενοι ἢ, οἱ ξενοι με-
νοι φράσιν. ἐν ᾗ τῷ εἰπεῖν, ὅτι προξενεῖ πλουτάρχου,
δύο κατορθοῖ ἅμα. εἰ γὰρ πλουτάρχῳ συνέστι, οὐκοῦν φί-
λος τοῖς τυράννοις μειδίας. ἀλλὰ καὶ τοῦ δίβοιαν ἀπέ-
στησε πλούταρχος. οἰκοῦν μειδίας κοινωνὸς τῆς ἀποστά-
σεως. τὰ ἀπόρρητα οἶδε. φανερώτερον τῆς τυραννίδος τὸ
ἔγκλημα. εἰ γὰρ πλούταρχος ἐλθεῖν ὢν τῆς πόλεως ἐπι-
βουλεύει τῷ δήμῳ, μειδίας ἢ τὰ ἀπόρρητα ἐκείνου γινώ-
σκει. μὴ πλουτάρχου ἄρα καταλαβεῖν βούλεται τὰ πρά-
γματα. ἢ πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ.) σωφήθες δημοσθένει
τοῦτο λέγει ἐν τῇ ὑπερβολαῖς. ὥσπερ ἐν τοῖς φιλιππι-
κοῖς. οὔθ' ἡ ἑλλὰς, οὔθ' ἡ βάρβαρος τοῦ πλεονεξίαν χωρεῖ
ταύθρωπου. ἢ ὅτι ἐγὼ πέπονθα οὐδέν.) ἠθοποιία κέχρη-
ται. δι' ἧς αὐτὸν τὸν μειδίαν δείκνυσι, τοῦ τυραννίδα
σημαίνοντα. τὸ γὰρ μὴ φοβεῖσθαι φάσκειν δίκας καὶ δι-
καστήρια, τίνος ἑτέρου πλὴν τυράννουζός ἐστιν, ὦ ἄνδρες
ἀθηναῖοι.) οὐδὲ μέχρι δόξης μειδίας ἀνέχεται φοβεῖ-
σθαι τὸν δῆμον. * καί τοι τοῖς ἔργοις φοβούμενος. τὸ μη-
δὲν φροντίζειν ὑμῶν.) τοῦτο δηλάνοιαν ἀπὸ τυραννικοῦ
πρεπέθηκε. τοῦτον οὐκ ἀπολωλεκέναι δεκάκις προ-
σήκει.) τὸ μέγεθος τῆς πωρείας, τοῖς ἐπιχειρήμασι τοῦ
μειδίου νύξησε. πλούσιος, θρασύς, καὶ μεγαλόφρων.) ἃ
τὰς δοκούσας ἀρετὰς, εἰς κακίαν μετέθηκεν ἡ τάξις τῆς
ὀνομάτων. ὁ μὲν γὰρ πλούσιος, τῆς ἐμμέσων ἐστίν. ἀλλ' ἡ
θρασύτης προσεθεῖσα, κακίαν, αὐτὸ ἐποίησεν. ὁμοίως
τὸ μεγαλοφρονεῖν τῆς ἐπαινετῆς. οὕτως οὐδὲ πᾶς καὶ με-
γαλόφρονας καλοῦμεν. ἀλλὰ τὸ βίαιος καὶ ἀναιδὲς προ-
σεθὲν, οὐ μεγαλοφροσύνη, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπερηφανίαν
καὶ ἀλαζονείαν τὸ πρᾶγμα πεποίηκεν.

ποῦ ληφθήσεται νυνὶ)πικρότατον ἔμφασιν δέδω-
κεν, ὅτι ποῦ δυνατὸν ἐπὶ ληφθῆναι. ἐὰν γὰρ καταχὼν
φθάσῃ τοῦ ἀκρόπολιν, ποῦ αὐτὸν ἐπὶ δυνήσεσθε λα-
βεῖν; φανερῶς μὲν οὐδὲ ἐγκαλεῖν τοῦ τυραννίδα οὐ δύ-
ναται. δεῖ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ ἐγκλήματος. οἶδε γὰρ ὅτι
καταλιπὼν ὁ δῆμος τὸ πρὸς τῆς ὕβρεως ζητεῖν, ὅτι τοῖς
ἔγχοις τοῖς πρὸς τῆς τυραννίδος ἐκπέπτε). μὴ ἔχων ἢ
τούτοις σαφεῖς πρόσχεσθαι. κινδυνεύσῃ δεῖ τὴν ἐμφά-
σεων καὶ τὴν ὑπονοιαν. ὁμοῦ οὐδὲ καὶ τὸ * ἄλυπον ἑαυτῆς
τηρεῖ, καὶ τὸν ἐλθεῖν ὅπιφθονον καθίστησιν.

ἀλλ' ἔγωγε εἰ μηδενὸς εἵνεκα.) πάντα τὰ πρόσοντα
τῷ μειδίᾳ, καθελὼν, καὶ πανταχόθεν ἀλυσιτελῆ δεί-
ξας τοῖς ἀθηναίοις, βούλεται καὶ τοὺς λόγοις αὐτὸ δεῖξαι
χαλεποὺς καὶ ἐπαχθεῖς.

καὶ ἐν καιροῖς.)φαύλοις. ἐὰν μὲν τι τῶν δεόντων ἀ-
παγγείλῃ.) τὸ τυραννικὸν τῆς γνώμης αὐτὸ πάλιν δηλοῦ. τὸ γὰρ μὴ σωφρονεῖν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ δήμου,
φθονοῦντός ἐστιν ὅτι τοῖς δυστυχίαις. τὸ δὲ ἡδεσθαι κακοπραγούντων, τοῦτο ἴδιον τυράννου. τὸ δὲ αὐτὸ,
καὶ πρὸς ἀρχίνου κατηγορεῖ. ἀλλ' ἐκείνου μὲν οὐχ ὡς αὐτὸ βουλομένου καταχεῖν τοῦ ἀκρόπολιν, ἀλλὰ φιλίπ-
πῳ πρεσποιῆσαι τὰ πράγματα. ταπεινότερον γὰρ τὸ πρόσωπον ἐν τοῦ ἐγκλήματος. μειδίαν δὲ ὡς αὐτὸν
μέλλοντα τυραννεῖν, δηλοῦ. καὶ τῆς σωπῆς ἀπολαύων.) πάθος λέγει τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως κοινόν.

A Eligitur aliquis? Midias Anagyrasius προβέβλη-
ται.) Aut ipse omnino is est, qui eum qui creatur designet:
aut, cum vos aliquem creare vultis, semetipsum illius
loco designat. Ostentat enim ipse sese, tametsi à po-
pulo minimè desideretur, & semetipsum in magistra-
tus intrudit. Plutarchi hospes est.) Amicus est, & be-
ne cupit tyranno, atque etiam arcana illius consilia
nouit, quæ is in Atticam molitur πρόξενοι autem vo-
cabantur, qui à ciuitate legebantur ad excipiendas
vrbium legationes δορύξενοι qui in bellis amicitiam i-
nierant ἰδιόξενοι qui aliquorum hospitiis vtebantur.
Dicendo autem, cum Plutarchi esse hospitem, duas
res eâdem opera cõficit. Si enim Plutarcho familiaris
est, amicus est tyranni Midias. Sed & Euboeam ad de-
fectionem impulit Plutarchus. Midias igitur & ipse
autor est defectionis.

Nouit arcana.) Euidentius tyrannidis crimen. Nã
si Plutarchus reipublicæ inimicus, populo insidiatur:
B Midias autem eius secreta nouit: certè cum Plutar-
cho potiri rerum vult. Vrbs eum nõ capit.) Vsitatum
hoc est Demostheni, dicere in excessibus, vt in Phi-
lippicis: Neque Græcia, neque Barbaria cupiditatem
hominis capit. Aut me non esse læsum.) Ethopœia v-
titur, qua ipsum Midiam ostendit, tyrannidem præ
se ferre. Profiteri enim, se nec accusationes nec iudi-
cia pertimescere, cuius est alterius nisi tyranni? Qui
nunc ô Athenienses.) Ne videri quidem sustinet ti-
mere populum, quem reuera non timet. Nihil cura-
re vos.) Hoc animum tyrannicum illius declarat.

Eum non decies interfectum oportuit.) Magnitu-
dinem supplicij. Midianis argumentis auxit. Diues,
considens, ferox.) Ea etiam quæ virtutes videntur,
in vitia conuertit verborum ordo. Diues enim, rerum
mediarum est: sed audacia adiuncta, vitium id fecit.
Similiter μεγαλοφρονεῖν laudabile est. sic certè quosdã
magnanimos vocamus. Sed violentus & impudens
C adiuncta, non magnanimitatem, sed potius superbiã
& arrogantiam eam rem efficiunt.

Vbi comprehendetur nunc.) Acerbissimam signi-
ficationem dedit his verbis, vbi comprehendetur?
Nam si prius occuparit arcem, vbi eum porrò com-
prehendere poteritis? Ac apertè quidem eum accu-
sare tyrannidis non potest, ob criminis magnitudi-
nem. Scit enim, populum, omissa contumeliæ quæ-
stione, conuersum iri ad argumenta de tyrannide po-
stulanda. Quæ cum perspicua proferre non posset, in
periculum deuenturus erat * per significationes &
suspiciones. Simul igitur cauet tum ne ipse capiatur,
tum vt in odium adducat inimicũ. Atqui ego si nulla
de causa.) Omnibus iis quæ insunt Midiæ destructis,
& vndecunque ea inutilia esse Athenienſibus post-
quam ostendit: vult eius orationes etiam ostendere,
esse odiosas & molestas.

Quibus temporibus) malis. Quòd si res bene gesta
nunciatur. Tyrannicum eius animum igitur per-
stringit. Prosperis enim populi rebus non gaudere,
eius est qui felicitati inuideat. Gaudere autem aduer-
sis, est proprium tyranni. De eodem accusat etiam
Æschinem, sed illum non vt qui velit occupare arcẽ,
sed qui summam rerum ad Philippum transferre
studeat. Persona enim crimine erat humilior. Sed Mi-
diam, vt qui ipse donari velit, criminatur. Et silentio
fruẽs.) Affectũ cõmemorat humanæ naturę cõmunẽ.

Qui enim premuntur malis, contrahuntur ad tranquillitatem, & tacere coguntur. Quapropter & vos conuicia toleratis.

Tales enim estis.) Locus est odiosæ & contumeliosæ responsionis.

Neque pecuniam putatis conferendam.) Quæ ab omnibus diuitibus ad populum dici solebant, de iis solum accusat Midiam. Accepta enim clade in bellis, diuites plebeios incusabant: Nos vestro functi sumus officio, triremes instruximus, pecunias contulimus: Vos nimirum in culpa estis, qui eadem facere noluistis.

Per occasionem detegere.) Proinde bonis temporibus celat odium: sed cum afflictam videt rempublicam, id profert quod hactenus delituit.

Talis enim es Midia. contumeliosus enim es.) Quemadmodum in Midia, ethopœia vsus, eum sub sua persona fecit Athenienſibus insultantem: sic rursus & de iudicibus eadem fictione vsus est, vt faceret illa iudices ad Midiam dicentes, quæ ipse vult. Imitemur, inquit, Midiam contra Midiam, & ipsius oratione parentem orationis vtamur, & eandem reddamus quam attulit.

Et opitulabuntur defensores eius.) Caput hoc infertur κατ' ἀπόσασιν, id quod in perorationibus facere permissum est, quia commatis talia constant, & dissoluta sunt. Sed tamen orator per coniunctionem ea copulauit cum antecedentibus. Etsi enim sententiis sunt auulsa: consequentia tamen obseruãtur. Vult autem hoc loco amouere Midiæ aduocatos. ac primum Eubulum petit, quem ante alios aduocatos posuit duabus de causis: quòd & is vnus longè aliis antecellebat, & quòd magis eum formidabat, quàm cęteros vniuersos: & quia res priuatas dicendas habebat, quæ ab aliis * copiis orationem separabant.

Non sic huic est gratificandum.) Obiectionem soluit, quo pacto modò dixerit, Midiæ amicum esse neminem, & nunc viros clarissimos dicat eius esse patronos? quòd non ei gratificari velint (ac iusiurandum adiecit, quia dissimile veri videtur, vt aduocatus reo non sit amicus) sed insultare sibi.

Siue ego aiam, siue negem.) Bene per dubitationẽ protulit, vt ostenderet, Eubulum autorem esse inimicitiarum. Si enim Demosthenes inimicitias non cõfitetur: satis constat, Eubulum esse principem simultatis. Et vim facit non rectè.) Obiectionem repellit: Quid si à te læsus, tuetur inimicitias? At hic, vim facit, inquit, & non rectè. vtrunque autem est lacessentis, & iniuriam facientis.

Sed ferè fit vt immodica felicitas.) Aliam obiectionem soluit. Cur igitur inimicus tuus esse vult, nihil à te læsus? quòd nimium est fortunatus: & aliam attulit inimicitiarum causam, felicitatem. Diuites enim, dum volunt insultare pauperibus: & contumeliosi fiunt, & intolerabiles. Quin aliud etiam confecit, dicendo: nimia felicitas. Ostendit enim non ob virtutem florêre Eubulum, sed fortunæ beneficio.

Nam cum ego.) Rumorem de cæde dicit. Eubulus enim erat qui accusarat Aristarchum, & eodem crimine Demosthenem inuoluerat. Sed perinde apertè non dixit, ne rursus mentionem eius rumoris contra se renouaret.

Nec dimittentem dimittit.) Ostendit, Eubulum sibi potius debere gratiam, quòd dimiserit eum,

A πάντες γὰρ οἱ τοῖς κακοῖς πιεζόμενοι, συστέλλονται πρὸς ἡσυχίαν, καὶ σιωπᾶν ἀναγκάζονται. διὸ καὶ ὑμεῖς φέρετε κακιζόμενοι. τοιοῦτοι γὰρ ἐστέ.) τόπος ἐστὶ τοῦ ἐπαχθοῦς καὶ ὑβριστικῆς ὑποκείσεως. οὐδ' οἴεσθε δεῖν χρήματα.) ἅπερ ἴσως σωνήθη πᾶσι τοῖς πλουσίοις λέγειν πρὸς τὸν δῆμον, ταῦτα μόνου κατηγορεῖς τοῦ μειδίου. εἰ γὰρ ἦσαν πάντες οἱ πόλεμον τότε οἱ πλούσιοι ἐνεκάλουν τοῖς δημόταις. ὅτι ἡμεῖς μὲν τὰ καθ' ἑαυτοὺς πεποιήκαμεν, ἐξεπεραρχήσαμεν, χρήματα εἰσενέγκαμεν, ὃ μεῖς δηλονότι οἱ μὴ θελήσαντες. φανερὰν ὅτι καιρὸν καθιστάς.) ὡς τε κρύπτειν μὲν ἐν τοῖς καλοῖς καιροῖς τὸν δυσμενεῖς. ἰδὼν δὲ πάσασαν τὴν πόλιν, εἰς μέσον ἄγει τὴν τοῦ λαν θάνουσαν. τοιοῦτος γὰρ εἶ μειδία. ὑβριστὴς γὰρ εἶ.) ὥσπερ ὅτι τοῦ μειδίου χρησάμενος ἠθοποιΐᾳ, αὐτὸν δὴ ἑαυτοῦ πεποίηκεν ἐπεμβαίνοντα τοῖς ἀθλιωτέροις. οὕτω πάλιν καὶ ὅτι τοῦ δικαστῶν ὁμοίᾳ πλάσει ἐχρήσατο. ἵνα

B ποιήσῃ ταῦτα τοὺς δικαστὰς λέγοντας πρὸς τὸν μειδίαν, ἅπερ αὐτὸς βούλεται. μιμησώμεθά φησι καὶ μειδίου μειδίαν, καὶ τοῖς αὐτοῦ λόγοις πρὸς τὸν πατέρα τοῦ λόγου χρησώμεθα, τὸν αὐτὸν ἀποδιδόντες ἔρανον αὐτῷ ὃν προσῆνεγκεν.

καὶ βοηθήσουσιν οἱ λέγοντες ὑπὲρ αὐτοῦ.) ἔστι μὲν τὸ κεφάλαιον εἰσηγμένον καὶ ἀπάσασιν. ἐξεστι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐν ἀπλόοις, διὰ τὸ εἶναι κομματικά, καὶ ἀσυνδέτα. ὅμως γὰρ ὁ ῥήτωρ, διὰ τοῦ συνδέσμου συνῆψεν αὐτὰ τοῖς φθάνουσιν. εἰ γὰρ καὶ τοῖς νοήμασιν ἀπέχει, τὰ γοῦν τῆς ἀκολουθίας σώζεται. βούλεται γὰρ ἐν τούτῳ πρεσβεύσαι τοὺς συνηγόρους τοῦ μειδίου. κἀκεῖ γὰρ πρῶτόν γε πρὸς τὸν εὔβουλον ἀποτείνεται. πρόσταξε γὰρ τοῦτον τοῦ

C ἄλλων συνηγόρων, διὰ δύο προφάσεις. ὅτι τε πολὺ προέχει τοῦ ἄλλων εἷς ὤν, καὶ ὅτι μᾶλλον ἐδεδίκει τοῦτον, ἢ σύμπαντας τοὺς ἄλλους, καὶ ὅτι πράγματα εἶχεν ἰδία διαλεχθῆναι * χωρίσαντα τοῦ ἄλλων πρεσβευσαν τὸν λόγον.

οὐχ οὕτω τούτῳ χαρίσασθαι.) ἀπαπίπτον ἴσως. πῶς ἀρτίως ἔλεγες μηδένα εἶναι φίλον τοῦ μειδίου, καὶ νῦν τοὺς ἐνδοξοτάτους αὐτοῦ φάσκεις συνηγόρους, ὅτι τούτῳ χαρίζεσθαι βούλονται; καὶ τὸν ὅρκον προσέθηκεν. ἐπεὶ ἀπίθανον δοκεῖ τὸν συνηγορεῦντα μὴ εἶναι φίλον τοῦ συνηγορουμένου, ἀλλ' ἐπηρεάζειν ἐμοί.

αὔ τε ἐγὼ φαί, αὔτε μὴ φαί.) καλῶς καὶ ἐνδιασμὸν προσήγαγεν, ἵνα δείξῃ τὸν εὔβουλον ὄντα τῆς ἔχθρας αἴτιον. εἰ γὰρ οὐχ ὁμολογεῖ ὁ δημοσθένης ἔχθραν, πρόδηλον ὅτι εὔβουλός ἐστιν. ὁ τῆς ἔχθρας καταρχόμενος.

καὶ βιάζεται οὐκ ὀρθῶς.) ἀπαπίπτον ὑπετέμετο. εἰ παθὼν σοῦ κακῶς, φυλάττει τὴν ἔχθραν. ὁ δὲ καὶ βιάζεται εἶπεν, καὶ οὐκ ὀρθῶς. ἀμφότερα δὲ, τοῦ καταρχοντος καὶ ἀδικοῦντος.

ἀλλὰ κινδυνεύει τὸ λίαν δυστυχεῖν.) ἕτερον ἀπαπίπτον ἴσως. διὰ τί οὖν βούλεται ἐχθρός σε εἶναι μηδὲν ὑπὸ σοῦ πεπονθώς; ὅτι λίαν ἐστὶν δυστυχής. καὶ δέδωκεν ἑτέραν ἔχθρας ἀφορμὴν τὴν δυστυχίαν. οἱ γὰρ πλουτοῦντες βουλόμενοι τοῖς πένησιν ἐπηρεάζειν, ὑβρίζουσί τε καὶ ἐπαχθεῖς γίγνονται. εἶτα καὶ ἄλλο κατόρθωσε τὸ λίαν εἰπεῖν δυστυχεῖν. ἔδειξε γὰρ οὐ δι' ἀρετὴν δοκιμωτάτου τὸν εὔβουλον, ἀλλὰ διὰ τύχην.

ὅπου γὰρ ἐγὼ μέν.) τὴν φήμην λέγει τὴν περὶ τοῦ φόνου. εὔβουλος γὰρ ἦν ὁ κατηγορῶν τοῦ ἀριστάρχου, καὶ συναγωνιζόμενος τῷ δημοσθένει. ὁμοίως γὰρ φανερῶς οὐκ εἶπεν. ἵνα μὴ πάλιν ὑπομνήσῃ καθ' ἑαυτοῦ τὴν, φήμην. εἰδὲ ἀφιστὰ αἴτιον.) δείκνυσιν ὅτι χάριν αὐτῷ μᾶλλον ὤφειλεν εὔβουλος ὁμολογεῖν, ὅτι ἀφῆκεν αὐτὸν,

κὴ

καὶ οὐκ ἀπῄτησε δίκας ἐφ' οἷς ἔπαθε παρ' αὐτοῦ κακῶς.

ἀλλὰ καὶ ὅτι τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγῶσι.) διέβαλεν, ὡς φιλοπράγμονα τὸν δεῖνα καὶ ἐργολάβον. δυοῖν γὰρ θάτερον ἐκ τούτου συμβήσεται. ἢ γὰρ ἵνα μὴ δόξῃ τοιοῦτος εἶναι, ἀποστήσεται τοῦ συνηγορεῖν τῷ Μειδίᾳ, καὶ πληρωθήσεται ὁ σκοπὸς τῷ ῥήτορι, ἢ τολμῶν ἀναβαίνειν, ὕπιππος ἔσται προσλαβεβλημένος ὑπὸ τοῦ ῥήτορος.

μηδὲ τῆς κοινῆς τῶν νόμων ἀπωλείας.) οὐκοῦν τύραννός ἐστιν ὁ Εὔβουλος ὁ τῶν ἰσχυὰ τῶν νόμων καταλύων.

καὶ μείζων, ἢ καθ' ὅσον ἡμῶν ἑκάστῳ συμφέρει.) τὸ ὄνομα μόνον ἐσιώπησε τοῦ τυράννου. τὰς γὰρ πράξεις ἀνέθηκε, καὶ εἰς φόβον τοῦ μέλλοντος τὸν δῆμον κατέστησεν.

ἐπὶ τοίνυν παρίω, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.) ὅτε δὲ τῶν πραγμάτων ἠνίξατο τὸν τύραννον, καὶ προσέβαλεν, τότε καὶ φανερῶς ἐπ' αὐτὸ τὸ ὄνομα κεχώρηκε.

καὶ καλούμενος ὀνομαστί.) πολλὰ ὁμοῦ κατώρθωσε. ἐγὼ γὰρ ὅτι Μειδίας ἑαυτοῦ κατέγνωκε· καὶ ὅτι οὐδεμίαν πρόφασιν ἔχει Εὔβουλος τούτῳ γε μὴ βοηθῆσαι. καὶ γὰρ ἐκλήθη καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μετὰ δεήσεως. καὶ παρίω, καὶ ἐκαθέζετο, καὶ ἐθεώρει τὰ γινόμενα, καὶ ὅμως οὐκ αἰσθάνεται.

νυνὶ δ' ὅτι προσκέκρουκεν ἐμοί.) δι' ὧν ὁ ῥήτωρ δεβάλλει τὴν αἰτίαν τῆς συνηγορίας, ἵνα μήτις ὑπολάβῃ ὅτι ἀδικουμένῳ βοηθεῖ, κατασκευάζει ὑπὸ τοῦ χρόνου τὴν ὑπόνοιαν. ἄλλην δ' αὖ τ' ἄλλης προφάσιν εἴρηκε. τοῦ γὰρ Εὐβούλου δυναμένου λέγειν ὅτι τότε μὲν, οὐκ ἀνέστην. ἐν δήμῳ γὰρ τεθορυβημένῳ, τί πλέον ἂν ἐλύσα συνηγορήσας; νυνὶ δ' ἐμαυτὸν εἰς τὸ δικαστήριον ἐφύλαξα, ὁ ῥήτωρ ἄλλην προφάσιν εἴρηκεν· ὅτι τότε μὲν οὐ συνεῖπεν, διὰ τὸ συνειδέναι, ὅτι Μειδίας ἀδικεῖ. νυνὶ δ', διὰ τὸ ἐπηρεάζειν ἐμοί.

μὴ γὰρ ἔστω μηδεὶς ἐν δημοκρατίᾳ.) καὶ ἐν τῷ κατ' αἰσχίνου χρεὼν αὐταῖς λέξεσι περὶ Εὐβούλου εἴρηκε· μή μοι σώζεσθω, μηδ' ἀπολέσθω μηδείς.

τόνδε μὴ δοῦναι δίκας.) μετεισμὸν κέχρηται, βουλόμενος δεῖξαι δυνάμιν μεγάλην Εὐβούλῳ προσοῦσαν. εἰ γὰρ ἱκανός ἐστι τὸν μὲν ὑβρίζειν, τὸν δ' ποιεῖν μὴ διδόναι δίκας· μέγας τίς ἐστι καὶ ἰσχυός. καί τοι περὶ ἑνὸς τοῦ Μειδίου ἀμφότερα εἴρηται. ἐκεῖνος γάρ ἐστι, καὶ ὁ ὑβρίσας, καὶ ὁ οὐ μέλλων διδόναι δίκας ἐκ τῆς συνηγορίας τοῦ Εὐβούλου. ἀλλ' εἰ μὲν ἐνικῶς ἐῶν προαγαγών; οὐ μεγάλα αὐ ἔδειξεν ἰσχύοντα τὸν Εὔβουλον. τί γὰρ θαυμαστόν, ἕνα τῶν πολιτῶν ἐξελεῖν; νυνὶ δ' καταμερίσας τὸ ἓν εἰς πλείονα, τῶν δυνάμιν αὔξησε τοῦ Εὐβούλου.

ἀλλ' εἰ κακῶς ἐμὲ βούλει ποιεῖν.) ἔδειξεν ἐκ τούτου; ὅτι καὶ ἡ πρόφασις τοῦ ἔχθρας παρὰ Εὐβούλου γέγονεν. εἰ γὰρ προήρηται κακῶς ποιεῖν αὐτός ἐστι καὶ ὁ κατάρξας.

ὡς ἔγωγε μὰ τοὺς θεούς.) τῶν ὑποψίαν ἀρνεῖται. καὶ γὰρ δεῖ κακόνοιαν ἀπέδειξε, ματαίαν κατ' αὐτοῦ γεγενῆσθαι τοῦ δήμου. εἰκότως οἶμαι ἀγνοεῖν ὑφ' ποίας προφάσεως αὐτῷ πολεμεῖν ἔγνωκεν Εὔβουλος.

δυνάσαι μὲν, καὶ πολιτεύῃ.) τὸ μὲν δυνάσαι, τυραννικόν. δεδιὼς τὸ ἐγκαλέσαι τυραννίδα, προσέθηκε τὸ πολιτεύῃ. ὥστε δυνασείαν εἶναι τῶν πολιτείαν.

καὶ τοὺς νόμους δι' ὧν τινα βούλει.) παραγραφικῶς ὀνομάζει ῥήματι κέχρηται. οὐ δεῖ δ' θαυμάζειν, εἰ ἐν ὀνόμασι παραγραφικῶς πέπτωκεν. οὐ γὰρ τοῦτο τοῦ ζητουμένου πράγματός ἐστι τὸ παραγραφικόν, οἷον τοῦ ὕβρεως, τῶν πληγῶν, τοῦ δημοσίου ἀδικήματος, ἀλλὰ τῶν ἔξωθεν παραλυπούντων τῶν ὑπόθεσιν. ἐπειδὴ γὰρ βαρὺς Εὐβουλος συνηγορῶν τῷ Μειδίᾳ· χρῆται παραγραφικῷ πρὸς αὐτὸν, ὅτι εἰ νομίζεις ἀδικεῖσθαι· τί παρ' ἐμοῦ· γράφου καὶ κατηγόρει.

A & non exegerit pœnas de ſibi factis ab eo iniuriis.

Sed in alienis etiam cauſis.)Perſtringit Eu' ulum, vt litium amantem, & operam ſuam venditantem. Alterutrum enim hinc eueniet. Aut enim ne talis eſ le videatur, Midiæ defenſionem omittet, & orator voti ſui compos fiet: aut, ſi aſcēdere fuerit auſus ſuſpectus erit, & ab oratore iam antè adductus in calũniam. Nec communi legum preſidio.)Proinde tyrānus eſt Eubulus, qui legum vim deſtruat.

Et maior quàm vnicuiq; veſtrũ expediat. Nomen duntaxat tyranni tacuit, ſed actiones ei tribuit, & populum imminentis periculi metu perculit.

Præterea præſto fuit Athenienſes.)Poſtquam per facta eius ſubindicauit, tyrannum eſſe eum, & antè perſtrinxit: tum demum apertè ad ipſum quoque nomen venit.

Et citatus nominarim.)Multa ſimul confici, tum Midiam ſemetipſum condemnaſſe: tum nullam Eubulo eſſe cauſam, cur Midiæ patrocinetur. Nã & vocatus eſt, neque id ſimpliciter, ſed cum efflagitatione & adfuit, & ſedit, & ſpectauit ea quæ fiebant, & tamẽ B non ſurrexit. Nunc autem quoniam ei ſimultas mecum intercedit.)Dum orator patrocinij cauſam criminatur, ne quis putet illum iniuriis affecto adeſſe, confirmat ſuſpicionem à tempore. Verùm cauſam aliam pro alia poſuit. Nam cum Eubulus poſſet dicere, ſe tum quidem non ſurrexiſſe, quòd in tumultu populi patrocinio ſuo nihil efficere potuiſſet, nũc autem ad iudicium ſeſtitiſſe: orator aliam cauſam dixit, eum tum non patrocinatum eſſe, quòd ſciret Midiam iniuſtè facere. Nunc aũt ſuffragari, ad inſectandum Demoſthenem. Ne verò quiſquam in populari ſit imperio.) In oratione contra Æſchinem eadem penè verba de Eubulo vſurpauit. Ne mihi euadat, neque verò pereat quiſquam, & c.

Vt autem ille non det pœnas.)Diſtributione vſus eſt, cum vellet oſtendere magnam eſſe Eubuli potentiam Nam ſi hæ ſunt eius vires, vt poſſit efficere vt alios inſultet, alius non det pœnas: magnus omnino eſt & potens. Atqui de vno Midia vtrunque eſt C dictum. is enim eſt qui & inſultarit, & ob Eubuli patrocinium pœnas non ſit daturus Verùm ſi ſingulari numero extuliſſet, non magnam oſtendiſſet Eubuli eſſe potentiam. Quid enim admirabile eſt, vnum ciuem eripere ſupplicio? nunc autem cum rem vnam in plures partes diſſecuerit: potentiam Eubuli exaggerauit. Sed ſi mihi nocere ſtudes.) Hoc modo oſtendit cauſam etiam ſimultatis ab Eubulo eſſe ortam. Si enim ei propoſitum eſt malefacere: ipſe etiã is eſt qui laceſſiuit. Nam ego quidem deos teſtor.) Suſpicionem negat. Etenim ex maleuolentia inanẽ de ſe rumorem eſſe ſparſum aſſerit. Iurè igitur ignorat, qua de cauſa Eubulus ſe oppugnare decreuerit. Potes id quidem, & rempub. adminiſtras.) Verbũ Potes, tyrannicum eſt. Sed quia tyrannidis eum accuſare veretur, adiecit, Et rẽpub. adminiſtras. Proinde potentatus eſt tua adminiſtratio. Legib. aũt quan cũq; voles.)Forma exceptionis argumẽto hoc vſus eſt. Neq; verò mirũ videri debet, in peroratione aliquid exceptioni ſimile incidiſſe. Hęc enim exceptio non eſt propoſitæ quęſtionis, veluti contumelię, verberum, publici criminis: ſed eorum quę cauſam extrinſecus lædunt. Quia enim Eubulus defendens Midiam, ei grauiter incommodabat: vtitur exceptione aduerſus eum, in hanc ſententiam: ſi quam tibi à me iniuriam factam eſſe putas: diẽ dicito, accuſato:

veruntamen eos, qui iam accusati sunt, noli eripere periculo. Quibus autem in rebus ego contra leges sum violatus.) Inuidiam ei mouet, si quidem penes eum sit, eos etiam, qui iam accusetur, eripere: simul etiam iudices ad contentionem cum Eubulo suscipiendam concitat. Nam si ille in eam suspicionem adductus fuerit, quasi reos eripere supplicio possit: satis apparet, fore vt aduersentur, & Midiam condémnent: vt ostendant, penes se esse autoritatem & absoluendi, & puniendi: non penes Eubulum. Audio porrò & Philippidem.) Absoluta illa parte de Eubulo, quæ erat insignior: ad cæteros aduocatos progressus est, quorum & minor erat autoritas, & qui non eandem orationis modestiam postulabant. Qui postulent id sibi dari beneficiũ.) Acriter omnino, quasi dicat, non negamus necem commeruisse Midiam. scimus eum iurè sublatum iri è medio. Sed in nostrã gratiam hoc faciendum est: nobis est salus eius condonanda. Pecuniam autem ei.) Quid ægrè fertis id suffragium, quid leges ferunt? si molesta est Midię facultatum ereptio: rursus eum post publicationem facito diuitem: impertire ei de tua pecunia: vt & iudex legum obseruans, & tu beneuolentissimus amicus esse videaris. Qui existimationẽ consecuti sunt.) Virtutẽ apud eos, aut honesti aliquid nemo inueniat: sed propter opulentiam aliqua est de eis excitata opinio. Non esset æquè grauiter ferendum.) In memoriam hæc reuocat, vt in eadem sententia persistant. Absurdum enim est principio indignari: nunc tot criminibus demonstratis, esse negligentem. Blepæi argentarij. Ars enim suspicionem afferebat. Hoc illud esse.) Quid rursus sperabamus factum esse Midiam. Vestem.) Tunica vestis est breuior. Per vestẽ autem hoc loco pallium intelligi debet. In fano aût.) Vt locus ipse quid iustum esset, docere potuisset.

Et eos qui adfuerunt.) Contumeliam velut in cõmuni Græcię spectaculo dicit esse factam. Neque vt Aristophon.) Is cum tributorum exacto esset, sibi decimas Mineruę retinuit, vnde coronæ faciendæ & diuæ Atheniensium consecrandæ erãt. Accusatus autem ab Eubulo cùm, antequam in iudicium veniretur, coronas dedicasset: ita sublata est actio.

Eo quòd nihil eorum quæ fecit.) Non potest Midias contumeliam mihi factam, & inflictas plagas, reuocare. Neque animo suo insultabat.) Nam manu quidem Demosthenem, sed animo omnes. Cum enim ego orator vapularim: quomodo vobiscum agetur, qui minus vos vlcisci quàm ego poteritis?

Primum, deinceps.) Primùm cæterorum post me. Sed quàm longissimè antè.) Dum à periculo procul abest, quisque caueat.

Postquam iudicium surrexerit.) Locum pro iis qui in loco sunt, veteri more posuit.

Neque circumspiciens.) Id quod faciunt qui sibi metuunt. Siue ducentos, siue mille.) neque enim ob multitudinem, sed propter leges valent.

Exclamarit.) dicens, ô leges. Et neque publica munera.) Propter instructionem triremis.

Neque virum.) Propter Eubulum. Neque callidita tem.) Propter aduocatos & impostura hoc dicit. Ac maximè in Dei gratiam.) Necessariò sub finem orationis, Dei meminit. Quandoquidem res diuinæ humanis præferuntur.

A μὴ μὲν τοι τοὺς ἤδη καταψηφισθέντας ἐξαιρεῖν.

ὧν δ' ἐγὼ ὢν δὴ τοῖς νόμοις ὑβρίσθην.) φθόνον αὐτῷ κεκίνηκεν, εἴπερ ἔστιν ἐπ' ἐκείνῳ καὶ τοὺς ἤδη κεκινδυνευκότας ἐκσώζειν. ὁμοῦ δὲ καὶ τοὺς δικαστὰς φιλονεικοῦς πεποίηκε πρὸς τὸν εὔβουλον. εἰ γὰρ ἐκεῖνος ταύτῃ ἔλθοι τὴν ὑπόνοιαν, ὥστε δυνάσθαι τὴν τιμωρίας ἐξαιρεῖσθαι τοὺς κεκινδυνευκότας· πρόδηλον ὅτι φιλονεικήσουσι καὶ καταγνώσονται τὰ μειδίου, ὥστε δεῖξαι, παρ' αὐτοῖς οὖσαν τὴν δύναμιν, τὴν καὶ ἀφιέναι καὶ κολάζειν, οὐχὶ παρ' εὐβούλῳ. πόθοι μαι τοίνυν καὶ φιλιππίδου.) πληρώσας τὸ μέρος τοῦ εὐβούλου, ὅπερ ἦν ὡς καὶ ὑπὲρ χιλίων, ὅτι τοῖς ἄλλοις συνηγόροις κεχώρηκεν. οἵ τινες καὶ ἥττονος ἀξιώματος μετέχουσι, καὶ οὐχ ὁμοίως ἠθικὸν ἀπαιτοῦσι τὸν λόγον. ἀξιοῦντας δοθῆναι τὴν χάριν.) δριμέως πάνυ. οἷον μὴ γὰρ ὡς οὐκ ἄξιος θανάτου μειδίας. μὴ γὰρ ὡς οὐκ ἴσμεν ὡς εἰκότως ἀναιρεῖται τ' αὐ· ἀλλ' ἡμῖν δότε τὴν χάριν ἡμῖν αὐτοῦ τιμωρίαν δωρήσασθαι. χρήματα δ' αὐτοῦ.) τί δυσχεραίνετε πρὸς τὸν φόνον, ἢν οἱ νόμοι κομίζουσι; λυπεῖται μειδίας τῆς οὐσίας αὐτοῦ στερούμενος; ποίησον αὐτὸν καὶ μετὰ τιμῶν δημόσιον πλούσιον, μετάδος αὐτῷ χρημάτων τῶν σῶν· ἵνα καὶ νόμιμος ὁ δικαστὴς φανῇ, καὶ σὺ φίλος δυνούστατος.

B τὸ δοκεῖν τινες εἶναι δι' ἀπορίαν.) ἀρετὴν μὲν παρ' αὐτοῖς, ἢ τί τῶν καλῶν οὐχ εὕροι τις· τῷ πλούτῳ καὶ καρπουμένῳ τιν δόκησιν. οὐκ ἂν ὁμοίως ἦν δεινόν.) ἀναμιμνήσκει τούτων ἵνα μείνωσιν ὅτι τῆς αὐτῶν γνώμης. ἄτοπον γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὲν, χαλεπαίνειν, πολὺ καὶ τοσούτων ἐπιδεικνυμένων ὀλιγωρεῖν. βλεπάμου τοῦ χρηματίζοντος.) ἢ γὰρ τέχνη τὴν ὑπόνοιαν ἐνεποίει. * ὡς τοῦτ' ἐκεῖνο.) ὁ πάλιν ἐλπίζομεν μειδίαν ποιήσειν. δοιμάτιον.) χιτωνίσκος μὲν, τὸ κολόβιον· δοιμάτιον δὲ, τὸ ἱμάτιον. ἐν ἱερῷ δέ.) ὥστε τὸν τόπον διδάξαι τὸ δίκαιον· καὶ τοὺς ὅπλα δημήσαντας.) ὡς ἐν κοινῷ σταθῶ τῆς ἑλλάδος φάσκει γεγρῆσθαι τιμῶν εὖ ἔχειν.

οὐδ' ὥσπερ ἀριστοφῶν.) εἷς φορολόγος ὤν, κατέχε παρὰ C αὐτῷ τὰς δικαίας τοῦ θεοῦ. ἀφ' ὧν ἔδει στεφανοῦν ποιῆσαι καὶ ἀναθεῖναι τῇ θεᾷ τῶν ἀθλοφόρων. κατηγορηθεὶς ὑπὸ εὐβούλου, φθάσας τὸν εἰσαγγελθέντα τοῖς στεφανοῖς, τὸ πέπαυται ἡ βουλή. ἐν τῷ μηδὲν ὢν πεποίηκεν.) οὐ μὴν ὁ μειδίας ἦν ἐπιδείξαι τοῦ ὕβριν κατ' ἐμοῦ καὶ τὰς πληγὰς δυνάμενος, ἀναμαλέσθαι. οὐδ' ὑβρίζε τῇ δεξιᾷ.) τῇ μὲν γὰρ χειρὶ, τὸν δημοσθένην· τῇ δὲ δεξιᾷ, τοὺς πάντας. ὅπου γὰρ ῥήτωρ ὢν ἐγὼ ἐπλήγην· τί πείσεσθε ὑμεῖς οἱ ἥττον, ἢ ἐγὼ δίκην λαμβάνειν δυνάμενοι; τὸν βουλόμενον μὴ ταῦτα.) βουλόμενον τῶν ἄλλων μετ' ἐμέ.

ἀλλ' ὡς ἐν πλείστῳ.) ἕως ἐστὶ πόρρω τῶν δεινῶν, ἕκαστος φυλαττέσθω. ἐπειδὰν αἰσθῇ τὸ δικαστήριον.) τὸν τόπον αὐτὸ τῶν ἐν τῷ τόπῳ. ἔθος ἀρχαῖον. οὐδὲ μεταστρεφόμενος.) τοιοῦτοι γὰρ οἱ φοβούμενοι. ἐάν τε δισχιλίοις, ἐάν τε χιλίοις.) οὐ γὰρ δι' τὸ πλῆθος, ἀλλὰ δι' τοὺς νόμους ἰσχύουσιν. ἀνακράξῃ.) λέγων ὦ νόμοι. καὶ μήτε λειτουργίας.) δι' τὴν ἐξαρχίαν. μήτε ἀνδρα, δι' τὸν εὔβουλον λέγει. τὸ δὲ μήτε τέχνην, δι' τοὺς συνηγόρους καὶ τὴν ἀπάτην.

καὶ μάλιστα τοῦ θεοῦ χάριν.) αἰνιγματῶς πρὸς τὸν τέλος τοῦ λόγου, τοῦ θεοῦ μέμνηται. ἐπειδήπερ τῶν ἀνθρωπίνων, τὰ τῶν κρειττόνων ἐστὶ προτιμώτερα.